

**Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Ortaöğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Bölümü
Tarih Eğitimi Anabilim Dalı**

**187 NOLU MEDRESE DEFTERİNE GÖRE
İSTANBUL MEDRESELERİ NÜFUSU (1844)**

**Hazırlayan
Aydın BOLAT**

**Danışman
Yrd. Doç. Dr. Pelin İSKENDER KILIÇ**

**Yüksek Lisans Tezi
Samsun 2015**

**Ondokuz Mayıs Üniversitesi
Eğitim Bilimleri Enstitüsü
Orta Öğretim Sosyal Alanlar Eğitimi Bölümü
Tarih Eğitimi Anabilim Dalı**

**187 NOLU MEDRESE DEFTERİNE GÖRE
İSTANBUL MEDRESELERİ NÜFUSU (1844)**

**Hazırlayan
Aydın BOLAT**

**Danışman
Yrd. Doç. Dr. Pelin İSKENDER KILIÇ**

**Yüksek Lisans Tezi
Samsun 2015**

KABUL VE ONAY

Aydın BOLAT tarafından hazırlanan “187 Nolu Medrese Defterine Göre İstanbul Medreseleri Nüfusu (1844)” başlıklı bu çalışma, .././2015 tarihinde yapılan savunma sınavı sonucunda oybirliği/oy çokluğuyla başarılı bulunarak jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

Başkan:

Üye:

Üye:

Yukarıdaki imzaların adı geçen öğretim üyelerine ait olduğunu onaylarım.

.././ 2015

BİLİMSEL ETİK BİLDİRİMİ

Hazırladığım Yüksek Lisans tezinin proje aşamasından sonuçlanmasına kadar olan süreçte bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet ettiğimi, tez içindeki tüm bilgileri bilimsel ahlâk ve gelenek çerçevesinde elde ettiğimi, tez yazım kurallarına uygun olarak hazırladığım bu çalışmamda doğrudan veya dolaylı olarak yaptığım her alıntıya kaynak gösterdiğimi ve yararlandığım eserlerin kaynakçada gösterilenlerden oluştuğunu taahhüt ederim.

/ / 2015

Aydın BOLAT

ÖZET

Öğrencinin Adı Soyadı	Aydın BOLAT
Ana Bilim Dalı	Tarih Eğitimi
Danışman Adı	Yrd. Doç. Dr. Pelin İSKENDER KILIÇ
Tezin Adı	187 Nolu Medrese Defterine Göre İstanbul Medreseleri Nüfusu (1844)

Türk-İslam devletlerinde önemli bir eğitim kurumu olan medreseler, Osmanlı Devleti'nde de önemini korumuştur. Yapmış olduğumuz çalışmada, 1844 yılına ait 187 nolu İstanbul Medreseleri Nüfus Defteriyle ilgili bilgiler verilmeye çalışılmıştır. Tezin giriş bölümünde medreselerin tarihi süreç içerisindeki gelişimi, Osmanlı Devleti'nde medreseler ve nüfus sayımı ile ilgili bilgiler verilmiştir. Birinci bölümde defter hakkında tanıtıcı bilgiler verildikten sonra, isim, lakap, unvan, yaş ve fizikî özelliklerle ilgili bilgiler verilip, medreseler arası hareketlilik üzerinde durulmuştur. Aynı zamanda bu hususlarla ilgili bilgiler tablolar halinde gösterilmiştir. İkinci bölümde ise İstanbul medreseleri hakkında genel bilgi verilip, 1844 yılı İstanbul medreselerine ait nüfus defterinin transkripti ile beraber, defterde bulunan medreseler hakkında bilgiler verilmiştir.

ANAHTAR KELİMELEER: Nüfus Defteri, Medrese, Osmanlı, Talebe, İstanbul.

ABSTRACT

Student's Name and Surname	Aydın BOLAT
Department's Name	Secondary Education Social Areas
Name of the Supervisor	Yrd. Doç. Dr. Pelin İSKENDER KILIÇ
Name of the Thesis	According To The Book Number 187 Population Of Istanbul Madrasas (1844)

Madrasas, important educational institutions in Turkish Islamic states, maintain their importance in the Ottoman Empire, too and enhance their effectiveness increasingly. In our work, it has been tried to give information related to the Census Notebook of No 187 Istanbul Madrasas, belonging to the year of 1844. In the introductory part of the thesis, it has been given information on the development of madrasas in the process of history, the madrasas in the Ottoman Empire and census. After the introductory information related to the notebook in the first part, it has been given information about name, epithet, title, age and physical characteristics and has been put emphasis on the mobility among the madrasas and the knowledge on this subject is also shown as charts. In the second part, it has been given general information about Istanbul Madrasas, the transcription of the census notebook of Istanbul Madrasas, belonging to the year of 1844 and the madrasas in the notebook.

KEY WORDS: Population Registry, Madrasa, Ottoman, Student, İstanbul

ÖNSÖZ

Tarihsel süreç içerisinde sosyal, iktisadî ve kültürel bir merkez olan İstanbul, ilim sahasında da öncü ve bir kilometre taşı olduğunu dönem içerisinde ortaya koymuştur. İstanbul, özellikle fetihten ve bilhassa sahn-ı seman medreselerinin inşasından sonra devlet merkezi olmasının yanı sıra ilim merkezi de olmuştur. Şehirde, padişahlar başta olmak üzere sultanlar, ilim adamları, vezirler tarafından birçok medrese vücuda getirilmiştir.

Tezin konusunu ihtiva eden İstanbul medreseleri ile ilgili çalışmalar, 1974 yılında Konya’da Koyunoğlu Kütüphanesindeki araştırmalar neticesinde başlamıştır. 1869 tarihli İstanbul medreseleri ile ilgili liste, devrin şeyhülislamının emriyle hazırlanmış ve neşredilmiştir. Bu belgeler ışığında Mübahat Kütükoğlu, “1869’da Faal İstanbul Medreseleri” adlı makalesini kaleme almıştır. Burada İstanbul’da bulunan 166 faal medresenin ayrı ayrı ve toplamdaki nüfusu, kaç müderrisin bulunduğu, her bir dersi kaç talebenin takip ettiği ve bu tarihte medreselerde hangi derslerin okutulmakta olduğu görülmektedir. Bu çalışmayı, 1978 tarihli “Dârü’l-Hilâfeti’l Aliyye Medresesi ve Kuruluş Aşamasında İstanbul Medreseleri” adlı makale takip etmiştir. Daha sonra bu iki çalışmadan hareketle “XX. Asra Erişen İstanbul Medreseleri” adlı eser yayımlanmıştır. Yapılan araştırmalar neticesinde, 1844 yılına ait İstanbul medreseleri hakkında herhangi bir araştırma yapılmadığı tespit edilmiştir. Bundan yola çıkılarak, 1844 yılına ait İstanbul medreseleri hakkında araştırma yapmaya karar verilmiştir.

Başbakanlık Osmanlı Arşivi’nde yapılan katalog taraması neticesinde, 1844 yılı İstanbul medreselerine ait 16 adet nüfus defteri tespit edilmiştir. Bu defterler içerisinde 187 Numaralı Medrese Nüfus Defteri üzerinde çalışma yapılması uygun görülmüştür. Çalışmada, 37 adet medrese adı ve bilgisi yer almaktadır. Bu nüfus defterinden hareketle medreselerin nüfusu, medreselerde bulunanların fizikî durumu, adı, memleketi, yaşı, oda numarası ve medreseler arası hareketlilik ortaya konulmaya çalışılmıştır.

Bu çalışmam öncesinde ve sonrasında bütün bilgi birikimi ve kıymetli zamanlarını bana ayıran danışmanım Sayın Yrd. Doç. Dr. Pelin İSKENDER KILIÇ'a teşekkürlerimi bir borç bilirim. Diğer çalışmalarımda olduğu gibi bu çalışmamda da bana en büyük desteği veren aileme sonsuz minnettarım. Ayrıca çalışmam esnasında yardımlarını esirgemeyen değerli arkadaşım İbrahim AYDOĞDU ve mer AYGÜN'e çok teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

ÖZET

ABSTRACT

ÖNSÖZ.....	I
İÇİNDEKİLER.....	III
KISALTMALAR.....	VI

GİRİŞ

1) TARİHSEL SÜREÇ İÇERİSİNDE MEDRESELERE GENEL BAKIŞ.....	1
2) OSMANLI DEVLETİNDE EĞİTİM VE ÖĞRETİM FALİYETLERİ İÇERİSİNDE MEDRESELER.....	2
3) OSMANLI DEVLETİ'NDE NÜFUS SAYIMI.....	5

BİRİNCİ BÖLÜM

187 NOLU MEDRESE NÜFUS DEFTERİ

1) DEFTERİN GENEL ÖZELLİKLERİ.....	8
1.1 İsim, Lakap ve Unvanlar.....	9
1.2 Medrese Nüfusunun Yaşa Göre Dağılımı.....	9
1.3 Fizikî Evsâfa Göre Dağılım.....	12
1.4 Medreselere Kayıtlı Olan Kişilerin Memleketleri.....	16
1.5 Medreseler Arası Hareketlilik.....	18

İKİNCİ BÖLÜM
187 NOLU MEDRESE NÜFUS DEFTERİNDE YER ALAN
İSTANBUL MEDRESELERİ

1) 187 NOLU MEDRESE NÜFUS DEFTERİNE GÖRE İSTANBUL MEDRESELERİ (1844).....	23
1.1 Süleymaniye Dâr-ül Hadis Medresesi.....	25
1.2 Ahşab Medresesi	46
1.3 Süleymaniye Mülâzımlar Medresesi.....	49
1.4 Süleymaniye Evvel Medresesi.....	66
1.5 Süleymaniye Sâniye Medresesi.....	99
1.6 Süleymaniye Sâlise Medresesi.....	123
1.7 Süleymaniye Râbi`a Medresesi.....	153
1.8 Süleymaniye Hilâlcî Medresesi.....	185
1.9 Siyavuş Paşa Sultani Medresesi.....	199
1.10 Kepenekçi Sinan Medresesi	214
1.11 Şehzâde Medresesi.....	225
1.12 Etmekçizâde Ahmed Paşa Medresesi.....	254
1.13 Şeyh Ebu'l Vefa Kirmasti Medresesi	276
1.14 Emrullah Hoca Medresesi.....	284
1.15 Yahyagüzel Medresesi	292
1.16 Şeyh Ebu'l-Vefa Medresesi.....	297
1.17 Süleymaniye Kirazlı Mescid Subaşı Medresesi	306
1.18 Kalenderhâne Medresesi.....	320
1.19 Hasan Ağa Dâr-ül-Hadis Medresesi.....	334
1.20 Kuyucu Murad Paşa Medresesi.....	344
1.21 Damad İbrahim Paşa Medresesi	358
1.22 Ebu'l-Fâzıl Mahmud Medresesi.....	370
1.23 Mimar Kasım Medresesi.....	381
1.24 Ankaravî İsmail Efendi Medresesi.....	391
1.25 Baba Mahmud Ebubekir Efendi Medrese.....	401

1.26 Gazanfer Ağa Medresesi.....	406
1.27 Amucazâde Hüseyin Paşa Medresesi.....	420
1.28 Dülgerzâde Medresesi.....	427
1.29 Sultan Mehmed Han Feyzullah Efendi Medresesi.....	430
1.30 Pîrî Mehmed Paşa Medresesi.....	436
1.31 Hamid Efendi Medresesi.....	444
1.32 Sultan Mehmed Han Tuti Abdüllatif Efendi Medresesi.....	456
1.33 Moravî Osman Efendi Medresesi.....	457
1.34 Said Ahmed Efendi Medresesi.....	466
1.35 Çayırılı Medresesi.....	476
1.36 Mimar Sinan Yusuf Efendi Medresesi.....	485
1.37 Huffâz Şemseddin Medresesi.....	489
SONUÇ.....	490
KAYNAKÇA.....	492
ÖZGEÇMİŞ.....	495

KISALTMALAR

- a.g.e.** : Adı geçen eser
a.g.m. : Adı geçen makale
B : Receb
Bkz. : Bakınız
BOA : Başbakanlık Osmanlı Arşivi
C. : Cilt
Ca : Cemazilevvel
C : Cemazilahir
ev. : Çeviren
DİA : Diyanet Vakfı İslam Ansiklopedisi
H. : Hicri
İTED : İslam Tetkikleri Enstitüsü Dergisi
L : şevval
M : Muharrem
M.E.B : Milli Eğitim Bakanlığı
N : Ramazan
Ra : Rebiülevvel
R : Rebiülahir
s. : Sayfa
S : Safer
ř : şaban
TTK : Türk Tarih Kurumu
TÜBA : Türkiye Bilimler Akademisi
Za : Zilkade
Z : Zilhicce

GİRİŞ

1. TARİHSEL SÜREÇ İÇERİSİNDE MEDRESELERE GENEL BAKIŞ

Medrese kelimesi Türkçeye Arapçadan geçmiş olup içinde öğrencinin ilim öğrendiği yer anlamına gelmektedir¹. Bir başka ifadesiyle memleketin ihtiyaç duyduğu kültürü oluşturan ve eleman yetiştiren bir eğitim ve öğretim kuruluşudur². İlk medreseler, İslamiyet'in Türkler arasında yayılmasından önce Belh ve Buhara'da bulunan eski Budist "vihara"larını örnek alarak kurulmuştur³. İslam dininin doğuşuyla beraber cami ve mescitlerin yanında dini bilgilerin öğretildiği birer merkez olarak tesis edilen medreseler, İslam âleminde olduğu kadar, dünya medeniyetinde de bir merhaleyi ifade etmekte ve medeniyet tarihinde sistematik şekil ve metotla öğretim yapan ilk kuruluş olarak kabul edilmektedir⁴. Önceleri camiler, aynı zamanda medrese olarak kullanılırken müstakil medreselerin ortaya çıkmasıyla medrese mimarisi doğmuştur⁵. Medreseler genellikle bir dersane ve etrafında talebe yurtlarından (hücrelerden) meydana gelmektedir. Tesis edilen anlayış ve mali gücüne göre bunların dışında aşhane, kütüphane, hamam vs. ilave edilirdi. Kurucusu ister bir devlet büyüğü, ister başka bir şahıs olsun her medresenin bir vakfîyesi bulunmakta ve bu vakfîyede medresenin nasıl işleyeceği gösterilmektedir⁶. Türklerin İslamiyeti kabulü ile eğitim ve öğretim faaliyetlerinin özellikle ilk Türk-İslam devletleri olan Karahanlılar ve Büyük Selçuklular gibi devletlerle, devletin görevleri arasına alınmasıyla planlı programlı hale getirildiğini belirtmek gerekir. Naklî bilimlerin yanında aklî bilimlerin de medrese ders programlarına alınmasıyla niteliği daha da artmıştır. Medreseler, üç temel husus üzerinde faaliyet göstermişlerdir: Müderris yetiştirmek, devlet adamı yetiştirmek, adalet

¹ Ünal TAŞKIN, "Klasik Dönem Osmanlı Eğitim Kurumları", **Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi**, Volume 1/3 Spring, 2008, s. 350.

² Zeki PAKALIN, **Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü**, M.E.B. Yayınları, Cilt II, İstanbul 1993, s.436.

³ Osman TURAN, **Selçuklular Tarihi ve Türk İslam Medeniyeti**, İstanbul 1980, s. 331.

⁴ Recai DOĞAN, "Osmanlı Eğitim Kurumları ve Eğitimde İlk Yenileşme Hareketlerinin Batılılaşma Açısından Tahlili", **Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Cilt XXXVII, Ankara Üniversitesi Basımevi, Ankara 1998, s.408.

⁵ Cahit BALTACI, "Medrese ve Elemanları", **Diyanet Dergisi**, Cilt XVI. Sayı 3, Mayıs-Haziran 1977, s.134.

⁶ Baltacı, BALTACI, Cahit, "Medrese ve Elemanları", **Diyanet Dergisi**, Cilt XVI. Sayı 3, Mayıs-Haziran 1977, s. 133.

mensuplarını yetiştirmek⁷. Bununla birlikte dönemin devlet adamları ve vezirleri de eğitim, bilim, kültür hayatını canlandırarak başta Anadolu ve Türkistan gibi coğrafyalarda medreseler açarak eğitim ve öğretim faaliyetlerini desteklemişlerdir. Bu mirası daha sonraları Osmanlı Devleti devralmış, medreseleri tarih seyri içerisinde en mükemmel eğitim kurumları haline getirmiştir⁸.

2. OSMANLI DEVLETİNDE EĞİTİM VE ÖĞRETİM FALİYETLERİ İÇERİSİNDE MEDRESELER

Medreseler, klasik dönem için Osmanlı Devleti'nin temel kurumlarına eleman yetiştiren temel eğitim kurumlarıdır⁹. Genel olarak üç safhada incelenebilir. Birinci safha kuruluşun XVI. asrın sonuna kadar olan klasik dönem Osmanlı medreseleri safhasıdır. Bu dönemde akıl ve deneye dayanan ilimler, programda ismen yer almayıp vahye dayanan ilimlerin içinde okutulmuştur. İkinci safha, XIV. asırdan 1913'teki "Daru'l Hilafet-ül-aliyye Medreseleri" ıslahatına kadar olan dönemdir. Bu dönem, başta Katip Çelebi olmak üzere bazı Osmanlı mütefekkirlerinin şikayet ettiği gibi aklî ilimlerin medreselerde okutulmasından vazgeçildiği dönem olmuştur. Üçüncü safha ise Daru'l Hilafet-ül-aliyye medreseleri dönemidir ki bu dönem devrin ilim ve anlayışına göre müfredatta her şeyin açıkça görüldüğü bir dönemdir. Bu süreç'te Klasik ve gerileme dönemlerinin aksine bu dönem medreselerin programlarında naklî, aklî ve tecrübî ilimler açıkça isimleriyle yer almışlar hatta Rusça'ya varıncaya kadar yabancı diller de ders programlarına girmiştir¹⁰. Osmanlı Devleti'nde ilk medrese, 1331'de İznik'te açılmıştır. Önceden manastır olan bir bina, bilgin Kayserili Davut'a medrese olarak verilmiştir. Osmanlı sultanları, daha sonraki yıllarda medrese açmak istediklerinde Konya, Kayseri ve Aksaray gibi Anadolu'nun kültür merkezlerinden, ya da İslam

⁷ Şerife ÖZKAN, **Medrese Tabirinin İlk Defa Ortaya Çıkışı, Selçuklular Zamanında Medreselerin Kuruluş Sebepleri ve Medrese Eğitimi**, Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi, Selçuk Üniversitesi, Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2007, s. 15.

⁸ Mefail HIZLI, "Kuruluşundan Osmanlılara Kadar Medreseler", **Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Cilt 2, Sayı 2, Bursa 1987, s. 280.

⁹ Ramazan BALCI, "Medreselerin İslahı Konusunda Sultan II.Abdülhamid'in Hazırlattığı Bir Lahiyanın Tahlili", **Tarih Okulu Dergisi**, Sayı XII, İzmir, Ocak-Nisan 2012, s. 155.

¹⁰ Cahit BALTACI, "Klasik Dönem Osmanlı İlim Müesseseleri", **İslamî Araştırmalar Dergisi**, Cilt 12, Sayı 3-4, Ankara 1999, s. 260-261.

dünyasından, İran, Türkistan, Mısır ya da Suriye gibi Başka yerlerden bilginler çağırılmışlardır¹¹. Osmanlı medreselerde kuruluş itibariyle pozitif ilimler yani aklî ilimlere ağırlık vermemiştir. Çünkü öncelikle amaçlanan İslam kültürünün yerleşmesi ve öğretilmesi olmuştur¹². Osmanlı Devleti sınırlarını genişlettikçe bu anlayışla birlikte fethettiği şehirlerde medreselerin sayısı da giderek artmış¹³. Medreseler, özellikle Fatih ve Kanuni dönemlerine kadar gelişimini sürdürmüş ve bu süreçten sonra yapılan atılımlarla birlikte imparatorluğun en önemli eğitim ve öğretim kurumu haline gelmeye başlamışlardır.

Fatih Sultan Mehmet İstanbul'u aldıktan sonra ilk iş olarak bu şehrin ortasında, hiçbir şeyini noksan bırakmamak şartıyla büyük bir külliye vücuda getirdi. 1453 de böylece İstanbul Külliyesi kuruldu. Bizans Patriğinin oturmakta olduğu Havariyun Kilisesinin harabesi üzerine bir cami yaptırdı. Bu caminin iki tarafında yüksek derslere ait 8 medrese (Sahn-ı Seman) ve bu medreselerin başlangıcı olan daha alt basamakta tahsil veren başka medreseler yaptırdı¹⁴. Sahn-ı Seman medreselerinin kurulmasıyla birlikte Osmanlı Devleti sınırları içindeki medreselerin hiyerarşisi yeniden düzenlendi. Genelde Enderun mektebi hariç tutulduğunda giderek yükselen bir hiyerarşik yapıya sahip duruma geldi. Bu medreseler en alt seviyeden başlayarak sırasıyla Tecrid, Miftah, Kırklı, Hariç, Dâhil ve statüsü en yüksek olan Sahn-ı Seman medreseleri idi¹⁵. Bununla beraber eğitim müfredatının yenilenmesi, medreselerin eğitim düzeyini yükseltmiş, medreselerin gelişmesini sağlamış ve sayılarını arttırmıştır.

Medrese bir vakıf kurumu olduğundan işleyişi, mali kaynakları, bunların kullanılması ve denetlenmesi tamamıyla vakıf kuralları içinde yapılırdı. Ancak konu toplumun eğitimini ilgilendirdiği için devletin daima sıkı bir denetimi vardı. Medreseler önceleri

¹¹ Halil İNALCIK, **Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ (1300-1600)**, çev: Ruşen Sezer, YKY yayınları, İstanbul 2008, s. 175.

¹² M. Şerif ÇATAKOĞLU, **Anadolu Selçuklu Dönemi İlmî Faaliyetleri ve Bu Faaliyetlerin Osmanlı Kuruluş Dönemi İlmî Faaliyetlerine Tesiri**, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Isparta 2002, s. 56-57.

¹³ İsmail Hakkı UZUNÇARŞILI, **Osmanlı Devleti'nin İlmîye Teşkilatı**, Ankara 1988, s. 1-2.

¹⁴ Yücel GELİŞLİ, "On Dokuzuncu Yüzyılda (Osmanlı Devleti'nin), Bağdat ve Yemen Vilayetlerinde Medreselerin Açılma Gerekçelerine İlişkin İki Belge", **Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt 25, Sayı 2, Ankara 2005, s. 90.

¹⁵ Mefail HIZLI, "Osmanlı Medreselerinde Okutulan Dersler ve Eserler", **Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Cilt 17, Sayı 1, Bursa 2008, s. 27.

kazaskerlere bağı iken XVI. yüzyıl sonlarından itibaren yüksek dereceliler Şeyhülislama verilmiş, diğerleri kazaskerlerde kalmıştır. XIX. yüzyılda ise meşihat makamına devredilmiştir¹⁶. Fatih Sultan Mehmet zamanı dönüm noktası yaşayan medreseler, Kanuni Sultan Süleyman zamanında, Fatih medreseleri modeli üzerine geliştirilen ve Osmanlı medrese geleneğinin zirvesi sayılan Süleymaniye medreseleriyle altın çağını yaşamışlardır¹⁷. Asırlar boyunca bu medreselerde memleketin din, hukuk ve irfan hayatı için birçok değerli bilginler yetişmiştir. Osmanlı hâkimiyetine giren bütün büyük şehirlerde ve son olarak İstanbul'un fethinden sonra da devlet merkezinde kurulan medreseler, devletin her tarafına yayılmış ve gelişmiştir. Teşkilat ve işleyiş olarak en yüksek seviyesine Süleymaniye Medreseleri ile ulaşmış olan bu kurumlar, diğer Osmanlı kurumlarına paralel olarak XVII. yüzyıldan itibaren bozulmaya başlamışlardır. Medreselerin bozulma sebepleri arasında en büyük faktör olarak deney, gözlem ve müspet ilimlere yeterince yer verilmemiş olması, öğretimin yöntem ve disiplin bakımından yozlaşmaya başlaması, öğretimde akli ve müspet bilimleri bırakıp yalnızca dini-şer' i bilimlerle ilgilenilmesi, yöntem bakımından aktarmacı, kitabî bir yol tutulması, Arapçaya ağırlık verilmesi, öğrencilikle ilgisi olmayan kimselerin barındırılması gibi sebepler yer almaktadır¹⁸. Osmanlının son döneminde başlayan bu gerilemeyle birlikte medreselerin yanında batı tarzı okulların açılması, eğitim ve öğretim alanında ikiliklerin meydana çıkmasına yol açmıştır. Osmanlı toplumunun dinamik yapısı içerisinde kültürel yozlaşmalara ve toplumsal çatışmalara neden olan medreseler, 3 mart 1924 tarihinde Tevhid-i Tedrisat kanunu ile birlikte kapatılmışlardır.

¹⁶ Mehmet İPŞİRLİ, “Medrese” , **D.İ.A**, Cilt 28, s.330.

¹⁷ Tuncay ZORLU, “Klasik Osmanlı Eğitim Sisteminin İki Büyük Temsilcisi: Fatih ve Süleymaniye Medreseleri”, **Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi**, Cilt 6, Sayı 12, 2008, s. 615.

¹⁸ DOĞAN, a.g.m. s. 413.

3. OSMANLI DEVLETİ'NDE NÜFUS SAYIMI

Yapılan bu tez, her ne kadar eğitimle ilgili olsa da bir yönüyle de Osmanlı hûfus sayımına girmektedir. Bundan dolayı, Osmanlı nüfus sayımı ile ilgili kısaca bilgi vermek yerinde olacaktır. Nüfus kelimesi Arapça “nefs” kelimesinin çoğuludur, şahıs, kişi anlamına gelmektedir¹⁹. Osmanlı devletin’de nüfus sayımları ilk olarak hane kayıtlarının tutulmasıyla başlamıştır. Türkiye açısından nüfus sayımları ise Osmanlı döneminde tasarlanan güçlü ve köklü geleneklere sahiptir. Osmanlılar, hazineye gelir sağlama, savunma ve fetih için asker toplama gayesi ile arazi ve nüfus yazımı sayımı yapılmasına ve bunlarla ilgili kayıtların tutulmasına özel bir önem vermişlerdir. Genel olarak belirli olay ve dönemlere göre yürütülen bu tahrirlerin (yazım/sayımların) başlangıcı Osmanlı’nın kuruluş yıllarına kadar gitmektedir. Bu sayım ve yazım geleneği, Cumhuriyet döneminde birebir aynı olmamakla birlikte, temel ilkeleri itibarıyla aynen devam etmiştir²⁰.

Osmanlı Devleti’nde, tahrirlerin yapılış sebebi vergi düzenini yerleştirmek ve devletin vergi kaynaklarını muhtelif dirlikler halinde bölerek sipahilere dağıtmaktır²¹. Bu sayım sonuçları tahrir adı verilen defterlere yazılır, ihtiyaç duyulması ve Padişahın değişmesiyle birlikte yenilenirdi²². Tahrirler sayesinde padişahlar, ülkesinin gerçek durumunu ve varlığını bütün teferruatıyla tespit ettirecek tanımış oluyordu²³. “Memleket Tahriri” adı da verilen ve modern nüfus sayımı niteliğinde olmayan bu tahrirlerle arazi kayıtları yanında, devlet sınırları içinde her köy ve kasabadaki yetişkin erkek nüfus, ellerindeki toprak miktarı, tabii tutuldukları vergi mükellefiyetlerine dair rakamlar, mükelleflerin ve babalarının isimleri tek tek kaydedilirdi²⁴.

¹⁹ Ferit DEVELLİOĞLU, **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat**, Aydın Kitabevi, Ankara 1993, s. 1664.

²⁰ Adnan ÇİMEN, “Sayım, Kayıt Düzeni ve Teşkilatlanma Açısından Osmanlıda Nüfus Hizmetleri”, **Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, 14/3, Ankara 2012, s. 185.

²¹ Mehmet Ali ÜNAL, **Osmanlı Müesseseleri Tarihi**, Fakülte Kitabevi, Isparta 2010, s. 216.

²² Enver ÇAKAR, “Tahrir Defterlerine Göre XVI. Yüzyılda Humus Şehri”, **Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt 13, Sayı 2, Elazığ 2003, s. 377.

²³ Mehmet Ali ÜNAL, **a.g.e.**, s. 216.

²⁴ Sedat BİNGÖL, “İstanbul’da 1829 Nüfus Sayımı ve Bazı Mahallelerin Müslüman Nüfusu Üzerine Bir İnceleme”, **Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi**, Cilt 23 Sayı 36, s. 44.

Tahrirler, doğrudan doğruya merkezî idarenin inisiyatifi ile gerçekleştirildiği gibi, taşrada yapılan şikâyet ve “arz”lar göz önünde bulundurularak da gerçekleştirilebilirdi. Tahrirler esnasında kaydedilen bilgiler değişik defterlerde toplanırdı. Bu defterlerin başlıcaları; mufassal defter, icmal defteri ve evkaf defteri idi. Bu defterlere ek olarak kadılar tarafından cizye ve avarız vergisi mükelleflerinin isimlerine yer veren defterler de oluşturulmuştur. Ayrıca cebelü vb. silahlı birlikler içinde özel defterler düzenlenmiştir. Söz konusu defterlerden iki nüsha hazırlanıp biri İstanbul’a gönderilir, diğeri tahririn yapıldığı liva ve vilayette kalırdı²⁵. Hazırlanan bu tahrirler, nüfus araştırmalarında kullanıldığında birtakım problemleri de beraberinde getirmiştir. Bunlardan en önemlisi olan tahrirler, genellikle hane ve asker üzerinden gerçekleştirildiği ve esas olarak hanenin bütün bireyleri değil de sadece yetişkin erkekleri kaydedildiği için toplumun bütün bireylerinin sayıldığı bir nüfus sayımından uzak olması ve buna bağlı olarak imparatorluğun gerçek nüfusunu ortaya koyan rakamlara ulaşmakta zorluk çekilmesidir²⁶. Bir başka önemli husus da geçmişi çok eskiye, Osmanlı’nın ilk dönemlerine kadar uzanan tahrirler, tımar sistemiyle bağlantılı olarak yürütüldüğü için sistemin uygulandığı yerlerde tahrir icra edilirken uygulanmadığı yerlerde ise icra edilmezdi²⁷. Tımar sistemi önemini kaybedince tahrir işlemleri, avarız sayımları şeklinde icra edilmeye başlandı ve sayımlar XVIII. yüzyıl boyunca bu şekilde devam etti. XIX. yüzyıldaki yeni gelişmelerle birlikte sayım işlemlerinin mahiyeti de değişmeye başladı. Bu bağlamda ilk olarak 1828-29 yıllarında bir nüfus sayımı yapıldıysa da Osmanlı-Rus savaşı nedeniyle tamamlanamadı. Bu sayımda askerî amaç, birinci sıradaydı²⁸. Bunun ardından 1830- 1831’de II. Mahmut zamanında genel bir nüfus sayımı yoluyla ülkedeki erkek nüfus belirlenmeye çalışıldı. 1830 baharında Rumeli ve Anadolu taraflarında bulunan bütün eyalet, sancak ve kazalarda sayımın yapılmasına başlandı. Her ne kadar sayım gerekçesi olarak sadece halkın adil vergilendirilebilmesi esas gösterilmişse de zaman içinde elde edilen nüfus

²⁵ Numan ELİBOL, “Osmanlı İmparatorluğu’nda Nüfus Meselesi ve Demografî Araştırmaları”, **Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt 12, Sayı 2, Isparta 2007, s. 137-138.

²⁶ ELİBOL, a.g.m, s. 135-160.

²⁷ Mehmet GÜNEŞ, “Osmanlı Dönemi Nüfus Sayımları ve Bu Sayımları İçeren Kayıtların Tahlili”, **Akademik Bakış**, Cilt 8, Sayı 15, Kış 2014, s.223.

²⁸ Sedat Bingöl, **1829 İstanbul Nüfus Sayımı ve Tophane Kasabası**, Eskişehir 2004, s. VII.

kayıtlarından yeni kurulmuş orduya asker toplamada da yararlanıldığı görülmüştür²⁹. Ayrıca bu sayımların ardından hazırlanan defterleri incelemek ve muhafaza etmek üzere devlet merkezinde Ceride Nezareti ve bunun bir uzantısı olarak taşrada defter nazırlıkları teşkil edildi. Bu sayımlardan sonra ülkede düzenli bir şekilde nüfus yoklaması yapıldı ve hazırlanan defterler merkeze gönderildi. Bunun yanı sıra bazı dönemlerde halkın nüfusunu ve mal varlığını görmek üzere sayımlar da icra edildi³⁰. Bu kayıtlar, devletin sonuna dek merkezde muhafaza edilerek günümüze kadar ulaşabilmiştir.

Köy ve mahalle nüfusunun dışında, tezin de konusunu teşkil eden medreselerde bulunan öğrencileri gösteren defterler (sayımlar) de mevcuttur. Bu defterlerde medrese ismi ve medresenin hangi mevkiye olduğu kaydedilirdi. Ayrıca kişilerin nereden geldikleri, sosyal statülerini gösteren unvan ve lakaplar varsa not düşülürdü. Bunların dışında medreseye gelen kişilerin fizikî özellikleri hakkında bilgiler verilirdi. Örneğin kişinin, boy, sakal ve bıyık durumu ifade edilirdi. Yine medreseye kayıtlı kişilerin yaşları da kaydedilirdi. Varsa kişilerin nakil durumları, hangi aylarda geldikleri ve dönüş yaptıkları şeklinde bilgiler de mevcuttu³¹. Bu defterler incelendikçe, Osmanlı müesseselerine olan katkıları daha net bir şekilde ortaya çıkacaktır.

²⁹ Enver Ziya Karal, **Osmanlı İmparatorluğunda İlk Nüfus Sayımı 1831**, Ankara 1997, s. VII.

³⁰ GÜNEŞ, a.g.m, s. 221-240

³¹ BOA, NFS. d.187.

BİRİNCİ BÖLÜM

187 NOLU MEDRESE NÜFUS DEFTERİ

1. DEFTERİN GENEL ÖZELLİKLERİ

İncelemiş olduğumuz defterinin bilgi formunda, defterin ebrusuz ve ciltli, 20.5 x 52 ebadında olduğu ifade edilmektedir. Numaralandırma usulü varak olmayıp sayfa usulüne göre numaralandırma yapılmıştır. Ayrıca numaralandırma sisteminde Arabî harfler kullanılmamıştır. Toplam sayfa numarası bilgi formunda 194 olarak belirtilmektedir. Numaralı boş sayfalar ise şu şekildedir: 3-4, 10-12, 23-28, 35-38, 46-48, 61-62, 67-68, 85-86, 89-96, 99-100, 103-104, 112-116, 123-124, 136-138, 149-150, 161-162, 167-168, 172-175, 177-180, 183-184, 191-192, 194.

Defterde genellikle bir sayfada 32 öğrenci bulunmakta, bir satırda genellikle dörder kişiye ait bilgiler yer almaktadır. Verilen kişilerin fizikî özellikleri ile birlikte isim ve lakabı, baba adı, memleketi, yaşı, kaldığı odanın durumu ve değişik tarihlerde başta cer olmak üzere gitmiş olduğu ve geldiği yerler belirtilmektedir.

Defterde 37 adet medrese mevcuttur. Medrese isimlerinin hemen altında medrese sıra numarası Arabî rakamlarla verilmiştir. 46 numaralı medrese olan Medrese-i Derûn Hân-i Hilâlci der-Süleymaniye medresesinde 59 numaralı sıra ile 116 numaralı sıra arasında bulunan sayfaların olmadığı görülmektedir. Dolayısıyla 57 kişiye ait bilgilere ulaşamamıştır.

Boş olan sayfalar, her bir medreseye ait tabloların sonunda parantez içerisinde belirtilmiş olup ayrıca oda durumları ile ilgili boş ya da harap olan odalar dipnotta gösterilmiştir. Bununla birlikte medreselerde talebenin yanında bevvab, hattat, mülazım ve müderrislerin olduğu da görülmektedir. Bazı kişilerin çocuğuyla birlikte kaldığı bazı kişilerin de kardeşiyle birlikte kaldığı tespit edilmiştir. Aralarında akrabalık bağı bulunan bu kişiler genellikle aynı odayı paylaşmaktadırlar.

1.1 İsim, Lakap ve Unvanlar

İncelenen defterde medreselerin genelinde 1.776 kişi bulunmaktadır. Genel itibariyle 122 farklı isim kullanılmıştır. Bunlardan 91 kişi tek isim, 31 kişi çift isim kullanmıştır. Tek isimlerin genele oranı % 5.1, çift isimlerin genele oranı ise % 1.7 dir. Bu isimlerin genele oranı % 6.8 dir. En çok kullanılan tek isimler; Mehmet, İsmail, Ahmet, Hasan, Ali, Hüseyin, Osman, Salih'tir³². En çok kullanılan çift isimler ise; Mehmet Emin, Mehmet Salih, Mehmet Ali, Mehmet Akif'tir³³. Defterden anlaşıldığı üzere aile büyüğü olan babanın isminin, çocuğuna verildiği de görülmektedir. Medreselerde bulunan bazı kişilerin, isimlerinden evvel ya da isimlerinden sonra el-hâc, hafız, molla, şeyh, es-seyyid, seyyid gibi daha ziyade kişilerin sosyal statülerini gösteren unvan ya da sıfatlar da kullanılmıştır.

1.2 Medrese Nüfusunun Yaşa Göre Dağılımı

Osmanlı Devleti'nde nüfus sayımının amacı savunma ve fetih için gerekli olan askerlik çağına gelmiş kişileri tespit etmek, hazineye gelir sağlamak için vergi mükelleflerini belirlemektir. Bu amaçla istatistiksel olarak çeşitli düzenlenmeler yapılmıştır ve defterler tutulmuştur. Bunlar oluşturulurken genellikle Müslim ve Gayri Müslimler farklı unsurlar gözönünde bulundurularak sınıflandırılmıştır. Özellikle askerlikle yükümlü olamayan vergi mükellefi gayri Müslimler için Müslümanlardan farklı olarak alâ, evsât, ednâ gibi sınıflandırma yapılmıştır. Medrese defterleri, nüfus defterlerinden farklı özellikler göstermektedir. En başta medreselerde gayri Müslim nüfus yer almamaktadır.

³² Halil, Zekeriya, Mustafa, Süleyman, Abdülaziz, Ömer, Bekir, Abdurrahman, İbrahim, Yusuf, Receb, Arif, Sadullah, Yahya, Abdullah, Veliddin, Numan, Abdülhalim, Bilal, Abdülhamid, Ferhat, Hayrullah, Eyüp, Şaban, Şerif, Veli, Adem, Feyzullah, Cafer, Zeynelabidin, Abdülkadir, Selim, Abdüllatif, Hıfı, Şakir, Mahmud, Şükrü, Mecedullah, Musa, İsa, Tuti, Bahaeddin, Beytullah, Ebubekir, Tahir, Nasuh, Hamit, Abdi, Emrullah, Derviş, Veysi, Hamza, Hayreddin, Ethem, Nazmi, Fazlı, Hidayet, Abbas, Yahya, Zühtü, Nuri, Abdülferit, Abdülkerim, Lütfullah, Durmuş, Rüstem, Bediürahman, Nurettin, Abdulgaffur, Şerif, Emrah, Hikmetullah, Naim, Abdürrahim, Mahmud, Müfit, Kasım, İdris.

³³ Mehmet Nuri, Mehmet Şakir, Mehmet Muzaffer, Süleyman Necip, İbrahim Edhem, Hüseyin Hüsni, Ahmet Latif, Mehmet Said, Mehmet Sadık, Abdullah Reşid, Mehmet Raşid, Mehmet Numan, Ahmet Aziz, Mehmet Tahir, Halil İbrahim, Mehmet Salim, Ahmet Nuri, Ahmet Habib, Hüseyin Reşid, Mehmet Niyazi, Mehmet Rüşdi, Mehmet Hilmi, Eyüp Arif, Mehmet Tevfik, Ahmet Şakir, Hüseyin Şükrü, Mehmet Haşim.

Medrese defterlerinden hareketle medreselerde kayıtlı kişilerin yaşlarını tespit etmek mümkündür. İncelediğimiz defter yaş itibarıyla 0-14, 15-39, 40 ve üzeri olmak üzere üç sınıfa ayrılarak incelenmiştir. Bu sınıflamadaki amaç, vergiye tabii veya askerlik çağına gelmiş olup medresede kayıtlı olduğundan dolayı bunlardan muaf olan kişilerin sayılarını ortaya koymaktır. Osmanlı Devleti'nde son dönemlerde çeşitli nedenlerden dolayı bilhassa da askerden muaf tutulmak amacıyla medreselere sığınanlar olmuştur. Böylece zamanla medreselerin nüfusunda hızlı bir artış yaşanmıştır. Bu bağlamda 1844 yılında yapılan sayıma medreseler de tabii tutulmuştur. Medreselerdeki yoğunluğun görülmesiyle, medrese öğrencilerinin askerden muaf olabilmeleri için kur'a usulü getirilmiştir. Bu bağlamda talebeler imtihanlara tabii tutulmuşlar, başarılı olanlar medresede kalmış, başarılı olamayanlar ise askere alınmıştır.

Defterde 1.776 kişi kayıtlıdır. Bunlardan 5 kişinin yaş bilgisi kaydedilmemiştir. Medreselerde kayıtlı kişilerden en büyük yaşa sahip olanı Kuyucu Murad Paşa Kurb-ı Vezneciler medresesinde bulunan ve 90 yaşında olan Ahmet Efendi bin Osman'dır. En küçük yaş ise 8'dir ve 4 kişi bu yaşa sahiptir³⁴. Bunların dışında 55, 60, 75 gibi büyük yaşlara ve 9, 10, 12 gibi daha küçük yaşlara sahip olanların da olduğu görülmektedir. Medreselerde bulunanların yaş ortalamasına bakacak olursa 0-14 yaş arası 150 (% 8.4) kişi, 15-39 yaş arası 1.532 (% 86.2) kişi, 40 yaş üzeri ise 100 (% 5.6) kişi bulunmaktadır. Buradan hareketle medresede bulunduğu için vergi ve askerlik muafiyetinden yararlanan kişilerin oranı bir hayli yüksek olduğu söylenebilir. Medreseler içerisinde en yüksek yaş ortalaması 32 ile Tuti Abdülatif Efendi Kurb-ı Sultan Mehmed Han medresesidir. En düşük yaş ortalamasına sahip medrese ise 20,5 ile Ahşab Der-Derûn-ı Câmî'-i Süleymaniye medresesidir.

Tablo 1: Medreselere Göre Yaş Dağılımı

Medrese Adı	0-14 Yaş	15-39 Yaş	40 ve Üzeri
Dâr-ül Hadis	10	58	7
Ahşab	1	11	-
Mülâzımlar	7	62	3

³⁴ Bkz. 43, 46, 47, 48 nolu medreseler.

Evvel	8	92	5
Sâniye	12	86	5
Sâlise	14	96	11
Râbi`a	7	103	4
Hilâci	4	53	1
Siyavuş Paşa	10	57	2
Kepekçi Sinan	6	36	2
Şehzâde	12	94	5
Etmekçizâde Ahmed Paşa	5	60	7
Kirmasti	5	19	2
Emrullah Hoca	3	21	1
Yahyagüzel	1	18	1
Şeyh Ebu'l-Vefa	3	34	1
Subaşı	4	43	5
Kalenderhâne	5	48	4
Dâr-ül Hadis-i Hasan Ağa	2	27	1
Kuyucu Murad Paşa	4	42	4
Damad İbrahim Paşa	5	42	3
Ebu'l-Fâzıl Mahmud Efendi	3	34	1
Mi`mâr Kasım	2	45	1
Ankaravî İsmail Efendi	6	46	3
Baba Mahmud Ebubekir Efendi	1	22	1
Gazanfer Ağa	3	47	-
Amucazâde Hüseyin Paşa	1	27	6
Dülgerzâde	-	18	-
Feyzullah Efendi	2	22	-
Pîrî Mehmed Paşa	-	23	1
Hamid Efendi	3	48	-
Tuti Abdüllatif Efendi	-	3	2
Moravî Osman Efendi	-	24	2
Said Ahmed Efendi	-	32	1

Çayırılı	-	21	2
Mimar Sinan Yusuf Efendi	1	17	1
Huffâz Şemseddin	-	1	-
Toplam	150	1532	100
Oran	% 8.4	% 86.2	% 5.6

1.3 Fizikî Evsâfa Göre Dağılım

Defterde, 1844 yılı medrese nüfus sayımında medresede bulunan kişilerin fizikî özellikleri boy, sakal ve bıyık olmak üzere belirtilmiştir. Boy durumları kısa, orta, uzun ve diğeri şeklinde kaydedilmiştir. Bazı kişilerin kaydedilmesinde ise “uzunca boylu” “ortaca boylu” gibi ifadeler kullanılmış fakat bunlar oldukça az olduğundan uzun boylu ve orta boylu kategorisinde değerlendirme uygun bulunmuştur. Medreselerde kayıtlı kişilerin tamamının boy özellikleri verilmemiştir. Boy özellikleri verilen kişileri kategorize ettiğimizde kısa boylu 91 (% 5.1) kişi, orta boylu 872 (% 49) kişi, uzun boylu 223 (% 12.5) kişi olduğu tespit edilmektedir.

Tablo 2: Medreselere Göre Boy Dağılımı

Medrese Adı	Kısa Boy	Orta Boy	Uzun Boy
Dâr-ül Hadis	6	38	9
Ahşab	1	6	1
Mülâzımlar	3	37	8
Evvel	8	36	27
Sâniye	8	51	9
Sâlise	10	56	20
Râbi'a	6	57	16
Hilâlcî	4	20	10
Siyavuş Paşa	4	21	4
Kepekçi Sinan	2	15	5
Şehzâde	5	62	13

Etmekçizâde Ahmed Paşa	2	41	8
Kirmasti	3	15	1
Emrullah Hoca	1	14	1
Yahyagüzel	2	12	1
Şeyh Ebu'l-Vefa	1	21	8
Subaşı	1	27	8
Kalenderhâne	-	32	3
Dâr-ül Hadis-i Hasan Ağa	-	23	1
Kuyucu Murad Paşa	2	17	3
Damad İbrahim Paşa	4	29	2
Ebu'l-Fâzıl Mahmud	-	18	6
Mi'mâr Kasım	1	15	5
Ankaravî İsmail Efendi	2	29	1
Baba Mahmud Ebubekir Efendi	-	10	5
Gazanfer Ağa	-	25	6
Amucazâde Hüseyin Paşa	4	16	10
Dülgerzâde	-	13	1
Feyzullah Efendi	2	15	2
Pîrî Mehmed Paşa	2	14	3
Hamid Efendi	7	14	8
Tuti Abdülatif Efendi	-	3	1
Moravî Osman Efendi	-	14	6
Said Ahmed Efendi	-	19	5
Çayırılı	-	11	4
Mimar Sinan Yusuf Efendi	-	11	2
Huffâz Şemseddin	-	1	-
Toplam	91	872	223
Oran	% 5.1	% 49	% 12.5

Defterde yer alan 37 medresede kayıtlı olan kişilerin fizikî özellikleri belirtilirken sakal-bıyık tanımları da çok sayıda mevcuttur. Sakal-bıyık durumunda az bıyıklı, ter bıyıklı,

kumral bıyıklı, sarı bıyıklı, şabb-ı emred, kumral sakallı, müzellef sakallı, sarı sakallı, kır sakallı, ak sakallı, taze sakallı, siyah sakallı, kısa sakallı şeklinde ifadeler yer almaktadır. Nüfus defterleriyle ilgili yapılan bazı çalışmalar incelendiğinde genel olarak 15-16 yaşlarında olan kişilerin şâbb-ı emred, 17-18 yaşlarında olanların ise ter bıyıklı şeklinde sınıflandırıldıkları söylenebilir. İncelediğimiz defterde, şâbb-ı emred bazı yerlerde 11, bazı yerlerde 15, bazı yerlerde ise 17 yaşlarında olanlar için, ter bıyıklı ise 17 yaşında kullanılabildiği gibi 22 ve 23 yaşlarında olanlar için de görülmektedir. Yine kara sakallı olanlardan bazıları 23 yaşında olabildiği gibi, 28-30-32 yaşlarında olanlar içinde kullanılmıştır. Bu gibi örnekleri ak sakal, müzellef sakal ve diğerleri için de belirtebiliriz. Medreselerde bulunan kişilerin tamamının sakal-bıyık durumuyla ilgili bilgileri kaydedilmemiştir. Medreselerdeki bazı kişiler de ten rengine göre kayıtlıdır. Örneğin Medrese-i Evveli der-Süleymaniye medresesinde bulunan Zenci-ül asl Abdullah Efendi'dir.

Tablo 3: Medreselere Göre Sakal-Bıyık Dağılımı

Medrese Adı	Az Bıyıklı	Ter B Bıyıklı	Kumral Bıyıklı	Sarı Bıyıklı	Şâbb-ı emred	Kara Sakallı	Köse Sakallı	Kumral Sakallı	Müzellef Sakallı	Sarı Sakallı	Kır Sakallı	Ak Sakallı	Taze Sakallı	Siyah Sakallı	Kırca Sakallı	Toplam
Dâr-ül Hadis	-	4	-	-	19	15	1	9	1	6	1	1	-	-	1	58
Ahşab	-	1	-	-	4	2	1	2	1	-	-	-	1	-	-	12
Mülâzımlar	-	3	1	1	21	11	3	16	5	7	-	1	1	1	-	71
Evveli	1	3	-	2	35	16	-	14	9	17	-	-	1	-	1	99
Sâniye	-	1	-	-	29	19	2	19	8	5	1	-	-	-	2	86
Sâlise	-	5	-	-	28	24	2	23	13	6	1	-	4	-	2	108
Râbi'a	-	11	-	1	30	18	6	15	24	8	1	-	1	-	-	115
Hilâlcî	-	3	-	-	8	16	1	8	9	3	-	-	-	-	-	48
Siyavuş Paşa	-	3	1	-	16	13	1	12	7	3	1	-	1	-	-	58

Kepepekçi Sinan	-	3	-	-	13	8	-	9	3	3	-	-	-	-	-	39
Şehzâde	-	15	-	1	28	15	1	24	12	5	1	-	1	-	1	104
Etmekçizâde Ahmed Paşa	-	5	-	-	12	11	3	14	10	10	2	-	-	1	-	68
Kirmasti	-	1	-	-	10	3	-	5	-	3	-	-	-	-	-	22
Emrullah Hoca	-	-	-	-	8	5	-	5	3	2	-	1	-	-	-	24
Yahyagüzel	-	-	-	-	8	2	-	5	2	1	-	-	-	-	-	18
Şeyh Ebu'l-Vefa	-	-	-	-	7	10	-	8	8	3	1	-	-	-	-	37
Subaşı	-	4	-	-	17	6	1	14	3	2	-	-	-	-	-	47
Kalenderhâne	-	2	-	1	17	14	-	9	7	1	-	-	-	-	-	54
Dâr-ül Hadis-i Hasan Ağa	-	-	-	-	5	7	-	5	8	2	-	-	-	-	-	27
Kuyucu Murad Paşa	-	1	-	-	9	9	-	11	11	3	1	1	-	1	-	47
Damad İbrahim Paşa	-	1	-	-	17	5	1	10	6	3	2	1	-	1	-	47
Ebu'l-Fâzıl Mahmud Efendi	-	2	-	-	6	6	-	13	4	5	-	-	1	-	-	37
Mî mâr Kasım	-	6	-	-	9	4	-	4	9	5	-	-	-	1	-	38
Ankaravî İsmail Efendi	-	3	-	-	13	13	1	7	5	3	-	-	-	-	1	46
Baba Mahmud Ebubekir Efendi	-	1	-	-	5	9	-	5	3	-	1	-	-	-	-	24
Gazanfer Ağa	-	5	-	-	8	5	1	10	4	6	2	-	1	-	-	42
Amucazâde Hüseyin Paşa	-	-	-	-	4	12	1	9	3	5	1	-	-	-	-	35
Dülgerzâde	-	-	-	-	3	4	1	4	3	3	-	-	-	-	-	18

Feyzullah Efendi	-	2	-	-	6	1	-	12	1	1	-	-	-	-	-	23
Pîrî Mehmed Paşa	-	-	-	-	2	5	-	8	2	-	-	-	-	-	1	18
Hamid Efendi	-	5	-	-	14	9	-	6	6	4	-	-	-	-	-	44
Tuti Abdüllatif Efendi	-	1	-	-	1	1	-	2	-	-	-	-	-	-	-	5
Moravî Osman Efendi	-	1	-	-	5	1	1	7	7	-	-	-	-	-	1	23
Said Ahmed Efendi	1	3	1	-	6	4	1	8	2	3	-	-	-	-	-	29
Çayırılı	-	2	-	-	3	4	-	7	1	2	-	-	1	-	-	20
Mimar Sinan Yusuf Efendi	-	-	1	-	2	6	-	6	3	-	-	-	-	1	-	19
Huffâz Şemseddin	-	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Toplam	2	97	4	6	428	314	29	344	203	130	16	5	13	6	10	1607
Oran	% 90															

1.4 Medreselere Kayıtlı Olan Kişilerin Memleketleri

Arşivden almış olduğumuz 187 nolu defterimizde 1776 kişi bulunmaktadır. 1692 kişinin memleket durumu yazılıdır. 84 kişinin memleket durumu hakkında bir bilgiye ulaşamadık. Memleket durumu verilen 1692 kişinin genele oranı % 95'tir. Yapmış olduğumuz çalışmada dikkatimizi çektiği için medreselere gelen kişileri üç mekan açısından ele aldık. Bu mekanları da Anadolu, Balkanlar ve Diğeri (Kafkasya, Arabistan gibi) olmak üzere sınıflandırdık. Medreselere gelen kişilerin en çok Anadolu'dan geldiğini tespit ettik. Anadolu'dan en çok geline yerler; Kastamonu, Trabzon, Taşköprü, Biga, Safranbolu olarak tespit edilmiştir³⁵. Balkanlardan gelenleri

³⁵ Divriği, Isparta, Erzincan, Bafra, İzmit, Zerkene, Hamidiye, Eskişehir, Bartın, Beyşehir, Ankara, Gümüşhane, Antakya, Maraş, Akhisar, Keşan, Lapseki, Çanakkale, Amasya, Samsun,

incelediğimizde ise en çok gelinen yerlerin; Gümülçine, Şumnu, Bosna, Selanik olduğunu gördük³⁶. Anadolu ve Balkanların dışında medreselere gelen kişilere baktığımız da ise Beyrut, Cidde, Dağıstan, Kefe, Mora, Kırım, Bağdat, Belgrad, Hicaz şehirlerinden geldiklerini söyleyebiliriz.

Tablo 4: Medreselerdeki Kişilerin Memleketleri

MEDRESE ADI	ANADOLU	BALKANLAR	DİĞER
Dâr-ül Hadis	60	3	11
Ahşab	7	-	3
Mülâzımlar	49	4	19
Evveli	61	10	17
Sâniye	81	5	12
Sâlise	89	16	16
Râbi'a	81	8	17
Hilâlcî	42	2	14
Siyavuş Paşa	51	2	15
Kepekçi Sinan	33	4	8
Şehzâde	69	26	16
Etmekçizâde Ahmed Paşa	25	30	14
Kirmasti	17	4	6
Emrullah Hoca	13	5	5
Yahyagüzel	12	1	5
Şeyh Ebu'l-Vefa	29	4	5
Subaşı	34	6	12
Kalenderhâne	46	-	10
Dâr-ül Hadis-i Hasan Ağa	27	3	-
Kuyucu Murad Paşa	42	2	4
Damad İbrahim Paşa	40	7	2
Ebu'l-Fâzıl Mahmud Efendi	20	3	13
Mi'mâr Kasım	14	18	13
Ankaravî İsmail Efendi	38	7	2
Baba Mahmud Ebubekir Efendi	20	1	4
Gazanfer Ağa	16	9	4
Amucazâde Hüseyin Paşa	19	9	7
Dülgerzâde	4	12	2
Feyzullah Efendi	24	-	-

Geyve, Alap, Perşembe, Vize, Konya, Tirebolu, Kütahya, Kemah, Devrek, Bayramiç, Ulus, Nallıhan, Kuyucak, Ayvacık, Yerköy, Denizli, Karacabey, Yenipazar, Kırcaşehir, Kayseri, Çarşamba, Adapazarı, Viranşehir, Tokat, İznik, Bilecik, Göl pazarı, Gerede, Ovacık, Gelibolu, İskilip, Erbaa, Tosya, Yozgat, Ünye, Tarsus, Bodrum, Su Şehri, Aydın, Karasu, Seyhan, Malatya, Çeşme, Alanya, Hemşin, Karamürsel, Vezirköprü, Çorlu, Milas, Seferihisar, Gönen, Ezine, Saraylı, Kula, Niğde, İçel, Koçhisar, Bozok, Karamürsel, Zile, Ezine, Seydişehir, Uşak, Kartal, Mengen.

³⁶ Sofya, Filibe, Manastır, Niğbolu, Atina, Üsküb, Ohri, Sisam, Siroz, Kazanlı, Umurfakih,

Pîrî Mehmed Paşa	17	1	4
Hamid Efendi	30	6	11
Tuti Abdüllatif Efendi	1	2	-
Moravî Osman Efendi	6	6	14
Said Ahmed Efendi	7	10	14
Çayırh	7	3	12
Mimar Sinan Yusuf Efendi	9	-	9
Huffâz Şemseddin	1	-	-
Toplam	1141	227	324
Oran	% 64	% 12	% 18

1.5 Medreseler Arası Hareketlilik

İncelediğimiz 187 numaralı defterde, medresede bulunan kişilerin değişik tarihlerde hangi medreseye ya da mahale gittikleri de tespit edilebilmektedir. Bu nakillerin ne amaçla yapıldığı ile ilgili açıklayıcı bir bilgi bulunmamaktadır. Bir müderris bulunduğu bir medreseden aynı seviyedeki başka bir medreseye nakl edildiği gibi bulunduğu medreseden bir üst seviyedeki başka bir medreseye de nakl edilebilmektedir. Müderrislerde görülen bu nakil durumu öğrencilerde de mevcuttur. Mesela haşiye-i tecrid'ten mezun olan bir öğrenci müderrisinden icazetname alarak miftah seviyesindeki bir medreseye nakl edilebiliyordu. Defterde bu şekilde 64 kişinin nakl edildiği görülmektedir.

Tablo 5: Medreseler Arası Hareketlilik

Kişi Adı	Bulunduğu Medrese	Nakil Olduğu Yer
Hüseyin Rüşdi b. Mehmed	Râbi'a	Nakl-i medrese-i 134
Sadık Efendi b. Mustafa	Râbi'a	Nakl-i medrese-i 110
Mustafa Efendi b. Ali	Râbi'a	Nakl-i medrese-i 43
Mustafa b. Lütfî	Râbi'a	Nakl-i şehsuvar bey mahallesinden 78 numaraya
Ömer Efendi b. Mehmed	Hilâlcî	Nakl-i asitane

Mehmed Efendi b. Abdullah	Hilâlcî	Nakl-i medrese-i atik ali paşa 145
Mehmed Efendi b. Ali	Hilâlcî	Nakl-i medrese-i 69
Hafız Yakup b. Mustafa	Hilâlcî	Galata musalihaddin mahallesiinde 116
Mustafa b. İdris	Hilâlcî	Asitane medrese-i 44
Ahmed Efendi b. Mehmed	Siyavuş Paşa	Nakl-i medrese-i 44
Süleyman Efendi b. Mehmed	Kepenekçi Sinan	Nakl-i medrese-i 43
Süleyman b. Mustafa	Kepenekçi Sinan	Nakl-i medrese-i 117
İsmail b. Mustafa	Kepenekçi Sinan	Aydın camii kebir mahallesiinden 135
Osman Efendi b. Ali	Şehzâde	Nakl-i medrese-i 102
Hasan Efendi b. Mustafa	Şehzâde	Nakl-i medrese-i 92
İsmail Efendi b. Halil	Şehzâde	Nakl-i medrese-i 49
Hasan b. İsmail	Şehzâde	Nakl-i medrese-i 196
Numan Efendi b. İbrahim	Etmekçizâde Ahmed Paşa	Nakl-i mahalle-i Ayasofya-yı sagır
Yusuf Efendi b. Abdah	Etmekçizâde Ahmed Paşa	Nakl-i medrese-i Gazanfer ağa
Mehmed emin Efendi b. Ahmed	Etmekçizâde Ahmed Paşa	Nakl-i medrese-i 65
Osman Efendi b. İbrahim	Etmekçizâde Ahmed Paşa	Nakl-i medrese-i Gazanfer ağa

İbrahim b. Hamid	Etmekçizâde Ahmed Paşa	Nakl-i asitane 91
Kerim Efendi b. Mustafa Efendi	Kirmasti	Nakl-i medrese-i kurşunlu
İsmail. b. Ahmed	Kirmasti	Nakl-i medrese-i molla hüsrev
İsmail Efendi b. Hacı Halil	Emrullah Hoca	Nakl-i medrese-i 80
Ahmed b. Osman	Emrullah Hoca	Nakl-i medrese-i 43
Ömer b. Ahmed	Emrullah Hoca	Nakl-i medrese-i dar'ül hadis
Ahmed. Efendi b. Mustafa	Subaşı	Nakl-i medrese-i saniye-der Süleymaniye
Ömer Efendi b. Ömer	Kalenderhâne	Nakl-i Sinan paşa-yı Atik der-Beşiktaş
Yusuf Efendi b. Ahmed	Kalenderhâne	Nakl-i mahalle-i Etmekçi Paşa der- Kurb-ı Tophane
Esad b. Abdullah	Kalenderhâne	Nakl-i medrese-i 107
Mustafa b. Hüseyin	Kuyucu Murad Paşa	Nakl-i cedd Ali Kulu Mimar Ağa Mahallesine
Ahmed Efendi b. Osman	Damad İbrahim Paşa	Nakl-i medrese-i 48
Mahmud Efendi b. Osman	Damad İbrahim Paşa	Nakl-i medrese-i 134
Raşid Efendi b. Mahmud	Ebu'l-Fâzıl Mahmud Efendi	Nakl-i Hacı Ali Kulu Hevace Hayreddin
Osman Efendi b. Abdullah	Mi'mâr Kasım	Nakl-i medrese-i 40
Ali b. Abdah	Mi'mâr Kasım	Nakl-i Asitanede 142
Süleyman Necib b. Lütfillah	Mi'mâr Kasım	Nakl-i medrese-i 49

Ali Efendi b. Hacı Ömer	Ankaravî İsmail Efendi	Nakl-i medrese-i 44
Abdullah Efendi b. Mehmed	Gazanfer Ağa	Nakl-i medrese-i 146 Sinan Paşa
Mustafa b. Mehmed	Gazanfer Ağa	Nakl-i medrese-i 87
Mehmed Emin Efendi b. Ömer	Gazanfer Ağa	Nakl-i medrese-i 146
İbrahim Efendi b. Hüseyin	Gazanfer Ağa	Nakl-i medrese-i 87
Ali Efendi b. Yunus	Gazanfer Ağa	Nakl-i medrese-i 80
Mehmed Emin Efendi b. Ahmed	Amucazâde Hüseyin Paşa	Nakl-i medrese-i 50
Mehmed Haşim b. Abdurrahman	Amucazâde Hüseyin Paşa	Nakl-i medrese-i 138
Ali Hilmi Efendi b. Halil	Amucazâde Hüseyin Paşa	Nakl-i medrese-i Ahşab Derun
Mehmed Efendi b. Abdullah	Dülgerzâde	Nakl-i medrese-i 10
Ahmed b. Hüseyin	Dülgerzâde	Nakl-i medrese-i Dar'ül Hadis
Abdurrahman Efendi b. Mustafa	Feyzullah Efendi	Nakl-i mahalle-i Baba Hasan Ali
Osman b. Ahmed	Feyzullah Efendi	Nakl-i mahalle-i Sultan Beyazıd Kul Çarşı
Abdülhamid Efendi b. Mustafa	Hamid Efendi	Nakl-i medrese-i demir-i Salis der- Fatih
Mehmed Efendi b. Ali	Hamid Efendi	Nakl-i medrese-i Hilalci 46

Osman b. Ömer	Hamid Efendi	Nakl-i medrese-i Asitane 10
Mustafa Efendi b. Mehmed	Moravî Osman Efendi	Nakl-i medrese-i 72
Hafız İbrahim b. Halil	Moravî Osman Efendi	Nakl-i medrese-i Esad Efendi 115
Adem b. Halil	Moravî Osman Efendi	Nakl-i medrese-i 103 Nakl-i medrese-i 115
Mustafa b. İbrahim	Moravî Osman Efendi	Nakl-i medrese-i 172
Abdullah Reşid Efendi b. Ahmed	Said Ahmed Efendi	Nakl-i asitanede 99
Mustafa b. İbrahim	Said Ahmed Efendi	Nakl-i medrese-i 37 Nakl-i medrese-i 71
İbrahim b. Mustafa	Said Ahmed Efendi	Nakl-i medrese-i 84
Mustafa b. Mehmed	Said Ahmed Efendi	Nakl-i medrese-i 71
Halil Efendi b. Mehmed	Mimar Sinan Yusuf Efendi	Nakl-i mahalle-i Hacı Hasan
Hafız Hasan Efendi b. Hüseyin	Mimar Sinan Yusuf Efendi	Nakl-i mahalle-i Hacı Hasan

İKİNCİ BÖLÜM

187 NOLU MEDRESE NÜFUS DEFTERİNDE YER ALAN İSTANBUL MEDRESELERİ

1. 187 NOLU MEDRESE NÜFUS DEFTERİNE GÖRE İSTANBUL MEDRESELERİ

İncelediğimiz defterde otuz yedi medrese ismi geçmektedir. Bu medreselerin isimleri Tablo 6'da verilmiştir.

Tablo 6: 187 Nolu Medrese Nüfus Defterinde Yer Alan İstanbul Medreseleri

Dâr-ül Hadis-i Süleymaniye Ders 1 ³⁷	Ahşab derûn Süleymaniye Ders 3	Mülazımlar der-Süleymaniye Ders 5	Evveli der-Süleymaniye Ders 7
Sâniye der-Süleymaniye Ders 13	Sâlise der-Süleymaniye Ders 18	Râbi'a der-Süleymaniye Ders 23	Derûn-hâne-i Hilalci der-Süleymaniye Ders 27
Siyavuş Paşa kurb Devoğlu Ders 31	Kepenekçi Sinan Kurb Devoğlu Ders 33	Şehzâde derun Cami'i-i Şerifi Ders 35	³⁸
Etmekçizâde AhmedPaşa Ders 38	Kırmaz Şeyh Vefa Ders 41	Emrullah hoca Hevâce Ders 45	Yahyagüzel Ders 47

³⁷Arşivden almış olduğumuz Defterimizde, Medrese isimlerinin altında ders 1,3,7,13,18,23,27,31,33,35,38,41,45,49,51,55,57,59,61,64,67,69,71,73,75,77,79,81,83,87,90,92, 93,94,96 gibi numaralar verilmiştir. Bu numaralarının verilmiş amacına yönelik defterde herhangi bir açıklayıcı bilgi bulunmamaktadır. Ayrıca başvurduğumuz tetkik eserlerde ve makalelerde de medreseler hususunda buna yönelik herhangi bir bilgiye rastlayamadık. Bundan dolayı bu numaralandırma hususuyla ilgili herhangi bir açıklama yapamıyoruz.

³⁸ Arşivden aldığımız defterde bu kısım boş olarak bulunmaktadır.

Şeyh Ebu'l-Vefa Ders 49	Süleymaniye Subaşı Ders 51	Kalenderhâne Medresesi Ders 55	Dâr-ül Hadis Hasan Ağa Ders 57
Kuyucu Murad Paşa Ders 59	Damad İbrahim Paşa Ders 61	Ebu'l-Fâzıl Mahmud Efendi Ders 64	Mi'mâr Kâsım Câmi'i Şehzâde Ders 67
Ankaravî İsmail Efendi Ders 69	Baba Mahmud Ebubekir Efendi Ders 71	Gazanfer Kırk Çeşme Ders 73	Amucazâde Hüseyin Paşa Ders 75
Dülgerzâde Sarrachâne Ders 77	Feyzullah Efendi Ders 79	Pîrî Mehmed Paşa Ders 81	Hamid Efendi Ders 83
Tuti Abdullatif Efendi Ders 87	Moravî Osman Efendi Ders 90	Said Ahmed Efendi Ders 92	Çayırılı Nezd Kadı Çeşmesi Ders 93
Mimar Sinan Yusuf Efendi Ders 94	Huffâz Şemseddin Ders 96		

1.1. Süleymaniye Dâr-ül Hadis Medresesi

Medrese Haliç tarafındadır. 1792 sayımında biri müderris 45 kişi kalmaktadır³⁹. 1844 yılında yapılan sayımda toplamda 75 kişi bulunmaktadır. 75 kişinin 22 farklı isim kullandığı görülmektedir. En fazla kullanılan isimler Mehmet, Ahmed, Mustafa, İsmail ve Ali'dir. Medresenin yaş ortalaması 25'tir. En yaşlı kişi 75 yaşında en küçüğü ise 10 yaşındadır. Fizikî evsaf olarak 6 kişi kısa boylu, 38 kişi orta, 9 kişi de uzun boyludur. Medresede toplamda 17 oda bulunmaktadır. Bunların bir kısmında iki kişi bir kısmında ise tek kişi kalmaktadır. 9 numaralı oda boş haldedir. Bir kişi mülazımdır⁴⁰. 1914'te 45 talebinin okuduğu medresede aynı tarihli teftiş raporuna göre 30 talebe ikamet etmektedir. Günümüze ulaşan medrese özgün görünümünü kaybetmiştir. Aziziye Sosyal Dayanışma Kültür ve Eğitim Vakfına tahsis edilmiştir⁴¹.

Tablo 7: Medrese-i Dâr-ül Hadis-i Süleymaniye'ye Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu kara sakallı Hafız Süleyman Efendi bin Mustafa	Keyderuslu	40	1	Ordu fî 22 Şaban sene 60 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 Bandırma fî 2 Şaban sene 62
2	Uzun boylu az kumral sakallı es-seyyid Mehmed Tahir İbn-i-i Hasan	Kemahlı	30	Mezbûr	Edremid fî 20 Safer sene 1260 Amed fî 2 Safer sene 61 Amed

³⁹ Mustafa Göleç-Fatih Güldal, **İstanbul'un 100 Mektebi ve Medresesi**, İstanbulun Yüzleri Serisi-50, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İstanbul 2012, s.159.

⁴⁰ BOA, NFS, d 187.

⁴¹ Mustafa Göleç-Fatih Güldal, **a.g.e**, s.159.

					fî 2 Safer sene 61 Memleket fî gurre-i Cemazievvel sene 62
3	Orta boylu kara sakallı es-seyyid Osman Efendi bin Hasan	Kemercanlı	30	2	Kazanlık fî 26 Cemazievvel sene 60 Amed fî 21 Muharrem sene 61 İzmid fî 12 Muharrem sene 61 Amed fî 14 Zilkade sene 61 Selanik fî 12 Cemazievvel sene 62
4	Uzun boylu sarı sakallı İsmail Efendi bin Üveys	Bafralı	26	Mezbûr	Varna fî 20 Safer sene 60 Amed fî 1 Zilkade sene 60 Edirne fî 13 Cemazievvel sene 60 Amed fî 22 Cemazievvel sene 62 Varna fî 2 Safer sene 61 Amed

					fî 2 Receb sene 63 Vidin fî 2 Receb sene 63 Amed Der-sene 65 Memleket Der-sene 65
5	Orta boylu az kara sakallı Mehmed Said Efendi bin İsmail	İzmid	22	3	İzmid fî C. sene 60 Amed fî 7 Cemazielevvel sene 62 İzmid fî 6 Receb sene 63 Amed fî Receb sene 63
6	Bevvâb Orta boylu Kumral sakallı Mustafa Efendi bin Mustafa	Zerzene	35	Mezbûr	Memleket fî 13 Cemaziyelahir sene 63 Amed fî 2 Receb sene 63 Mahalle-i Molla Hüsrev Şeyh Vefa Kulu Habib Ali fî 11 Receb sene 63
7	Orta boylu sarı sakallı Es-seyyid Ahmed Efendi bin Mustafa	Şehr-i Biga	25	4	Edremid fî 8 B sene 60 Amed fî 16 Cemazielevvel sene 61 Edremid fî 24 Safer sene 61

					<p>Amed fî 24 Cemazielevvel sene 61 Edremid fî 8 Cemazielevvel sene 62 Edremid 2 Safer sene 63 Amed der-sene 63</p>
8	Uzun boylu ak sakallı Osman Efendi bin Mehmed Tabib	Trabzon	40	5	-
9	Kısa boylu kumral sakallı Mustafa Efendi bin İbrahim	Devrek	35	6	<p>Ayvacık fî 6 C. sene 60 Amed fî 22 Muharrem sene 61 Ayvacık fî 2 Safer sene 62 Amed fî 1 Şevval sene 63 Edremid fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Vidin fî der-sene 67</p>

10	Uzun boylu kır sakallı İbrahim bin Mahmud	Tırnavi	59	7	-
11	Uzun boylu taze sakallı Es-seyyid Mehmed Efendi bin Abdullah	Edremidli	20	8	Memleket fî Cemazielevvel sene 60
12	Uzun boylu kumral sakallı Ali Efendi bin Mehmed	Devrekli	35	Mezbûr	Edirne fî 12 Cemazielahir sene 60 Amed fî 19 Muharrem sene 61 Edirne fî 24 Cemazielahir sene 61
13	Ortaboylu az kara sakallı Mehmed Efendi bin Osman	Devrekli	28	10 ⁴²	Fîlibe fî 5 Safer sene 60 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 Bosna fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Zilkade sene 63 Vidin fî der-sene 67

⁴² Oda-i tehi/9.

14	Kısa boylu şabb-emred es-seyyid Süleyman Efendi bin Mustafa	Kirmastı	18	11	Memleket fî 24 Receb sene 61 Mihaliç fî Safer sene 63 Amed fî 11 Receb sene 63 Vilayet 2 Ramazan sene 63 Amed Cemazielevvel sene 65 Memleket sene 65 Amed fî der-sene 66 Vilayet der-sene 66
15	Orta boylu kara sakallı Ebubekir Efendi bin Mehmed	Devrekli	32	Mezbûr	Hicaz fî 2 Şaban sene 64 Amed fî der-sene 65
16	Orta boylu kumral sakallı Es-seyyid Mehmed Efendi bin Hasan	Eskişehir	21	12	Pazarköy fî 20 Safer sene 60 Amed Fî 3 Muharrem sene 61 Silivri fî 9 Cemazielahir sene 61 Amed fî 11 Cemazielevvel sene 61 Memleket fî 3 Cemazielevvel sene 62

					Amed fî 2 Cemazievvel sene 62 İzmid fî 11 Şevval sene 63 Amed 2 Cemazievvel sene 63 Kıbrıs Gurre Safer sene 64
17	Orta boylu Kumral sakallı İbrahim Nuri Efendi bin Fezullah	Perşenbeli	40	Mezbûr	Memleket fî 16 Ramazan sene 60
18	Orta boylu sarı sakallı Es-seyyid İbrahim bin Ali	Kastamonu	25	13	Taşköprü fî 27 B sene 60 Amed fî 1 Safer sene 61 Taşköprü fî 12 Cemazielahir sene 61 Amed fî 14 Cemazievvel sene 61 Taşköprü Amed fî gurre sene 63 Kıbrıs fî gurre sene 63
19	Orta boylu kırcı sakallı	Bayramiçli	60	14-15	Edremid fî 21 S sene 60

	Abdurrezzak Efendi bin İsmail				Amed fî 22 Safer sene 61 Edremid fî 18 Receb sene 61 Amed Nevahi Memleket fî Muharrem sene 62 Edremid fî 2 S sene 63 Amed fî der-sene 63 Edremid fî der-sene 63
20	Orta boylu kara sakallı Es-seyyid Mustafa Efendi bin Mehmed	Eskişehir	45	16	Belakabâd fî 18 Safer sene 61 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 Bayude fî 11 Safer sene 63 Amed fî 2 Rebiülahir sene 63 Belakabâd fî 2 Rebiülahir sene 63 Amed fî 2 Cemazielevvel sene 65 Edirne fî der-sene 67

21	Orta boylu şabb-emred Ahmed Efendi bin İsmail	Taşköprü	20	17	Taşköprü fî 23 Cemazievvel sene 60 Amed fî 21 S sene 61 Edremid fî 13 Ca sene 61 Amed fî 4 Cemazievvel sene 62 Edremid Fî 20 Zilhicce sene 63
22	Orta boylu kara sakallı Es-seyyid Ahmed Efendi bin Mehmed	Kastamonu	32	18	Memleket fî 2 Cemazievvel sene 62 Amed fî 1 Şevval sene 63
23	Kısa boylu kır sakallı el-hâc Ali Kadir Efendi bin Süleyman	Tavaslı	75	19	Tahzumdağı fî 4 Şevval sene 62 Amed fî der-sene 65
24	Uzun boylu sarı sakallı Ahmed Efendi bin Hasan	Kastamonu	25	Bâlâda muharrer 13 rakamında muharrer odada sâkin	Ayvacık fî 9 B sene 61 Amed Fî 21 S sene 61 Ayvacık fî 12 Şevval sene 62 Amed fî 12 Cemazievvel sene 62

					Şemester fî 9 Cemazielevvel sene 62 Amed fî Der-sene İzmid fî Der-sene 67
25	Uzun boylu müzellef sarı sakallı Ali Efendi bin Hasan	Zerzene	23	Mülâzım	Geliboluda Fî 4 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 21 Safer sene 61 Memleket fî gurre Cemazielevvel sene 61
26	Orta boylu şâb-emred Mehmed Muhsin Efendi bin Dermen	Bartınlı	25	Mezbûr	Kirmastı Fî 5 Receb sene 60 Amed 19 Receb sene 61 Kirmastı fî gurre Cemazielahir sene 61
27	Orta boylu kumral Mehmed Sadık Efendi bin Abdurrahman	Beravadi	24	Mezbûr	Şumlu fî 22 Safer sene 60 Amed fî 19 Cemazielevvel sene 60 Varna fî 12 Cemazielevvel sene 61

					<p>Amed fî 27 Cemazielevvel sene 61 Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 62 Nakl mahalle-i Ayasofya Cafer Kulu Kırımkapı fî 11 Cemazielevvel sene 63</p>
28	Orta boylu şâbb-emred es-seyyid İsmail Efendi bin Abdullah	Isparta	19	Mezbûr	<p>Kal'a-i Sultaniye Fî 9 Receb sene 60 Amed Fî 18 Cemazielevvel sene 1260 Kal'a-i Sultaniye fî 24 B 1261 Kal'a-i Sultaniye fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî Receb sene 62 Selanik fî 2 Receb sene 63 Amed der-sene 63</p>

29	Orta boylu şâbb-emred Süleyman Efendi bin Ömer	Taşköprülü	16	Mezbûr	Memleket fî 9 Cemazievvel sene 60 Amed fî 21 sene 61 Memleket fî 12 Cemazievvel sene 61 Amed fî 62 Memleket fî 8 Cemazievvel sene 62 Kirmastı fî 2 Cemazievvel sene 63
30	Kısa boylu şâbb-emred Osman Efendi bin Hasan	Perşenbeli	12	Mezbûr	Memleket Fî 16 Rebiülevvel sene 62
31	Orta boylu şâbb-emred es-seyyid İbrahim Efendi bin Ahmed	Kastamonu	12	Mezbûr	Bursa fî 27 Ca. sene 60 Amed fî 22 S. sene 61 Taşköprü fî 9 Cemazievvel sene 61 Amed fî 14 Cemazievvel sene 61 Taşköprü fî 8 Cemazievvel

					sene 62 Amed fî Ramazan sene 63 Geyderus fî Ramazan sene 63 Amed der-sene -i mezbur Kal'a-i Sultaniyefî der-sene 66
32	Orta boylu sarı sakallı es-seyyid Ahmed Efendi bin Mehmed	Beyşehirli	25	Mezbûr	İzmid Fî 9 Receb sene 61 Amed Fî 17 Cemazielevvel sene 1261 İzmid fî 19 B 1261 Amed fî 8 14 Cemazielevvel sene 61 Vidin 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 65
33	Uzun boylu sarı sakallı İsmail Efendi bin Mehmed	Ankaralı	35	Mezbûr	Bursafî 7 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 24 sene 61 İzmid fî 28 Safer sene 61 Amed

					fî14 Cemazielevvel sene 61 İzmid fî 28 Cemazielevvel sene 62 Amed fî Receb sene 63 Silistre der-sene 6 Amed fî der-sene 67 Vidin fî der-sene 67
34	Kısa boylu şâbb-emred Halil Efendi bin Mehmed	Perşenbeli	12	Mezbûr	Memleket fî 6 Ca. sene 60 Amed fî 25 sene 61 Ayvacık fî 9 B sene 61 Amed fî 2 Cemazielevvel sene 61 Memleket fî 18 Cemazielevvel sene 72 Amed fî Ramazan sene 73 İzmir der-sene 73
35	Orta boylu şâbb-emred es-Hâfız	Divriği	19	17	Beyrut fî 22 Zilhicce sene 62

	Mehmed Efendi bin Emin				
36	Orta boylu kumral sakallı İsmail Efendi bin Halil	Biga	23	-	Vilâyet fî 24 B sene 60 Amed Fî 24 Rebiülevvel sene 60 Memleket fî 23 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî Ramazan sene 63 İzmid fî Ramazan sene 73 İzmid fî C sene 75
37	Orta boylu şâb-emred Mehmed Emin bin Mehmed	Kastamonu	13	-	Bursa Fî 11 Safer sene 273 Bosna fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Bursafî der-sene 67

38	Orta boylu şâb-emred Mehmed Efza bin Mustafa	Uluslu	12	Fî 28 sene 61	Vilâyet der-sene 66
39	Orta boylu şâbb-emred Ahmed Efendi bin Osman	Çatlı	20	Fî 22 Safer sene 61	Memleket fî 23 Receb sene 61 Amed fî 14 Cemazievvel sene 61 Memleket fî 8 Cemazievvel sene 62 Amed fî 1 Cemazievvel sene 63 Kıbrıs fî N sene 63 Amed fî der-sene 63 Kal'a-i Sultaniye der-sene 66
40	Orta boylu şâbb-emred Emin Efza bin Ahmed	Demirbaş	19	Mücedded fî 21 Cemaziele vvel sene 61	Memleket fî 12 Cemazievvel sene 61
41	Orta boylu kara sakallı Mehmed Arif bin Tahir	Gümüşhane	30	Mücedded fî 7 Cemaziele vvel sene 61	Vidin fî 7 Cemazievvel sene 62

42	Orta boylu ter bıyıklı Hâfız Hasan Efendi bin Mehmed	Biga	25	-	Memleket fî 22 Cemazielevvel sene 72
43	Orta boylu ter bıyıklı Ali Efendi bin Hasan	Eskişehir	17	-	Kıbrıs fî 2 Receb sene 63 Amed fî Der-sene İzmid fî der-sene 67
44	Orta boylu ter bıyıklı Ahmed Efendi bin Mehmed	Nallıhan	15	-	Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî Receb sene 63 İzmir fî 2 Receb sene 63 Amed der-sene İzmir fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
45	Kısa boylu şâb-emred Süleyman bin Hasan	Lapseki	16	-	Memleket fî 17 Ramazan sene 263 Amed fî der-sene 66
46	Orta boylu kara sakallı Hüseyin Efendi bin	Beyşehir	25	-	İzmid fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed

	Mehmed				fî der sene 66 İzmid der-sene 66 Amed der –sene 66
47	Orta boylu kara sakallı Abdülmuttalib bin Süleyman	Gümülcine	28	-	Edirne fî 8 Cemazielevvel sene 63 Amed fî Ramazan sene 63 Vidin fî Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66
48	Orta boylu Feyzullah bin Feyzullah	Beyşehir	19	-	Varna fî 11 Cemazielevvel sene 63 Amed fî Receb sene 63 Kıbrıs ,fî Receb sene 63 Amed fî der-sene 65 Kıbrıs fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67

49	Orta boylu Hasan bin Mehmed	Lapse	18	-	Memleket fî 11 Cemazievvel sene 73
50	Orta boylu Halim bin Mehmed	Perşenbe	16	-	Gerede fî 8 Cemazievvel sene 63
51	Orta boylu Tahir bin Mehmed	Gümüşhane	30	-	Semendire fî Cemazievvel sene 63 Amed fî Ramazan sene 63 Silistre fî N 63
52	Orta boylu Mehmed Efendi bin İsmail	Antakya	30	-	İzmid fî 12 Cemazievvel sene 63
53	Orta boylu Mustafa bin İbrahim	İzmid	28	-	Memleket fî 11 Cemazievvel sene 73 Amed fî Ramazan sene 73 Selanik fî der-sene 76
54	Orta boylu siyah sakallı Hâfız İsmail bin Hacı Ali	Erzincan	35	-	Varna der-sene 63
55	Kumral sakallı Hüseyin bin Ahmed	Beyşehir	25	-	İzmid fî 11 Ca sene 73 Amed Ramazan sene 73

					Kıbrıs fî Ramazan sene 73
56	Diğeri kumral sakallı Hasan Efendi bin Hacı Mustafa	Beyşehir	28	-	Vidin der-sene 86 Amed der-sene 87
57	Diğeri kara sakallı Yahya bin Üveys	Bafra	29	-	Varna fî der-sene 63 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
58	Diğeri şâbb- emred İbrahim bin Süleyman	Bafra	13	-	Amed fî der-sene 67
59	Şâbb emred Yahya bin Ahmed	İznik	10	-	İzmid fî der-sene 66
60	Talebeden şâbb-emred Hasan bin Ahmed	Zerzene	13	-	Vilayet fî der-sene 66
61	Diğeri köse sakallı Ali bin Mehmed	Demüzekli	18	-	Kıbrıs der-sene 66 Amed der-sene 67
62	Diğeri kara sakallı Ahmed bin Mustafa	Bigalı	27	-	-

63	Diğeri kara sakallı es-seyyid Ahmed Hacı bin Abdullah	Kastamonu	35	-	-
64	Diğeri kara sakallı Mustafa bin Osman	Maraş	30		Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 der-sene 66
65	Diğeri ter bıyıklı Hâfız Hüseyin bin Mehmed	Akhisar	19	-	Vidin der-sene 63
66	Diğeri kara sakallı Ahmed bin Haşim	Adaçlı	25	-	Belakabad fî der-sene 67
67	Diğeri kara sakallı Hüseyin bin Osman	Keşanlı	22	-	Selanik fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
68	Diğeri kumral sakallı Hüseyin bin Abdullah	-	26	-	Trabzon fî der-sene 66
69	Diğeri müzellef sakallı İsmail bin İsmail	Zağra-i Atik	18	-	-
70	Şâbb-emred Süleyman bin İsmail	Ürgüp	18	Mücedded	Varna der-sene 67

71	Kara sakallı Ali bin Ali	Kuyucaklı	22	-	Amed der-sene 67
72	Ter bıyıklı Mustafa bin	Bigalı	20	-	Zağra der-sene 63
73	Diğeri şâbb- emred Mehmed bin Abdulkasım	Silistre	15	-	Mora der-sene 67
74	Diğeri şâbb- emred Mehmed bin İsmail	Bigalı	12	-	Mora der-sene 67
75	Mehmed bin Yahya	Erzincanlı	11	-	Mora der-sene 67

1.2. Ahşab Medrese

1844 yılı sayımında deftere kayıtlı 13 kişi bulunmaktadır. 10 farklı isim kullanılmıştır. Mehmed ve İsmail en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 20'dir. En büyük olan kişi 31, en küçüğü ise 11 yaşındadır. Fizikî özellik olarak 1 kişi kısa, 6 kişi orta, 1 kişi de uzun boyludur. Medresede 2 oda mevcuttur⁴³.

Tablo 8: Medrese-i Ahşab Der-Derûn-ı Câmî'-i Süleymaniye'ye Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Uzun boylu kumral sakallı es-seyyid	Safranbolulu	31	1	Vilâyet fî Ramazan sene 63

⁴³ BOA, NFS, d-187.

	Osman Efendi bin Osman				
2	Orta boylu kara sakallı Ömer Efendi bin Ali	Ordubayramlı	25	2	Kal'a-i Sultaniye fî 2 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 6 sene 62 Ayvacık fî 9 Cemazielevvel sene 62
3	Orta boylu kara köse sakallı es- seyyid Selim Efendi bin Hüseyin	Perşenbeli	23	Mezbûr	Vidin fî 2 Cemazielahir sene 60
4	'A'rac orta boylu kumral sakallı Mustafa Efendi bin Mustafa	Trabzonlu	25	Mezbûr	İzmid fî 14 Receb sene 61
5	Orta boylu ter bıyıklı Ahmed bin Osman	Trabzonlu	20		Medrese-i râbi'a der- Süleymaniye (45) fî 12 Receb sene 61 Fî 18 sene 1261
7 ⁴⁴	Orta boylu müzellef sakallı	Amasya	20		Varnafî 8 Cemazielevvel sene 82

⁴⁴ 6 numaralı sıra boş olarak bulunmaktadır.

	Mehmed Efendi bin Osman				Müceddedfî 26 Receb sene 61
8	Kısa boylu şâbb-emred Mehmed bin Hüseyin	Gümülcine	16		Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62 Fî gurre sene 62
9	Orta boylu tâze sakallı İsmail bin Abdullah	Kangırılı	21	-	Varna fî 8 Cemazielevvel sene 62
10	Şâbb-emred Abdullah Efendi bin Ahmed	Güre	11		Vilâyet der-sene 66 Fî 11 Cemazielevvel sene 263
11	Köse sakallı Hâfız İsmail bin Hacı Hâfız	-	26	-	Hicaz fî 2 Receb sene 63
12	Şâbb-emred Halil Efendi bin İbrahim	-	14	-	Vilayet fî 2 Receb sene 63 Amed fî Ramazan sene 63
13	Talebeden Şâbb-emred Ali bin Emin	Uluslu	14	-	

1.3. Süleymaniye Mülâzımlar Medresesi

Haliç tarafındaki medreselerin alt tarafındadır. Medrese iki katlıdır ve 20 odası bulunmaktadır. Bunların ikisi fevkânî de 18 ise tahtanîdir⁴⁵. 1844 yılı sayımına göre 72 kişi deftere kayıtlıdır. 26 farklı isim kullanılmıştır. Mehmed, Mustafa, Ahmed, Osman en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 22'dir. En büyük yaş 43, en küçük ise 12'dir. Fizikî evsaf olarak 3 kişi kısa, 37 kişi orta, 8 kişide uzun boyludur. Bir kişi mülâzım olarak bulunmaktadır⁴⁶. 1914 tarihli teftiş raporuna göre 30 talebe ikamet edebilir. Günümüzde mevcut olmasına rağmen kullanılmamaktadır⁴⁷.

Tablo 9: Medrese-i Mülâzımlar der-Süleymaniye'ye Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu sarı sakallı Mehmed Şakir Efendi bin Mehmed	Karacabey	20	2	Memleket fî 22 Receb sene 61 Amed fî 2 Receb sene 63 Kıbrıs fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65
2	Uzun boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin Osman	Sekudlu	33	3	Memleket fî 8 Ramazan sene 63 Amed fî 4 Zilkade sene 63 Vilayet

⁴⁵ Mustafa Göleç-Fatih Güldal, **a.g.e**, s.158-159.

⁴⁶ BOA, NFS, d-187.j

⁴⁷ Mustafa Göleç-Fatih Güldal, **a.g.e**, s.159.

					der-sene 63 Amed fî der-sene 63 Vilayet der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Memleket Der-sene 67
3	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Mustafa Efendi bin İsmail	Ayvacık	30	4	Memleket fî 28 Cemazievvel sene 60
4	Orta boylu kara sakallı Mehmed Salih Efendi bin Hüseyin	Abadır	40	5	Kesre fî 1 Cemazievvel sene 63 Amed fî 1 Receb sene 63 Kıbrıs fî Ramazan sene 63
5	Orta boylu kumrak sakallı Es-seyyid Mehmed Efendi bin Ali	Laskiyeli	43	6	Samsun fî 2 Rebiülahir sene 64
6	Orta boylu kumral sakallı Hoca Osman Efendi bin Ali	Trabzon	40	24	-
7	Uzun boylu kumral sakallı es-seyyid	Kastamonu	25	8	Balçak fî 3 Cemazielahir sene 60

	Mehmed Efendi bin B				Amed fî 21 Cemazielevvel sene 61 Silistre fî 11 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 26 sene 62 Mora fî 9 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Receb sene 63 İzmir 2 Ramazan sene 63 Amed fî 5 Şevval sene 65 Varna fî der-sene 66
8	Uzun boylu sarı sakallı Mehmed Şükri Efendi bin Mehmed	Yerköy	32	9	Yerköy fî 6 Receb sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Vilayet fî 12 Receb sene 61
9	Orta boylu kara sakallı Mehmed Said Efendi bin Mustafa	Trabzon	33	10	Eskişehir fî 22 Receb sene 60 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 Edirne fî 6 Şevval sene 62

					Amed fî 14 Rebiülevvel sene 63 Kavala der-sene 67
10	Orta boylu kara sakallı Mustafa Efendi bin Hasan	Bigalı	25	11	Gelibolu fî 6 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 21 Cemazielahir sene 61 Gelibolu fî 24 Rebiülahir sene 61 Amed fî 6 sene 62 Savna fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 4 Rebiülevvel sene 63 Isparta 2 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Receb sene 63 Derbent fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Vidin

					Der-sene 67
11	Kısa boylu ak sakallı Keşan Mustafa Efendi bin Mehmed	Filibeli	20	12	Memleket fî 24 Cemazielevvel sene 61
12	Uzun boylu kara sakallı Halil Rıfat Efendi bin Osman	Denizli	35	13	-
13	Orta boylu az koyu sakallı Mehmed Efendi bin Süleyman	Karacabey	22	14	İzmid fî 3 Şevval sene 62
14	Orta boylu sarı sakallı es-seyyid Hasan Efendi bin Osman	Sekudlu	22	15	Memleket fî 6 Cemazielevvel sene 60
15	Orta boylu az kumral sakallı Ahmed Efendi bin Nusret	Kütahyalı	30	17	-
16	Orta boylu az sarı sakallı Hafız Mustafa Efendi bin Abdullah	Geyveli	22	18	Memleket fî 12 Cemazielahir sene 60
17	Uzun boylu kara sakallı es-seyyid Mehmed Efendi bin Mehmed	Yerköylü	25	Der-oda-yı mülâzım	Güre fî 26 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 6 Şevval sene 60 Memleket fî 12 Cemazielevvel

					sene 1261 Amed fî 26 sene 62 Edirne fî 5 Cemazielahir sene 62
18	Uzun boylu kumral sakallı İbrahim Efendi bin Mustafa	Trabzon	23	Mezbûr	Memleket fî 4 Cemazielahir sene 60 Amed fî 13 Rebiülevvel sene 61 Ruscuk fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 16 Muharrem sene 62 Tuna fî Cemazielevvel sene 62 Amed fî Receb sene 63 Vilayet fî Receb sene 63 Amed fî der-sene 65 İstanköy fî der sene 66 Amed fî der-sene 67
19	Orta boylu	Trabzon	23	Mezbûr	Memleket

	kumral sakallı Mehmed Efendi bin Osman				fî 22 Cemazielevvel sene 60 Vidin 22 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 26 sene 62 Manastır fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 11 Rebiülahir sene 63 Kıbrıs 11 Cemazielahir sene 63
20	Kısa boylu az müzellef sakallı Osman Efendi bin İbrahim	Lefkeli	20	Mezbûr	Eskişehir fî 4 Receb sene 60 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 Edremid fî 11 Cemazielevvel sene 63 Amed fî Receb sene 63 Edremid fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 66 Eski Zağra Der-sene 66

21	Uzun boylu şâbb-emred Mehmed Efendi bin Hüseyin	Trabzonlu	20	Mezbûr	Galasir fî 11 Receb sene 60 Amed fî 12 Receb sene 61 Memleket fî 27 Receb sene 61 Amed fî 26 Muharrem sene 62 Silistre fî 8 Cemazielevvel sene 62
22	Orta boylu az sarı sakallı es- seyyid Ömer Efendi bin Mennan	Gümülcineli	25	Mezbûr	Selanik fî 13 Cemazielevvel sene 61 Amedşûd Selanik fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 26 sene 62 Selanikfî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 11 sene 63 Kıbrıs fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 66
23	Orta boylu kara sakallı es-seyyid	Geyveli	30	Mezbûr	Nakl Medrese-i şeyh vefa

	Ahmed Efendi bin Ali				fî 15 Cemazielevvel sene 260
24	Kısa boylu şâbb- emred Mehmed Efendi bin Abdullah	Geyveli	15	Mezbûr	Memleket fî 13 Cemazielahir sene 60
25	Orta boylu sarı sakallı Hafız İbrahim Efendi bin Halil	Kefsurlu	25	2	Memleket fî 13 Receb sene 61
26	Orta boylu kumral sakallı Hüseyin Efendi bin Mehmed	Kemişkezek	25		Kedus fî 18 Safer sene 60 Amed fî 16 sene 62 Edremid fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Edremid fî 11 Cemazielevvel sene 63 Amedfî 1Receb sene 63 İzmid fî der-sene 67 Fî 14 Receb sene 260
27	Uzun boylu köse sakallı Mehmed Efendi bin	Kastamonu	22	-	Düzce fî 9 Cemazielevvel sene 61

	Mehmed				Amed fî 6 Cemazielahir sene 62 Düzce fî 1 Cemazielahir sene 63 Amedşud
28	Orta boylu şâbb- emred Mehmed Ali Efendi bin Halil	Üsküblü	15		Memleket fî gurre Cemazielevvel sene 61 fî 22 S sene 261
29	Süleyman bin Ömer	Taşköprülü	17	-	-
30	Orta boylu ter kumral bıyıklı Hafız Ahmed bin İbrahim	Şumnu	20		Memleket fî 2 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 26 sene 62 Balıkesir fî 4 Receb sene 62 Amed fî der-sene 65 Vilayet der-sene 66 Müceddedfî 21 Receb sene 61
31	Orta boylu ter bıyıklı Hasan bin Mehmed	Biga	18	-	Çınarcık fî 2 Receb sene 63

32	Orta boylu kumral sakallı Süleyman bin Mahmud	Kırcaşehir	36	-	Memleket fî 11 Cemazielahir sene 261
33	Orta boylu sarı sakallı Ahmed Efendi bin Ali	Yenipazarlı	23	-	Silistre fî 9 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Tuna fî 14 Cemazielevvel sene 63
34	Orta boylu kumral sakallı Hikmetullah bin Hasan	Güre	25	-	Kal'a-i Sultaniye fî 19 Cemazielahir sene 261
35	Mehmed Efendi bin Mehmed	Ordulu	28	-	Beyşehir fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 263
36	Orta boylu kara sakallı Mehmed Efendi bin Mehmed	Aksaraylı	30	-	Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62
37	Orta boylu kara sakallı Naim bin Eyüb	İzmirli	20	-	Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed

					fî 11 Rebiülevvel sene 63 Edremid fî 2 Receb sene 63
38	Orta boylu şâbb- emred Mehmed Efendi bin Mehmed	Karacaşehir	16	-	-
39	Orta boylu şâbb- emred Osman bin İsmail	Aksaraylı	16	-	Memleket fî 9 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 1 Receb sene 63 Ruscuk 2 Receb sene 63 Amed fî 1 Cemazielevvel sene 64
40	Orta boylu şâbb- emred Abdullah bin Halil	Alaplı	15	-	Memleket fî 2 Cemazielahir sene 62 Amed fî 2 Receb sene 63 Vilayet 3 Receb sene 63
41	Orta boylu şâbb- emred Ahmed bin Mehmed	Sekudlu	13	-	Memleket fî Receb sene 62
42	Orta boylu şâbb- emred Halil bin Mehmed	Sungurlu	14	-	Amed fî 4 Rebiülevvel sene 63 Vilayet

					2 Cemazielevvel sene 63 Amed fî der-sene 66 Vilayet der-sene 66 Amed Der-sene 67
43	Orta boylu şâbb- emred Osman Efendi bin Mustafa	Mihaliç	18	-	Edirne fî 16 Cemazielevvel sene 63
44	Orta boylu müzellef sakallı Mehmed Efendi bin Mehmed	Yerköy	25		Teke fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî Receb sene 63 Amed 11 Rebiülevvel sene 263
45	Orta boylu müzellef sakallı Abdurrahman bin Mehmed	Geyve	20	-	Geredefî 2 Cemazielevvel sene 62 Amed fî Receb sene 63 Kıbrıs fî 2 Receb sene 63
46	Orta boylu şâbb- emred Ahmed Efendi bin Halil	Üsküb	15	-	-

47	Orta boylu şâbb-emred Mehmed Ali bin Abdah	Sekud	14	-	-
48	Orta boylu şâbb-emred Salih bin Ömer	Gümülcine	18	-	Selanik fî 23 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Cemazielevvel sene 65 Vilayet der-sene 66 Amed fî der-sene 67
49	Orta boylu ter bıyıklı Mehmed bin Osman	Eskişehir	15	-	Vilâyet fî 1 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Receb sene 63
50	Orta boylu şâbb-emred Halil bin Mehmed	Perşembe	16	-	-
51	Orta boylu şâbb-emred Hasan Efendi bin Mustafa	Vize	16	-	Bosna fî 11 Cemazielevvel sene 63
52	Orta boylu sarı bıyıklı Osman bin Mehmed	Yenipazar	24	-	Vilayet (Silik) Amed fî 2 Receb sene 63 Silistre 2 Receb sene 63 Amed

					fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66
53	Orta boylu köse sakallı Yakub bin Osman	Vize	23	-	Bosna fî 11 Cemazielevvel sene 63 Amed fî der –sene 67
54	Orta boylu şâbb-emred Mustafa bin Hacı Halil	Kefe	12	-	Memleket fî 11 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Cemazielevvel sene 66 Vilayet fî der-sene 66
55	Kumral sakallı Mehmed Niyazi bin Abdah	Şeyhler	26	-	-
56	Kumral sakallı Edhem Efendi bin Ali	Konyalı	36		Trablus fî 2 Receb sene 63 Amed fî 1 Cemazielevvel sene 66 2 Receb sene 63
57	Siyah sakallı Bekir Efendi bin Mehmed	Aksaray	30		Kıbrıs fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 66 Manastır fî der-sene 66 1 Receb sene 63

58	Diğeri taze sakallı Molla Hüseyin bin Ahmed	Şeyhler	24	70	Silistre fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
59	Diğeri müzellef sakallı Mehmed Efendi bin Mustafa	Vizeli	25	71	Vilâyet fî 2 Receb sene 62
60	Diğeri kumral sakallı Mustafa Efendi bin Ali	Konyalı	35	70	Trablus fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 65
62 ⁴⁸	Talebeden kara sakallı Ömer bin Ali	Görgülü	26	-	Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
63	Diğeri şâbb-emred İbrahim bin Edhem	Sekudlu	23	-	Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
64	Diğeri müzellef sakallı Hafız Mustafa bin Süleyman	Selanik	21	-	Silistre fî 2 Rebiülevvel sene 63 Amed fî der-sene 66 Vilayet fî der-sene 66

⁴⁸ 61 nolu sıra boş olarak bulunmakta.

					Amed fî der-sene 67
65	Diğeri kara sakallı Abdullah bin Hacı Mehmed	Tirebolu	27	-	İzmir fî der sene 66 Amed fî der-sene 67 Vidin fî der-sene 67
66	Diğeri köse sakalı Hüseyin bin Ali	Kaysariyeli	27	-	Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Silistre fî der-sene 67
68 ⁴⁹	Diğeri şâbb-emred Hüseyin bin Mustafa	Perşembe	13		Müceddeden der-sene 67
69	Diğeri şâbb-emred Mehmed bib Hacı Ahmed	Bigalı	15		Bu da der-sene 67
70	Diğeri şâbb-emred Abdürrahim bin İbrahim	Keremli	13		Bu da der-sene 63
71	Ter bıyıklı Halil bin Ömer	Gürce	18	-	-
72	Kumral sakallı Mehmed bin seyyid Osman	Trabzon	25		Bu da der-sene 67
73	Diğeri şâbb-	Vizeli	12		Amedşûd

⁴⁹ 67 nolu sıra boş olarak bulunmakta.

	emred Ali bin Mustafa				Der-sene 67
74	Kumral sakallı Ahmed bin Hasan	Akköylü	27		Amedşûd Der-sene 67

1.4. Süleymaniye Evvel Medresesi

Süleymaniye camiinin tam karşısında yer almaktadır⁵⁰. 1844 yılı sayımında 106 kişi vardır. 26 farklı isim kullanılmıştır. Mehmed, Ahmed, Ali en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 23'tür. En büyük olan kişi 60, en küçük kişi ise 10 yaşındadır. Fizikî evsaf olarak 8 kişi kısa, 36 kişi orta, 27 kişi uzun boyludur. Medresede 20 oda vardır. 1,3,13 numaralı odalar boştur. Bir kişi mülazımdır⁵¹. Günümüzde Süleymaniye Kütüphanesi olarak hizmet vermektedir. Zemin kat ise ticarî işler için kullanılmaktadır⁵².

Tablo: 10 Medrese-i Evvel-i der-Süleymaniye'ye Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Uzun boylu sarı sakallı Salih Efendi bin Abdülfarid	Safranbolulu	30	2 ⁵³	Ayvacık fî 20 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Rebiülevvel sene 61 Ayvacık fî 17 Receb sene 61

⁵⁰ Mustafa Göleç-Fatih Güldal, **a.g.e.**, s.155.

⁵¹ BOA, NFS, d 187.

⁵² Mustafa Göleç-Fatih Güldal, **a.g.e.**, s.155.

⁵³ Oda-i tehi/1.

					Amedfî sene 62 Ayvacık fî gurre Cemazielahir sene 62
2	Orta boylu sarı sakallı es-seyyid Mehmed Efendi bin İbrahim	Varnalı	28	Mezbûr	Varna fî 4 Receb sene 61 Amedşûd Kalboz fî 20 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 66
3	Orta boylu kumral sakallı Ömer Efendi İsmail	Trabzonlu	41	4 ⁵⁴	Ruscuk fî 11 Cemazielahir sene 60 Silistre fî 2 Cemazielahir sene61 Amed fî sene 62 Vidin fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 İstanköy fî 8 Cemazielevvel sene 63
4	Uzun boylu sarı sakallı Ali	Kangırlı	35	5	Pınarhisar fî 10 Safer sene 60

⁵⁴ Oda-i tehi/3.

	Efendi bin Hüseyin				Edirne fî 27 Receb sene 61 Amed fî 6 sene 62 Memleket fî 9 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Memleket fî 3 Şevval sene 63 Amed fî 2 Receb sene 67
5	Uzun boylu sarısakallı Hüseyin Efendi bin Hüseyin	Kangırlı	45	Mezbûr	Pınarhisar fî 18 Safer sene 61 Amed fî sene 62 Amedşûd Pazarköy fî 8 Receb sene 63 Amed fî der-sene 66 Pazarköy fî der-sene 67
6	Orta boylu kara sakallı Hüseyin Efendi bin Ali	Üsküblü	35	6	Memleket fî 10 Cemazielahir sene 60 Amed fî 21 sene 62 Maçun fî 18 Cemazielevvel sene 62

					Amed – Varna fî 11 Cemazielahir sene 63
7	Uzun boylu kara sakallı Es- seyyid Ali Efendi bin Mustafa	Çarşamba	22	7	Balcık fî 16 Cemazielahir sene 60 Amed fî 13 Rebiülevvel sene 61 Memleket fî gurre Rebiülahir sene 61 Amed fî 1 Receb sene 63 Silistre fî der-sene 66
8	Orta boylu kumral sakallı Emrah bin Ali	Adapazarı	40	8	(?)fî 20 Safer sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61 İznik fî 28 Ra s61 Amed fî 6 Cemazielevvel sene 62 İzmid fî 2 Cemazielahir sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 İzmid

					fî 2 Cemazievvel sene 63 Amed fî 6 Receb sene 67
9	Uzun boylu kumral sakallı es-seyyid Mehmed Efendi bin es-seyyid Hüseyin Efendi	Karahisar	35	9	Trabzon fî 4 Receb sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Kastamonu fî 2 Receb sene 63 Amed fî 1 Ramazan sene 63 Yozgad fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der- sene 66
10	Orta boylu sarı sakallı Mehmed Tahir Efendi bin Hüseyin	Viranşehir	28	10	Kozluca fî 5 Receb sene 60 Amed fî 13 Rebiülevvel sene 61 Kozluca fî 12 Cemazielahir sene 61 Amed fî 26 sene 62 Varna fî 2 Cemazielahir sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene

					63 Varna fî 11 Cemazielevvel sene 63 Amed fî Receb sene 63
11	Uzun boylu kumral sakallı İbrahim Efendi bin Mehmed	Kastamonu	30	Mezbûr	Kal'a-i Sultaniye fî 25 Cemazielahir sene 60 Memleket fî gurre Cemazielevvel sene 62 Amed fî 24 Cemazielevvel sene 65
12	Müderrişîn-i kirâmdan Uzun boylu kırca sakallı es-seyyid Abdülatif bin Mehmed	Asitane	60	11	-
13	Uzun boylu kara sakallı es- seyyid İbrahim Efendi bin Mustafa	Tokad	28	12	İzmid fî 10 Cemazielahir sene 60 Amed fî 23 Rebiülevvel sene 61 Edremid fî 23 Receb sene 61 Amed fî 22 Safer sene 62 Edremid

					fî 9 Cemazielahir sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Geyve fî 2 Receb sene 63 Amedfî der-sene 66 Memleket fî der-sene 67
15	Kısa boylu sarı sakallı Ahmed Efendi bin İdris	Önceabad Hasköy	35	14 ⁵⁵	Zağra-i atik fî gurre Safer sene 60 Amed fî 12 Rebiülevvel sene 61 Zağra-i atik fî 28 Şaban sene 61 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 62 Vidin fî 11 Safer sene 63 Amed fî 1 Receb sene 63 Zağra fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 66 Zağra fî der-sene 66
16	Uzun boylu	Kangırlı	28	Mezbûr	Memleket

⁵⁵ Oda-i tehi/13.

	kumral sakallı Abdullah Efendi bin Ahmed				fî 23 Rebiülevvel sene 60 Pazarköy fî 27 Safer sene 61 Amed fî sene 62 Pazarköy fî 1 Receb sene 62 Vilayet fî 8 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 1 Receb sene 63
17	Kısa boylu kumral sakallı Ali Seydi Efendi bin Halil Efendi	Safranbolu	38	15	-
18	Uzun boylu şâbb-emred Ahmed Efendi bin Ali	Habur	20	16	Ayvacık fî 25 Cemazielahir sene 60 Amed fî 2 Safer sene 61 Gelibolu fî 24 Receb sene 61
19	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Ali Efendi İbn-i Mecidülkadir	Tokadî	35	Mezbûr	Memleket fî gurre Cemazielahir sene 60

20	Orta boylu sarı sakallı Mehmed Efendi İbn-i Abdah	Kangırı	30	17	Bayşehir fî 11 Receb sene 60
21	Uzun boylu kara sakallı Hasan Efendi bin Mustafa	Safranbolu	29	Mezbûr	Ayvacık fî 7 Safer sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61 Ayvacık fî 11 Receb sene 61 Amed fî sene 62 Ayvacık fî 1 Zilhicce sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Ayvacık fî 11 Safer sene 63 Amed fî 1 Receb sene 63 Kastamonu fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 66 Vidin fî der-sene 67
22	Uzun boylu sarı kısa bıyıklı müderrisin-i kiramdan Salih	Kadiriye	50	18	Memleket fî 4 Safer sene 60 Amed fî 12 Rebiülevvel sene

	Efendi bin Halil				61 Kozluca fî 22 Muharrem sene 61 Amed fî 16 sene 62 Memleket fî 14 Receb sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 (Silik)
23	Uzun boylu kumral sakallı Hasan Efendi bin Hüseyin	Kangırlı	30	19	Fîlibe fî 2 Rebiülahir sene 60 Pazarköy fî 18 Şaban sene 61 Amed fî sene 62 Vidin 1 Safer sene 62 Vilâyet fî 1 Cemazielevvel sene 63 Vilayet fî 2 Receb sene 63
24	Uzun boylu kara sakallı es- seyyid Hüseyin Efendi bin Halil	Kozluca	30	20	Varna fî 19 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 25 Cemazielahir sene 61 Memleket fî 11 Cemazielevvel sene

					62 Vilayet fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed 2 Receb sene 63 Silistre fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66
25	Uzun boylu kara sakallı es- seyyid Hüseyin Efendi bin Halil	Kozluca	30	Mezbûr	Varna fî 16 Rebiülevvel sene 60 Amed fî 2 Safer sene 63 Varna fî 6 Safer sene 63 Varna fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 66 Silistrefî der-seene 66
26	Orta boylu sarı sakallı Mehmed Efendi bin Ömer Efendi	Akcanlı	32	Der-oda- yı Mülâzım	Pazarcık fî 6 Cemazielahir sene 60
27	Kısa boylu ter bıyıklı Mustafa Efendi bin Halil	Bolulu	18	Mezbûr	Memleket fî gurre Cemazielahir sene 60 Amed

					fî 22 Rebiülevvel sene 61 Taşköprü fî gurre Cemazievvel sene 61 Amed fî Safer sene 62 Sinob fî 2 Sene 63 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Silistre fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî Receb sene 63 Varna fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66
28	Uzun boylu kara sakallı İbrahim Efendi bin Ali	Kastamonu	28	Mezbûr	Edremid fî 19 Receb sene 60 Amed, fî 22 Rebiülevvel sene 61 Mihaliç fî 14 Cemazielahir sene 61 Edremid fî 11 Cemazievvel sene

					62 Vilâyet fî 2 Receb sene 63 Amed der-sene 66 Rodos fî der-sene 68
29	Orta boylu az kumral sakallı Hasan Efendi bin Ali	Trabzonlu	20	Mezbûr	Tuna fî 2 Cemazielahir sene 60 Amed - Ruscuk fî 6 Cemazielevvel sene 61 Vidin fî 16 Cemazielahir sene 63 Amed der-sene Vilayet der-sene 66
30	Uzun boylu az sarı sakallı es- seyyid Ali Efendi bin Ahmed	Kozluca	22	Mezbûr	Memleket fî 19 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 12 Rebiülevvel sene 61 Berevadi fî 11 Cemazielahir sene 61 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63

					Varna fî 17 Cemazielahir sene 63 Amed fî Ramazan sene 63 Silistre fî der-sene 66
31	Uzun boylu az sarı köse sakallı Mehmed Efendi bin İsmail	Taşköprü	22	Mezbûr	Memleket fî 18 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 12 Safer sene 61 Memleket fî 14 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 16 Safer sene 62 İzmid fî 1 Cemazielevvel sene 62 İzmid fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66
32	Uzun boylu kara sakallı Abdurrahim Efendi bin Halil	Safranbolu	25	Mezbûr	-
33	Uzun boylu sarı	Kastamonul	23	Mezbûr	Adapazarı

	sakallı Yakub Efendi İbn-i İsmail	u			fî 7 Receb sene 60 Amed fî 22 Rebiülevvel sene 61 fî 13 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 26 Safer sene 62 Yolhisar fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Varna fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Receb sene 63 Silistre fî 2 Receb sene 63
34	Uzun boylu kara sakallı Ahmed Efendi bin Ali	Kastamonu	28	Mezbûr	Memleket fî 4 Cemazielahir sene 60
35	Uzun boylu sarı sakallı Mehmed Salih Efendi bin Mehmed	Kastamonu	28	Mezbûr	Silistre fî 22 Cemazielahir sene 60 fî 12 Rebiülevvel sene 61 Silistre fî 12 Cemazielahir sene 61

36	Orta boylu az kumral sakallı Mehmed Efendi bin Abdah	-	25	Mezbûr	Hicaz fî 2 Cemazielahir sene 60 Amed fî 6 Safer sene 62 Nabluz fî 8 Cemazielevvel sene 62
37	Uzun boylu şâbb-emred es-seyyid Ali Ağa bin İbrahim	Taşköprü	18	Mezbûr	Vilâyet fî 28 Cemazielahir sene 60 Amed fî 12 Rebiülevvel sene 61 İzmid fî 1 Cemazielahir sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Varna fî 1 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Receb sene 63 Kıbrıs fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 66
38	Kısa boylu şâbb-emred es-seyyid Salih	Çekezekli	13	Mezbûr	Memleket fî 23 Rebiülahir sene 60 Amed

	Efendi bin Ali Osman				fî 12 Rebiülevvel sene 61 Pazarköy fî 23 Şaban sene 61 Pazarköy fî 2 Cemazielahir sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 İstanköy fî 1 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 1 Receb sene 63 Kıbrıs fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 66 Pazarcık fî der-sene 66
39	Uzun boylu şâbb emred es- seyyid Ali Efendi bin Osman	Varna	16	Mezbûr	Kazlıca fî 19 Cemazielevvel sene 60 Pazarcık fî 6 Cemazielahir sene 60 Brevadi fî gurre Cemazielevvel sene 61 Kozluca fî 8 Cemazielevvel sene 63

					Varna fî 11 Cemazilahir sene 64 Silistre,fî 2 Receb sene 64 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66
40	Orta boylu şâbb-emre es- seyyid Ali Efendi bin Hüseyin Efendi	Kastamonu	16	Mezbûr	Fîlibe fî 4 Şaban sene 60 Amed fî 12 Rebiülevvel sene 61 Lefke fî 14 Şevval sene 61 Amed fî sene 62 Vidin fî 2 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 1 Receb sene 63 Zağra fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 66

41	Orta boylu kumral sakallı Mustafa Efendi bin Mehmed	Taşköprü	21	Mezbûr	Memleket fî gurre Cemazielahir sene 60 Amed fî 23 Rebiülevvel sene 61 Memleket fî gurre Receb sene 61 Amed fî 6 Safer sene 62 İzmid fî 7 Safer sene 62 İzmid fî 6 Safer sene 63 Kıbrıs fî 2 Cemazielahir sene 64 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66
42	Orta boylu şâbb-emred Mehmed Efendi bin Halil	İznikli	20	Mezbûr	Memleket fî gurre Cemazielahir sene 60 Edirne fî gurre Receb sene 62 Memleket fî Ra sene 62 İzmid fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed

					fî 1 Receb sene 63 Varna fî 6 B sene 63 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66
43	Orta boylu az sarı sakallı Ali Efendi bin Mehmed Emin	Çalıklı	25	Mezbûr	Varna fî 11 Cemazielahir sene 60 Hacıoğlan fî 23 Receb sene 61 Amed fî 6 Safer sene 62 Memleket fî 9 Cemazielevvel sene 62 Silistre fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Receb sene 63 Silistre fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66
44	Orta boylu müzellef kumral sakallı İsmail Efendi İbn-i	Kastamonu	20	Mezbûr	Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 60 Memleket

	Hüseyin				<p>fi gurre Cemazielevvel sene 61</p> <p>Amed</p> <p>fi 6 S .62</p> <p>Silistre</p> <p>fi 11 Cemazielevvel sene 62</p> <p>Selanik</p> <p>fi 11 Cemazielahir sene 63</p> <p>Amed</p> <p>fi 1 Receb sene 63</p> <p>Vidin</p> <p>fi 2 Receb sene 63</p> <p>Amed</p> <p>fi der-sene 66</p>
45	Kısa boylu şâbb-emred Ali Efendi bin Mehmed	Kangırlı	11	Mezbûr	<p>Pınarhisar</p> <p>fi 10 Safer sene 60</p> <p>Amed</p> <p>fi 22 Safer sene 61</p> <p>Edirne</p> <p>fi 23 Receb sene 61</p> <p>Amed</p> <p>fi 6 Safer sene 62</p> <p>Varna</p> <p>fi 2 Cemazielahir sene 62</p> <p>Memleket</p> <p>fi 6 Cemazielahir sene 66</p>
46	Orta boylu sarı köse sakallı el-	Bayramiçli	21		<p>Hicaz</p> <p>fi 8 Cemazielevvel sene</p>

	hâc Hasan Efendi İbn-i Mustafa				60 Amedşûd
47	Orta boylu şâbb-emred Mehmed Efendi bin Ali	Viranşehir	22		Taşköprü fî gurre Cemazielevvel sene 60 Amedşûd Amed fî 13 Rebiülevvel sene 61 Amasya fî 12 Cemazielahir sene 61
48	Orta boylu şâbb-emred Abdullah Efendi bin Mustafa	Adapazarı	16		Memleket fî 10 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Rebiülevvel sene 61 İzmid fî 11 Cemazielahir sene 61 Amed fî 1 Cemazielahir sene 62 Halbuz fî 20 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Varna

					fî 1 Receb sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Silistre fî 3 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Amedşûd
49	Kısa boylu az sarı sakallı Osman Efendi bin Mustafa	Adapazarı	25		Adapazarı fî 20 Rebiülahir sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61 İzmid fî 11 Cemazielahir sene 61 Amedşûd
50	Uzun boylu şâbb-emred es-seyyid Ahmed Efendi İbn-i Mustafa	Adapazarı	17	Mezbûr	Adapazarı fî 23 Receb sene 60 Amed fî 13 Rebiülevvel sene 61 Taşköprü fî gurre Cemazielevvel sene 61 Amed fî 6 Safer sene 62 İzmid fî 2 Cemazielevvel sene 62

51	Orta boylu şâbb-emred İsmail Efendi İbn-i Hüseyin	Üsküblü	18	Mezbûr	Mahalle-i Hotan medresesinin fî 21 Rebiülahir sene 61
52	Zenci-ül asl orta boylu az kara sakallı Abdullah Efendi bin Abdullah	-	25	Mezbûr	Pazarcık fî 3 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 12 Rebiülevvel sene 61 Varna fî gurre Cemazielevvel sene 61 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 62 Geygüze fî 2 Receb sene 63
53	Uzun boylu sarı sakallı Mustafa Efendi İbn-i İbrahim Edhem	Kalkandelen li	25	Mezbûr	Memleket fî 16 Rebiülevvel sene 60
54	Orta boylu kara sakallı Süleyman Efendi bin Osman	Üsküblü	23	Mezbûr	Memleket fî 22 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 2 Ramazan sene 63
55	Orta boylu şâbb-emred Ahmed Efendi bin Ömer	Kangırlı	17		Bursa fî 16 Cemazielahir sene 60 Fî 29 Cemazielevvel sene 60

56	Orta boylu şâbb-emred Ali bin Ali	Kangırlı	15	-	Selanik fî 12 Cemazievvel sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Varna fî 17 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Receb sene 63 Silistre fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 66 Ruscuk fî der-sene 66
57	Orta boylu müzellef sakallı Salih bin Ali	Bileciklı	23	-	Memleket fî gurre Receb sene 61
58	Uzun boylu sarı bıyıklı İsmail bin Ömer	Şumnu	20	-	Varna fî gurre Receb sene 61 Amed fî 2 S .62 Varna fî 13 Rebiülahir sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Varna fî 11 Cemazielahir sene 63

					Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66
59	Orta boylu şâbb-emred Ali Efenfdi bin Hacı Mehmed	Lefke	18	-	Memleket fî 23 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 6 Safer sene 62 Memleket fî 11 Cemazielevvel sene 62
60	Kısa boylu şâbb-emred Abdullah bin Ahmed	Selanik	15	-	-
61	Orta boylu kara sakallı Mehmed Efendi bin İbrahim	Gölpazarı	20	-	Silistre fî 12 Cemazielahir sene 61 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Selanik fî 2 Cemazielevvel sene 63
62	Orta boylu kara sakallı Mehmed Efendi bin Hasan	Gölpazarlı	35	-	Silistre fî gurre Cemazielahir sene 61 Amed fî 2 Safer sene 62
63	Orta boylu şâbb-emred	Şumnulu	16	-	Varna fî 12 Rebiülahir sene 61

	Osman Efendi bin Hacı Ömer				Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Vilayet fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed fî 3 Receb sene 63 Silistre fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 66
64	Uzun boylu sarı sakallı Mustafa Efendi bin İbrahim	Ermeli	35	-	Memleket fî 1 Cemazielahir sene 62 Kalenderhane fî 11 Receb sene 63 Amed fî 22 Safer sene 61
65	Orta boylu şâbb-emred Mehmed Nuri bin Hacı Ali	Gerede	18	-	Kozluca fî 12 Cemazielahir sene 61 Amed fî 4 Safer sene 62 Varna fî 2 Cemazielahir sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Varna fî 11 Cemazielevvel sene

					63 Amed fî 1 Receb sene 63 Silistre fî (silik) Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66
66	Orta boylu taze sakallı İbrahim bin Ahmed	Ovacık	30	-	-
67	Orta boylu şâbb-emred Ali bin Mustafa	Gelibolu	17	-	Memleket fî 4 Cemazielevvel sene 62
68	Kısa boylu şâbb-emred Ahmed bin Mehmed Arif	Gelibolu	13	-	Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Vilayet fî 2 Cemazielevvel sene 63
69	Orta boylu şâbb-emred Ahmed Efendi bin Ömer	Kangırılı	26	-	Bandırma fî 22 Cemazielevvel sene 62 İzmid fî 11 Cemazielahir sene 63
70	Orta boylu ter bıyıklı Osman	İznik	17	-	Pazarköy fî 2 Safer sene 62

	Efendi bin Ali				Vilayet fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66
71	Orta boylu müzellef sakallı Ahmed Efendi bin İbrahim	İskilip	26	-	Macren fî 18 Cemazievvel sene 62 Varna fî 11 Safer sene 63 Amed fî 1 Receb sene 63 Varna fî 2 Receb sene 63
72	Orta boylu şâbb-emred Hasan bin Şerif	Edirnevî	18	-	İzmid fî 8 Cemazievvel sene 62
73	Orta boylu kumral sakallı Mahmud bin Ali	Karacık	38	-	Varna fî 2 Cemazielahir sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Silistre fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Receb sene 63 Silistre fî der-sene 66

74	Orta boylu kara sakallı Süleyman bin Osman	İskilip	23	-	Macren fî 18 Cemazievvel sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Silistre fî 11 Safer sene 64 Amed fî 1 Receb sene 67 Silistre fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66
75	Orta boylu müzellef sakallı Hafız Mustafa bin İbrahim	İzmid	25	-	Memleket fî 22 Cemazievvel sene 62
78 ⁵⁶	Şâbb –emred Mehmed Efendi bin Hasan	-	17	-	İzmid fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66
79	Ahmed bin Hüseyin	Viranşehir	17	-	Silistre fî der-sene 66
80	Şâbb-emred Mehmed Efendi bin Bayram	Edremid	10	-	-

⁵⁶ 76-77 nolu sıralar boş olarak bulunmaktadır.

81	Şâbb-emred İsmail Efendi bin Ahmed	-	14	-	Vilâyet fî 4 Receb sene 63
82	Müzellef sakallı Ahmed bin Ali	-	25	-	Kıbrıs fî 2 Receb sene 63
83	Kara sakallı Mehmed Emin Efendi bin Emin	-	18	-	Vilâyet fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66
84	Azca bıyıklı Ahmed bin Üveys	-	20	-	Varna fî 2 Receb sene 63 Silistre fî der-sene 66
85	Şâbb-emred Salih Efendi bin Mustafa	-	15	-	Kıbrıs fî 2 Receb sene 67
86	Şâbb-emred İsmail Efendi bin Hacı Ali	-	11	-	Kıbrıs fî 2 Receb sene 63
87	Şâbb-emred Şerif Efendi bin İbrahim	-	13	-	Vilayet fî 2 Receb sene 63
88	Talebeden Salim Efendi bin Salih	Viranşehir	25	-	Silistre fî 5 Safer sene 65 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66

89	Kara sakallı Yakub bin Mehmed	-	30	-	Silistre fî 3 Receb sene 63
90	Şâbb-emred Ali bin Emin	-	11	-	Kıbrıs fî 6 Receb sene 63 Amed fî der-sene 66
91	Ali Bin Ahmed	Adapazar	13	-	İznik fî der-sene 66
92	Müzellef sakallı Yakub Efendi bin Ömer	-	19	-	Vilayet fî der-sene 66
93	Şâbb-emred Osman bin Mustafa	-	16	-	Kıbrıs fî 2 Receb sene 63
94	Müzellef sakallı Hüseyin bin Halil	-	20	-	Silistre fî der-sene 66
95	Müzellef sakallı Hüseyin bin Halil	Erekli	21	-	Amedşûd
96	Diğer Hüseyin bin Musa	-	20	-	Amedşûd
97	Diğer Ahmed bin Ömer	Beyrut	19	-	-
98	Diğer şâbb- emred Hüseyin bin Abdah	Beyazabad	15	-	Silistre fî der-sene 66
99	Diğer şâbb- emred Hasan bin Hasan	Bartınlı	17	-	Silistre fî der-sene 66

100	Diğer şâbb-emred Hasan bin Ömer	İznik	18	-	Vilayet fî der-sene 66
101	Diğer şâbb-emred Halil bin Mehmed	Kastamonu	16	-	Rodos fî der-sene 67
102	Diğer kara sakallı Ahmed bin Ali	Hasköy	30	-	Zağra-i Atik fî der-sene 66
103	Diğer müzellef sakallı Ahmed bin Ahmed	Kangırlı	20	-	Silistre fî der-sene 66
104	Diğer ter bıyıklı Mustafa bin Salih	Taşköprülü	17	-	İzmid fî der-sene 66
105	Diğer müzellef sakallı Yusuf bin Mehmed	Erbaa	19	-	Silistre fî der-sene 66
106	Diğer şâbb-emred Mehmed bin Abdülkadir	Bandırma	16	-	Vidin fî der-sene 67
107	Diğer kumral sakallı Abdülgafur bin Hasan	Zağra-i Atik	29	-	Silistre fî der-sene 66
108	Diğer şâbb-emred Mehmed bin Hasan	Kastamonu	17	-	Silistrefî der-sene 66

1.5. Süleymaniye Sâniye Medresesi

Süleymaniye Camii'nin tam karşısındadır⁵⁷. 1844 yılı sayımına göre 102 kişi mevcuttur. 24 farklı isim kullanılmıştır. Mehmed, Ali, Mustafa, Ahmed, Süleyman en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 23'tür. En büyük yaş 55, en küçük ise 8'dir. Fizikî evsaf olarak 8 kişi kısa, 51 kişi orta, 9 kişi uzun boyludur. Medresede 23 oda vardır. 8,12,13,15,19,20 numaralı odalar boştur. Bir kişi mülazımdır⁵⁸. 1914 raporuna göre 14 baraka ile 20 odaya sahiptir. 20 kişi ikamet edebilir⁵⁹.

Tablo 11: Medrese-i Sâniye-i der-Süleymaniye'ye Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Uzun boylu kumral sakallı es-seyyid el-hâc İsmail Efendi bin Ömer	Ayaşlı	35	1	Hicaz fî 17 Receb sene 61 Amed fî gurre Safer sene 65 Gelibolu fî der-sene 66
2	Orta boylu az sarı sakallı es-seyyid Mehmed Efendi bin Mustafa	Mendirekli	26	Mezbûr	Şumlu fî 20 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Lefke fî 16 Zilkade sene 61
3	Orta boylu kırca sakallı Hasan Efendi İbn-i	Tosyalı	60	2	Vilayet fî der-sene 66

⁵⁷ Mustafa Göleç-Fatih Güldal, **a.g.e.**, s.155.

⁵⁸ BOA, NFS, d 187.

⁵⁹ Mübahat Kütükoğlu, "Darü'l-Hilafeti'l-Aliyye Medreseleri ve Kuruluş Arefesinde İstanbul Medreseleri", **İTED**, İstanbul 1978, s.59.

	Hüseyin				
4	Kısa boylu kumral sakallı Ali Efendi bin Ömer	Safranbolu	40	3	Tekfurdağı fî 7 Rebiülahir sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61 Tekfurdağı fî gurre Safer sene 61 Amed fî 6 Safer sene 62 İzmid fî 2 Cemazielahir sene62
5	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Nusreddin Efendi bin Ahmed	Kastamonu	29	4	Kal'a-i Sultaniye fî 13 Cemazielahir sene 60 Amed fî 27 S .61 Gemlik fî 22 Rebiülahir sene 61 Amed fî 6 S .62 Safranbolu fî 24 Rebiülahir sene 62 Amed fî 1 Receb sene 63 Vidin fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 65
6	Orta boylu az kara sakallı Musa Efendi bin	Yozgadlı	23	Mezbûr	Selanik fî 3 Safer sene 64 Amed

	İsmail				fî der-sene 65
7	Uzun boylu kara sakallı es-seyyid Mustafa Efendi bin el-hâc Ali	İçelli	35	5	Memleket fî 1 Cemazievvel sene 60
8	Kısa boylu köse sarı sakallı Hafız Mustafa İbn-i Salih	Çarşamba	38	7	Tekfurdağı fî 27 Receb sene 60 Amed fî 1 gurre Zilkade sene 60 Tekfurdağı fî 4 Receb sene 61
9	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Hafız Mehmed Emin Efendi bin Mustafa	Sivaslı	29	9 ⁶⁰	Bursa fî 10 Safer sene 60 Amed fî 29 Safer sene 61 İzmid fî 23 Şaban sene 61 Amed fî 6 Cemazievvel sene 62 Selanik fî 8 Cemazievvel sene 62 Amed fî 2 Ramazan sene 63 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67

⁶⁰ Oda-i tehi/8.

					Silistre fî der-sene 67
10	Kısa boylu az kara sakallı Ömer Efendi bin Halil	Geredeli	40	Mezbûr	Selanik fî 2 Safer sene 62 Amed fî der-sene 65
11	Uzun boylu kara köse sakallı Mehmed Efendi bin Mehmed	Kastamonu	22	10	Ayvacic fî 14 Cemazielahir sene 60 Amed fî 20 Cemazielahir sene 60
12	Orta boylu kara sakallı Mehmed Emin Efendi bin Eyüb	Kapıdağlı	29	Mezbûr	Memleket fî 12 Rebiülahir sene 61 Amed fî 6 Safer sene 62 Memleket fî 17 Rebiülahir sene 62
13	Uzun boylu kır sakallı Hüseyin Efendi bin Mustafa	Bolu	40	11	Bolu fî 13 Şaban sene 60 Amed fî 23 Şevval sene 60 Selanik fî 2 Cemazielevvel sene 62
14	Orta boylu kara sakallı es-seyyid Halil Efendi bin İsmail	Varna	26	14 ⁶¹	Memleket fî gurre Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Memleket

⁶¹ Oda-i tehi/12-13.

					fî 1 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Vilâyet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66
15	Orta boylu kumral sakallı Eyüb veled Ali	Kangırlı	35	Mezbûr	Bursa fî 8 Cemazielahir sene 60 Amed fî 23 Şevval sene 60
16	Kısa boylu az sarı sakallı Mehmed Efendi İbn-i Mustafa	Safranbolulu	33	16 ⁶²	Memleket fî 21 Rebiülahir sene 61
17	Orta boylu kara sakallı el-hâc Mustafa Efendi bin Mehmed	Safranbolulu	36	17	Memleket fî 15 Cemazielevvel sene 61
18	Orta boylu kırca sakallı Süleyman Efendi bin Hasan	Ünyeli	26	18	Batum fî 13 Cemazielahir sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61 Şeyhler fî gurre Cemazielevvel

⁶² Oda-i tehi/15.

					sene 61 Amed fî 6 Muharrem sene 62 Varna fî 1 Safer sene 62 Amed fî 2 Ramazan sene 63 Silistre fî der-sene 67
19	Orta boylu kumral sakallı Süleyman Efendi bin Mehmed	Ahıskavî	25	Der-oda-yı mülâzım ⁶³	Kal'a-i sultaniye fî 15 Cemazielahir sene 61 Amed fî 17 sene 61 Edirne fî 18 Cemazielahir sene 62 Amed fî 6 sene 62 Bozcaada fî 22 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 1 Receb sene 63 Kıbrısî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 65
20	Orta boylu az kara sakallı Ahmed Aziz	Ünyeli	22	Mezbûr	Memleket fî 6 Cemazielevvel sene 60

⁶³ Oda-i tehi/19-20.

	Efendi bin Süleyman				Amed fî gurre Rebiülahir sene 61
21	Uzun boylu az köse sakallı Ömer Efendi bin İbrahim	Ünyeli	23	Mezbûr	Vilâyet fî 7 Cemazielevvel sene 63
22	Uzun boylu şâbb-emred İbrahim Efendi bin Hasan	Tosyalı	19	Mezbûr	Memleket fî 21 Safer sene 60
23	Orta boylu kara sakallı es-seyyid Süleyman Efendi bin Mehmed	Beyşehir	28	Mezbûr	Bilecik fî 11 Receb sene 60 Amed fî gurre Safer sene 61 Bilecik fî 24 Receb sene 61 Amed fî 6 sene 62 Bilecik fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Receb sene 63 Develi fî der-sene 64
24	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid el-hâc Hüseyin Efendi bin Abdah	Haşmeli	29	Mezbûr	Geyve fî 10 Safer sene 60 Memleket fî 23 Ramazan sene 61
25	Orta boylu şâbb-	Pazarköy	17	Mezbûr	Bozada

	emred Mustafa Efendi bin Yahya				fî 1 Safer sene 62 Amed fî sene 63
26	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Hasan Efendi bin İbrahim	Ahşehir	25	Mezbûr	Gönen fî 2 Receb sene 60 Amed fî 11 Safer sene 61 Gönen fî 24 Cemazielahir sene 61 Amed fî 6 Safer sene 62 Gönen fî 2 Safer sene 63 Amed fî 2 Receb sene 63 Kıbrıs fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66
27	Orta boylu kumral sakallı Ali Efendi bin Mehmed	Ayvack	20	Mezbûr	Memleket fî 14 Cemazielahir sene 60 Amed fî 11 Safer sene 61 Ezine fî 18 Cemazielahir sene 61 Amed fî 6 Cemazielevvel sene

					<p>62 Bozcaada fî 22 Cemazievvel sene 62 Amed fî 1 Receb sene 63 Kıbrıs fî 2Receb sene 63 Amed fî der-sene 66 Vilatyet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67</p>
28	Orta boylu müzellef sakallı Abdullah Efendi bin Mehmed	Rodoslu	19	Mezbûr	<p>Selanilk fî 7 Cemazielahir sene 60 Amed fî gurre Safer sene 61 Bursa fî 13 Receb sene 61 Amed fî 26 Muharrem sene 62 Girid fî 1 Safer sene 62 Amed fî 1 Ramazan sene 63 Ruscuk fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre</p>

					fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
29	Uzun boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin Veliüddin	Akşehirli	28	Mezbûr	Selanik fî 1 S .62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63
30	Orta boylu sarı sakallı Ali Efendi bin Ali	Harputlu	30	Mezbûr	Vilâyet fî 20 Cemazielahir sene 60 Amed fî gurre Safer sene 61 Varna fî gurre Cemazielahir sene 61 Amed fî 16 Safer sene 62 Tuna fî Safer sene 62 Amed fî der-sene 63 Tuna fî 1 Receb sene 63 Amed fî 1 Ramazan sene 63
31	Orta boylu köse kara sakallı es- seyyid Ömer Efendi bin Osman	Ayaşlı	22	Mezbûr	Varna fî 4 Cemazielahir sene 60 Amed fî 28 Safer sene 61 Kıbrıs fî 2 Cemazielevvel sene

					63
32	Uzun boylu şâbb-emred hâfız İsmail Efendi bin Ömer	Safranbolu	18	Mezbûr	Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 23 Şevval sene 60 Girid fî 2 Safer sene 62
33	Orta boylu kara sakallı Ahmed Efendi bin İdris	Gölpazarı	24	Mezbûr	Memleket fî 18 Rebiülevvel sene 60 Amed fî 22 Şaban sene 60 Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 6 Safer sene 62 Bursa fî 11 Cemazielahir sene 63
34	Orta boylu şâbb-emred Mehmed Salih Efendi bin Osman	Taşköprü	16	Mezbûr	Vilayet fî 27 Receb sene 60 Amed fî Rebiülevvel sene 60 Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 6 Safer sene 62 İzmid

					fî 3 Şevval sene 63 Amed fî 1 Rebiülevvel sene 63 Vilayet fî 2 Rebiülevvel sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 3 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65
35	Orta boylu az müzellef sakallı Mehmed Efendi bin Mustafa	Bolulu	21	Mezbûr	Bolu fî 18 Receb sene 60
36	Orta boylu kara sakallı Ahmed Efendi bin Hasan	Bolulu	25	Mezbûr	İzmid fî 16 Şaban sene 60 Amed fî 3 sene 60 Tuna fî 1 Receb sene 62 Amed fî der-sene 65
37	Uzun boylu müzellef sarı sakallı es-seyyid Mehmed Salih Efendi bin Ahmed	Safranbolu	18	Mezbûr	Varna fî 13 Cemazielahir sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61 Silistre fî 12 Cemazielahir sene

					61 Amed fî 6 Safer sene 63 Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 67
38	Kısa boylu şâbb-emred es-seyyid Ali Osman Efendi bin Hüseyin	Taşköprü	15	Mezbûr	Memleket fî gurre Cemazielevvel sene 62 Amed fî 6 sene 62 Memleket fî 2 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 1 B. sene 63 İzmid fî 2 Receb sene 63
39	Orta boylu şâbb-emred Yusuf Efendi bin Mehmed	Taşköprü	18	Mezbûr	Memleket fî 11 Cemazielevvel sene 60
40	Kısa boylu şâbb-emred Ali Efendi bin Ahmed	Kangırlı	13	Mezbûr	Memleket fî 6 Rebiülahir sene 63
41	Orta boylu sarı köse sakallı Osman Efendi	Pazarköylü	22	Mezbûr	Memleket fî 17 Şaban sene 60 Amed

	bin Halil				fî gurre Safer sene 62 Bursa fî 7 Safer sene 62 Amed fî 2 Receb sene 63 Kıbrıs fî 2 Receb sene 63 Rodos fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
42	Kısa boylu şâbb-emred Ahmed Efendi bin Halil	Pazarköylü	8	Mezbûr	Vilâyet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Ohri fî der-sene 67
43	Orta boylu şâbb-emred Osman Efendi bin Mustafa	Bolu	17	Mezbûr	Memleket fî gurre Cemazielahir sene 60 Amed fî Cemazielahir sene 61 Memleket fî gurre Cemazielevvel sene 61 Amed fî sene 62 Memleket fî 14 Cemazielevvel sene 63 Amed fî sene 63

					Vilayet fî 6 Receb sene 63
44	Kısa boylu şâbb-emred Mehmed Emin Efendi bin İbrahim	Gölpazarlı	12	Mezbûr	Memleket fî 4 Cemazielahir sene 60 Amed fî 3 Safer sene 61 Memleket fî 14 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 16 Safer sene 62 Selanik fî 2 Safer sene 63 Amed fî 2 Receb sene 63
45	Orta boylu şâbb-emred Mehmed Salih bin Seyyid Ahmed	Asitane	13	-	Hicaz fî 14 Receb sene 61
46	Orta boylu şâbb-emred Osman bin Mehmed	Tekfurlu	16	-	Mahalle-i Valide-i Atik der-Üsküdar fî 12 Cemazielevvel sene 61
47	Orta boylu şâbb-emred Mehmed Emin bin Süleyman	Akşehir	14	-	-
48	Orta boylu müzellef sakallı Feyzullah bin Hüseyin	Ünyeli	21	-	Adana fî 17 Cemazielahir sene 61 Amed

					fî 6 Safer sene 62 Varna fî 21 Cemazielevvel sene 63
49	Orta boylu şâbb- emred İbrahim bin B	Hendekli	15	-	Memleket fî 23 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 6 Safer sene 62 Bilecik fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 1 Receb sene 63 Kıbrıs fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 65 İzmid fî der-sene 66
50	Orta boylu kumral sakallı Yusuf Efendi bin Ömer	Rodoslu	25	-	İstanköy fî 23 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 6 Safer sene 62 İzmid fî 20 Cemazielevvel sene 62 Amed fî der-sene 67 Silistre fî der-sene 67

51	Orta boylu kara sakallı Osman Efendi bin Ali	Trabzonlu	31	-	Medrese-i 41 fî 12 Receb sene 1261
52	Orta boylu şâbb-emred Hüseyin Efendi bin Hasan	Bilecik	16	-	-
53	Orta boylu kumral sakallı Hafız Mustafa bin Mustafa	Amasya	25	-	Selanik fî 9 Cemazielevvel sene 62 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 97
54	Orta boylu müzellef sakallı Hafız Mustafa Efendi bin Ali	Ünyeli	22	-	Medrese-i 45 fî gurre Cemazielahir sene 62
55	Orta boylu kumral sakallı Süleyman bin Mehmed Memiş	Beyşehirli	25	-	Selanik fî 21 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Receb sene 63 Selanik fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 66 Amed

					fî der-sene 67
56	Orta boylu ter bıyıklı Mehmed Efendi bin Ömer	Beyşehirli	15	-	Bilecik fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Receb sene 63 Kıbrıs fî 2 Receb sene 63
57	Orta boylu kara sakallı Ahmed Efendi bin Osman	Balanca	25	-	Kozluca fî 18 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 11 Cemazielahir sene 63 Medrese-i 52 fî 11 Cemazielahir sene 63
58	Orta boylu kara sakallı Mehmed Efendi bin Mustafa	Trabzonlu	25	-	Mısır fî 8 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Rebiülahir sene 63 Vidin fî 2 Safer sene 63
59	Orta boylu kara sakallı İbrahim bin Ali	Eskişehirli	30	-	Bilecik fî 8 Cemazielevvel sene 62
60	Orta boylu köse sakallı Selim bin Hüseyin	Perşembe	24	-	Varna fî 20 Cemazielevvel sene 63
61	Orta boylu kumral sakalı Mehmed Emin	Alaşehir	32	-	Edirne fî 6 Receb sene 62 Amed

	Efendi bin İbrahim				fî 2 Receb sene 63 Tekfurdağı fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 65 Varna fî der-sene 65
62	Orta boylu kara bıyıklı Halil bin Hüseyin	Eskişehir	20	-	Varna fî 11 Safer sene 62 Vilayet fî 1 Receb sene 63 Amed fî der-sene 66 Tuna fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
63	Orta boylu şâbb-emred Hüseyin bin Hafız Ahmed	Akşehirli	14	-	Selanik fî 1 Safer sene 62
64	Hüseyin bin Mehmed	Trabzonlu	19	-	İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
65	Şâbb-emred Ahmed Efendi bin İsmail	Üsküb	13	-	Kıbrıs fî 1 Receb sene 63 Amed fî der-sene 65 Memleket fî der-sene 65

66	orta boylu Mustafa bin İbrahim	Bilecik	12	-	Memleket fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî der-sene 65 Memleket fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66
67	Orta boylu Ali bin Mehmed	Çarşamba	35	-	İzmid fî 11 Cemazielahir sene 63
68	Orta boylu Hafız Tahir Efendi bin İsmail	Üsküb	20	-	Vilâyet fî 1 Receb sene 63 Amed fî 1 Ramazan sene 63 Silistre fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65 Memleket fî der-sene 65
69	Orta boylu Mehmed Ali	Ordu	31	-	Gölpazarı fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Receb sene 63 Silistre fî der-sene 66
70	Orta boylu kara sakallı Halil bin Hüseyin	Bolu	25	-	Vidin fî 2 Cemazielevvel sene 63

71	Orta boylu kumral sakallı Ahmed bin Ali	Asitane	35	-	-
72	Şâbb-emred Ali Efendi bin Ömer	Üsküb	13	-	Kıbrıs fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 65 İzmid fî der-sene 66
73	Müzellef sakallı Mehmed Efendi bin Ali	Beyşehir	31	-	Silistre fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66
74	Şâbb-emred Mehmed Tahir Efendi bin Mustafa	İznik	17	-	Kıbrıs fî 2 Ramazan sene 63
75	Şâbb-emred Mehmed Efendi bin Osman	Pazarköylü	14	-	Kıbrıs fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65 İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
76	Şâbb-emred İsmail Efendi bin Mehmed	Kestane Karyeli	14	-	Silistre fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 67

77	Kumral sakallı Ali Efendi bin Hacı Mehmed	Tarsuslu	30	-	Vidin fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidn fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
78	Müzellef sakallı Ahmed Efendi bin Evliya	Tarsuslu	30	-	Amedşûd Amed fî der-sene 65
80	Diğer Mustafa bin Mehmed	Sungurlu	16	-	-
79	Şâbb-emred Mehmed bin Yusuf	Düzce	13	-	Vilâyet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
80	Mustafa Efendi bin Mehmed	Ankaralı	16	-	Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
81	Hafız Mustafa bin Yusuf	-	15	-	Silistre fî der-sene 66
82	Hasan Efendi bin Ali	Eskişehirli	21	-	Vidin fî der-sene 66
83	Ali Efendi bin Ömer	Safranbolu	40	-	Ünye fî der-sene 66
84	Yusuf Efendi bin Mehmed	Libaneli	17	-	Rodos fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67

					Ünye fî der-sene 67
85	Ali Osman Efendi bin Hüseyin	Taşköprü	16	-	-
86	Diğer kumral sakallı Salih bin Osman	Taşköprü	23	-	Trabzon fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
87	Diğer kumral sakallı Süleyman bin Mehmed	İhsaniye	29	-	İzmid fî der-sene 67
88	Diğer Şâbb- emred Süleyman bin Emin	Trabzon	17	-	Vilâyet fî der-sene 66
89	Diğer şâbb emred Farid bin Yakub	Beyşehir	16	-	Tuna fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
90	Diğer şâbb- emred Ali bin Hüseyin	Yozgad	19	-	-
91	Diğer kara sakallı Mehmed bin Abdullah	Trabzon	23	-	Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
92	Diğer Şâbb- emred Hüseyin bin Mehmed	Ayvacık	17	-	Vilâyet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 97

93	İbrahim bin Hasan	Kozluca	15	-	-
94	Hüseyin bin Hasan	Ordulu	18	-	Memleket fî der-sene 66
95	İsmail bin Osman	Kastamonu	18	-	Amedşûd der-sene 67
96	Kumral sakallı Veliddin bin Ahmed	Adacalı	35	-	Amedşûd der-sene 67
97	Kara sakallı Mehmed bin Adem	Filibeli	24	-	Amedşûd der-sene 67
98	Müzellef sakallı Mehmed bin Mehmed	Tarsus	24	-	Amedşûd der-sene 67
99	Diğer Şâbb-emred Yakub bin Ali	Kastamonu	16	-	Amedşûd der-sene 67
100	Diğer şâbb-emred Mehmed bin Hasan	Vireli	18	-	Amedşûd der-sene 67
101	Diğer şâbb-emred Mehmed Vahid bin Ahmed	Filibeli	16	-	Amedşûd der-sene 67
102	Diğer şâbb-emred Mehmed bin Hasan	Taşköprü	16	-	Amedşûd der-sene 67

1.6. Süleymaniye Sâlise Medresesi

Süleymaniye Mahallesi Mimar Sinan Caddesindedir⁶⁴. 1844 sayımına göre 123 kişi bulunmaktadır. 34 farklı isim kullanılmıştır. Mehmed, Hüseyin, İbrahim, Halil, Ali, Mustafa, Ahmed en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 23'tür. En büyük olan kişi 67, en küçük olan ise 10 yaşındadır. Fizikî özellik olarak 10 kişi kısa, 56 kişi orta, 20 kişi uzun boyludur. Medresede 23 oda vardır. 10 numaralı oda boştur. 1 kişi mülazımdır⁶⁵. 1914 raporuna göre 20 si dışarıda olmak üzere 69 talebesi vardır. Aynı raporda 25 talebenin kalabileceği belirtilmektedir⁶⁶.

Tablo 12: Medrese-i Sâlise-i der-Süleymaniye'ye Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu kumral sakallı Hasan Efendi bin Mehmed	Kastamonu	42	1	Çorlu fî 20 Şaban sene 60 Amed fî 25 Safer sene 61 Çorlu fî 12 Şaban sene 61 Amed fî 27 Safer sene 62 Selanik fî 11 Safer sene 63 Amed fî 2 Receb sene 63 Tuna fî 2 Receb sene 63 Çorlu

⁶⁴ Mustafa Göleç-Fatih Güldal, **a.g.e.**, s.155.

⁶⁵ BOA, NFS, d 187.

⁶⁶ Mustafa Göleç-Fatih Güldal, **a.g.e.**, s.158.

					fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66
2	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin İsmail	Kangırlı	36	2	-
3	Uzun boylu kumral sakalı es-seyyid Hafız Hüseyin Efendi bin Hasan	Kemahlı	30	3	Ayvacık fî 24 Cemazielahir sene 60 Amed fî 21 Safer sene 61 Ayvacık fî 24 Receb sene 61 Amed fî 17 Cemazielevvel sene 62 Ayvacık fî 7 Cemazielahir sene 62 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 66 Manastır fî der-sene 67 Amed fî der-sene 67

4	Kısa boylu kumral sakallı Abdurrahman Efendi bin İbrahim	Erzincan	42	4	Balıkesir fî der-sene 66
5	Kısa boylu kumral sakallı Es-seyyid Hafız Ahmed Efendi bin Hüseyin	Erzincanlı	35	5	Zağra-i Atik fî 29 Receb sene 61 Amed fî 21 Muharrem sene 61 Zağra-i Atik fî 24 Muharrem sene 61 Amed fî 27 Cemazielevvel sene 62 İzmid fî 11 Şevval sene 63 Amed fî 1 Ramazan sene 63 Selanik fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65 Selanik fî der-sene 66
6	Uzun boylu kara sakallı Es-seyyid Ahmed Efendi bin Mahmud	Develi	30	Mezbûr	-
7	Kısa boylu kumral sakallı Mehmed	Kastamonu	32	6	Silistre fî 22 Cemazielevvel sene 60

	Efendi bin Mehmed				Amed fî 26 Muharrem sene 61 Bartın fî 12 Rebiülahir sene 61 Amed fî 27 Cemazielevvel sene 61 Vilayet fî 28 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 1 Ramazan sene 63 İzmid fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66
8	Uzun boylu kumral sakallı Hüseyin Efendi bin Mehmed Tahir	Kastamonu	30	Mezbûr	Ayvacık fî 6 Şaban sene 60 Amed fî 23 Muharrem sene 61 Memleket fî 23 Receb sene 61 Amed fî 6 Muharrem sene 62 Ayvacık fî 2 Safer sene 63 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Kıbrıs fî 11 Şaban sene 63 Amed fî 2 L 63

					Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 66 Trabzon fî der-sene 67 Amed fî der-sene 67
9	Orta boylu kumral sakallı Mustafa Efendi bin Ali	Bartınlı	28	7	Varna fî gurre Cemazielahir sene 60 Amed fî 28 Cemazielevvel sene 60 Silistre fî2 Cemazielahir sene 62 Amed fî 1 Ramazan sene 63 Silistre fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
10	Uzun boylu kumral sakallı Ali Efendi bin Mustafa	Bartınlı	45	8	-
11	Uzun boylu	Kastamonu	42	9	Vilayet

	kumral sakallı Ahmed Efendi bin Hüseyin				fî der-sene 66
12	Orta boylu kara müzellef sakallı Halil Efendi bin Ali	Bodrumî	25	Mezbûr	İzmid fî 17 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 18 Safer sene 61 Edremid fî 12 Cemazielevvel sene 61
13	Orta boylu kırca sakallı el-hâc Mustafa Efendi bin Mustafa	Çarşamba	55	11 ⁶⁷	Memleket fî 6 Cemazielevvel sene 62
14	Orta boylu kumral sakallı Müderrişîn-i Kirâmdan Mehmed Emin Efendi bin Mustafa	Kütahya	46	12	Amasya fî 2 Cemazielahir sene 62 Amed fî 2 Ramazan sene 63 Kandıra fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66
15	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin Hüseyin	Aydınlı	40	13	Edremid fî 11 Rebiülahir sene 60 Amed fî 21 Muharrem sene 61 Şire

⁶⁷ Oda-i tehi/10.

					fî 12 Cemazielahir sene 61 Amed fî 6 Muharrem sene 62 Şire fî 2 Cemazielahir sene 62
16	Orta boylu kara sakallı Ebubekir Efendi bin Ahmed	Suşehri	35	14	Varna fî 8 Receb sene 60 Amed fî 24 Muharrem sene 61 Ayvacık fî 24 R sene 62 Sinob fî 8 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 1 B sene 63 Pazarköy fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 65 Trabzon fî der-sene 66
17	Kısa boylu kara müzellef sakallı es- seyyid Bediiürrahman Efendi bin Mehmed	Şireli	28	15	Memleket fî 8 Safer sene 60 Amed fî 22 M sene 61 Memleket fî 11 Rebiülevvel sene 61 Amed

					fî 6 Muharrem sene 62 Memleket fî 2 Rebiülahir sene 62
18	Orta boylu kumral sakallı hâfız Numan Efendi bin Hüseyin	Kastamonu	26	16	Kal'a-i sultaniye fî 9 Receb sene 60 Amed fî 21 Muharrem sene 61 Kal'a-i sultaniye fî 29 Cemazielahir sene 61 Amed fî 28 Cemazielevvel sene 61 Kal'a-i sultaniye fî 2 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 1 Ramazan sene 67 İzmid fî 2 Ramazan sene 67 Amed fî der-sene 65 Trabzon fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
19	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid İbrahim Edhem Efendi bin Mustafa	Kangırlı	28	Mezbûr	Tırnavi fî 29 Receb sene 60 Adapazarı fî 2 Rebiülevvel sene 63 Amed

					fî 1 Ramazan sene 63 Rodos fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
20	Müderresinden uzun boylu sarı sakallı es- seyyid Abdullah Efendi bin Mustafa	Filibe	32	17	Memleket fî 1 Cemazielahir sene 62 Amed fî 1 Ramazan sene 63 Aksaray fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65
21	Orta boylu kırca sakallı es-seyyid Mehmed Efendi bin Mehmed	Erzincanlı	45	19	İnöz fî 9 Receb sene 60 Amed fî 20 Muharrem sene 61 Şile fî 18 Safer sene 61 Amed fî 7 Cemazielevvel sene 61 Tekfurdağı fî 2 Safer sene 62 Amed fî 1 Ramazan sene 63 Karamürsel fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65 Karamürsel

					fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
22	Uzun boylu müzellef sakallı Hafız Mehmed Efendi bin İsmail	Karasu	22	20	Akşehir fî 19 Şaban sene 60 Amedşûd 21 Muharrem sene 61 Memleket fî 24 Cemazielahir sene 61
23	Uzun boylu kara sakallı Hüseyin Efendi bin Mustafa	Kangırlı	32	21	Varna fî 18 Cemazielahir sene 60 Amed fî 21 Muharrem sene 61 Varna fî 21 Rebiülevvel sene 61 Amed fî 6 Muharrem sene 62
24	Orta boylu kara sakallı es- seyyid Abdulkadir Efendi bin Osman	Kırşehir	40	22	Karamürsel fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 65 İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
25	Orta boylu kumral sakallı Ahmed Efendi İbn-i Ali	Niksar	40	23	Kal'a-i Sultaniye fî 6 Cemazielevvel sene 60 Amed

					fî 14 Muharrem sene 62 Midilli fî 12 Cemazievvel sene 61 Amed fî 6 Muharrem sene 62 Bursa fî 2 Cemazievvel sene 62 Amed fî 1 Rebiülevvel sene 63 Kıbrıs fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65 İzmid fî der-sene 66
26	Uzun boylu kara müzellef sakallı Halil Efendi bin Abdülkadir	Kemahlı	20	Der- oda-yı mülâzım	Hicaz fî 17 Receb sene 66
27	Uzun boylu kumral sakallı es-seyyid Rüstem Efendi bin Ahmed	Gümülcine	24	Mezbûr	İzmid fî 3 Şevval sene 62
28	Kısa boylu şâbb-emred Halid Efendi İbn-i Hasan	Karasu	15	Mezbûr	Vilâyet fî 6 Receb sene 60 Amed fî 11 Muharrem sene 61

					Memleket fî 5 Rebiülahir sene 61
29	Orta boylu kumral sakallı Ahmed Efendi bin Osman	Gölpazarı	21	Mezbûr	Geyve fî 5 Receb sene 60 Geyve fî 13 Receb sene 61 Amed fî 6 Muharrem sene 62 İzmid fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Ramazan sene 63 İzmid fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65 İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
30	Orta boylu müzellef sakallı es- seyyid Ali Efendi bin Ahmed	Konyalı	20	Mezbûr	Memleket fî 15 Rebiülahir sene 61
31	Orta boylu sarı sakallı Ahmed Efendi bin Hasan	Hargulu	23	Mezbûr	Varna fî 17 Cemazielahir sene 60 Amed fî 21 Muharrem sene 61

					Memleket fî gurre Cemazievvel sene 61
32	Kısa boylu kara sakallı es- seyyid Mehmed Efendi bin Yusuf	Kemahlı	31	Mezbûr	İzmid fî 7 Receb sene 60
33	Uzun boylu müzellef sakallı Osman Efendi bin Yusuf	Adana	20	Mezbûr	Kartal fî 14 Cemazielahir sene 60 Amed fî 15 Muharrem sene 61 Bursa fî 12 Cemazievvel sene 61
34	Orta boylu müzellef sakallı İbrahim Efendi bin Halil	Adapazarı	24	Mezbûr	Varna fî 18 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Varna fî 16 Cemazielahir sene 61 Amed fî 6 Muharrem sene 62 Memleket fî 25 Cemazievvel sene 62 Amed fî 1 Ramazan sene 63

					Vidin fî 2 Ramazan sene 63
35	Uzun boylu kara az sakallı İbrahim Efendi bin İsmail	Kemahlı	29	Mezbûr	Belgrad fî 21 Receb sene 60 Amed fî 26 Muharrem sene 61 Bursa fî 7 Cemazielahir sene 61 Amed fî 17 Cemazielevvel sene 61 Selanik fî 2 Cemazielahir sene 62 Kıbrıs fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65
36	Uzun boylu kara müzellef sakallı Mehmed Efendi bin Mustafa	Seyhanlı	21	Mezbûr	Memleket fî 2 Rebiülevvel sene 60
37	Orta boylu kumral sakallı Halil Efendi bin Bekir	Kastamonu	33	Mezbûr	Memleket fî der-sene 67
38	Uzun boylu sarı sakallı Ömer Efendi	Bartınlı	38	Mezbûr	Memleket fî 23 Rebiülahir sene 60

	bin Ali				
39	Uzun boylu kara sakallı es- seyyid Mehmed Efendi bin İshak	Kemahlı	30	Mezbûr	Gemlik f i 13 Şaban sene 60 Amed fî 27 Muharrem sene 61 Gemlik fî 27 Safer sene 61 Amed fî 17 Cemazielevvel sene 61 İzmid fî 2 Cemazielahir sene 62 Amed fî 2 Ramazan sene 63 Gemlik fî 3 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 67
40	Kısa boylu şâbb-emred Mustafa Efendi bin İbrahim	Gürbaşlı	13	Mezbûr	Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 60
41	Kısa boylu şâbb-emred İbrahim Efendi bin Hüseyin	Kangırı	12	Mezbûr	Biga fî 7 Cemazielevvel sene 61
42	Uzun boylu sarı müzellef sakallı es-	Samsun	23	Mezbûr	Memleket fî 10 Rebiülahir sene 60

	seyyid Salih Efendi bin Mehmed Emin				
43	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Halil Efendi bin Ali	Aydoslu	25	Mezbûr	Memleket fî 9 Rebiülahir sene 60 Amed fî 26 Muharrem sene 61 Memleket fî 23 Rebiülahir sene 61
44	Orta boylu şâbb-emred İbrahim Efendi bin İbrahim	Karasu	20	Mezbûr	Memleket fî 16 Cemazielahir sene 60 Amed f i 27 Cemazielevvel sene 61 Sinob fî 8 Cemazielevvel sene 62
45	Kısa boylu şâbb-emred es-seyyid Mehmed Efendi bin Mustafa	Malatya	15	Mezbûr	-
46	Uzun boylu şâbb-emred Mehmed Efendi bin İbrahim	Karasulu	20	Mezbûr	Memleket fî 2 S .62 Amed fî 2 Ramazan sene 63 Vilayetfî 2 Ramazan sene 63

47	Orta boylu şâbb-emred es-seyyid Abdah Efendi bin Ziya Memiş	Kangırlı	13	Mezbûr	Biga fî 17 Cemazielevvel sene 60
48	Uzun boylu kara sakallı Mehmed Efendi bin Mustafa	Çeşmeli	26	Mezbûr	Memleket fî 29 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 11 Muharrem sene 61 Memleket fî 13 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 3 Cemazielevvel sene 62 Kal'a-i Sultaniye fî 2 Cemazielahir sene 62 Amed fî der-sene 65 Kıbrıs fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
49	Orta boylu müzellef sakallı Mehmed Efendi bin Ahmed	Asitane	25	Mezbûr	Gölpazarı fî 18 Cemazielahir sene 60 Amed fî 21 Muharrem sene 61 İzmid

					fî 8 Cemazievvel sene 62 Amed fî 1 Ramazan sene 63 Tekfurfağı fî 2 Ramazan sene 63
50	Orta boylu kumral müzellef sakallı es- seyyid İsmail Efendi bin Mehmed	Kastamonu	26	Mezbûr	Adapazarı fî 12 Rebiülahir sene 60
51	Orta boylu şâbb-emred Ömer Efendi bin Ömer	Samsunlu	21	Mezbûr	Kirmasti fî 16 Receb sene 60 Amed fî 7 Muharrem sene 62 Edremid fî 1 Cemazielahir sene 62 Amed fî 1 Ramazan sene 63
52	Orta boylu kara sakallı Ahmed Efendi bin Mehmed	Ordu Bayramlı	28	Mezbûr	Bursa fî 20 Cemazievvel sene 60 Amed fî 20 Muharrem sene 61
53	Orta boylu sarı sakallı Ahmed Efendi bin Ahmed	Filibeli	22	Mezbûr	Varna fî 17 Cemazielahir sene 60 Amed fî 17 Rebitülevvel sene

					61 Varna fî 9 Cemazievvel sene 62 Amed fî 1 Ramazan sene 63 Silistre fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
54	Orta boylu şâbb-emred Hafız Abdullah Efendi bin Mustafa	Kastamonu	16	-	Kal'a-i Sultaniye fî 14 Receb sene 61 Kal'a-i Sultaniye fî 2 Safer sene 62 Amed fî 1 Ramazan sene 63 İzmid fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65
55	Orta boylu müzellef sakallı Abdülhamid bin Abdülkadir	Erzincanlı	18	-	Memleket fî 6 Rebiülahir sene 62

56	Orta boylu müzellef sakallı İbrahim bin Salih	Erzincanlı	18	-	Memleket fî 22 Cemazielahir sene 61
57	Orta boylu şâbb-emred Ali bin Ali	Karasulu	15	-	Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 1 Ramazan sene 63
58	Uzun boylu ter bıyıklı Mahmud Efendi bin Emrullah	İlbasanlı	18	-	İzmid fî 12 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 27 Cemazielevvel sene 61 Varna fî 9 Cemazielevvel sene .62 Amed fî 1 Ramazan sene 63 Vilayet fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65 Memleket fî der-sene 66 Amed fî der-sene 66 Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67

59	Orta boylu sarı sakallı Mehmed Efendi bin Ahmed	Zağra-i Atik	25	-	Varna fî 9 Cemazielahir sene 61 Amed fî 7 Cemazielevvel sene 61 Silistre fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
60	Orta boylu ter bıyıklı Ömer bin Nasuh	Biga	20	-	Adapazarı fî 6 Safer sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 İzmid fî 2 Receb sene 63
61	Orta boylu şâbb-emred Ahmed bin Hasan	Asitane	15	-	-
62	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Emin Efendi bin İbrahim	Alanya	32	-	Tekfurdağı fî 4 Muharrem sene 61 Amed fî 26 Cemazielevvel sene 61 Nakli medrese-i

					Süleymaniye-i sâlisefî gurre Cemazielahir sene 62
63	Uzun boylu sarı sakallı Ömer Efendi bin Ali	Amasralı	31	-	Ayvacık fî gurre Cemazielahir sene 61 Amed fî 26 Muharrem sene 62 İzmid fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Ramazan sene 63 İzmid fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65 İzmid fî der-sene 66
64	Orta boylu taze sakallı Mehmed Efendi bin Ahmed	Karamürsel	18	-	Edremid fî 2 Rebiülahir sene 62
65	Orta boylu şâbb-emred Hüseyin bin Bekir	Kangırlı	19	-	Silistre fî 2 Zilhicce sene 63
66	Mustafa Efendi bin Hasan	Hemşinli	18	-	Bursa fî 16 Cemazielevvel sene 62 Amed

					fî gurre Cemazielahir sene 63 Trabzon fî 11 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63
67	Orta boylu kara sakallı osman bin Mehmed	Kastamonu	20	-	İzmid fî 1 Cemazielahir sene 62
68	Orta boylu kara sakallı Hüseyin bin İbrahim	Kastamonu	24	-	Ruscuk fî 8 Receb sene 62
69	Orta boylu ter bıyıklı ...bin Ahmed	Gümülcine	22	-	Filifbe fî 3 Şevval sene 62
70	Orta boylu taze sakallı İbrahim Efendi bin Mustafa	Kamashlı	25	-	İzmid fî 9 Cemazielevvel sene 62
71	Orta boylu şâbb-emred Hasan bin Süleyman	Geyveli	18	-	Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62
72	Orta boylu şâbb-emred Mehmed Ali bin Abdi	Geyveli	13	-	Memleket fî 25 Cemazielevvel sene 62

73	Orta boylu şâbb-emred Mustafa bin Mehmed	Üsküblü	16	-	-
74	Orta boylu kara sakallı Ali bin Osman	Kastamonu	25	-	Silistre fî 8 Cemazielevvel sene 62
75	Orta boylu kara sakallı Süleyman bin İsmail	Manastırlı	30	-	Varna fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Ramazan sene 63 Silistre fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65 İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
76	Orta boylu kumral sakallı Numan Efendi bin Mahmud	Erzincanlı	35	-	Tekfurdağı fî 29 Cemazielevvel sene 62
77	Orta boylu İbrahim bin Ali	Kemahlı	21	-	Kartal fî 2 Rebiülevvel sene 63 Amed fî 2 Ramazan sene 63 Ayvvacık fî 2 Ramazan sene 63 Amed

					fî der-sene 65 İzmid fî der-sene 66
78	Orta boylu şâbb-emred Mehmed bin Mustafa	Adapazarı	20	-	Nakli mahalle-i Valide-i Atik-i evvelî 9 Cemazielahir sene 62
79	Orta boylu şâbb-emred Veliüddin bin Salih	Manastırlı	14	-	Alanya fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Ramazan sene 63 İzmid fî der-sene 68 Amed fî der-sene 67
80	Orta boylu şâbb-emred Ali Efendi bin Ömer	Üsküb	13	-	Tekfurdağı fî 2 Cemazielahir sene 62
81	Kısa boylu şâbb-emred Abdülhalim bin Ali	Üsküblü	11	-	Memleket fî 9 Cemazielevvel sene 62
83 ⁶⁸	Orta boylu Abdurrahman bin Halil	Erzincanlı	21	-	İzmid fî 11 Safer sene 63 Amed fî 11 Cemazielevvel sene 63
84	Orta boylu	Vezirköprülü	19	-	Selanik

⁶⁸ 82 nolu sıra boş bulunmaktadır.

	Halil bin Hüseyin				fî 11 S şç63 Amed fî 2 Ramazan sene 63 Silistre fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
85	Orta boylu İsmail bin Mehmed	Ürgüb	26		-
86	Talebeden Hüseyin Efendi bin Mustafa	Çeşmeli	67	-	Kıbrıs fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
87	Orta boylu Mustafa bin Ali	Ürgüb	24	-	Silistre fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Ramazan sene 63 Nakl medese-i 164fî 11 Ramazan sene 63
89 ⁶⁹	Diğer kır sakallı Halil	Tireli	35	-	Selanik fî 2 Ramazan sene 63

⁶⁹ 88 nolu sıra boş bulunmaktadır.

	Efendi bin Ali				Amed fî der-sene 65 Selanik fî der-sene 66
90	Orta boylu Mustafa bin Hasan	Karaağaçlı	35	-	Selanik fî 11 Cemazielahir sene 63
92 ⁷⁰	Talebeden Durmuş bin Mehmed	-	12	-	Memleket fî der-sene 65
93	Orta boylu müzellef sakallı Mustafa bin İbrahim	Konya	23	-	Silistre fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Receb sene 63 Nakl mahalle-i Sofiler der-Balatfî 11 Receb sene 63
94	Diğeri kara sakallı halil bin Ali	Güre	30	-	Silistre fî 1 Cemazielahir sene 63
95	Ter bıyıklı Osman Efendi bin Mustafa	Kemahlı	16	-	Kartal fî 2 Receb sene 63
96	Diğeri ter bıyıklı Osman Efendi bin Ömer	Bolu	18	-	İzmid fî der-sene 65 Amedfî der-sene 67
97	Diğer az müzellef	Çorlu	18	-	Vilayet fî 2 Ramazan sene 63

⁷⁰ 91 nolu sıra boş bulunmaktadır.

	sakallı Hafız Ahmed Şerif Efendi bin Mehmed Nureddin				
98	Diğer kara sakallı Ahmed Efendi bin Mehmed Emin	Ayvacık	30	-	İzmid fî der-sene 66
99	Diğer şâbb- emred Mustafa Efendi bin İdris	Ürgüb	15	-	Karamürsel fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65
100	Diğer şâbb- emred Ahmed bin Mustafa	Milaslı	16	-	Amed fî der-sene 65 Nakli Asitanededir fî der-sene 66
101	Müzellef kara sakallı Mehmed Emin bin Mustafa	Erzurum	16	-	-
102	Abdülhamid bin Mehmed	Filibeli	14	-	Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
103	Hafız Raşid Efendi bin Hacı Şakir	Çorlu	16	-	Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
104	Talebeden şâbb-emred Mehmed bin	Ordulu	10	-	-

	Ömer				
105	Diğer Ali Efendi bin İbrahim	İzник	13	-	İzник fî der-sene 66 Amedfî (Silik)
106	Seyyid Halil İbrahim bin Ali	Bolulu	11	-	Amedşûd Amed fî der-sene 67
107	Talebeden Ömer Efendi bin Mner	Gerede	22	-	Kıbrıs fî der-sene 66 Amed 2 Zilhicce sene 67
108	Diğer Halil İbrahim bin Ahmed	İzник	14	-	Memleket fî der-sene 67
109	Ahmed Efendi bin Hacı Ali	Filibeli	17	-	Edirne fî der-sene 66
110	Mustafa Efendi bin Mehmed Tahir	Kastamonu	15	-	Memleket fî der-sene 65
111	Talebeden müzellef sakallı Hüseyin bin Hacı Hüseyin	Geyveli	18	-	Vilâyet fî der-sene 66 Amed fî 2 Zilhicce sene 67
112	Diğer şâbb- emred Mehmed bin Ali	Asitane	11	-	-
113	Diğer müzellef sakallı Numan bin Mustafa	Somalı	23	-	Silistre fî der-sene 66 Amed

					fî 2 Zilhicce sene 67
114	Diğer kumral sakallı Mehmed bin Edhem	Filibeli	24	-	Kıbrıs fî der-sene 66
115	Diğer şâbb-emred Ömer bin Arif	Çeşmeli	15	-	Kıbrıs fî der-sene 66
116	Diğer ter bıyıklı Halid bin Kazım	Karasulu	19	-	Nakli Asitanede fî der-sene 66
117	Diğer Şâbb-emred İsmail bin İshak	Çorum	19	-	-
118	Diğer müzellef sakallı seyyid Mehmed bin Mustafa	Karapazar	25	-	Trabzon fî der-sene 66
119	Diğer müzellef sakallı İbrahim bin Ahmed	Kütahya	20	-	Vilayet fî der-sene 66 Amed fî Zilhicce sene 67
120	Diğer kara sakallı Numan bin İbrahim	Bosnevî	25	-	Vilayet fî der-sene 66 Amed fî Zilhicce sene 67
121	Diğer kara sakallı Abdülkerim bin Mustafa	Tarsus	22	-	Vilayet fî der-sene 66 Amed fî Zilhicce sene 67

122	Diğer şâbb-emred Ahmed bin Mustafa	Sinobî	15	-	Amedşûd der-sene 67
123	Ter bıyıklı seyyid Ahmed bin Hacı İsmail	Sakızlı	19	-	Amedşûd der-sene 67
124	Köse sakallı Ali bin Mustafa	Alanyalı	26	-	Amedşûd der-sene 67
125	Diğer şâbb-emred Hasan bin Musa	Çeşmeli	15	-	Amedşûd der-sene 67
126	Köse sakallı Ahmed bin Abdülhamid	Malatya	26	-	Amedşûd der-sene 67

1.7. Süleymaniye Râbi`a Medresesi

Süleymaniye Mahallesi Mimar Sinan Caddesindedir⁷¹. 1844 yılı sayımına göre 117 kişi bulunmaktadır. 26 farklı isim kullanılmıştır. Mehmed, Mustafa, Hasan, Ömer, İsmail en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 22'dir. En büyük olan kişi 46, en küçük olanı ise 13 yaşındadır. Fizikî özellik olarak 6 kişi kısa, 57 kişi orta, 16 kişi uzun boyludur. Medresede 22 oda vardır. 2 ve 6 numaralı odalar boştur. Bir kişi mülazımdır⁷². Günümüzde bu medrese TÜBA tarafından restore edilmektedir⁷³.

⁷¹ Mustafa Göleç-Fatih Güldal, **a.g.e.**, s. 155.

⁷² BOA, NFS, d 187.

⁷³ Mustafa Göleç-Fatih Güldal, **a.g.e.**, s. 158.

Tablo 13: Medrese-i Râbi'a der-Süleymaniye'ye Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Mehmed Salim Efendi bin Hüseyin	Silistre	23	1	Memleket fî 4 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Edirne fî 27 Rebiülahir sene 61 Amed fî 14 Cemazielahir sene 61 Edirne fî 8 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Kıbrıs fî 2 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Kıbrıs fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
2	Orta boylu kumral sakallı Veliüddin	Giresun	36	3 ⁷⁴	Karamürsel fî 25 Şaban sene 60 Amed

⁷⁴ Oda-i tehi/2.

	Efendi bin Ali				fî 22 Safer sene 61 Karamürsel fî 19 Şaban sene 61 Amed fî 4 Cemazielevvel sene 61 Trabzon fî 1 Cemazielahir sene 62 Trabzon fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65 Trabzon fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Karamürsel fî der-sene 67
3	Orta boylu müzellef sakallı Süleyman Efendi bin Ali	Giresunlu	20	Mezbûr	Karamürsel fî 24 Şaban sene 60 Karamürsel fî 24 Şaban sene 61 Memleket fî 2 Ramazan sene 63
4	Müderresin-i kirâmdan orta boylu kumral sakallı Hüseyin Efendi bin Mustafa	Denizli	46	4	Gemlik fî 21 Şaban sene 60 Gemlik fî 22 Şaban sene 61 Amed fî 16 Cemazielevvel sene 62 Ankara fî 4 Şevval sene 62

					Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 İzmid fî 2 Şevval sene 63
5	Uzun boylu kara sakallı es-seyyid Mehmed Efendi bin Hüseyin	-	37	5	Memleket fî 24 Muharrem sene 60
6	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Mustafa Efendi bin Ahmed	İdecek	28	7 ⁷⁵	Vilayet fî 7 Receb sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Vilayet fî 7 Şaban sene 61 Amed fî 4 Cemazielevvel sene 62 İzmid fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Girid fî 1 Cemazielevvel sene 6 Amed fî 1 Ramazan sene 63 Kıbrıs fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65

⁷⁵ Oda-i tehi/6.

					Memleket fî der-sene 66
7	Uzun boylu kara sakallı Mehmed Efendi bin Ömer	Kandıralı	30	8	Şeyhler fî 7 Receb sene 60 Şeyhler fî 14 Safer sene 61 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 62 İzmid fî 2 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 3 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Trabzon fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Trabzon fî der-sene 67
8	Uzun boylu kara sakallı es-seyyid Hasan Efendi bin Abdurrahman	Kastamonu	35	9	Tekfurdağı fî 21 Rebiülevvel sene 60 İzmid fî 8 Şevval sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Kıbrıs fî 6 Cemazielevvel sene 63 Kıbrıs

					fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65 Tarsus fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
9	Orta boylu sarı müzellef sakallı es- seyyid Abdurrahman Efendi bin Mehmed	Geredeli	20	10	Şeyhler fî 20 Şaban sene 60 Amed fî 2 Rebiülahir sene 61 Adapazarı fî 27 Receb sene 61 Amed fî 4 Cemazielevvel sene 62
10	Uzun boylu kara köse sakallı es- seyyid Hasan Efendi bin Hüseyin	Ünyeli	25	11	Karamürsel fî 24 Şaban sene 60 Kal'a-i Sultaniye fî 8 Cemazielahir sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Bosna fî 23 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Ramazan sene 63 Kıbrıs fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65 Gerece fî der-se 65

11	Uzun boylu kumral köse sakallı İsmail Efendi bin Ömer	Kangırlı	30	12	Memleket fî 4 Rebiülevvel sene 60 İzmid fî 27 Şevval sene 61 Amed fî der-sene 65
12	Uzun boylu köse kumral sakallı Halil Efendi bin Halil	Alaplı	25	13	Geyve fî 11 Şaban sene 60 Geyve fî 24 Şaban sene 61 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 Geyve fî 11 Şaban sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Trabzon fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
13	Uzun boylu kara sakallı Hafız Abdullah Efendi bin Hafız Abdullah	Aksaray	37	14	-

14	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin Abdullah	Vezirköprü	36	15	Lefke fî 10 Receb sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 İzmit fî 13 Receb sene 61 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 İzmit fî 2 Muharrem sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 İzmit fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Ramazan sene 63 Karamürsel fî 3 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65 Karamürsel fî der-sene 66
15	Kısa boylu sarı sakallı Halil Efendi bin Hüseyin	Biga	25	Mezbûr	Varna fî 19 Receb sene 60 Eski Zağra fî 24 Muharrem sene 61 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 Selanik fî 9 Cemazielevvel sene 62

					<p>Amed fî 2 Muharrem sene 63</p> <p>Kıbrıs fî 2 N sene 63</p> <p>Amed fî 2 Şevval sene 63</p> <p>Kavala fî 3 Şevval sene 63</p> <p>Amed fî der-sene 65</p> <p>Silistre fî der-sene 66</p> <p>Amed fî der-sene 67</p>
16	Orta boylu kumral sakallı Ali Efendi bin Ömer	Kangırılı	32	16	<p>Ayvacık fî 11 Receb sene 60</p> <p>Ayvacık fî 14 Cemazielahir sene 61</p> <p>Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61</p> <p>Ayvacık fî 9 Cemazielevvel sene 62</p> <p>Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63</p> <p>Kıbrıs fî 2 Cemazielevvel sene 63</p> <p>Amed fî 2 Ramazan sene 63</p> <p>Kıbrıs fî 3 Ramazan sene 63</p> <p>Amed</p>

					fî der-sene 63 Varna fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
17	Orta boylu sarı sakallı es- seyyid Süleyman Efendi bin Mehmed	Kastamonu	28	17	Vilayet fî 21 Receb sene 60
18	Orta boylu kara sakallı Osman Efendi bin Ömer	Ankara	40	18	Garibâbad fî 23 Ramazan sene 60 Amed fî gurre Şevval sene 61 Ruscuk fî 8 Cemazielahir sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Ruscuk fî 11 Şaban sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63
19	Orta boylu kumral sakallı Hafız Mehmed Efendi bin Halil	Isparta	33	19	Midilli fî 9 Receb sene 60 Amed fî 20 Safer sene 61 Midilli fî 8 Cemazielahir sene 62 Amed fî (silik) Kıbrıs

					fî 11 Cemazielahir sene 63 Kıbrıs fî 2 Ramazan sene 63
20	Orta boylu sarı köse sakallı Hasan Efendi bin Hasan	Mendirekli	32	20	Silistre fî 11 Receb sene 60 Vilayet fî 13 Şaban sene 61
21	Orta boylu müzellef sakallı İsmail Efendi bin Hasan	Mendirekli	20	Mezbûr	Memleket fî 24 Şaban sene 61 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Vidin fî 8 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Ramazan sene 63 Trabzon fî 3 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66 Amedfî der-sene 67
22	Uzun boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin Mehmed	Kastamonu	32	21	Beyrud fî 8 Cemazielahir sene 62
23	Orta boylu kumral sakallı Ali Efendi bin Mustafa	Ordubayram lı	35	22	Kıbrıs fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65

					Trabzon fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
24	Kısa boylu şâbb-emred Müfît Efendi bin Halil	Denizli	20	Der-oda- yı mülâzım	Denizlifî 23 Cemazielahir sene 60
25	Orta boylu sarı az sakallı Mehmed Efendi bin Şeyh Halil	Denizlili	20	Mezbûr	Memleket fî 13 Cemazielevvel sene 61
26	Uzun boylu az kara sakallı Osman Efendi bin Ali	Denizlili	25	Mezbûr	Varna fî 26 Receb sene 60 Amed fî 29 Safer sene 61 Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 14 Cemazielahir sene 61 Vilâyet fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Kıbrıs fî 2 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Ramazan sene 63 İzmid fî 2 Ramazan sene 63

					Amed fî der-sene 65 İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Memleket fî der-sene 67
27	Orta boylu sarı sakallı osman Efendi bin Ahmed	Denizli	23	Mezbûr	Tekfurdağı fî 9 Safer sene 60 İzmid fî 8 Cemazielevvel sene 62 Trabzon fî amed Trabzon fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 66
28	Kısa boylu az müzellef Ömer Efendi bin Hüseyin	Trabzonî	20	Mezbûr	Vidin fî 22 Cemazielevvel sene 60 Memleket fî 22 Receb sene 61 Amed fî der-sene 65
29	Kısa boylu az kumral sakallı Mehmed Efendi bin Osman	Seferihisar	25	Mezbûr	Vidin fî 14 Rebiülahir sene 61 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 Vidin fî 2 Cemazielahir sene 63

					Amed fî 2 Ramazan sene 63
30	Uzun boylu müzellef kara sakallı es- seyyid Mustafa Efendi bin Hüseyin	Asitane	20	Mezbûr	İzmir fî 12 Receb sene 60
31	Uzun boylu kumral sakallı hüseyin Rüşdi bin Mehmed	Gönenli	30	Mezbûr	Tekfurdağı fî 28 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Ezine fî 29 Rebiülahir sene 61 Amed fî 6 Cemazielevvel sene 61 Nakl medrese-i 134fî 2 Rebiülahir sene 63
32	Kısa boylu şâbb-emred Halil Efendi İbn-i Mustafa	Alaplı	14	Mezbûr	Geyve fî 16 Safer sene 60 Geyve fî 24 Safer sene 61 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 İzmir fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Geyve

					fî 11 Şaban sene 63 Amed fî 2 Ramazan sene 63 Kıbrıs fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65 Trabzon fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
33	Orta boylu az müzellef sakallı Osman Efendi bin Mahmud	Silistre	25	Mezbûr	Memleket fî 4 Cemazielevvel sene 60 Memleket fî 24 Cemazielahir sene 61 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Vilayet fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed fî der-sene 65 Selanik fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
34	Uzun boylu müzellef sakallı Ali	Akşehirli	25	Mezbûr	Nakl medres-i Nur-ı Osman fî 14 Cemazielahir sene 60

	Efendi bin Ali				
35	Orta boylu az müzellef sakallı Mustafa Efendi bin Ali	Karnâbâdlı	20	Mezbûr	Silistre fî 4 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Memleket fî 16 Cemazielahir sene 61 Amed fî 1 Rebiülahir sene 62 Köstence fî 20 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63
36	Orta boylu kara sakallı müzellef İsmail Efendi bin Mehmed	Ermenekli	20	Mezbûr	Memleket fî 18 Rebiülevvel sene 60
37	Orta boylu müzellef sakallı es-seyyid Halil Efendi bin Hüseyin	Akşehir	18	Mezbûr	Kirmastı fî 3 Safer sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 Varna

					fî 8 Cemazielevvel sene 62
38	Orta boylu köse sarı sakallı Osman Efendi bin Halil	Gümüşhane	21	Mezbûr	Bursa fî 11 Receb sene 60 Geyve fî gurre Cemazielahir sene 61 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 Kıbrıs fî 3 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 1 Ramazan sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66
39	Uzun boylu kara sakallı Mehmed Efendi bin Salih	Bayburdî	24	Mezbûr	Üsküb fî 16 Cemazielahir sene 60
40	Orta boylu şâbb-emred Mustafa Efendi bin Hüseyin	Karnâbâd	18	Mezbûr	Vilâyet fî 16 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Kıbrıs fî 2 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Ramazan sene 63 Kıbrıs fî 2 Ramazan sene 63

					Amed fî der-sene 65 Kıbrıs fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
41	Orta boylu şâbb-emred İbrahim Efendi bin Osman	Geyveli	15	Mezbûr	Şile fî 20 Safer sene 60 Adapazarı fî 27 Receb sene 60 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 Kal'a-i Sultaniye fî 5 Safer sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Kal'a-i Sultaniye fî 11 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Ramazan sene 63 Kıbrıs fî 2 Ramazan sene 63 Amed fî der-sene 65 Vilâyet fî der-sene 66
42	Orta boylu şâbb-emred es-seyyid Abdah Efendi	Konevî	15	Mezbûr	Nakl medrese-i 138 22 Cemazielevvel sene 1260

	bin Hasan				
43	Kısa boylu şâbb-emred Hasan Efendi bin Mustafa	Silistre	18	Mezbûr	Nakl medrese-i Hekim Çelebifî 15 Cemazielahir sene 60
44	Uzun boylu kumral sakallı Mehmed Salih Efendi bin İbrahim	Denizlili	36	Mezbûr	Denizli fî 9 Cemazielahir sene 60
45	Orta boylu kır sakallı Hacı Mehmed bin Mustafa	Geyveli	40		Bursa fî 9 Cemazielahir sene 60 Amed fî 3 Şaban sene 60 Hicaz fî 13 Rebiülahir sene 61 Amed fî 2 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 60 Amed fî der-sene 65 Fî 29 Cemazielevvel sene 60
46	Uzunca boylu kara sakallı Abdurrahman Efendi bin Halil	Geyveli	25		Ayvacık fî 29 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Ayvacık fî 27 Rebiülahir sene 61

					Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Fî 10 Cemazielahir sene 60
47	Orta boylu şâbb-emred Mehmed bin Ali	Şeyhlerli	17		Memleket fî 14 Cemazielahir sene 60 Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 11 Cemazielevvel sene 61 Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62 Fî 10 Cemazielahir sene 60
48	Orta boylu müzellef sakallı Hafız Osman bin Hacı Salih	Ezineli	25		Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 İzmid fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 4 Rebiülevvel sene 63 Kıbrıs fî 2 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vilâyet

					fî 2 Şevval sene 63 Fî 22 Cemazielahir sene 1260
49	Orta boylu müzellef sakallı Mehmed Ali Efendi bin Mustafa	Geyveli	20	-	Bursa fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 6 Muharrem sene 62 İzmir fî 2 Safer sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63
50	Orta boylu şâbb-emred Ali bin Hasan	Karasulu	14	-	Memleket fî 12 Muharrem sene 61
51	Orta boylu müzellef sakallı Abdullah Efendi bin Mustafa	Kastamonu	23	-	Memleket fî 1 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 Bosna fî 11 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Vilayet fî 12 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Konya fî 2 Şevval sene 63

					Amed fî der-sene 65 Trabzon fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Nakl medrese-i 134fî 21 Receb sene 64
52	Orta boylu şâbb-emred Mehmed Efendi bin Hasan	Alanyalı	16		Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 fî 16 Safer sene 61
54 ⁷⁶	Orta boylu şâbb-emred Hasan bin İbrahim	Kırçayırılı	13		fî gurre Rebiülevvel sene 61
55	Orta boylu ter bıyıklı Ahmed Efendi bin Osman	Trabzon	20		Nakl medrese-i 40 fî 27 Şevval sene 61 Memleket fî 9 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Selanik fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63

⁷⁶ 53 nolu sıra boş bulunmaktadır.

					İzmid fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 66 Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
56	Orta boylu şâbb-emred Molla Hasan bin Mustafa	Ezine	14		Memleket fî 7 Rebiülahir sene 62 Fî 11 Cemazievvel sene 61
57	Uzun boylu ter bıyıklı Hafız Ali bin Hacı Halil	Ezine	20	-	Vidin fî 8 Ca şç62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Trabzon fî 1 Cemazievvel sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Trabzon fî 2 Şevval sene 63
58	Orta boylu müzellef sakallı Süleyman Efendi bin Osman	Ezine	20	-	Memleket fî 2 Zilhicce sene 62
59	Orta boylu ter bıyıklı Molla Ömer bin Mustafa	Ezineli	19	-	Memleket fî 2 Zilhicce sene 62

60	Orta boylu şâbb-emred Mustafa bin Ahmed	Manisa	15	-	Kal'a-i Sultaniye fî 8 Safer sene 62
61	Orta boylu kara sakallı Mehmed Efendi bin Ahmed	Manisalı	30	-	İzmir fî 29 Cemazielevvel sene 62
62	Orta boylu kara sakallı İsmail bin Hüseyin	Geredeli	20	-	İzmir fî 2 Safer sene 6 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63
63	Orta boylu müzellef sakallı Hayrullah Efendi bin Mustafa	Kalkandelen	22		Selanik fî 11 Safer sene 62 Selanik fî 11 Safer sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Tarsus fî 3 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 35 Tarsus fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
64	Orta boylu sarı sakallı Hafız Sadık Efendi bin Mustafa	Filibeli	40		Memleket fî 15 Cemazielevvel sene 62 Memleket fî 11 Safer sene 63

					Amed fî 2 Şevval sene 63 Nakl medrese-i 110fî 11 Şevval sene 63
65	Orta boylu müzellef sakallı Osman Efendi bin Osman	Karıpazarı	20		Varna fî 8 Safer sene 62
66	Orta boylu müzellef sakallı Mustafa Efendi bin Ali	Eşmeli	22		Nakl medrese 43 fî gurre Safer sene 64
67	Orta boylu İsmail bin Hüseyin	Geredeli	20		Memleket fî 2 Safer sene 63 11 Safer sene 63
68	Orta boylu kara sakallı İsmail bin Ömer	Kurşunlu	33	-	-
69	Kısa boylu şâbb-emred Hüseyin bin Hasan	Bölcek	26	-	Kıbrıs fî 11 Ssene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 3 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Memleket fî der-sene 65 Amed

					fî der-sene 66 Tarsus fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
70	Orta boylu müzellef sakallı Hafız Feyzullah bin Hüseyin	-	21	-	Varna fî 11 Safer sene 63 İzmid fî 2 Şevval sene 63
71	Orta boylu kara sakallı Mustafa bin Osman	Tarsus	35	-	Erdek fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Memleket fî der-sene 67 Amed fî der-sene 67
72	Orta boylu köse sakallı Ömer Efendi bin Halil	Manisalı	25	-	Medrese-i 112 fî Cemazielevvel sene 63
73	Orta boylu müzellef sakallı Hafız Mustafa bin Ahmed	İdecek	18	-	Vilayet fî 11 Safer sene 63
74	Orta boylu şâbb-emred Veliüddin bin Şükri	Isparta	17	-	-

75	Orta boylu şâbb-emred hafız Mustafa bin Ali	Ohri	16	-	Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
76	Orta boylu şâbb-emred İbrahim bin Osman	Geyveli	16	-	İzmid fî 2 Safer sene 63
77	Orta boylu şâbb-emred Mehmed bin Abdah	Kefeli	13	-	Memleket fî 11 Safer sene 63
78	Orta boylu şâbb-emred seyyid Mehmed bin Mehmed	Aksaray	28	-	Vilayet fî 2 Şevval sene 63
79	Orta boylu müzellef sakalı Hafız Ali bin Ahmed	Tekfurdağı	22	-	Selanik fî 2 Safer sene 63 Amed fî der-sene 65 Kıbrıs fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
80	Orta boylu şâbb-emred Ali Efendi bin	Kefeli	17	-	Memleket fî 11 Safer sene 63

	Mehmed				
81	Orta boylu şâbb-emred Mustafa bin Abdah	Alanyalı	17	-	İzmir fî 1 Safer sene 67
83 ⁷⁷	Kara sakallı ... Efendi bin Zeynel	Boran	36	-	-
84	Diğer ter bıyıklı Ali Efendi bin Osman	-	18	-	Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Trabzon fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Trabzon fî der-sene 67
85	Diğeri taze sakallı Lufullah Efendi bin Osman	-	23	-	Vilayet fî 2 Şevval sene 63
86	Diğeri köse sakallı Mustafa Efendi bin İlyas	-	27	-	Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66 Amed

⁷⁷ 82 nolu oda boş bulunmaktadır.

					fî der-sene 67
87	Sarı bıyıklı Ahmed Efendi bin Hüseyin	Beravadi	23	-	Trabzon fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Trabzon fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
88	Kara sakallı Ali Efendi bin Hüseyin	Karahisar	24	-	Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66
89	Ter bıyıklı Hasan Efendi bin Mehmed	Kayseriyeli	21	-	Kıbrıs fî 2 Receb sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
90	Talebeden Süleyman Efendi bin Ahmed	Geyveli	16	-	Vize fî der-sene 66
91	Talebeden kara sakallı Hafız Ömer bin Mustafa	Soma	23	-	Memleket fî der-sene 66

92	Talebeden İsmail Efendi bin Ömer	Kangırlı	15	-	-
93	Diğeri köse sakallı Mehmed Efendi bin Ömer	(?)	35	-	Silistre fî der-sene 66
94	Diğeri şâbbe- emred Mehmed Efendi bin Ömer	Geyveli	12	-	Keefe fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
95	Diğeri ter bıyıklı Ahmed bin Hüseyin	Trabzon	20	-	Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
96	Diğeri müzellef sakallı Mehmed bin Mustafa	Kemahlı	21	-	Silistre fî der-sene 67
97	Diğeri kumral sakallı İsmail bin Abidin	Asitane	23	-	Silistre fî der-sene 66
98	Diğer müzellef sakalı Münir bin Mehmed	Denizlili	22	-	Tekfurdağı fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
99	Diğeri kumral sakallı Hüseyin bin	Taşraklı	35	-	Silistre fî der-sene 66 Amed

	Ali				fî der-sene 67
100	Diğeri ter bıyıklı Mustafa bin Lütfî	Asitane	21	-	Nakl Şehsuvar Bey Mahallesinden 78 numaraya fî der-sene 66 Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
101	Diğeri müzellef sakallı Mehmed bin İsa	Hasköy	29		Kıbrıs fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Fî der-sene 66
102	Diğeri müzellef sakallı Hüseyin bin Hasan	-	21	-	Vidin fî der-sene 66 Amedfî der-sene 67
103	Diğeri sarı sakallı Ömer bin Hüseyin	-	25	-	Ruscuk fî der-sene 66 Amedfî der-sene 67
104	Diğeri ter bıyıklı İbrahim bin Mehmed	-	21	-	Amedşûd Amed fî der-sene 67
105	Diğeri şâbb- emred Salih bin Osman	Keşanlı	14	-	Trabzon fî der-sene 67
106	Diğeri ter bıyıklı Hacı Mehmed bin	Tarsus	22	-	Vidin fî der-sene 66 Amed

	Mustafa				fî der-sene 67
107	Diğeri şâbb-emred Hasan bin Ali	Trabzon	16	-	Vilayet fî der-sene 66
108	Diğeri şâbb-emred Mehmed bin Ali	Geyveli	18	-	-
109	Diğeri şâbb-emred Mehmed bin Hasan	Sarayköy	16	-	Trabzon fî der-sene 67
110	Diğeri müzellef sakallı Mehmed bin Mahmud	Erzurum	23	-	Kıbrıs fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
111	Diğeri şâbb-emred Mehmed bin Hacı Mehmed Ali	Saraylı	15	-	-
112	Diğeri şâbb-emred Ömer bin Mustafa	Geyveli	18	-	Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
113	Diğeri şâbb-emred Hasan bin Ahmed	Kemahlı	15	-	-
114	Kara sakallı Mustafa bin Ahmed	Erzurum	27	-	-

115	Diğeri şâbb-emred Süleyman bin Ali	Akhisar	18	-	-
116	Kara sakallı Selim bin Ömer	Şeyhler	31	-	Amedşûd der-sene 67
117	Diğeri şâbb-emred Mehmed bin Mustafa	Adapazarı	17	-	Amedşûd der-sene 97
118	Ter bıyıklı Mehmed bin İbrahim	Bosna	23	-	Amedşûd der-sene 67
119	Ter bıyıklı Mustafa bin İbrahim	-	18	-	Amedşûd der-sene 67

1.8. Süleymaniye Hilâlcı Medresesi

1844 yılı sayımına göre medresede 58 kişi vardır. 20 farklı isim kullanılmıştır. Mehmed, Mustafa, Ali, Hasan en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 23'tür. En büyük olan kişi 45 yaşında en küçük ise 8 yaşındadır. Fizikî evsaf olarak 4 kişi kısa, 20 kişi orta, 10 kişi uzun boyludur. Medresede 10 oda bulunmaktadır. 10 numaralı oda boştur. 1 kişi mülazımdır⁷⁸.

⁷⁸ BOA, NFS, d 187.

Tablo 14: Medrese-i Derûn Hâne-i Hilâlcî Der-Süleymaniye'ye Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Uzun boylu müzellef sakallı İsmail Efendi bin Ali	Bodurumlu	25	1	Midilli fî 5 Receb sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Ayazmend fî 6 Şaban sene 61 Amed fî 24 Şevval sene 61 Ayazmend fî 8 Cemazielahir sene 62 Amed fî 1 Şevval sene 63 Alaiye fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
2	Uzun boylu az kumral sakallı Mustafa Efendi bin Mehmed	Çallı	35	2	Kütahya fî 13 Cemazielevvel sene 60

3	Orta boylu müzelef sakallı Hüseyin Efendi bin Ali	Bodurumlu	20	3	Kal'a-i Sultaniye fî 17 Cemazielahir sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61 Kal'a-i Sultaniye fî gurre Rebiülahir sene 61 Amed fî 17 Cemazielahir sene 61 İzmid fî 11 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 1 Şevval sene 63 Beyrut fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
4	Uzun boylu az kumral sakallı Mehmed Efendi bin İbrahim	Lapsekili	21	4	Memleket fî 2 Cemazielevvel sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61 Memleket

					fî 12 Cemazielahir sene 61
5	Orta boylu müzellef kara sakallı Ömer Efendi bin Mehmed	Bodrumlu	21	5	Ayderus fî 11 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 2 Ramazan sene 63 Beyrut fî 2 Ramazan sene 63 Nakli Asitanedefî der-sene 66
6	Orta boylu kısaca sakallı Hamza Efendi	Baburî	45	6	Karamürsel fî 23 Safer sene 60 Amed fî 7 Safer sene 61 Şile fî 23 Safer sene 61 Amed 12 Şevval sene 62 Karamürsel fî 8 Rebiülahir sene 63 Karamürsel fî 2 Ramazan sene 63

7	Uzun boylu kumral sakallı Bayezid Efendi bin Mehmed	Kangırılı	30	7	Memleket fî 11 Cemazievvel sene 60
8	Orta boylu az sarı sakallı Mustafa Efendi bin Mehmed	Tekfurdağlı	25	8	Vilayet fî 2 Receb sene 60 Amed fî der-sene 65
9	Kısa boylu kara sakallı Ahmed Efendi bin Mehmed	Konyalı	26	9	Karamürsel fî 10 Safer sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61 Karamürsel fî gurre Safer sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63
10	Orta boylu sarı müzellef sakallı Hüseyin Efendi bin Hüseyin	Bolulu	22	11	Silistre fî 15 Cemazielahir sene 60 Edirne fî 17 Safer sene 61 Amed fî 2 Şevval sene 63
11 ⁷⁹	Orta boylu az kara sakallı Mehmed	Safranbolulu	25	Der-oda-yı mülâzım	Ruscukfî 17 Cemazielahir sene 60

⁷⁹ Oda-i tehi/10.

	Efendi bin Hüseyin				Amedfî 23 Safer sene 61 Kastamonufî 3 Rebiülahir sene 61 Silistrefî 11 Cemazielahir sene 63 Silistre fî 1 Şevval sene 63 Amed fî 15 Safer sene 67 Kal'a-i Sultaniye fî der-sene 67
12	Uzun boylu kara sakallı Osman Efendi bin Haşim	Asitane	22	Mezbûr	-
13	Orta boylu sarı köse sakallı İbrahim Efendi bin Mehmed	Perşembe	25	Mezbûr	Kal'a-i Sultaniye fî 16 Cemazielahir sene 60 Amed fî gurre Rebiülahir sene 61 Tekfurdağı fî 22 Cemazielahir sene 61 Amed fî 1 Rebiülevvel sene 62 Kıbrıs fî 11 Safer sene 63 Amedfî der-sene 65

14	Orta boylu şâbb-emred Mehmed Efendi bin İbrahim	Kastamonu	16	Mezbûr	-
15	Orta boylu kara müzellef sakallı Ömer Efendi bin İsmail	Gölpazarı	25	Mezbûr	Kal'a-i Sultaniye fî 5 Receb sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Kal'a-i Sultaniye fî 27 Safer sene 61 İzmid fî 8 Safer sene 63
16	Uzun boylu kara müzellef sakallı es- seyyid İbrahim Efendi bin Süleyman	Kulalı	20	Mezbûr	Vilayet fî 6 Receb sene 60
17	Kısa boylu kara sakallı es-seyyid Mustafa Efendi bin Mehmed	Ordubayramlı	30	Mezbûr	Trabzon fî 18 Cemazielevvel sene 63
18	Kısa boylu şâbb-emred Mehmed Efendi bin Abdah	Ankaravî	14	Mezbûr	Nakli medrese-i Atik Ali Paşa 145 fî gurre-i Cemazielahir sene 61

19	Orta boylu şâbb-emred Mustafa Efendi bin Mehmed Said	Konyalı	14	Mezbûr	Karamürsel fî 10 Safer sene 60 Amed fî 21 Cemazielevvel sene 60 Karamürsel fî 27 Safer sene 61
20	Orta boylu kara sakallı es-seyyid İsmail Efendi bin Ebubekir	Çemişkezekli	26	Mezbûr	Memleket fî 9 Rebiülahir sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61 Ruscuk fî 12 Cemazielahir sene 61
21	Orta boylu kara sakallı Ali Efendi bin Ahmed	Sirozî	26	Mezbûr	Fîlibe fî 22 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Hazargrad fî 24 Cemazielevvel sene 61 Amed fî der-sene 65 Fîlibe fî der-sene 66
22	Uzun boylu kara sakallı es-seyyid Hayrullah	Bolulu	28	Mezbûr	Kal'a-i Sultaniye fî 5 Safer sene 1260

	Efendi bin Hasan				
23	Uzun boylu kara sakallı Hasan Efendi bin Hüseyin	Bergamalı	23	Mezbûr	İzmid fî 8 Safer sene 62 Amed fî der-sene 65
24	Orta boylu kumral sakallı Ebubekir Efendi bin Ali	Bodrumlu	28	Mezbûr	Edirne fî 26 Receb sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Selanik fî 8 Rebiülevvel sene 61 Amed fî 13 Cemazielevvel sene 61 İzmid fî 16 Safer sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vilayetfî der-sene 66
25	Orta boylu ter bıyıklı Mehmed bin Hacı Mustafa	Uluslu	18	-	Kal'a-i Sultaniye fî gurre Receb sene 61
26	Uzun boylu müzellef sakallı Hasan bin Halil	Amasyalı	26		Beyşehir fî 20 Safer sene 60 fî gurre Cemazielevvel sene 260

27	Uzun boylu kumral sakallı Mehmed Said Efendi bin Hacı Ahmed	Trabzon	25		Memleket fî gurre Rebiülahir sene 62 fî 22 Cemazielevvel sene 61
28	Orta boylu az kumral sakallı Hasan Efendi bin Halil	Amasya	26		Beyşehir fî 14 Cemazielahir sene 61 Naklfî 22 Cemazielevvel sene 61
29	Orta boylu müzellef sakallı Mehmed Efendi bin Ali	-	25		Varna fî 17 Şaban sene 61 Amed fî 2 Şevval sene 63 Memleket fî der-sene 66 Nakl medrese-i 69fî 29 Rebiülevvel sene 61
30	Orta boylu şâbb-emred Mehmed Efendi bin Hacı Ömer	Bergamalı	15		İzmir fî 9 Safer sene 62 Fî 23 Şevval sene 61
31	Orta boylu Mehmed bin İbrahim	Lapseki	23		Memleket fî 6 Safer sene 63 Fî 11 Cemazielahir sene 63
32	Orta boylu Ali bin Mustafa	Bodrumlu	20		Kal'a-i Sultaniye fî 11 Safer sene 63 Amed

					fî 1 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Kal'a-i Sultaniye fî der-sene 66 Fî 11 Safer sene 63
33	Orta boylu Mehmed Mustafa	Bodrumlu	13	-	İzmir fî 11 Cemazievvel sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Kal'a-i Sultaniye fî der-sene 66
34	Orta boylu kara sakallı Mustafa bin Ali	Niğdeli	32		Fî Rebiülahir sene 63
35	Orta boylu Mustafa bin Ali	Niğde	32		Varna fî 2 Safer sene 63 Fî 2 Safer sene 63
36	Müzellef sakallı Hasan Efendi bin Mehmed	Lapseki	8		İzmir fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Memleket fî der-sene 66 Amed fî der-sene 66

					fi B 63
37	Talebeden Süleyman bin Hasan	Lapseki	20		Memleket fi der-sene 65 Amed fi der-sene 67 Fi der-sene 65
38	Kumral sakallı Mehmed Efendi bin Hüseyin	İçel	31		Selanik fi 2 Şevval sene 63 Fi Receb sene 63
39	Diğeri şâbb- emred Mehmed Efendi bin Mehmed	Kuşalay	17	-	Trabzon fi 1 Şevval sene 63
40	Diğeri şâbb- emred Mustafa Efendi bin Salih	Taşköprü	15	-	İzmid fi 2 Şevval sene 63
41	Diğeri kumral sakallı Mehmed Efendi bin Hacı Hüseyin	İçel	31	-	Kıbrıs fi 2 Şevval sene 63
42	Diğeri müzellef sakallı Abdah Efendi bin Hüseyin	İçel	23	-	-

43	Diğeri kara sakallı Şeyh Efendi bin Hüseyin	Perşembe	24	-	Trabzon fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65
44	Talebeden Ali Efendi bin Ahmed	Bosnalı	16		Belgrad fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Fî der-sene 65
45	Talebeden kara sakallı Selim bin Hüseyin	Prşembe	24	-	-
46	Talebeden şâbb-emred Hafız Yakup bin Mustafa	Asitane	16	-	Galatada Musalihaddin mahallesinde 116 guresinden nakl fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
47	Mehmed bin Mehmed	Kuşalay	16		fî der-sene 67
48	Talebeden sakallı Ahmed bin Hacı Seyyid	Konyalı	35		Silistre fî der-sene 65 Amed fî der-sene 67 Fî der-sene 65

49	Talebeden şâbb-emred Mustafa bin İdris	Ürgüb	15	-	Asitane medrese-i 44 guresinde nakl fî der-sene 65 Kıbrıs fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
51 ⁸⁰	Kara sakallı Yakub bin Mehmed	Yozgad	30		Fî der-sene 67
52	Kara bıyıklı Ali	Bolu	23	-	-
53	Köse sakallı Hasan bin Osman	Yozgad	33	-	-
54	Kara sakallı Mehmed Veli	İçel	27	-	-
55	Müzellef sakallı Abdah bin Mustafa	Boyas	25	-	-
56	Ter bıyıklı Mehmed bin Ebubekir	Çekmeci	19	-	-
57	Kara sakallı Hasan bin Hüseyin	Peravşte	27	-	-
58	Ter bıyıklı Ali bin Salih	Lapseki	20	-	-

⁸⁰ 50 nolu sıra boş olarak bulunmaktadır.

59	Müzellef sakallı Salih bin Hüseyin	Pazarköy	20	-	-
----	--	----------	----	---	---

1.9. Siyavuş Paşa Sultanî Medresesi

III. Murat devri sadrazamlarından Siyavuş Paşa tarafından yaptırılmıştır. 1792 tarihinde yapılan sayımda 33 kişi kayıtlıdır⁸¹. 1844 sayımında 69 kişi bulunmaktadır. 21 farklı isim kullanılmıştır. Ali, Mehmet, Mustafa, Ahmed, İsmail en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 23'tür. En büyük olan kişi 55, en küçük olanı ise 8 yaşındadır. Fizikî evsaf olarak 4 kişi kısa, 21 kişi orta, 4 kişi uzun boyludur. Medresede 15 oda bulunmaktadır. 14 ve 15 numaralı odalar boştur. 1 kişi mülazımdır⁸². 1869 sayımında medresede 57 kişi bulunmaktadır⁸³. 1914 tarihli rapora göre 20 talebe ikamet edebilir. Bugün oldukça bakımsız bir durumdadır. Bazı bölmeleri özel atölye ve depo olarak kullanılmaktadır⁸⁴.

Tablo 15: Medrese-i Siyavuş Paşa-yı Sultanî Kurb-ı Beyoğlu'na Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu kumral müzellef sakallı Ali Ruşen Efendi bin Selim	Safranbolu	22	1	Sakrı fî 20 Receb sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61 Ruscuk fî 12 Cemazielahir

⁸¹ Mustafa Göleç-Fatih Güldal, **a.g.e**, s.147-148.

⁸² BOA, NFS, d.187.

⁸³ Mübahat Kütükoğlu, **1869'da Faal İstanbul Medreseleri**, Edebiyat Fakültesi Matbaası, İstanbul 1977; **Tarih Enstitüsü Dergisi**, Sayı 7-8'den ilave edilmiş ayrı basım, s. 13-24.

⁸⁴ Mustafa Göleç-Fatih Güldal, **a.g.e**, s. 148.

					<p>sene 61 Amed fî 29 Safer sene 62 İzmid h fî 10 Cemazielahir sene 62 Amed fî 1 Şevval sene 63 Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65</p>
2	Orta boylu müzellef sakallı Ömer Efendi bin Mustafa	Safranbolu	18	Mezbûr	<p>Şumlu fî 11 Cemazielahir sene 60 Taşköprü fî 13 Receb sene 61 Amed fî 24 Safer sene 62 İçel fî 20 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Şumlu fî der-sene 65</p>
3	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Emin Efendi bin Mehmed	İzmirli	45	3	<p>Memleket fî 1 Rebiülevvel sene 62</p>

4	Kısa boylu kara sakallı Mehmed Efendi bin İbrahim	Kastamonu	37	Mezbûr	İzmir fî 11 Safer sene 62 Amed fî 1 Şevval sene 63
5	Orta boylu kara sakallı Hafız Mehmed Efendi bin Mehmed	Çarşamba	23	4	Kal'a-i Sultaniye fî 19 Receb sene 60 Amed fî gurre Rebiülahir sene 61 Silistre fî 22 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 62 Silistre fî 19 Şevval sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Silistre fî 2 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65

6	Orta boylu kumral sakallı Selman Efendi bin Osman	Safranbolu	37	5	Memleket fî 7 Rebiülevvel sene 60
7	Orta boylu kara sakallı Mehmed Emin Efendi bin Hüseyin	Safranbolu	25	6	(Silik)
8	Uzun boylu kumral sakallı Mehmed Emin Efendi bin Osman	Safranbolu	35	7	-
9	Orta boylu kara sakallı Hasan Efendi bin Abdülkadir	İzmidli	37	8	Midilli fî 1 Cemazielahir sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66
10	Uzun boylu sarı sakallı Mehmed Efendi bin İbrahim	Safranbolu	28	11	Ayvacık fî 29 Receb sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61 Silistre fî 2 Cemazielevvel sene 63

					Amed fî 2 Şevval sene 63 Edremid fî 2 Şevval sene 63
11	Kısa boylu kumral sakallı Ömer Efendi bin Osman	Safranbolu	34	12	fî 14 Safer sene 60 fî 2 Safer sene 6 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Memleket fî 2 Rebiülevvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 66 Memleket fî der-sene 67
12	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin Ahmed	Safranbolu	28	13	Taşköprü fî 21 Receb sene 60 Amed fî 21 Şevval sene 61 Taşköprü fî 23 Şevval sene 61
13	Uzun boylu kara sakallı es- seyyid Süleyman Efendi bin	Nevşehirli	31	Der-oda-yı Mülazım ⁸⁵	Vidin fî 11 Receb sene 60 Amed fî 12 Rebiülevvel sene 61

⁸⁵ Oda-i tehi/14-15.

	Ahmed				Sivas fî 6 Cemazievvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Sofya fî 2 Şevval sene 63
14	Orta boylu kumral sakallı Mustafa Efendi bin Ömer	Trabzonlu	26	Mezbûr	Vidin fî 24 Cemazievvel sene 60 Kalacı fî gurre Cemazievvel sene 62 Amed fî 2 Rebiülahir sene 63 Kalacı fî 18 Cemazievvel sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
15	Orta boylu şâbb-emred Ahmed Efendi bin Mustafa	Kırkağaçlı	15	Mezbûr	Çanakkale fî 23 Rebiülahir sene 60

16	Orta boylu şâbb-emred Veliüddin Efendi bin Hasan	Şemaslı	20	Mezbûr	Vilayet fî 28 Cemazielahir sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61 Memleket fî 19 Receb sene 61 Amed fî 24 Safer sene 62 Memleket fî 8 Safer sene 63 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Memleket fî 2 Cemazielahir sene 63
17	Kısa boylu şâbb-emred Hüseyin Efendi bin Mustafa	Safranbolu	13	Mezbûr	-
18	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Ali Efendi bin Hüseyin	İstanköylü	25	Mezbûr	Kırkkilise fî 23 Receb sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61 Memleket fî 12 Rebiülahir sene 61

19	Orta boylu sarı sakallı Hüseyin Efendi bin Halil	Safranbolu	25	Mezbûr	İzmid fî 14 Cemazievvel sene 61 Amed fî 3 Safer sene 62 İzmid fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
20	Uzun boylu kır sakallı Mustafa Efendi bin Ahmed	Safranbolulu	55	Mezbûr	Şumlu fî 10 Cemazielahir sene 60
21	Orta boylu şâbb-emred Mehmed Efendi bin Mustafa	Alaplılı	15	Mezbûr	-
22	Kısa boylu kara sakallı Mehmed Mun'im Efendi bin Abdah	Asitane	24	Mezbûr	Kal'a-i Sultaniye fî 20 Cemazielahir sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61 Kal'a-i Sultaniye fî gurre Cemazievvel sene 62

					Amed fî 24 Safer sene 62 Trabzon fî 2 Rebiülevvel sene 63
23	Orta boylu kara köse sakallı Ahmed Efendi bin Ali	Kırkağaçlı	21	Mezbûr	Kal'a-i Sultaniye fî 21 Cemazielahir sene 60 Kirmastı fî 8 Safer sene 61
24	Orta boylu müzellef sakallı Feyzullah bin Mustafa	Kastamonu	25	12	Varna fî 18 Cemazielahir sene 60 Edirne fî 12 Cemazielahir sene 61 Amed fî gurre Safer sene 62 Selanik fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Selanik fî 11 Cemazielahir sene 63
25	Orta boylu ter bıyıklı Hafız Mehmed Efendi bin	Hammedkulu Ali	15	-	Memleket fî gurre Cemazielevvel sene 61

	Mustafa				
26	Orta boylu şâbb-emred İbrahim bin Mehmed	Eyneli	13	-	Memleket fî 17 Cemazielahir sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 İzmid fî 2 Cemazielahir sene 63
27	Orta boylu kumral bıyıklı Ahmed Efendi bin Mehmed	Karağaçlı	19		Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 2 Şevval sene 63 Fî gurre Rebiülevvel sene 1261
28	İsmail Efendi bin Osman	Safranbolu	37	-	İzmid fî 28 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Bursa fî 11 Safer sene 64 Amed fî der-sene 65
29	Ali Efendi bin Ahmed	Kastamonu	15	-	Trabzon fî 1 Rebiülevvel sene 63

30	Orta boylu şâbb-emred İbrahim Efendi bin Mehmed	Taşköprü	13	-	Memleket fî der-sene 65
31	Orta boylu şâbb-emred Ahmed Efendi bin Mehmed	Asitane	15	-	Nakl medrese-i 44 fî 23 Şevval sene 61 Kangırı fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Selanik fî der-sene 67
32	Orta boylu Mustafa Efendi bin Mehmed	Ulaklı	20	-	-
33	Ali Efendi bin Süleyman	Ayaşlı	25	-	Selanik fî 21 Cemazievvel sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Kıbrıs fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Midilli fî 3 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65

34	Hacı Halil bin Mehmed	Ulak	8		Fî 10 Rebiülevvel sene 263
35	Kara sakallı Mehmed Efendi bin Hasan	Livaneli	28	-	Müceddeden fî 11 Cemazievvel sene 63
36	Kumral sakallı Hüseyin Efendi bin Numan	Safranbolu	35	-	Kıbrıs fî 7 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Hicaz fî der-sene 66
37	Diğeri taze sakallı Şerif Efendi bin Mustafa	Kazkanlı	20	-	Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63
38	Diğeri kumral bıyıklı Hafız Mustafa Efendi bin Abdurrahim	Maciye	21	-	Vilayet fî 2 Şevval sene 63
39	Diğeri kara sakallı İbrahim bin İsmail	İzmidli	26	-	Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67

40	Diğeri şâbb- emred Salih Efendi bin Derviş	-	18	-	Amed fî der-sene 65 Memleket fî der-sene 66 Amed fî der-sene 66 İzmid fî der-sene 67
41	Diğeri müzellef sakallı Osman Efendi bin Hasan	Niğbolu	20		Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Fî 2 Şevval sene 63
42	Şâbb-emred Mehmed Ali Efendi bin Ali	-	13	-	-
43	Talebeden İsmail Efendi bin Bekir	Kastamonu	15		İzmid fî der-sene 66 Fî Der-sen e 65
44	Diğeri Hüseyin Efendi bin Mustafa	Taşköprü	20	-	Memleket fî der-sene 65
45	Ömer bin Hüseyin	Ayaşlı	21		Fî der-sene 66
46	Diğeri şâbb- emred İsmail bin Mehmed	Gökbozalı	14	-	Müceddeden fî der-sene 66
47	Diğeri müzellef sakallı Hasan bin Osman	Keyderuslu	25	-	-

48	Diğer şâbb-emred İsmail bin Bekir	Karasulu	20	-	-
49	Diğer Ahmed bin Ali	İçel	27	-	Fî der-sene 66
50	Diğer şâbb-emred Haşim bin Osman	Vizeli	22	-	
51	Müzellef sakallı İsmail bin Mehmed	Kıranlı	18	-	Fî der-sene 67
52	Diğer şâbb-emred Ahmed bin Salih	İzmidli	13	-	
53	Müzellef sakallı Ali bin Ömer	Vizeli	23	-	-
54	Köse sakallı Ali bin Ömer	Ulahlı	30	-	-
55	Kumral sakallı Mehmed bin Mehmed	İzmidli	38	-	-
56	Diğer şâbb-emred Mehmed bin İsmail	Karasu	-	-	-
57	Kara sakallı Musa bin Halil	Nevşehirli	38	-	-
58	Halil bin İbrahim	Ulahlı	10	-	-

59	Talebeden ter bıyıklı Ahmed bin Mehmed	Beyşehirli	23	-	-
116 ⁸⁶	Kara sakallı Abdah bin Mustafa	Asitane	25	-	Amedşûd Der-sene 67
117	Diğer şâbb-emred Hasan bin B	Uluslu	13	-	Amedşûd fî der-sene 63
118	Ahmed bin Abdülazim	İçel	27	-	Amedşûd fî der-sene 67
119	Ter bıyıklı Hasan bin mustafa	Bolu	25	-	Fî der-sene 67
120	Kumral sakallı Osman bin Mehmed	Çorum	34	-	Fî der-sene 67
121	Kara sakallı Ahmed bin Hüseyin	Orku	25	-	Fî der-sene 67
122	Kara sakallı Mustafa bin Mehmed	Denizli	35	-	Fî der-sene 67
123	Sarı sakallı Abdah bin Mehmed	Bosna	28	-	Fî der-sene 67
124	Müzellef sakallı Ali bin Ali	Beyşehirli	25	-	Fî der-sene 67

⁸⁶ Defterde 59-116 sıraları arasında bulunan sayfalar mevcut değildir. Dolayısıyla 69 kişinin bilgisine ulaşamadık.

125	Diğer şâbb-emred Ahmed bin Mustafa	Uluslu	14	-	Fî der-sene 67
126	Süleyman Necib bin Lütfullah	Samanpazarı	25	-	Fî der-sene 67

1.10. Kepenekçi Sinan Medresesi

Medrese, Kanuni Devri ulemalarından olan Kepenekçi Hoca Sinan tarafından yaptırılmıştır. 1792 tarihinde 11 hücrede toplam 19 kişinin kaldığı bilinmektedir⁸⁷. 1844 yılı sayımında 46 kişi kalmaktadır. 20 farklı isim kullanılmıştır. Ahmed, Mehmed, Ali en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 21'dir. En büyük yaş 40, en küçük yaş ise 12'dir. Fizikî özellik olarak 2 kişi kısa, 15 kişi orta, 5 kişi de uzun boyludur. Medresede 9 oda vardır. 5 ve 8 numaralı odalar boştur. 1 kişi mülazımdır⁸⁸. 1869 sayımında 28 kişi kalmaktadır. 1914 tarihli rapora göre 10 kişinin kalması uygundur. Günümüzde marangozhane olarak kullanılan medrese, harap bir vaziyettedir⁸⁹.

Tablo 16: Medrese-i Kepenekçi Sinan Kurb-ı Beyoğlu'na Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Uzun boylu kumral sakallı es-seyyid Mustafa Efendi	İlduslu	40	1	Memleket fî 24 Cemazievvel sene 60 Amed

⁸⁷ Mustafa Göleç-Fatih Güldal, **a.g.e.**, s. 122.

⁸⁸ BOA, NFS, d. 187.

⁸⁹ Mustafa Göleç-Fatih Güldal, **a.g.e.**, s. 122.

	bin İbrahim				fî gurre Rebiülevvel sene 61 Varna fî 14 Rebiülahir sene 61
2	Kısa boylu kumral köse sakallı Ömer Efendi bin Veliüddin	Necaslı	32	2	Tavşancık fî 3 Safer sene 60 Amed fî 21 Cemazielahir sene 61 Varna fî 21 Cemazielahir sene 61 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 62 Varna fî 2 Safer sene 62 Amed fî 2 Rebiülahir sene 63 Vilayet fî 11 Şaban sene 63 Amed fî 1 Receb sene 63 Varna fî 3 Ramazan sene 63
3	Kısa boylu kara müzellef sakallı Hüseyin Efendi bin Bekir	Varna	22	3	Memleket fî 18 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 21 Rebiülahir sene

					<p>61 Memleket fî 14 Cemazielahir sene 61 Amed fî 6 Safer sene 62 Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Memleket fî 3 Şaban sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63</p>
4	Uzun boylu kara sakallı es- seyyid Ahmed Efendi bin Ahmed	İçelli	40	4	<p>Pazarcık fî 14 Safer sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61 Pazarcık fî gurre Cemazielahir sene 61 Amed fî 26 Safer sene 62 Silistre fî 1 Cemazielevvel sene 63 Varnaî der-sene 67</p>

6	Orta boylu kumral sakallı Ahmed Nuri Efendi bin İsmail	Konyalı	25	6 ⁹⁰	Varna fî 20 Cemazielahir sene 61 Amed fî 16 Safer sene 62 Memleket fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 67
7	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Halil Efendi bin Ali	Ankara	30	7	Bursa fî 10 Safer sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 İzmid fî 2 S Cemazielahir sene 63 Amed fî Şevval sene 63 İzmid fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65
8	Uzun boylu kumral müzellef sakallı Hüseyin Efendi bin Ali	Kastamonu	25	9 ⁹¹	Memleket fî 9 Safer sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Varna fî 12 Cemazielevvel sene 61

⁹⁰ Oda-i tehi/5.

⁹¹ Oda-i tehi/8.

					Varna fî 2 Şevval sene 63
9	Orta boylu kara sakallı es-seyyid Mehmed Efendi bin Osman	Amasya	25	Mülâzım	Varna fî 22 Safer sene 60 Amed fî 12 Rebiülevvel sene 61 Varna fî 20 Cemazielahir sene 61
10	Orta boylu şâbb-emred Ahmed Efendi bin Ali	Ankara	15	Mezbûr	Bursa fî 22 Safer sene 62
11	Uzun boylu kumral sakallı es-seyyid Abdullah Efendi bin Abdullah	Kastamonu	30	Mezbûr	Pazarcık fî 14 Safer sene 60 Amed fî 24 Muharrem sene 61 Bartın fî 23 Rebiülahir sene 62
12	Orta boylu kumral sakallı Osman Efendi İbn-i Hüseyin	Varnalı	23	Mezbûr	Varna fî 9 Safer sene 60 Memleketfî gurre Cemazielevvel sene 61 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 Memleket fî 14 Cemazielevvel

					sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Memleket fî 11 Cemazielahir sene 63
13	Orta boylu sarı sakallı Mustafa Efendi bin Salih	Necaslı	23	Mezbûr	Varna fî 8 Safer sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61 Memleket fî 24 Cemazielahir sene 61 Amed fî 9 Safer sene 62 Memleket fî 9 Cemazielevvel sene 62
14	Uzun boylu kara sakallı es- seyyid Süleyman Efendi bin Mehmed	Beyşehirli	23	Mülâzım	Nakl Medrese-i 43 fî 24 Şevval sene 1261
15	Orta boylu sarı sakallı Mehmed Efendi bin Ali	Bartınlı	24	Mezbûr	Pazarcık fî 14 Safer sene 60 Amed fî 29 Safer sene 62 Silistre fî 11 Cemazielahir

					sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66
16	Uzun boylu kumral sakallı es-seyyid Abdurrahman Efendi bin Ali	Kastamonu	23	Mezbûr	Pazarcık fî 28 Safer sene 60 Amed fî 6 Şevval sene 60 Silistre fî 24 Cemazielahir sene 61 Amed fî der-sene 67
17	Orta boylu sarı sakallı Ahmed Efendi bin Osman	Varnalı	22	Mezbûr	Memleket fî 18 Safer sene 60 Amed fî 27 Safer sene 61 Nakl medrese-i İbrahim Paşa (59)fî 23 Rebiülahir sene 1261
18	Orta boylu kumral sakallı Ahmed Efendi bin Ömer	Afyonîli	25	Mezbûr	Memleket fî 6 Safer sene 60 Amed fî 18 Safer sene 61 Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 61

19	Orta boylu şâbb-emred Yusuf Efendi bin Mehmed	Taşköprü	20	Fî 22 Safer sene 61	Memleket fî 27 Safer sene 62
20	Numan bin Mustafa	Somalı	22	-	Bursa fî 16 Safer sene 63 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Varna fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Vidin fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 65
21	...Efendi bin Mustafa	Somalı	24	-	Bursa fî 8 Safer sene 62 Bursa fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 67
22	Orta boylu müzellef sakallı Mehmed Efendi bin Mustafa	Safranbolu	25	-	Varna fî 8 Safer sene 62 Amed fî 13 Rebiülahir sene 63 Varna fî 2 Şevval sene 63

					Amed fî der-sene 67
23	Orta boylu şâbb-emred Molla Mehmed bin Mehmed	Kırımî	14	-	Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63
24	Orta boylu şâbb-emred Ali Efendi bin Ahmed	Boyalıblı	18	-	Varna fî 2 Safer sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Vidin fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Varna fî der-sene 65 Amed fî der-sene 67
26 ⁹²	Orta boylu kara sakallı Ömer Efendi bin Mustafa	Sofya	23	-	Fîlibe fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 67 Varna fî der-sene 67
27	Orta boylu Mehmed bin Halil	Pazarköy	36	-	Memleket fî 11 Safer sene 63 Amed fî der-sene 67

⁹² 25 nolu sıra boş olarak bulunmaktadır.

28	Şâbb-emred ...Efendi bin Mehmed	Haymaslı	13	-	Vilayet fî 2 Şevval sene 63
29	Kara sakallı Ali Efendi bin İbrahim	Oflu	27	-	Bursa fî 2 Şevval sene 63
30	Şâbb-emred Hafız Tahir Efendi bin Hacı Mehmed	Bergamalı	19	-	Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65
31	Şâbb-emred Süleyman bin Mustafa	Asitane	17	-	Nakl medrese-i 117 sene 60 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
32	Talebeden Hafız Mehmed bin Mustafa	Asitane	16	-	Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
34 ⁹³	Talebeden şâbb-emred Ali Efendi bin Halil	Ankara	15	-	İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
35	Talebeden şâbb-emred Abbas bin Mehmed	İzmidli	18	-	Memleket fî der-sene 65 Amed fî der-sene 67
36	Diğer şâbb- emred Ömer	Kastamou	17	-	Vidin fî der-sene 65

⁹³ 33 nolu sıra boş olarak bulunmaktadır.

	bin Halil				Amed fî der-sene 67
37	Diğer ter bıyıklı Ali Efendi bin Mehmed	Kastamonu	21	-	Silistre fî der-sene 66
38	Diğer şâbb- emred Mustafa bin Halil	Urfa	18	-	İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
39	Talebeden şâbb-emred İsmail bin Mustafa	Kangırılı	13	-	Aydın (?) cami-i kebir mahallesinden 135 gurre sene sinden nakl
40	Diğer kara sakallı İbrahim bin Halil	Adapazarı	14	-	Ruscuk fî der-sene 66 Der-sene 66 Müceddeden
41	Müzellef sakallı Hüseyin bin Mustafa	Pazarcık	20	-	Der-sene 68 müceddeden
42	Müzellef sakallı Mahmud bin Mehmed	Aydın	23	-	Amedşûd Der-sene 67
43	Ter bıyıklı Abdullah bin Hüseyin	Viranşehirli	17	-	Amedşûd der-sene 67
44	Kara sakallı Ahmed bin Mehmed	Güzelcehisar	37	-	Amedşûd der-sene 67

45	Diğer şâbb-emred Hasan bin İbrahim	Taşköprü	17	-	Amedşûd der-sene 67
46	Ter bıyıklı Ali bin Ahmed	Gelibolu	18	-	Amedşûd der-sene 67
47	Ali bin Halil	Pazarköy	12	-	Amedşûd der-sene 67
48	Hüseyin bin Mustafa	Haymaslı	14	-	Amedşûd der-sene 67

1.11. Şehzâde Medresesi

Kanuni Sultan Süleyman tarafından oğlu Mehmed için Mimar Sinan'a yaptırılmış olan medrese, cami, sıbyan mektebi, tabhâne, ,imâret, türbe ve fırından müteşekkil külliyeinin parçası olup 1543'te inşaatını başlanıp Farsça kitabesine göre 1547'de tamamlanmıştır⁹⁴. Medrese iki katlıdır. Fevkanîde 22 odası bulunmaktadır⁹⁵. 1844 sayımına göre 116 kişi vardır. 30 farklı isim kullanılmıştır. İbrahim, Halil, Hasan, Abdullah en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 22'dir. En büyük yaş 51, en küçük yaş ise 8'dir. Fizikî özellik olarak 5 kişi kısa, 62 orta, 9 kişi uzun boyludur. Medresede 20 oda bulunmaktadır. 2, 5, 6, 8, 12, 17 ve 19 numaralı odalar boştur. 1 kişi mülazımdır⁹⁶. 1869 sayımına göre medresede toplam 61 kişi kayıtlıdır. 3 kişi mülazımdır⁹⁷. 1914 raporuna göre 25 kişi ikamet edebilir⁹⁸.

⁹⁴ Kütükoğlu, 1869, s. 108.

⁹⁵ Kütükoğlu, a.g.m, s. 78.

⁹⁶ BOA, NFS, d.187.

⁹⁷ Kütükoğlu, 1869, s. 13-24

⁹⁸ Kütükoğlu, a.g.m, s. 78.

Tablo 17: Medrese-i Şehzâde-i Derûn Câmî'-i Şerif'e Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu kır sakallı es-seyyid Mehmed Akif bin Mehmed	Beypazarlı	51	1	Gökboza fî 14 Safer sene 60 Amed fî 6 Şaban sene 60 Gökboza fî 17 Şaban sene 60 Amed fî 14 Safer sene 61 Gökboza fî 11 Şevval sene 61 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 İzmid fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Gökboza fî der-sene 67
2	Uzun boylu kumral sakallı Ahmed Efendi bin Abdullah	Akşehirli	25	3	Selanik fî 4 Cemazielahir sene 60
3	Orta boylu kara sakallı es-seyyid Ahmed Efendi bin Mehmed	Kangırı	34	4	Memleket fî 9 Rebiülahir sene 60
4	Orta boylu kumral	Geredeli	25	7	İzmid

	sakallı Hasan Efendi bin Abdurrahman				fî 23 Safer sene 60 Amed fî 19 Safer sene 61 Kal'a-i Sultaniyefî 10 C 61 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Vidin fî 11 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 İzmid fî der-sene 67
5	Orta boylu kumral sakallı Arif Efendi bin İbrahim	Bosna	40	9 ⁹⁹	Hayrabolu fî 8 Safer sene 60 Amed fî 12 Cemazielevvel sene 60 Hayrabolu fî 13 Safer sene 61 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 Memleket fî 1 Safer sene 62
6	Orta boylu kumral sakallı el-hâc Mustafa Efendi bin Osman	Bosna	28	10	Eskişehir fî 8 Safer sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel

⁹⁹ Oda-i tehi/2-5-6 ve 8.

					sene 67 Vilayet fî der-sene 67 Amed fî der-sene 67
7	Orta boylu kumral sakallı Süleyman Efendi bin Mehmed	Kayseriye	35	11	Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65
8	Orta boylu kırca sakallı Mehmed Efendi bin Mehmed	Kastamonu	45	13 ¹⁰⁰	Bursa fî 12 Safer sene 61 Amed fî 14 Cemazielahir sene 61 Memleket fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed fî der-sene 65 İzmid fî der-sene 66
9	Ders-i Âmmdan orta boylu kumral sakallı Abdülkerim Efendi bin Hüseyin	Amasyalı	25	14	Trabzon fî 20 Receb sene 60 Amed fî 12 Rebiülevvel sene 61 Gelibolu fî 8 Safer sene 62
10	Orta boylu köse sakallı Abdülhamid Efendi İbn-i el-hâc	Moralı	26	15	Vilayet fî 3 Safer sene 60 Amed

¹⁰⁰ Oda-i tehi/12.

	Mehmed				fî 21 Safer sene 61 Memleket fî 27 Rebiülahir sene 61 Amed fî 4 Cemazielevvel sene 61 Midilli fî 8 Safer sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Vilayet fî 11 Şaban sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Geyve fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Midilli fî der-sene 66
11	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Sina Efendi bin Mehmed	Safranbolu	24	16	Bartın fî 23 Safer sene 60 Bartın fî 12 Cemazielahir sene 61 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 İzmid fî 2 Safer sene 63

					Kıbrıs fî 2 L şç63 Amed fî der-sene 66 Sinob fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Sinob fî der-sene 67
12	Orta boylu kumral sakallı Himmet Efendi bin Hüseyin	Bosnavî	40	18	Vidin fî der-sene 67
13	Orta boylu kumral sakallı Ahmed Efendi bin Hasan	Eskişehirli	35	Oda-yı Mülâzım 20 ¹⁰¹	Geyve fî 18 Receb sene 60 Amed fî 12 Rebiülevvel sene 61 Geyve fî 19 Cemazielahir sene 61
14	Kısa boylu şâbb- emred Abdullah Efendi bin Hasan	Eskişehir	13	Mezbûr	Geyve fî 11 Receb sene 60
15	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Ali Efendi bin Mustafa	Asilla kazalı	24	Mezbûr	Varna fî 2 Cemazielahir sene 60
16	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin Ahmed	Kastamonu	25	Mezbûr	Tekfurdağı fî 17 Şaban sene 61

¹⁰¹ Oda-i tehi/17-19.

17	Orta boylu sarı sakallı Mehmed Efendi bin Osman	Edremidli	25	Mezbûr	Memleket fî 29 Safer sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61 Bayramıç fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 6 Safer sene 62 Abaza fî 28 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63
18	Orta boylu az müzellef sakallı es-seyyid Mustafa Efendi bin Osman	Edremidli	18	Mezbûr	Memleket fî 23 Safer sene 60 Amed fî 27 Safer sene 61 İzmid fî 2 Cemazielahir sene 63
19	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Mehmed Efendi bin Ahmed	Kangırılı	26	Mezbûr	Bursa fî 13 Receb sene 60 Zağra-i Atik fî 24 Rebiülahir sene 61 Amed fî 4 Muharrem sene 61 Selanikfî 8

					Cemazielevvel sene 62 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66
20	Orta boylu kumral sakallı Ali Efendi bin Mustafa	Bosnavî	30	Mezbûr	Ruscuk fî 22 Receb sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61 Varna fî 27 Rebiülahir sene 61 Amed fî 24 Cemazielevvel sene 61 Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 4 Rebiülevvel sene 63 Vidin fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65

					Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Silistre fî der-sene 67
21	Uzun boylu ter bıyıklı Numan Efendi bin Abdülvahab	Bosna	20	Mezbûr	Tekfurdağı fî 8 Receb sene 60 Amed fî 21 Cemazielahir sene 60 Tekfurdağı fî gurre Safer sene 61 Amed fî 2 Cemazielevvel sene 61 Kayseriye fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Vidin fî 1 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vidin fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66

					Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
22	Uzun boylu sarı köse sakallı Ali Efendi bin Ömer	Bosna	28	Mezbûr	Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 61
23	Orta boylu kara müzellef sakallı es-seyyid Abdülfarid Efendi bin Mehmed	Suldaı	20	Mezbûr	-
24	Orta boylu kumral köse sakallı Mehmed Efendi bin İsmail	Konyalı	33	Mezbûr	İzmid fî 8 Safer sene 61
25	Uzun boylu müzellef kumral sakallı Osman Efendi bin Salih	Trabzon	25	Mezbûr	Edremid fî 20 Cemazielahir sene 60 Amed fî 3 Safer sene 61 Edremid fî gurre Rebiülevvel sene 61 Amed fî 24 Cemazielevvel sene 61 Edremid fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel

					<p>sene 63 Varna fî 2 Cemazielahir sene 63 amed fî 2 Şevval sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63</p>
26	Orta boylu müzellef sakallı Ahmed Efendi bin Mehmed	Boluvî	19	Mezbûr	<p>Vilayet fî 28 Cemazielahir sene 60 Amed fî 25 Safer sene 61 Memleket fî 12 Cemazielahir sene 61 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 Kal'a-i Sultaniye fî 9 Safer sene 62 Amed fî 11 Cemazielevvel sene 63 İzmid fî 11 Cemazielevvel sene 63</p>

					Amed fî 2 Şevval sene 63 Tekfurdağı fî der-sene 66
27	Uzun boylu kara müzellef sakallı Hafız Ahmed Efendi bin Osman	Kangırılı	26	Mezbûr	Selanik fî 4 Cemazielahir sene 60 Edremid fî 10 Cemazielahir sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Midilli fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Vidin fî der-sene 67
28	Uzun boylu sarı sakallı İbrahim Efendi bin Ahmed	Bosnavî	25	Mezbûr	Silistre fî 26 Safer sene 60 Amed fî gure Rebiülevvel sene 61 Vidin fî 6 Cemazielahir sene 61 Ruscuk fî 8 Safer sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Ruscuk fî 2 Safer sene 63

29	Uzun boylu ter bıyıklı Mehmed Efendi bin Ahmed	Bosnavî	20	Mezbûr	Silistre fî 26 Safer sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61 Silistre fî 2 Rebiülahir sene 61 Silistre fî 2 Rebiülahir sene 62
30	Uzun boylu kumral sakallı es-seyyid Hasan Efendi bin Osman	Akşehirli	28	Mezbûr	Şumlu fî 14 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Receb sene 60 Manastır fî 27 Rebiülahir sene 61 Amed fî 4 Cemazielevvel sene 61 Şumlu fî 20 Cemazielevvel sene 62
31	Uzun boylu az müzellef sakallı es-seyyid Nuri Efendi bin Mustafa	Geyveli	25	Mezbûr	Bursa fî 29 Safer sene 60

32	Kısa boylu şâbb-emred Mehmed Efendi bin Hacı Mehmed	Konyalı	18	Mezbûr	Kırklar fî 15 Receb sene 60
33	Orta boylu az müzellef sakallı Mehmed Efendi bin Ahmed	Gökyurdlu	20	Mezbûr	Marmara fî 24 Safer sene 60 Amed fî 25 Safer sene 61 Saruka fî 12 Rebiülahir sene 61 Amed fî 4 Cemazielevvel sene 61 Kal'a-i Sultaniye fî 2 Safer sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Memleket fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 İzmid fî 2 Şevval sene 63
34	Orta boylu şâbb-emred Fevzi Efendi bin Hüseyin	Gökyurdlu	16	Mezbûr	Memleket fî 18 Safer sene 60 Memleket fî 19 Rebiülahir sene 61 Memleket

					fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Memleket fî 2 Rebiülahir sene 63 Aamed fî 2 Şevval sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63
35	Kısa boylu şâbb- emred Halil Efendi bin Hüseyin	Gökyurdlu	13	Mezbûr	-
36	Orta boylu şâbb- emred Mehmed Arif Efendi bin Yusuf	Gökyurd	15	Mezbûr	Vilayet fî 24 Safer sene 60 Amed fî 24 Muharrem sene 61 Memleket fî 19 Safer sene 61 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 İskenderiye fî 8 Cemazielahir sene 62 Amed fî 11 Cemazielevvel sene 63

					Varna fî 11 Cemazielevvel sene 63
37	Kısa boylu şâbb- emred Ahmed Efendi bin Sun'ullah	Karamanlı	15	Mezbûr	Memleket fî 5 Safer sene 61 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 Edremid fî 9 Safer sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63
38	Orta boylu az sarı müzellef sakallı es- seyyid Ali Efendi bin İbrahim	Marmaralı	20	Mezbûr	Bursa fî 29 Safer sene 60
39	Orta boylu şâbb- emred Cafer Efendi bin Osman	Bosna	19	Mezbûr	Vidin fî 29 Safer sene 60 Amed fî 21 Muharrem sene 60 Vidin fî 12 Safer sene 61 Amed fî 22 Cemazielevvel sene 61 Vidin fî 8 Cemazielahir

					sene 62
40	Orta boylu ter bıyıklı es-seyyid Bilal Efendi bin Hasan	Ciddeli	17	Mezbûr	Tekfurdağı fî 27 Rebiülahir sene 61 Kayseriye fî 17 Safer sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Selanik fî 11 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Beyrut fî 2 Şevval sene 63
41	Orta boylu ter bıyıklı Osman Efendi bin Ahmed	Ordubayra mlı	20	20	Varna fî 16 Safer sene 60 Amed fî 21 Muharrem sene 61 Varna fî 21 Safer sene 61 Amed fî 4 Cemazielevvel sene 61 Vidin fî 2 Safer sene 63 Amed

					fî 2 Şevval sene 63 Bursa fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Edremid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Vidin fî der-sene 67
42	Orta boylu ter bıyıklı Halil Efendi bin Abdullah	Ordubayramlı	14	20	Kal'a-i Sultaniye fî 19 Receb sene 60 Ayvacık fî 8 Receb sene 61
43	Orta boylu halil Efendi bin Abdah	Bayramlı	24	21	Edremid fî 8 Safer sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 İzmid fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Beyrut fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 67

44	Orta boylu kumral sakallı Hacı İbrahim bin Mehmed	Belvachı	35	20-21	İçel fî der-sene 67
45	Orta boylu kara sakallı Mustafa bin Salih	Bolulu	35	-	Kütahya fî 12 Safer sene 61 Amed fî 6 Muharrem sene 62 Kal'a-i Sultaniye fî 1 Safer sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 İzmid fî der-sene 67
46	Uzun boylu kara sakallı Mehmed bin Memiş	Beyşehirli	28		İzmid fî 14 Muharrem sene 61 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 İzmid fî 6 Şevval sene 62 Amed fî 1 Rebiülevvel sene 63 İzmid

					fî 1 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 İzmid fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 fî 28 Muharrem sene 61
47	Uzun boylu kumral sakallı Mehmed bin Yakub	İlbeyli	26	-	Kırkkilise fî 12 Cemazielevvel sene 261
48	Uzun boylu ter bıyıklı Salih bin Mehmed	Hoyrat	22		Memleket fî 18 Safer sene 61 fî 28 Muharrem sene 61
49	Uzun boylu kumral sakallı Zühdi bin Abdülhamid	Piriştineli	28	-	Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 61
50	Orta boylu kara sakallı Mehmed bin Ahmed	Varnalı	18	-	-
51	Orta boylu şâbb-emred Hafız Ahmed bin	Konyalı	12	-	İzmid fî 8 Cemazielahir sene 62

	Mustafa				
52	Orta boylu şâbb-emred Feyzullah Efendi bin Ömer	Beyşehirli	15	-	Memleket fî 27 Safer sene 60 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 Edremid fî 9 Safer sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63
53	Uzun boylu kumral sakallı Hafız İbrahim Efendi bin Hüseyin	Edremid	25	-	Manisa fî 12 Şevval sene 61
54	Es-seyyid Osman Efendi bin Ali	Karahisar	19	-	Bursa fî 4 Cemazielahir sene 61 Nakl medrese-i 102 fî 11 Cemazielahir sene 61
55	Uzun boylu ter bıyıklı Ahmed Efendi bin Mehmed	Bosna	18	-	Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62

56	Orta boylu ter bıyıklı Ahmed bin Mustafa	Teradink	18	-	Silistre fî 8 Cemazielevvel sene 62
57	Orta boylu şâbb-emred Ali bin Mehmed Emin	Akhisarlı	17	-	-
58	Orta boylu taze sakallı Mehmed Efendi bin İbrahim	Eskişehir	33	-	Bilecik fî 8 Safer sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Bilecik fî 11 Cemazielahir sene 63
59	Kısa boylu ter bıyıklı Hasan Efendi bin Mustafa	Bosnalı	21	-	Nakl medrese-i 92 fî gurre Safer sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Beyrut fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 67 Amed fî der-sene 67

60	Orta boylu sarı bıyıklı İbrahim bin Hüseyin	Bosnavî	27	-	Varna fî 8 Safer sene 62
61	Orta boylu ter bıyıklı İsmail bin Ahmed	Karamanlı	26	-	Edremid fî 8 Safer sene 62
62	Orta boylu müzellef sakallı Ali Efendi bin Mehmed	Isparta	20	-	Vidin fî 2 Safer sene 63 Amed fî der-sene 66 Bosna fî der-sene 66
63	Orta boylu şâbb-emred Abdülhalim bin Ali	Üsküb	15	-	İzmid fî 1 Safer sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vilayetfî der-sene 66
64	Kumral sakallı Osman Efendi bin İbrahim	Bosnalı	47	-	Memleket fî 8 Safer sene 62
65	Orta boylu ter bıyıklı İsmail bin Ahmed	Komanlı	26	-	Edirne fî 24 Safer sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Memleket fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63

					Bursa fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
66	Orta boylu müzellef sakallı Ali Efendi bin Mehmed	Isparta	20	-	İzmir fî 12 Safer sene 62
67	Orta boylu şâbb-emred Abdülhalim bin Ali	Üsküb	15	-	İzmid fî 2 Safer sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63
68	Kumral sakallı Osman Efendi bin İbrahim	Bosnalı	47	-	Vidin fî 1 Safer sene 63
69	Orta boylu şâbb-emred Mehmed Efendi bin Mehmed	Ordu	17	-	Nakl medrese-i 87 fî 11 Cemazielevvel sene 263
70	Orta boylu şâbb-emred Osman Efendi bin Hacı Mehmed	Bilecik	10	-	Selanik fî 11 Cemazielahir sene 63
71	Orta boylu müzellef sakallı Osman Efendi bin	Tabvac	18	-	Varna fî 11 Cemazielahir sene 63

	Hacı Osman				
72	Orta boylu ter bıyıklı İbrahim bin Mehmed	Akhisar	20	-	Akhisar fî 1 Safer sene 63
73	Orta boylu kara sakallı Mehmed Efendi bin Abdülhalim	Çatalca	25	-	Selanik fî 11 Cemazielahir sene 63
74	Orta boylu müzellef sakallı Halil Efendi bin İbrahim	Mihaliç	20	-	İzmir fî 2 Safer sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 İzmir fî der-sene 66
75	Orta boylu ter bıyıklı Halil bin Hacı Osman	Yalvaç	18	-	Varna fî 11 Cemazielahir sene 63
76	Orta boylu şâbb-emred Ali bin Salih	Lapseki	18	-	Vilayet fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Memleket fî der-sene 65
77	Orta boylu kara bıyıklı Mustafa bin Zeynel Abidin	Bosnalı	23	-	Vidin fî 11 Cemazielahir sene 63 Bursa

					fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66
78	Orta boylu kara sakallı Mustafa Efendi bin Halil	Karahisar	35	-	İzmid fî 2 Safer sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63
79	Orta boylu ter bıyıklı Mustafa bin Ahmed	Yalvaç	18	-	Varna fî 2 Safer sene 63
80	Orta boylu ter bıyıklı Ali bin Hüseyin	Akhisar	20	-	Vilayet fî 1 Cemazievvel sene 63
81	Orta boylu şâbb-emred Ahmed bin İbrahim	Eskişehir	12	-	Bilecik fî 11 Safer sene 63
82	Orta boylu sarı sakallı Ali bin Osman	-	30	-	İzmid fî sene 61
83	Orta boylu kumral sakallı Edhem bin İbrahim	Karahisar	28	-	İzmid fî 2 Safer sene 63
84	Orta boylu şâbb-emred Salih bin Mustafa	Bolu	15	-	İzmid fî 1 Safer sene 63

85	Orta boylu kara sakallı Ahmed Efendi bin Hüseyin	-	50	-	Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
86	Orta boylu Halil Efendi bin Hüseyin	Gökbozalı	19	-	Edremid fî 11 Safer sene 63
87	Orta boylu kara sakallı İsmail Efendi bin Halil	Asitane	30	-	Nakl medrese-i 49 fî 11 Safer sene 63 İzmid fî 2 Safer sene 63 Amed fî 1 L sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63
88	Diğeri Ahmed Efendi bin Hüseyin	Kalonya	12	-	Gerede fî 2 Şevval sene 63
89	Diğeri şâbb-emred Ahmed Efendi bin Mehmed Arif	-	23	-	-
90	Diğeri şâbb-emred Mustafa Efendi bin Abdülhalim	Edremid	15	-	İzmid fî 2 Şevval sene 63
91	Diğeri şâbb emred Molla Abbas Efendi bin Ali	-	18	-	-
92	Diğeri şâbb emred Ahmed Efendi bin Mehmed	Beyşehir	16	-	Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 İzmid fî der-sene 66

93	Diğeri şâbb emred Hüseyin Efendi bin Hasan	-	19	-	Fî 1 Şevval sene 63
94	Diğeri şabb-emred Ahmed Efendi bin Hasan	Akşehir	13	-	Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63
95	Talebeden Hafız Halil Efendi bin İbrahim	Isparta	25	-	Vilayet fî der-sene 66
96	Diğeri Mehmed Efendi bin Osman	Gümüşhane li	30	-	Girid fî der-sene 65
97	Diğeri Abdullah bin Mehmed	Asitane	30	-	Edirne fî der-sene 66
98	Talebeden Hasan Efendi bin İbrahim	Erdekli	15	-	Memleket fî der-sene 65
99	Diğeri Ahmed Efendi bin İbrahim	Mihaliç	13	-	İzmid fî der-sene 66
100	Diğeri Hasan Efendi bin Mehmed	Ayvacak	18	-	Edirne fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Girid fî der-sene 67
101	Diğeri İbrahim Efendi bin Hüseyin	Asitane	16	-	-
102	Diğeri kara sakallı Hasan bin İsmail	Kastamonu	32	-	İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Nakl Balat Mahalle- i Sofiler medresi

					196fî der-sene 66
103	Diğeri müzellef sakallı Halil bin Hüseyin	Gümüşhane	21	-	Vidin fî der-sene 66
104	Diğeri şabb-emred Ahmed bin Ahmed	Karamürsel	12	-	Gökboza fî der-sene 67
105	Diğeri kara sakallı Süleyman bin İsmail	Isparta	34	-	Vidin fî der-sene 67
106	Diğeri kara sakallı Abdah bin Mustafa	Gördes	35	-	Mihaliç fî der-sene 66
107	Diğeri şâbb-emred Ahmed bin Osman	Yusufeli	19	-	Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
108	Diğeri şâbb-emred seyyid Hasan bin İbrahim	Kemerli	13	-	Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
109	Diğeri şâbb-emred Hüseyin bin Hasan	Karamürsel	15	-	Memleket fî der-sene 67
110	Diğeri şâbb-emred Ahmed bin Mehmed	Sofya	8	-	İzmid fî der-sene 66
111	Diğeri kumral sakallı Abdah bin Salih	Karasulu	30	-	Vidin fî der-sene 66 Amedfî der-sene 67
112	Diğeri kara sakallı Osman bin Osman	Trabzon	17	-	Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67

113	Diğeri az sakallı Ahmed bin Hacı Mehmed	Aydınlı	30	-	İzmid fî der-sene 66
114	Diğeri müzellef sakallı Yahya bin İbrahim	Asitane	20	-	İzmid fî der-sene 67
115	Diğeri kumral sakallı seyyid Abdülkerim bin Ahmed	Şileli	32	-	Müceddeden fî der-sene 66
116	Kara sakallı Abdullah bin Mustafa	Asitane	25	-	Fî der-sene 67

1.12. Etmekçizâde Ahmed Paşa

Sultan I. Ahmet devri vezirlerinden Etmekçizâde Ahmet Paşa tarafından yaptırılmıştır¹⁰². 1844 yılı sayımında 73 kişi bulunmaktadır. 28 farklı isim kullanılmıştır. İbrahim, Hüseyin, Mustafa, Ahmed en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 24'tür. En büyük olan kişi 55, en küçük ise 11 yaşındadır. Fizikî evsaf olarak 2 kişi kısa, 41 kişi orta, 8 kişi uzun boyludur. Medresede 18 oda vardır. 4,6,17 numaralı odalar boştur. 2 kişi mülazımdır¹⁰³. 1869 da 55 kişi bulunmaktadır. 1914 tarihli rapora göre; zemine bitişik, bazı odalarının arka kısmında penceresi olan hava almaya müsait ve güneş ışığından mahrum 17 odası vardır. 20 kişi ikamet edebilir¹⁰⁴.

¹⁰² Göleç-Güldal, a.g.e, s. 94.

¹⁰³ BOA, NFS, d. 187.

¹⁰⁴ Kütükoğlu, a.g.m, s. 72.

Tablo 18: Medrese-i Etmekçizâde Ahmed Paşa Kurb-ı Vikaye'ye Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Mehmed Numan Efendi bin es-seyyid İbrahim	Kastamonulu	30	1	Edirne fî 29 Safer sene 60 Amed fî 27 Rebiülahir sene 61 Nakl Mahalle-i Ayasofya-yı Sagir fî 19 Receb sene 61
2	Orta boylu kara sakallı es- seyyid el-hac Hafız Mustafa Tevfik Efendi bin es-seyyid Mustafa	Ayacık	36	2	Hicaz fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 2 Şevval sene 63
3	Orta boylu müzellef sakallı Hasan Efendi bin Mustafa	Bosnavî	25	3	Vidin fî 22 Cemazielahir sene 60 Amed fî 21 Muharrem sene 61 Vidin fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 16 Muharrem sene 62 Vidin

					fî 3 Safer sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vidin fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Vidin fî der-sene 67
4	Orta boylu kumral sakallı Ahmed Efendi bin Mustafa	Bosnavî	25	5 ¹⁰⁵	Tekfurdağı fî 8 Receb sene 60 Amed fî 22 Cemazielevvel sene 60 Tekfurdağı fî 14 Safer sene 61 Amed fî 7 Rebiülevvel sene 61 Memleket fî 8 Rebiülahir sene 62
5	Orta boylu köse sarı sakallı Hasan Efendi bin İbrahim Efendi	Bosna	40	7 ¹⁰⁶	Selanik fî 22 Safer sene 52 Amed fî 1 Rebiülevvel sene 63 Vilayet fî 11 Cemazielahir sene 63

¹⁰⁵ Oda-i tehi/4.

¹⁰⁶ Oda-i tehi/6.

					Amed fî 2 Şevval sene 63 Vidin fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65
6	Uzun boylu kır sakallı Ebubekir Efendi bin Ahmed Efendi	Bosnavî	55	8	Beyrut fî 2 Şevval sene 63
7	Uzun boylu kumral sakallı Süleyman Efendi İbn-i Sanullah	Bosna	26	9	Selanik fî 1 Safer sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Beyrut fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66
8	Orta boylu kumral müzellef sakallı es- seyyid Ömer Efendi bin Ahmed	Bosna	18	Oda-yı mülâzım	Şarköy fî 11 Safer sene 60 Amed fî 21 Muharrem sene 61 Şarköy fî gurre Safer sene 61 Amed fî 14 Cemazielevvel

					<p>sene 61 Selanik fî 8 Safer sene 62 Amed fî 1 Rebiülevvel sene 62 Selanik fî 9 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vidin fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65</p>
9	Uzun boylu kumral sakallı Osman Efendi bin İbrahim	Bosnavî	35	Mezbûr	<p>Bursa fî 8 Safer sene 62</p>
10	Uzun boylu kumral sakallı Ahmed Efendi bin İbrahim	Bosnavî	40	11	<p>Tekfurdağı fî 10 Safer sene 60 Amed fî 21 Cemazielevvel sene 60 Tekfurdağı fî 24 Safer sene 61 Amed fî 24 Safer sene 62 Gökboza fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed</p>

					fî 2 Rebiülevvel sene 63 Tekfurdağı fî 11 Şaban sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Tekfurdağı fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
11	Uzun boylu sarı sakallı Mehmed Efendi bin Mustafa	Bosnavî	40	12	Vidin fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
12	Uzun boylu sarı sakallı es-seyyid Mehmed Efendi bin Abdullah Hacı oğlu	Zercefenli	26	13	Şarköy fî 16 Receb sene 60 Amed fî 25 Muharrem sene 61 Şarköy fî 23 Receb sene 61 Amed fî 24 Safer sene 62 Selanik

					fî 9 Cemazielahir sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Şarköy fî 11 Rebiülahir sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Selanik fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
13	Orta boylu sarı müzellef sakallı Mahmud Efendi bin Salih	Bosnavî	25	14	Ruscuk fî 4 Receb sene 60 Amed ,fî 6 Safer sene 61 Memleket fî 2 Cemazielevvel sene 61 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66 Amed

					fî der-sene 67
14	Orta boylu az müzellef sakallı Ahmed Habib Efendi bin Hüseyin	Osmancık	26	15	-
15	Orta boylu sarı sakallı Salih Efendi bin Osman	Bosnalı	27	16	Silistre fî 22 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Cemazielevvel sene 61
16	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Hüseyin Reşid Efendi bin Mehmed	Kastamonu	40	18 ¹⁰⁷	Tirnavi fî 18 Receb sene 60 Amed fî 3 Safer sene 61 Boyabad fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 6 M sene 62 Vidin fî 8 Cemazielevvel sene 62
17	Uzun boylu kara sakallı Yusuf Efendi İbn-i Abdah	Bosna	25	Mülâzım	Nakl Medrese-i Gazanfer Ağa fî 29 Safer sene 60
18	Orta boylu kara köse	Abazlı	30	Mezbûr	Edirne fî 9 Safer sene 60

¹⁰⁷ Oda-i tehi/17.

	sakallı Ahmed Efendi bin Mustafa				Amed fî 3 Safer sene 61 Bolu fî 2 Safer sene 63
19	Orta boylu köse kumral sakallı Ahmed Efendi bin el- hac Mustafa	Urfalı	27	Mezbûr	Tırnavi fî 3 Safer sene 60
20	Orta boylu sarı müzellef sakallı Mustafa Efendi bin İbrahim Efendi	Bosna	41	Mezbûr	Vidin fî 2 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Tekfurdağı fî 3 Receb sene 61 Amed fî 17 Şevval sene 61 Selanik fî 2 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 1 Rebiülevvel sene 63 Selanik fî 2 Rebiülevvel sene 63 Amed fî 2 Receb sene 63
21	Orta boylu müzellef sakallı	Bosnavî	20	Mezbûr	Tekfurdağı fî 1 Safer sene 260 Amed

	Mehmed Emin Efendi bin Ahmed				fî 10 Muharrem sene 61 Tekfurdağı fî 14 Safer sene 61 Amed fî 17 Cemazielevvel sene 61 Nakl medrese-i 65 fî gurre Safer sene 62
22	Orta boylu kumral sakallı Hidayet Efendi bin Mehmed	Kastamonu	25	Mezbûr	Edirne fî 4 Şevval sene 62
23	Orta boylu şâbb-emred Mahmud Efendi bin Mustafa	Bosnavî	19	Mezbûr	Tekfurdağı fî 13 Safer sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Tekfurdağı fî 23 Receb sene 61 Amed fî 26 Muharrem sene 62 Tekfurdağ fî 8 Cemazielahir sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 62 Selanikfî 11 Safer sene 63 Amed

					fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
24	Uzun boylu sarı sakallı Mustafa Efendi bin Mustafa	Bosnalı	30	Mezbûr	Vidin fî 2 Cemazielahir sene 60 Amed fî 21 Muharrem sene 61 Vidin fî 6 Rebiülahir sene 61 Amed fî 1 Ra sene 63 Vilayet fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63
25	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin Hüseyn	Osmancıklı	28	Mezbûr	Kal'a-i Sultaniye fî 4 Receb sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Kal'a-i Sultaniye fî 24 Rebiülahir sene 61 Amed fî 6 Muharrem sene

					62 Kal'a-i Sultaniye fî 9 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63
26	Orta boylu müzellef sakallı Hafız Hasan Efendi bin İbrahim	Vidinli	20	Mezbûr	Memleket fî 18 Safer sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Bosna fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 2 Şevval sene 63 Memleket fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66
27	Orta boylu kara müzellef sakallı es- seyyid Hafız Ahmed Efendi bin Hüseyin Efendi	Şarköy	18	Mezbûr	Çanakkale fî 2 Safer sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 61
28	Kısa boylu şâbb emred Mustafa Efendi İbn-i Ahmed	Bosna	13	Mezbûr	Memleket fî 19 Rebiülahir sene 60 Amed fî 9 Rebiülahir sene

					62
29	Orta boylu şâbb-emred Osman Efendi bin İbrahim	Bosnavî	15	Mezbûr	Nakl medrese-i Gazanfer Ağa fî 29 Safer sene 60
30	Orta boylu müzellef sakallı Fazlı Efendi bin Ahmed	Hersekli	19	-	Tekfurdağı fî 12 Safer sene 60 Amed fî 6 Muharrem sene 62 Selanik fî 2 Safer sene 62 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
31	Orta boylu ter bıyıklı Mehmed Efendi bin İbrahim	Kastamonu	25	-	Vidin fî 17 Safer sene 61 Amed fî 6 Muharrem sene 62 Kal'a-i Sultaniye fî 6 Receb sene 62 Amed fî 1 Rebiülevvel sene 63 Silistre fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed

					fî 2 Şevval sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63
32	Orta boylu sarı sakallı Molla Nazmi bin Mehmed	Bosnavî	25		fî 21 Safer sene 261
33	Orta boylu kumral sakallı Süleyman Efendi bin Hafız Osman	Hersek	25		Varna fî 8 Safer sene 62 Amed fî 1 Rebiülevvel sene 63 Vidin fî 2 Cemazielevvel sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Fî 22 Safer sene 261
34	Orta boylu ter bıyıklı Mustafa Efendi bin Ahmed	Amasyalı	17		Selanik fî 2 Safer sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vidin fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Vidin fî der-sene 66

					Amed fî der-sene 67 fî 13 Şevval sene 61
35	Orta boylu şâbb-emred Hafız Hüseyin bin Ş	Ermenekli	17	-	Bosna fî 2 Safer sene 62
36	Orta boylu şâbb-emred Mahmud Efendi bin Mehmed	Bosnalı	23	-	Selanik fî 2 Safer sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Selanik fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
37	Orta boylu müzellef sakallı Mehmed Efendi bin Ahmed	Bilecikli	24	-	Varna fî 25 Safer sene 62
38	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin Mustafa	Bosnavî	35	-	-

39	Orta boylu ter bıyıklı Mustafa bin Osman	Bosnalı	24		Vidin fî 8 Safer sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vidin fî der-sene 67 Fî gurre Safer sene 62
40	Orta boylu kumral sakallı Murad Efendi bin Hüseyin	Bosnavî	32	-	İşkodra fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Selanik fî 2 Şevval sene 63
41	Kısa boylu şâbb-emred Halil Efendi bin Mehmed	Koçhisar	14	Fî gurre Rebiülevvel sene 62	Bursa fî 2 Cemazielevvel sene 62
42	Orta boylu şâbb-emred İbrahim bin Mustafa	Koçhisar	16		Bursa fî 2 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 1 Rebiülevvel sene 63 Vidin fî 2 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63,

					Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66
43	Orta boylu müzellef sakallı Osman Efendi bin Ali	Koçhisar	19	-	Bursaî 2 Cemazielevvel sene 62 Fî gurre Rebiülevvel sene 60
44	Orta boylu ter bıyıklı Edhem Efendi bin Salih	Bosnavî	22	-	Varna fî 9 Cemazielevvel sene 62 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
45	Orta boylu kumral sakallı Feyzullah bin Hüseyin	Kastamonu	30		Siroz fî 2 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 263 Selanik fî 2 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Vidin fî der-sene 66 Amed

					fî der-sene 67 Memleket fî der-sene 67 Fî gurre Safer sene 62
46	orta boylu kara sakallı Mehmed bin Ali	Kastamonu	25	-	Beyrut fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
47	Orta boylu Ablak Hüseyin bin Hüseyin	Halebce	15		Vilayet fî 4 Safer sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Beyrut fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66 Fî11 Rebiülevvel sene 263
48	Orta boylu ter bıyıklı İbrahim bin Hamid	Akhisar	16	-	Bosna fî 11 Safer sene 63 Amed fî der-sene 65 Nakl Asitanede 91 medresesinin 40 numarasına

					fî der-sene 66
49	Orta boylu kara bıyıklı Ahmed bin Ahmed	Halebce	30	-	-
50	Müzellef sakallı Halil bin Halil	Ordu	25		Girid fî 11 Safer sene 62 Amed fî der-sene 65 Vize fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Vidin fî der-sene 67 fî 1 Safer sene 263
51	Kara sakallı Ahmed bin Abdah	Ordu	30	-	-
52	Orta boylu İbrahim Efendi Beyzade Halil	Karsî	-	-	-
53	Sarı sakallı Hüseyin Efendi bin Mustafa	Tırnavi	21	-	Memleket fî 11 Safer sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vidin fî 3 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Tekfurdağı

					fî der-sene 66 Amed fî der-sene 65 Tekfurdağı fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Tekfurdağı fî der-sene 66
54	Orta boylu şâbb-emred Ömer bin Halil	Vezirköprü	11	-	Vidin fî 2 Şevval sene 63
55	Diğeri müzellef sakallı Abdah Efendi bin Ahmed	Belanlı	21	-	Vidin fî der-sene 66
56	Talebeden Receb Efendi bin Mustafa	Taşköprü	24		Silistre fî der-sene 265 fî der-sene 65
57	Müzellef sakallı Hasan Hevace bin Memiş	Ziver	20		Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 fî 1 Receb sene 63
58	Diğeri kır sakallı Ali Efendi bin Osman	Kangırlı	27	-	Beyrut fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 İzmid fî der-sene 66

59	Diğeri siyah sakallı Ahmed Hevace bin Mehmed	Tarsus	45	-	Vidin fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
60	Diğeri müzellef sakallı Ahmed bin Mustafa	Trabzon	20		Vidin fî der-sene 65 Fî der-sene 65
61	Talebeden şâbb-emred Mehmed Efendi bin İbrahim	Bosnalı	20	-	Midilli fî der-sene 66
62	Talebeden kara sakallı Ömer bin Hacı Mehmed	-	25	-	İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
63	Talebeden kara sakallı Mehmed Efendi bin İbrahim	Kastamonu	30	-	Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
64	Diğeri kara sakallı İbrahim bin İsa	Bigalı	30	-	İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67

65	diğeri şabb- emred İsa bin Hacı Yakub	Ruscuk	13	-	Memleket fî der-sene 66 Amed fî der-sene 66 Tırnavi fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
66	Diğeri şabb- emred Hüseyin bin Ahmed	Kangırlı	17	-	Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
67	Diğeri kara sakallı Ahmed Efendi bin Ahmed	-	30	-	Vidin fî der-sene 66
68	Diğeri kara sakallı Ahmed bin Mehmed	-	25	-	Vidin fî der-sene 66 Amedfî der-sene 67
69	Diğeri kumral sakallı Mustafa bin Mustafa	Memlahalı	31		Vidin fî der-sene 66 Fî der-sene 66
70	Diğeri şabb- emred Mehmed bin Hasan	Refahiyeli	15	-	Varna fî der-sene 66
71	Diğeri köse sakallı Hayreddin bin Fevzi	Tarsus	37	-	Vidin fî der-sene 66

72	Diğer şâbb-emred ibrahim bin Salih	Ordulu	11		fî der-sene 67
73	Diğer şâbb-emred Süleyman bin Mustafa	Bosna	17		Fî der-sene 67

1.13. Şeyh Ebu'l-Vefa Kirmasti Medresesi

Bu medresede, 1844 sayımına göre 27 kişi bulunmaktadır. 13 farklı isim kullanılmıştır. Mehmed ve Ali en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 21'dir. En büyük 51, en küçük ise 10 yaşındadır. Fizikî özellik olarak 3 kişi kısa, 15 kişi orta, 1 kişi uzun boyludur. Medresede 7 oda bulunmaktadır. 1 ve 5 numaralı odalar boştur. 2 kişi mülazımdır¹⁰⁸. 1869 tarihli sayıma göre medresede 21 kişi kayıtlıdır¹⁰⁹. 8 odası vardır. 1918'deki Vefa yangınında yanmıştır¹¹⁰. 1914 tarihli rapora göre; talebe iskânına uygun değildir. Ve mahalle arasında kaldığı bilinmektedir. 10 kişi ikamet edebilir¹¹¹.

Tablo 19: Medrese-i Kirmasti Kurb-ı Şeyh Ebu'l-Vefa'ya Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Osman Efendi	Şumnulu	25	2 ¹¹²	Memleket fî 12 Cemazievvel sene 1260 Amed

¹⁰⁸ BOA, NFS, d. 187.

¹⁰⁹ Kütükoğlu, 1869, s. 13-24.

¹¹⁰ Kütükoğlu, 1869, s. 76.

¹¹¹ Kütükoğlu, a.g.m, s. 75-76.

¹¹² Oda-i tehi/1.

	bin Mehmed				fî 2 Rebiülahir sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65
2	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Emin Efendi bin Osman	Şumnulu	28	3	Memleket fî 26 Safer sene 60 Amed fî 21 Muharrem sene 61 Memleket fî 21 Cemazievvel sene 61 Amed fî 12 Receb sene 61 Memleket fî 2 Rebiülevvel sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Memleket fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Vilayet fî der-sene 66

3	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin Mehmed	Yenipazarlı	40	4	Çanakkalesi fî 23 Receb sene 60 Amed fî 21 Muharrem sene 61 Ayvacık fî 12 Safer sene 61
4	Orta boylu şâbb-emred Mehmed Efendi bin Hasan	Ahıskavî	15	Oda-yı mülâzım 6 ¹¹³	Karamürsel fî 19 Receb sene 61
5	Kısa boylu şâbb-emred Hüseyin Efendi İbn-i Ali	Ordubayramlı	13	Mezbûr	Memleket fî 7 Rebiülahir sene 60
6	Orta boylu kara sakallı es- seyyid Hafız AbdülHalil Efendi bin Mustafa	Uruslu	25	Mülâzım odasında 7	Kal'a-i Sultaniye fî 10 Safer sene 60 Amed fî 21 Cemazielahir sene 60 Kal'a-i Sultaniye fî 27 Safer sene 61 Amed fî 24 Safer sene 62 İzmid fî 4 Cemazielevvel sene 62

¹¹³ Oda-i tehi/5.

7	Orta boylu şâbb-emred es- seyyid Hafız Ahmed Efendi bin Mehmed	Uruslu	19	Mezbûr	Amed fî 24 Safer sene 62 Silistre fî der-sene 66
8	Orta boylu sarı sakallı Ahmed Efendi bin Ömer	Ünyeli	24	Mezbûr	Memleket fî 9 Cemazielahir sene 60 Amed 21 Cemazielevvel sene 60 Selanik fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 İzmir fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66
9	Uzun boylu kara sakallı Mustafa Efendi bin Osman	Pazarcıklı	24	Mezbûr	Memleket fî 29 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 21 Rebiülevvel sene 61 Memleket fî 22 Cemazielevvel sene 61 Amedfî 12 Muharrem sene 62 Memleket fî 8 Cemazielevvel

					sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
10	Orta boylu sarı sakallı Hasan Efendi bin Ahmed	Ordubayramlı	35	Mezbûr	Şile fî 13 Safer sene 60 Amed fî 21 Muharrem sene 61 Kal'a-i Sultaniye fî 7 Safer sene 61 Edremid fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Memleket fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Midilli fî der-sene 66
11	Orta boylu sarı sakallı Kerim Efendi bin Mustafa	Şumnulu	26	Mezbûr	Nakl medrese-i Kurşunlu fî 23 Cemazielevvel sene 60

	Efendi				
12	Orta boylu kumral sakallı el-hac Mehmed Efendi bin Mehmed	Ordulu	21	-	Kal'a-i Sultaniye fî 15 Receb sene 60 Amed fî 16 Zilkade sene 60 Kaleciik fî gurre Cemazielahir sene 61 Amed fî 6 Muharrem sene 62
13	Orta boylu şâbb-emred Hüseyin bin Ahmed	Hayreli	15		Vilayet fî 22 Şevval sene 60 Fî 13 Safer sene 260
14	Orta boylu kır sakallı yekçeşm Hacı Mehmed Efendi bin Halil	Kütahyalı	51		Haleb fî der-sene 66 Fî 10 Safer sene 60
15	Orta boylu ter bıyıklı Salim bin Mehmed	Varnalı	15		Memleket fî 2 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 22 Şevval sene 60 Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Memleket

					fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Fî 21 Muharrem sene 261
16	Kısa boylu kara sakallı Hafız Ali Efendi bin Hacı Mustafa	Aydın	26		Kal'a-i Sultaniye fî 27 Receb sene 60 Amed fî 4 Şevval sene 61 Kal'a-i Sultaniye fî 9 Cemazielahir sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Fî 22 Safer sene 61
17	Orta boylu şâbb-emred Ali bin Salih	Kütahyalı	12		fî 12 Rebiülahir sene 62
18	Orta boylu Ali Efendi bin İbrahim	Kütahyalı	40		Fî Zilhicce sene 263
19	Orta boylu Mehmed bin Ali	Kütahyalı	10	-	-

20	Diğeri kumral sakallı Mehmed Efendi bin İshak	Hazargrad	25	-	Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Memleket fî der-sene 65 Amed fî der-sene 67
21	Talebeden Hasan Efendi bin Mehmed	Ordulu	18		Midilli fî der-sene 66 fî der-sene 65
22	Talebeden orta boylu Mehmed Tahir bin Mustafa	Ezine	17	-	Memleket fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
23	Talebeden şâbb-emred Mehmed Tahir bin Mustafa	Ünyeli	18	-	-
24	Diğeri şâbb-emred İsmail bin Ahmed	Ekenli	12		Nakl medrese-i Molla Hüsrev Şeyh Vefa Mahallesinde 451 numarasına fî der-sene 66 Fî der-sene 66
25	Diğeri şâbb-emred Halil bin Hasan	Ezineli	17	-	Vilayet fî der-sene 65

26	Diğer şâbb-emred Mehmed bin Osman	Düzce	11	-	İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
27	Diğer şâbb-emred Süleyman bin Mehmed	Akhisar	15		Fî der-sene 67

1.14. Emrullah Hoca Medresesi

1844 tarihli sayıma göre 25 kişi bulunmaktadır. 14 farklı isim kullanılmıştır. Abdullah, Ömer, Ahmed ve Mehmed en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 23'tür. En büyük olan kişi 60, en küçük ise 12 yaşındadır. Fizikî evsaf olarak 1 kişi kısa, 14 kişi orta, 1 kişi uzun boyludur. Medresede 6 oda bulunmaktadır. 1 kişi mülazımdır¹¹⁴.

Tablo 20: Medrese-i Emrullah Hoca Kurb-ı Bozdoğan Kemerî'ne Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra No	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu kumral sakallı Süleyman Efendi İbn-i Ömer	Kastamonu	28	1	Silistre fî 17 Cemazielahir sene 60 Amed fî 21 Safer sene 61 Ruscuk fî 21 Cemazielahir sene 61

¹¹⁴ BOA, NFS, d. 187.

2	Orta boylu kara sakallı Abdullah Efendi bin Ali	Safranbolu	26	2	Edremid fî 30 Şevval sene 60 Kastamonu fî 3 Rebiülahir sene 61 Amed fî 13 Safer sene 62 Varna fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Memleket fî 2 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Beyrut fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Selanik fî der-sene 66
3	Orta boylu ak sakallı Osman Efendi İbn-i Süleyman	Silistre	60	3	-
4	Uzun boylu sarı müzellef sakallı Ali Efendi İbn-i	Bolulu	26	4	Gönen fî 19 Receb sene 60 Amed fî 23 Safer sene 61

	Hüseyin				Memleket fî gurre Rebiülahir sene 61
5	Orta boylu kumral sakallı Halil İbn-i Ömer	Hacıoğlu Pazarı	25	5	Memleket fî 13 Safer sene 60 Amed fî 23 Safer sene 61 Berevad ifî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 24 Muharrem sene 62 Memleket fî 2 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Vidin fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Varna fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66
6	Orta boylu sarı müzellef sakallı İbrahim	Kozluca	22	Oda-yı mülâzım (6)	Memleket fî 23 Safer sene 60 Berevadi

	Efendi bin Ali				fî 14 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 22 Cemazielevvel sene 61 Memleket fî 9 Safer sene 62 Amed fî 1 Rebiülevvel sene 63
7	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Niyazi Efendi bin Abdah	Şumnulu	23	Mezbûr	Memleket fî 16 Rebiülahir sene 60 Memleket fî 9 Muharrem sene 61 Memleket fî 17 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Vidin fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî 11 Şevval sene 63
8	Orta boylu şâbb-emred Hüseyin Efendi bin Hasan	Hacıoğlu Pazarı	18	mezbûr	Memleket fî 15 Rebiülahir sene 60 Berevadi fî 23 Cemazielevvel

					sene 61 Amed fî 24 Muharrem sene 62 Varna fî 9 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63
9	Orta boylu şâbb-emred Mehmed Arif Efendi bin Ali	Adapazarı	16	Mezbûr	Memleket fî 13 Cemazielevvel sene 60 Memleket fî 24 Cemazielevvel sene 261 Amed fî 24 Safer sene 62 Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62
11 ¹¹⁵	Kısa boylu şâbb-emred İsmail Efendi bin Hacı Halil	Edremid	12	-	Nakl medrese-i 80 fî gurre Şevval sene 61
12	Orta boylu şâbb-emred Abdullah Efendi bin Mustafa	Gönenli	15	-	Memleket fî 27 Rebiülahir sene 61 Amed fî 14 Safer sene 62 Memleket fî 8 Cemazielevvel

¹¹⁵ 10 nolu sıra boş olarak bulunmaktadır.

					sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63
13	Orta boylu şâbb-emred es-seyyid Hüseyin Hüsni bin Abdurrahman	Abravine	18		Memleket fî 1 Rebiülevvel sene 63 Fî gurre Şevval sene 61
14	Orta boylu kara sakallı Mustafa Efendi bin Mustafa	Fîlibeli	30		(?)fî 2 Safer sene 62 Amed fî 2 Rebiülahir sene 63 Selanik fî C Safer sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 İskenderiye fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 (?)fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 (?)fî der-sene 66 Fî 18 Şevval sene 61
15	Orta boylu kara sakallı Hacı Ömer Efendi bin Ahmed	Varnalı	29		Vilayet fî 2 Şevval sene 63 fî 11 Rebiülevvel sene 63
16	Müzellef sakallı Hafız Ömer bin	Kangırı	16		fî 1 Rebiülahir sene 63

	Mustafa				
17	Şâbb-emred Abdullah bin Mustafa	Hasköy	19	-	İzmid fî 2 Safer sene 63 Amed fî der-sene 65 Varna fî der-sene 65
18	Diğeri şâbb- emred Molla Ahmed bin Ömer	Şile	13	-	Vidin fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66
19	Orta boylu müzellef sakallı Mustafa Efendi bin Hüseyin	Karinâbâd	26		Kavala fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66 Fî 2 Rebiülahir sene 263
20	Orta boylu kara sakallı Ahmed bin Osman	Bulanca	27	-	Varna fî 11 Safer sene 262 Amed fî 1 Şevval sene 63 Beyrut fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Nakl medrese-i 43 fî 11 Safer sene 63

21	Diğeri kumral sakallı Mehmed bin Ali	Beydereli	29	Fî 1 Şevval sene 63	Vidin fî 2 Şevval sene 63
22	Diğeri şâbb-emred Mehmed bin Mustafa	Beydereli	17	-	Amed fî der-sene 65 Varna fî der-sene 65
23	Talebeden Mehmed Efendi bin Ahmed	Filibeli	12	-	Selanik fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Selanik fî der-sene 66
24	Talebeden müzellef sakallı Ömer bin Mehmed	Bodrumlu	21	-	İskenderiye fî der-sene 66 Nakl medrese-i Dar-ül Hadis 46 numarasına fî der-sene 66
25	Diğeri kumral sakallı Hacı Ahmed bin Hüseyin	Beravadi	30	Fî der-sene 66	Silistre fî der-sene 66
26	Diğeri kara sakallı Ömer bin Hacı Mehmed	-	26	-	-

1.15. Yahyagüzel Medresesi

1844 yılı sayımında Defterde 20 kişi kayıtlıdır. 13 farklı isim kullanılmıştır. Ahmed, Hasan, Mahmud en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 22'dir. En büyük yaş 42, en küçük ise 12'dir. Fizikî evsaf olarak 2 kişi kısa, 12 kişi orta, 1 kişi uzun boyludur. Medresede 6 oda vardır. 5 numaralı oda boştur. 1 kişi mülazımdır¹¹⁶. 1914 raporuna göre 3 odası ve bir bekçi barakası ile 6 odaya sahiptir. Temiz hava almaya uygun değildir. Güneş ışığından mahrumdur. Kesinlikle talebe kalmaz. Mevcut 4 talebesi vardır. 6 talebe kalabilir¹¹⁷.

Tablo 21: Medrese-i Yahyagüzel Kurb-ı Şeyh Ebu'l-Vefa'ya Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu kumral sakallı Hafız Ahmed Efendi bin Hüseyin	Amasya	35	1	Bursa fî der-sene 66
2	Orta boylu kumral sakallı Hasan Efendi bin Abdah	Kangırılı	25	2	Karamürsel fî 28 Safer sene 60 Amed fî 2 Şevval sene 63 İskenderiye fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Ankara fî der-sene 66

¹¹⁶ BOA, NFS, d.187.

¹¹⁷ Kütükoğlu, a.g.m, s. 74.

3	Orta boylu kara müzellef sakallı es-seyyid Hüseyin Efendi bin Mustafa	Ayaşlı	19	3	Bergos fî 8 Safer sene 61 Amed fî 6 Muharrem sene 62
4	Uzun boylu kumral sakallı Ahmed Efendi bin Yahya	Osmanpazarı	20	4	Memleket fî 17 Safer sene 60
5	Orta boylu kara sakallı Ebubekir Efendi bin Süleyman	Ekinli	42	6 ¹¹⁸	Tekfurdağı fî 25 Cemazielahir sene 60 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vize fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65
6	Kısa boylu şâbb-emred es-seyyid Mehmed Ali Efendi bin İbrahim	Ayaşlı	15	Mülâzım	Memleket fî 15 Safer sene 60 Amed fî 1 Cemazielahir sene 60 Varna fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 24 Safer sene 62

¹¹⁸ Oda-i tehi/5.

					Ruscuk fî 9 Cemazielevvel sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 66
7	Orta boylu kumral müzellef sakallı Receb Efendi bin Mehmed	Samsun	23	Mezbûr	Mihaliç fî 8 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Balıkesir fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 24 Muharrem sene 62 Üsküb fî 9 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63
8	Orta boylu şâbb- emred Hasan Efendi bin Bekir	Kangırılı	16	Mezbûr	Tekfurdağı fî 18 Receb sene 261
9	Kısa boylu şâbb- emred Molla Mahmud bin Mustafa	Ayaşlı	15		Karamürsel fî 27 Cemazielahir sene 60 Fî 16 Cemazielahir

					sene 60 oda 3
10	Orta boylu şâbb-emred Mahmud bin Mustafa	Ayaşlı	15		fî 18 Muharrem sene 61
11	Orta boylu sarı sakallı Ahmed bin Mehmed	Erzurum	35		Fî 22 Safer sene 61
12	Orta boylu şâbb-emred Ahmed Efendi bin İbrahim	Ayaşlı	12		İznic fî 12 Cemazielevvel sene 60 Amed fî gurre Muharrem sene 61 Çekezli fî 9 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 İznic fî der-sene 66
13	Orta boylu müzellef sakallı Ahmed Efendi bin Bekir	Meylan	28	-	Balıkesir fî 10 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed

					fî der-sene 65
14	Mustafa Efendi bin Halil	-	27	-	Tekfurdağı fî 23 Cemazielevvel sene 61 Amed fî gurre Safer sene 62 İskenderiye fî 2 Şevval sene 63
15	Orta boylu şâbb- emred Hasan Efendi bin Hüseyin	Ayvacıklı	15	-	Memleket fî 9 Cemazielevvel sene 62
16	Orta boylu kumral sakallı Mehmed bin Ali	Azaldı	23	-	Silistre fî 11 Cemazielahir sene 263 Amed fî 2 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63
17	Diğer şâbb- emred Osman bin İbrahim	Çemişkezek	15		Fî 1 Şevval sene 63
18	Diğer Musa bin Ali	-	38		fî der-sene 65
19	Diğeri müzellef sakallı İbrahim bin Mustafa	Hani	20		Pazarköy fî 1 Şevval sene 63 fî 1 Şevval sene 63
20	Talebeden şâbb- emred Süleyman bin Bekir	Ankara	16		Fî der-sene 65

1.16. Şeyh Ebu'l-Vefa Medresesi

Şeyh Ebu'l-Vefa, Fatih devrinde yaşamış büyük bir mutasavvıftır. Fatih devrinde başlatılan medresenin yapımı, II. Bayezid devrinde sona ermiştir. 1792 de yapılan sayımda 15 kişi bulunmaktadır¹¹⁹. 1844 sayımına göre mevcut 38 kişidir. 19 farklı isim kullanılmıştır. Abdullah, Hüseyin, Mehmed, Mustafa en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 24'tür. En büyük 50 yaşında, en küçük ise 12 yaşındadır. Fizikî evsaf olarak 1 kişi kısa, 21 kişi orta, 8 kişi uzun boyludur. Medresede 15 oda bulunmaktadır. 5 numaralı oda boştur. 1 kişi mülazımdır¹²⁰. 1869 da 36 kişi vardır. 1912 deki yangında büyük hasar görmüştür. 1914 tarihli rapora göre 20 talebe ikamet edebilir. Günümüzde doğu ve güneydoğu Anadolu'dan göç eden ailelerin mesken olarak kullandığı binaların ortasında kalmaktadır¹²¹.

Tablo 22: Medrese-i Şeyh Ebu'l-Vefa Derûn Cami' -i Şerif'e Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Uzun boylu kumral sakallı Hasan Efendi bin Mehmed	Konyavî	35	1	-
2	Orta boylu kumral sakallı Hamza Efendi bin el-hâc Mustafa	Konyalı	25	2	Memleket fî 2 Cemazielahir sene 60
3	Tarîk-i Aliyye-i Kadiriyyeden orta boylu sarı sakallı Mehmed Rüşdi	İçelli	25	3	Edirne fî 22 Receb sene 60 Amed fî 21 Muharrem sene 61

¹¹⁹ Göleç-Güldal, **a.g.e.**, s. 166-167.

¹²⁰ BOA, NFS, d. 187.

¹²¹ Göleç-Güldal, **a.g.e.**, s. 167.

	Efendi bin Abdülkerim				İzmid fî 24 Rebiülahir sene 61 Amed fî 7 Cemazielevvel sene 61 Çatalca fî 11 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Midilli fî 2 Şevval sene 63
4	Orta boylu kumral sakallı Molla Hüseyin bin Ali	Karamürsel	22	4	Vilayet fî 19 Receb sene 60 Amed fî 1 Şevval sene 260 Memleket fî 24 Rebiülahir sene 61 Amed fî 3 Cemazielevvel sene 61 İzmid fî 9 Safer sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65
5	Uzun boylu kumral sakallı	Aydın	25	6 ¹²²	Üsküb fî 21 Receb sene 60

¹²² Oda-i tehi/5.

	Mehmed Efendi bin İbrahim				Amed fî 29 Şevval sene 60 Bursa fî 14 Şevval sene 60 Amed fî 6 Muharrem sene 63 Bursa fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Bursa fî der-sene 66
6	Orta boylu kara sakallı Ali Efendi bin Mustafa	Geyveli	35	7	Bursa fî 9 Cemazielahir sene 60
7	Orta boylu sarı sakallı Hafız Ramazan Efendi bin İsmail	Alaiye	30	8	Hicaz fî der-sene 66
8	Orta boylu kumral sakallı Hafız Mustafa Efendi bin Ali	Kayseriye	20	9	Tekfurdağıfî 29 Cemazielevvel sene 60 Amedfî 22 Safer sene 61 Selanikfî 11 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Tekfurdağı fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Tekfurdağı fî der-sene 66

9	Orta boylu müzellef sakallı Abdurrahman Efendi bin Mehmed	Kütahya	20	10	Memleket fî 19 Receb sene 61 İskenderiye fî 2 Şevval sene 63
10	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin Ahmed	Bayburdî	26	11	Vilayet fî der-sene 66
11	Uzun boylu kara sakallı es-seyyid Hüseyin Efendi bin Mustafa	İstanköy	25	12	Selanik fî 17 Safer sene 61 Amed fî 3 Şevval sene 63 Siroz fî 2 Şevval sene 63
12	Uzun boylu kara sakallı es-seyyid Mehmed Efendi bin Ahmed	Kangırılı	25	13	Bursa fî 16 Rebiülevvel sene 60
13	Orta boylu kara sakallı es-seyyid Abdullah Efendi bin Musa	İçelli	35	14	Teke fî 9 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Antalya fî 23 Receb sene 61
14	Orta boylu kır sakallı Mehmed Hilmi Efendi bin Nail	Bozok	50	15	Sungur fî 14 Rebiülevvel sene 60
15	Uzun boylu müzellef sakallı Mustafa Efendi bin Osman	Budaközü	22	Mülâzım	-

16	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin Mustafa	Akşehirli	25	Mezbûr	Kal'a-i Sultaniye fî 12 Receb sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Kal'a-i Sultaniye fî 29 Receb sene 61 Amed fî 11 Cemazielevvel sene 63 Amed fî der-sene 65 Kıbrıs fî der-sene 66
17	Orta boylu müzellef sakallı Hafız Mehmed Efendi bin el-hâc Mehmed	Seferihisar	20	Mezbûr	Memleket fî 10 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 21 Safer sene 61 İzmid fî 9 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 İzmid fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 İzmid fî der-sene 66
18	Orta boylu müzellef sakallı Hafız Ahmed	Seferihisar	20	Mezbûr	İzmid fî 13 Cemazielahir sene 61

	Efendi bin Ahmed				Amed fî 4 Safer sene 61 Amed fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 İzmid fî der-sene 66
19	Orta boylu müzellef sakallı es-seyyid Mehmed Efendi bin Mehmed	Geyveli	20	Mezbûr	Memleket fî 27 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 İzmid fî 20 Cemazielahir sene 61 Amed fî 24 Cemazielevvel sene 61 İzmid fî 9 Safer sene 62 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65
20	Orta boylu şâbb-emred Abdullah Efendi bin Mehmed	Geyveli	16	Mezbûr	-
21	Kısa boylu şâbb-emred es-seyyid Mehmed Salih	Varna	18	Mezbûr	Kozluca fî gurre Cemazielevvel sene 61

	Efendi bin Ali				Amed fî 2 Şevval sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Varna fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Vilayet fî der-sene 66
22	Orta boylu şâbb-emred Ali Efendi bin İbrahim	Atranos	15	Mezbûr	Memleket fî 9 Cemazielevvel sene 60
23	Orta boylu şâbb-emred Abdullah Efendi bin Mehmed	Kütahya	14	Mezbûr	-
24	Uzun boylu kumral sakallı Ahmed Şakir Efendi bin Ali	Mulalı	30	Mezbûr	Köstendil fî gurre Muharrem sene 61
25	Uzun boylu kara sakallı es-seyyid Ahmed Efendi bin Ali	Geyveli	30		Kal'a-i Sultaniye fî 20 Cemazielahir sene 60 Amed fî 21 Muharrem sene 61 Varnafî 12 Cemazielahir sene 61 Amed fî 2 Cemazielevvel sene

					61 Vidin fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 3 fî 15 Safer sene 60
26	Uzunca boylu kara sakallı el-hâc Tahir Efendi bin el-hâc Abdah	Dağıştanlı	35	-	Varna fî 23 Receb sene 60 Amed fî 11 Safer sene 61 Silistre fî 24 Receb sene 61 Bursa fî 8 Cemazielevvel sene 62
27	Orta boylu kara sakallı Hüseyin bin Ahmed	Bozganlı	31		Vilayet fî 2 Şevval sene 63
28	Orta boylu kara sakallı Hacı Yusuf Efendi bin Osman	Harput	31		Edirne fî gurre Safer sene 61 Amed fî 6 Muharrem sene 62 Selanik fî 8 Şevval sene 62
29	Orta boylu müzellef sakallı Ferhad bin Mehmed	Mevludeli	26		Memleket fî 2 Muharrem sene 60 Fî 17 Safer sene 61
30	Mehmed Efendi bin Hasan	Varna	22	-	Memleket fî 22 Cemazielevvel sene 62

					Amed fî 2 Şevval sene 63 Silistre fî der-sene 66
31	Orta boylu sarı sakallı Hafız Süleyman bin Mehmed Reşid	Geyveli	20		Memleket fî 18 Rebiülahir sene 62 Fî 14 Safer sene 61
33 ¹²³	Diğer şâbb-emred Osman bin Osman	Kayseriye	15		fî 1 Şevval sene 63
34	Diğeri müzellef sakallı Mehmed Efendi bin Ahmed	Varna	24	-	Vidin fî 2 Şevval sene 63
35	Diğeri şâbb-emred Mustafa Efendi bin Ali	Geyve	13	-	Alaiye fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 66
36	Diğeri kara sakallı Mehmed Efendi bin Ahmed Naim	İçel	23	-	Vidin fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66
39 ¹²⁴	Diğer kara sakallı Mustafa Efendi bin Abdülkerim	Anamur	35		Vidin fî 2 Şevval sene 63 fî 1 Şevval sene 63

¹²³ 32 nolu sıra boş olarak bulunmaktadır.

¹²⁴ 37 ve 38 nolu sıralar boş olarak bulunmaktadır.

40	Diğeri şâbb- emred Mehmed Emin bin İsa	Karamürsel	12		Vilayet fî der-sene 66 Fî der-sene 65
41	Diğeri müzellef sakallı Hüseyin bin Mustafa	Zağra-i Atik	19		Fî der-sene 66

1.17. Süleymaniye Kirazlı Mescid Subaşı Medresesi

1844 sayımına göre 52 kişi bulunmaktadır. 23 farklı isim kullanılmıştır. Ali, Mehmed, Hüseyin, İbrahim, Hasan en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 24'tür. En büyük 50, en küçük 12 yaşındadır. Fizikî evsaf olarak 1 kişi kısa, 27 kişi orta, 8 kişi uzun boyludur. Medresede 15 oda vardır. 9 ve 10 numaralı odalar boştur. 1 kişi mülazımdır¹²⁵. 1914 raporuna göre zemine bitişik, avluya bakan, 18 odası bulunmaktadır. Odaları güneş ışığı ve temiz hava almaya uygun değildir. Müştemilatı genel itibariyle harab durumdadır. Binalar arasında kaldığından ikamete uygun değildir. 25 talebe iskân edebilir¹²⁶.

Tablo 23: Medrese-i Süleymaniye Subaşı Der-Kirazlı Mescid'e Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu kumral sakallı İsmail Efendi bin Abdullah	İzmidli	30	1	Memleket fî 4 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 4 Safer sene 62 Varna fî 2 Cemazielahir sene

¹²⁵ BOA, NFS, d. 187.

¹²⁶ Kütükoğlu, a.g.m, s. 71.

					62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Silistre fî 2 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Ruscuk fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 67
2	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid el-hâc Osman Efendi bin Osman	Safranbolu	50	2	Edirne fî 18 Safer sene 61 Memleket fî 1 Rebiülevvel sene 63 Amed fî der-sene 66 Çekmece-i kebir fî der-sene 67
3	Uzun boylu kumral sakallı Hafız Veysi Efendi bin Hasan	Çorumlu	27	3	-
4	Orta boylu kumral sakallı Abdülkadir Efendi bin İbrahim	Kangırılı	30	4	Şumlu fî 18 Cemazielahir sene 60 Amed fî 6 Safer sene 62 Varna

					fî 2 Cemazielahir sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Silistre fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Vidin fî der-sene 67
5	Uzun boylu kumral sakallı Ali Efendi bin Süleyman	Kastamonulu	30	5	Bandırm fî 27 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 6 Safer sene 62 Balcık fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Silistre fî 2 Şevval sene 63
6	Uzun boylu sarı sakallı Ali Efendi bin Mahmud	İskilipli	25	Oda-yı mülâzım 6	Bandırma fî 27 Cemazielevvel sene 60

					Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Memleket fî 11 Şaban sene 63
7	Orta boylu müzellef sakallı Mehmed Efendi bin Ali	Pazarcıklı	20	Mezbûr	Memleket fî 16 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 2 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63
8	Orta boylu kara sakallı es-seyyid Hasan Efendi bin Mustafa	Erdekli	40	Mezbûr	Memleket fî 10 Cemazielevvel sene 60 Amed fî der-sene 66
9	Orta boylu şâbb- emred Hasan Efendi bin Ali	Kozlucalı	20	Mezbûr	Memleket fî 16 Rebiülevvel sene 60
10	Uzun boylu kara sakallı es-seyyid Ali Efendi bin Ali	Diyarbakir	35	7	Manastır fî 20 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Filibefî 6 Receb sene 61 Amed fî 6 Safer sene 62 Yanya fî 5 Cemazielevvel sene 62

					<p>Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Ruscuk fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Ruscuk fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Ruscuk fî der-sene 67</p>
11	Orta boylu sarı sakallı es-seyyid Salih Efendi bin İsmail	Beravadili	35	8	<p>Berevadi fî 4 Receb sene 60 Amed fî 8 Rebiülevvel sene 61 Memleket fî 2 Safer sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63</p>
12	Orta boylu kara sakallı el-hâc Mustafa Efendi bin Ahmed	Çorumlu	35	11 ¹²⁷	-
13	Bursa müderrislerinden	Bolavadinli	41	12	<p>Hicaz fî 27 Receb sene 61</p>

¹²⁷ Oda-i tehi/9-10.

	kısa boylu kumral sakallı Muallim Hasan Efendi bin Eyüb				
14	Orta boylu kara köse sakallı Ali Efendi bin Veliüddin	Kastamonulu	40	13	Memleket fî 22 Rebiülevvel sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Edirne fî 24 Receb sene 61 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Edirne fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vilayet fî der-sene 66
15	Orta boylu kumral müzellef sakallı Hüseyin Efendi bin Ömer	Varnalı	25	14	Memleket fî 26 Cemazielevvel sene 60 Memleket fî 10 Cemazielahir sene 61 Memleket fî 11 Cemazielahir sene 63 Silistre fî 2 Şevval sene 63

					Amed fî der-sene 66 Varna fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
16	Uzun boylu kumral sakallı es- seyyid Mustafa Efendi bin Mustafa	Filibeli	30	15	Ruscuk fî 5 Receb sene 60 Amed fî 1 Şevval sene 63
17	Uzun boylu kumral müzellef sakallı es-seyyid İdris Efendi bin Mustafa	Filibeli	25	Mezbûr	Selanik fî 15 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 İzmid fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed fî der-sene 65 Manastr fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
18	Orta boylu şâbb- emred Hüseyin Efendi bin Bayram	Tatarpazarı	16	Mezbûr	Filibeli fî 15 Cemazielevvel sene 60
19	Orta boylu şâbb- emred Ali Efendi	Kangırılı	20	Mezbûr	Ruscuk fî 12 Safer sene 260

	bin Mustafa				Amed fî 11 Safer sene 62 Varna fî 9 Cemazielahir sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Selanik fî 2 Cemazielevvel sene 63 Amed fî der-sene 66
20	Orta boylu şâbb- emred Ali Efendi bin Emrullah	Taşköylü	18	Mezbûr	Balcık fî 12 Receb sene 61 İzmid fî 8 Safer sene 63 Amed fî 4 Rebiülevvel sene 63 Memleket fî 11 Cemazielahir sene 63 Bursa fî der-sene 66
21	Orta boylu şâbb- emred es-seyyid Mehmed Efendi bin Mehmed	Hacıköylü	15	Mezbûr	Manastır fî 20 Safer sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Filiba fî 7 Receb sene 61 Amed

					fî 6 Safer sene 62 Yanya fî 8 Cemazielevvel sene 62
22	Uzun boylu kara sakallı es-seyyid Ali Efendi bin Mehmed	İzmid	20	Mezbûr	Fîlibe fî 16 Cemazielevvel sene 60
23	Orta boylu kumral sakallı Hasan Efendi bin Hüseyin	Bolulu	35	Mezbûr	Varna fî 13 Receb sene 60
24	Uzun boylu kumral sakallı Mustafa Efendi bin Feyzullah	İzmidli	28	Mezbûr	Varna fî 21 Cemazielahir sene 60 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Silistre fî 2 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Ruscuk fî 2 Şevval sene 63
25	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Yakub Efendi bin Ömer	Yozgad	35	Mezbûr	Bilecik fî 5 Safer sene 60
26	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin Ali	Tarsus	23	Mezbûr	İzmid fî 4 Receb sene 60 Amed

					fî 4 Rebiülevvel sene 63 Vidin fî 1 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 1 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Güzelhisar fî der-sene 66
27	Orta boylu kara sakallı Hüseyin Efendi bin Mehmed	Kastamonu	30		Memleket fî 26 Safer sene 260 Fî gurre sene 61
28	Orta boylu şâbb- emred İsmail Efendi bin Abdullah	Kozluca	44		Memleketfî 2 Cemazielahir sene 60 Fî 22 Safer sene 61
29	Orta boylu kumral sakallı Süleyman Efendi bin Salih	Beravadi	22	-	Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 6 Safer sene 62 Memleket fî 11 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63

					Memleket fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Şumnu fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Vilayet fî der-sene 66
30	Orta boylu şâbb- emred İbrahim bin İsmail	Yenipazarlı	17		İzmid fî 2 Safer sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 İzmid fî 2 Cemazielahir sene 63 İzmid fî 2 L s63 Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Fî gurre Safer sene 62
31	Orta boylu şâbb- emred Molla Hüseyin bin Bayram	Baracık	18	-	Memleket fî 11 Cemazielevvel sene 62
32	Orta boylu şâbb-	Tatarpazarı	16	-	Memleket

	emred İsmail bin Ali				fî 8 Cemazievvel sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Selanik fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
33	Hüseyin Efendi bin Ömer	Göbel	30	-	-
34	Tahir Efedndi bin İbrahim	Göbel	30	-	-
35	Orta boylu şâbb-emred Mustafa Efendi bin Mahmud	Akarca	18		Silistre fî 12 Safer sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Fî 11 Rebiülevvel sene 63
36	Orta boylu şâbb-emred Mehmed	Amasya	20	-	Ruscuk fî 2 Şevval sene 63

	bin Mehmed				
37	Orta boylu şâbb-emred Kasım bin Ali	İzmid	15	-	Memleket fî 2 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 İzmid fî der-sene 67
38	Orta boylu şâbb-emred Halil bin Musa	Şirvanlı	17	-	İzmid fî 2 Safer sene 63 Erzurum fî 2 Şevval sene 63
39	Orta boylu kara sakallı Ali Efendi bin Hasan	Kastamonu	35		Varna fî 11 Safer sene 63 Fî 2 Muharrem sene 63
40	Şâbb-emred İbrahim bin Hasan	Varna	12		Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Fî 2 Şevval sene 63
41	Ahmed Efendi bin Mustafa	Milashlı	16	-	Nakl medrese-i sâniye der-Süleymaniye 100 Numarasından

					Vidin fî der-sene 67
42	Diğer şâbb-emred İbrahim bin Süleyman	Bandırma	12		Vilayet fî desene 66 amed fî der-sene 67 Fî der-sene 66
43	Diğer ter bıyıklı Mehmed bin Ahmed	İzmidli	18	-	-
44	Diğer şâbb-emred Halil bin Ali	Düzce	18	-	İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
45	Ali bin Halil	Fîlibe	14		fî der-sene 67
46	Ter bıyıklı Derviş	Banaloka	23	-	-
47	Ter bıyıklı Ebubekir	Tursî	30	-	-
48	Ter bıyıklı Fevzi bin Ebubekir	Bosna	20		Fî der-sene 67
49	Müzellef sakallı Mehmed bin Mustafa	Banaloka	21		fî der-sene 67
50	Diğer şâbb-emred İbrahim bin Ahmed	Taşköylü	14		fî der-sene 67
51	Müzellef sakallı Abdülaziz bin Mehmed	Çekmece-i Kebir	18	-	-
52	Diğer şâbb-emred Osman bin Halil	Taşköprü	16		fî der-sene 67

1.18. Kalenderhâne Medresesi

Fatih Sultan Mehmed Han'ın İstanbul'u fethettikten hemen sonra cami ve medreseye çevirdiği 8 kiliseden biridir¹²⁸. 1844 sayımına göre 56 kişi bulunmaktadır. 22 farklı isim kullanılmıştır. Hüseyin, Ahmed, Mehmed, Mustafa en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 23'tür. En büyük 50, en küçük kişi ise 12 yaşındadır. Fizikî evsaf olarak 32 kişi orta, 3 kişi uzun boyludur. Medresede 15 oda bulunmaktadır. 1, 6, 15 numaralı odalar boştur. 2 kişi mülazımdır¹²⁹. 1869 tarihli sayıma göre medresede toplamda 45 kişi kayıtlıdır¹³⁰. 1914 raporuna göre zemini bitişik ve arka pencereleri olmadığından güneş ışığından ve temiz havadan mahrumdur. 15 odası olup 2 si büyük ve 2 kişilik odalardan oluşmaktadır. Bazı odalarında eşyalar mevcuttur. Müştemilatı tamire muhtaç olduğundan 3 kişi ikamet edebilir. 1918 de yangınzedeler yerleşmiştir¹³¹.

Tablo 24: Medrese-i Kalenderhâne Der-Kurb-ı Bozdoğan Kemeri'ne Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu kara sakallı Ömer Efendi bin Ömer	Gülpazarı	32	2 ¹³²	Trabzon fî 9 Cemazievvel sene 62 Amed fî 1 Şevval sene 63 Nakl Sinan Paşa-yı Atik der-Beşiktaş Fî 11 Şevval sene 63
2	Uzun boylu kara sakallı Halil Efendi	Karahisar-ı Şarkî	30	3	Vilayet Fî der-sene 66

¹²⁸ Ahmet Gül, a.g.e, s. 72.

¹²⁹ BOA, NFS, d. 187.

¹³⁰ Kütükoğlu, 1869, s. 13-24.

¹³¹ Kütükoğlu, a.g.m, s. 70-71.

¹³² Oda-i tehi/1.

	bin Ahmed				
3	Orta boylu kara sakallı İbrahim Efendi bin Mehmed	Ankaravî	25	4	Varna fî 6 Safer sene 260 Amed fî 26 Safer sene 61 Varna fî 17 Şaban sene 61 Amed fî 6 Muharrem sene 62 Sofya fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Ruscuk fî der-sene 66 Amed Fî der-sene 67
4	Orya boylu kara sakallı el- hâc Hüseyin Efendi bin Salih	Kastamonu	50	5	-
5	Müderrişîn-i kirâmdan orta boylu kara sakallı Hüseyin Efendi bin Halil	Tırnavi	48	7 ¹³³	Edremid fî 13 Cemazielahir sene 60 Amed fî 27 Rebiülahir sene 61 Edirne Fî 24 Şaban sene 61

¹³³ Oda-i tehi/6.

6	Orta boylu kara sakallı Eyüp Arif Efendi bin Halil	Kastamonu	35	8	İzmid fî 13 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 İzmid fî 23 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 6 Muharrem sene 62 İzmid fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî der-sene 66 İzmid Fî der-sene 67
7	Orta boylu kara sakallı Ahmed Efendi bin Hüseyin	Kangırlı	30	9	
8	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin Ahmed	Kastamonu	30	10	Silivri fî 16 Safer sene 60 Amedşûd Bilecik fî 27 Safer sene 61 Amed fî 26 Safer sene 62 Bilecik fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed

					fî 1 Şevval sene 63 Vidin fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Trabzon Fî der-sene 66
9	Uzun boylu kara sakallı es- seyyid Mehmed Emin Efendi bin Mustafa	Aydın Yenipazarı	40	11	Ezine fî 25 Cemazielahir sene 60 Amedşûd Ezine fî 1 Cemazielahir sene 61 Amed fî 6 Muharrem sene 62 Ezine fî 9 Cemazielevvel sene 62 Amedşud
10	Orta boylu kumral sakallı Hüseyin Efendi bin Mehmed	Kastamonu	22	Oda-yı mülâzım 12	Ruscuk fî 25 Safer sene 60 Amedşûd Memleket fî 2 Rebiülevvel sene 61 Amed fî 1 Muharrem sene 62 Ruscuk fî 9 Cemazielevvel sene 62 Amedşûd

					Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed Fî der-sene 66
11	Orta boylu müzellef sakallı Ahmed Efendi bin Mustafa	Kastamonu	22	Mezbûr	Memleket fî 19 Cemazievvel sene 60 Amedşud Biga fî 24 Muharrem sene 61
12	Orta boylu kumral sakallı Emrullah Efendi bin Halil	Yozgadlı	33	Mezbûr	Selanik Fî 9 Safer sene 62
13	Orta boylu kumral sakallı Hafız Ahmed Efendi bin Hüseyn	Bilecik	35	13	-
14	Uzun boylu kumral sakallı Ahmed Efendi bin Salih	Kastamonu	35	14 ¹³⁴	Bilecik fî 12 Safer sene 260 Amed Fî 3 Safer sene 61
15	Orta boylu sarı sakallı es- seyyid Yusuf Efendi bin Ahmed	Karahisar-ı Şarkî	35	Mülâzım	Nakl Mahalle-i Etmekçi Paşa der-kurb- ı Tophane Fî 4 Şevval sene 61

¹³⁴ Oda-i tehi/15.

16	Orta boylu müzellef sakallı es- seyyid Hafız İbrahim Efend bin Hüseyin	Zileli	35	Mezbûr	Memleket Fî 18 Safer sene 62
17	Orta boylu kumral müzellef sakallı es- seyyid Osman Efendi bin Mehmed	Pazarcıklı	25	Mezbûr	Memleket fî 20 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Memleket fî 20 Cemazielahir sene 61 Amed fî 6 Muharrem sene 62 Memleket fî 9 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 1 Şevval sene 63 Silistre Fî 2 Şevval sene 63
18	Orta boylu şâbb-emred Receb Efendi bin Mustafa	Sivas	15	Mezbûr	Memleket fî 9 Cemazielevvel sene 60
19	Uzun boylu kara sakallı İsmail Efendi bin Salih	Kastamonu	42	Mezbûr	Akşehir fî 21 Cemazielahir sene 60

20	Orta boylu müzellef Mehmed Efendi bin Süleyman	Ezine	20	Mezbûr	Memleket fî 29 Cemazievvel sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Memleket fî 13 Cemazielahir sene 61 Amed fî 19 Muharrem sene 62 Selanik fî 2 Cemazielahir sene 62 Amed fî 1 Şevval sene 63 Vidin fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Bozcaada Fî der-sene 66
21	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Ali Efendi bin Hasan	Ezinelî	18	Mezbûr	Vilayet fî 25 Cemazielahir sene 60 Amedşûd Memleket fî 12 Cemazievvel sene 61 Amed fî 16 Muharrem sene 62

					<p>Silistre fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Selanik fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre Fî der-sene 66</p>
22	Orta boylu müzellef sakallı es- seyyid Mustafa Efendi bin Mehmed	Ezineli	16	Mezbûr	<p>Vilayet fî 25 Cemazielahir sene 60 Amedşûd Bozcaada fî 1 Safer sene 61 Amed fî 26 Muharrem sene 62 Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî der-sene 65 Amedşûd Amed fî der-sene 67 İzmid Fî der-sene 67</p>
23	Orta boylu şâbb-emred	Kangırı	20	Mezbûr	<p>Tekfurdağı fî 27 Safer sene 61</p>

	Mustafa Efendi bin Hüseyin				Amed fî 6 Muharrem sene 62 Manastır fî 8 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Turnavi Fî 2 Şevval sene 63
24	Orta boylu şâbb-emred Hüseyin Efendi bin Hüseyin	Safranbolu	12	Mezbûr	Edirne Fî 28 Safer sene 61
25	Orta boylu şâbb-emred Mustafa Efendi bin Osman	Ezineli	15	Mezbûr	Memleket fî 21 Cemazielevvel sene 60 Amed fî gurre Safer sene 61 Memleket fî gurre Cemazielevvel sene 61
26	Orta boylu şâbb-emred Halil Efendi bin Ahmed	Isparta	17	Mezbûr	Kastamonu fî 10 Şevval sene 60 Amed fî 9 Muharrem sene 61 İzmid fî 9 Cemazielevvel sene 62
27	Orta boylu şâbb-emred Hüseyin	Kangırlı	14	Mezbûr	Selanik fî 11 Şaban sene 63 Amed

	Efendi bin Hüseyin				fî 2 Şevval sene 63 Tarsus fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Manastır fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Silistre Fî der-sene 67
28	Orta boylu şâbb-emred Abdülhalim bin Mehmed	Ezineli	12		Memleket fî 13 Cemazielahir sene 61 Amed fî 6 Muharrem sene 62 Memleket fî 9 Cemazielevvel sene 62 fî 22 Safer sene 61
29	Orta boylu müzellef sakallı Hafız Hüseyin bin Hafız Osman	Ezineli	22	-	İzmid fî 8 Cemazielevvel sene 62
30	Orta boylu kara sakallı Halil Efendi bin Mustafa	Ordu	40		Memleket fî 20 Cemazielahir sene 61 Amed fî 6 Muharrem sene 62 Trabzon

					fî 9 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 1 Şevval sene 63 Tırnavi fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Trabzon fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 fî 20 Cemazielahir sene 261
31	Ahmed Efendi bin Ali	Karahisar	17	-	Lapseki fî 9 Cemazielevvel sene 62 Amed fî der-sene 65 Manastır Fî der-sene 66
32	Ort boylu sarı bıyıklı Mahmud Efendi bin Ömer	Karahisar	21		Memleket fî 9 Cemazielevvel sene 62 Müceddedfî 6 Muharrem sene 62
33	Orta boylu ter bıyıklı Mehmed bin Hüseyin	Ayvacıklı	18		Memleket fî 2 Cemazielevvel sene 62 fî 23 Muharrem sene 62

34	Hüseyin Efendi bin İbrahim	Tokadî	18	-	Memleket fî 8 Cemazievvel sene 62 Amed fî der-sene 65 İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 İzmid Fî der-sene 67
35	Orta boylu Esad bin Abdullah	Tırnavi	18		İzmidfî 2 Safer sene 62 Amed fî 1 Şevval sene 63 Nakl medrese-i 107fî 11 Şevval sene 63 Fî 11 Safer sene 63
36	Orta boylu şâbb-emred Mustafa bin Süleyman	Göynüklü	15		Varna fî der-sene 66 Fî 1 Rebiülevvel sene 263
37	Şâbb-emred Mehmed Efendi bin Hüseyin	Geyveli	17		Varna fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Trabzon fî der-sene 66 Fî 1 Rebiülahir sene 63
38	Kara sakallı Osman Efendi	Kastamonu	20	-	Silistre fî 2 Şevval sene 63

	bin Mehmed				Amed fî der-sene 65 İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 İzmid Fî der-sene 67
39	Müzellef sakallı Hafız Süleyman Efendi bin Hasan	Kütahya	23	-	Kavala Fî 2 Şevval sene 63
40	Şâbb-emred Mehmed Efendi bin Mehmed	Ezineli	18	-	Selanik Fî 1 Şevval sene 63
41	Şâbb-emred Mustafa Efendi bin Halil	Pazarcık	12	-	Silistre Fî 2 Şevval sene 63
42	Şâbb-emred Hafız Ahmed Efendi bin Mehmed	Ezineli	15	-	Memleket fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Vilayet fî der-sene 66 Amed Fî der-sene 67
43	Şâbb-emred Mehmed Efendi bin	Akşehirli	16	-	-

	Hacı Hasan				
44	Kara sakallı Mehmed Efendi bin Hasan	Bozdoğan	30	-	Tekfurdağ Fî 2 Şevval sene 63
45	Diğeri müzellef sakallı Abdi bin Ahmed	Pazarcık	20		Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Fî der-sene 65
46	Diğeri kumral sakallı Hasan bin İbrahim	Karahisar	23	-	Manastır fî der-sene 66 Amed Fî der-sene 67
47	Diğeri kumral sakallı İsmail bin Ahmed	Kangırılı	30	-	Manastır fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Şumnu Fî der-sene 67
48	Talebeden kara sakallı Salih bin Ali	Tırnavi	30	-	Vilayet Fî der-sene 66
49	Diğeri şâbb- emred Mehmed bin Ömer	Kastamonu	15	-	Vilayet Fî der-sene 66
50	Diğeri şâbb- emred Mustafa bin Hasan	Ezineli	12	-	Vilayet fî der-sene 66 Amed Fî der-sene 67

51	Diğeri ter bıyıklı Mehmed bin Hüseyin	Kangırlı	20	-	Trabzon fî der-sene 66 Amed Fî der-sene 67
52	Müzellef sakallı Mehmed bin Hüseyin	Kangırlı	23		Fî der-sene 67
53	Kara sakallı Hüseyin bin Reşid	Aksaray	26		Amedşûd Fî der-sene 67
54	Diğeri şâbb- emred Mehmed bin Yusuf	Erbasan	15		Amedşûd Fî der-sene 67
55	Diğeri şâbb- emred Mehmed bin Hamdi	Kastamonu	16		Amedşûd
56	Talebeden Osman bin İbrahim	Adapazarı	18		Amedşûd

1.19. Hasan Ağa Dâr-ül-Hadis Medresesi

Bozdoğan Kemerî yakınlarındadır. Hasan Ağa tarafından 1707 de yaptırılmıştır. 1 fevkanî mescid, 9 tahtanî oda ve müstemilattan oluşmaktadır¹³⁵. 1844 sayımına göre 31 kişi bulunmaktadır. 11 farklı isim kullanılmıştır. Hasan, Mehmed, Ahmed, Salih en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 24'tür. En büyük yaş 50, en

¹³⁵ Ahmet Gül, **Osmanlı Medreselerinde Eğitim-Öğretim ve Bunlar Arasında Daru'l-Hadislerin Yeri**, TTK, Ankara 1997, s. 197.

küçük yaş ise 11'dir. Fizikî evsaf olarak 23 kişi orta, bir kişi uzun boyludur. Medresede 9 oda bulunmaktadır. 1 ve 3 numaralı odalar boştur. 1 kişi mülazımdır¹³⁶. 1869 tarihli sayıma göre ise de medresede toplamda 38 kişi kayıtlıdır¹³⁷.

Tablo 25: Medrese-i Dâr-ül Hadis-i Hasan Ağa Kurb-ı Bozdoğan Kemerî'ne Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu sarı sakallı Ahmed Efendi bin Osman	Tekfurdağı	27	2	Memleket fî 22 Cemazievvel sene 60 Amed fî 14 Muharrem sene 61 Memleket fî 8 Cemazievvel sene 61 Amed fî 7 Cemazievvel sene 61 Edirne fî 9 Safer sene 62
2	Orta boylu kumral sakallı Hasan Efendi bin Mehmed	Tokadî	39	4 ¹³⁸	Memleket fî 6 Cemazielahir sene 60 Amed fî 17 Safer sene 62 Edremid fî Şaban sene 62

¹³⁶ BOA, NFS, d. 187.

¹³⁷ Kütükoğlu, 1869, s. 13-24.

¹³⁸ Oda-i tehi/ 1-3.

3	Orta boylu şâbb-emred Osman Efendi bin Halil	Bilecik	18	5	Hicaz fî 16 Cemazielahir sene 60 Amed fî 2 Şevval sene 60 Üsküb fî 6 Şevval sene 61 Amed fî 5 Rebiülevvel sene 63 Girid Fî 3 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Kavala fî 2 Şevval sene 63
4	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin Tahir	Taşköprü	25	6	Memleket fî 11 Cemazielevvel sene 60
5	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin Mehmed	Zileli	50	7	-
6	Ders-i 'âmm Orta boylu kara sakallı es-seyyid Ömer Efendi bin Osman	Zileli	32	8	Memleket fî 15 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 20 Muharrem sene 61 Bursa

					fî 17 Şaban sene 61 Amed fî gurre Z z.61 Bursa fî 6 Şevval sene 62
7	Orta boylu müzellef sakallı Hasan Efendi bin Halil	Bilecikli	20	9	Bursa Yenişehirî 11 Cemazievvel sene 60 Amed fî 17 Şevval sene 1260 Taşkøy fî 4 Zilkade sene 60 Amed fî 12 Muharrem sene 61 Memleket fî 12 Cemazievvel sene 61
8	Orta boylu kara müzellef sakallı es- seyyid Ömer Efendi Ahmed	Zileli	25	Mülâzım	-
9	Orta boylu kara müzellef sakallı es- seyyid Hasan Efendi bin Hüseyin	Zileli	25	-	İzmid fî 13 Receb sene 60 Amedşûd fî 17 Şevval sene 60 Gökboza fî 24 Cemazievvel sene 60 Amed fî 25 Muharrem sene 61

					<p>Ruscuk fî 20 Cemazielahir sene 61 Amed fî 27 Zilkade sene 61 Tırnavi fî 2 Safer sene 62 Amed fî 12 Safer sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67</p>
10	Orta boylu şâbb-emred es-seyyid Ahmed Efendi bin Mehmed	Bilecik	14	-	<p>Memleket fî 23 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 22 Muharrem sene 61 Bursa fî 19 Rebiülahir sene 62 Amed fî 5 Rebiülevvel sene 63 Bursa fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed</p>

					fî 2 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amedşûd
11	Orta boylu sarı müzellef sakallı Salih Efendi bin Hasan	Gümülcine	22	-	Bursa fî 22 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 6 Muharrem sene 62 Vidin fî 14 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 5 Rebiülevvel sene 63 Silistre fî 2 Şevval sene 63
12	Orta boylu şâbb-emred es-seyyid Osman Efendi bin Hasan	Zileli	22	-	Tekfurdağı fî 26 Receb sene 60 Amedşûd fî 17 Şevval sene 60 Manastır fî 17 Cemazielahir sene 61 Amed fî 7 Rebiülevvel sene 62 Bursa fî 21 Cemazielevvel sene 62 Amed fî der-sene 67

13	Orta boylu kara sakallı es-seyyid Hüseyin Efendi bin Mehmed Kemal	Madenli	30	-	-
14	Orta boylu müzellef sakallı es- seyyid Ahmed Efendi bin Osman	Zileli	21	-	Amedşûd fî 2 Şevval sene 63
15	Orta boylu müzellef sakallı Mehmed Efendi bin Halil	Vezirköprülü	22	-	Kal'a-i Sultaniye fî 4 Receb sene 60 Amed fî 17 Muharrem sene 61 Varna fî 12 Cemazielahir sene 61 Amed fî 17 Zilkade sene 61 Bursa fî 9 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Zilkade sene 62 Vidin fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63

					Silistre fî 3 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
16	Orta boylu kara sakallı Hafız Hasan Efendi bin Ali	Amasyalı	28	-	Bursa fî gurre Cemazievvel sene 61
17	Orta boylu müzellef sakallı Abdullah bin Ömer	Nevşehir	26		Bilecikfî 12 Muharrem sene 60 Amed fî 7 Cemazievvel sene 61 İzmid fî 2 Safer sene 62 Amed fî 5 Rebiülevvel sene 63 İzmid fî 11 Cemazievvel sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63 fî 17 Şevval sene 60
18	Orta boylu kara sakallı Mehmed bin	Zileli	32		Beyşehir fî 10 Cemazielahir sene 61

	Bekir				Amed fî 17 Safer sene 62 Trabzon fî 9 Cemazielahir sene 62 Amedşûd fî 4 Şevval sene 60
19	Uzun boylu müzellef sakallı Salih bin Hasan	Gümülcineli	23		Vidin fî 20 Cemazielahir sene 67 fî 21 Cemazielevvel sene 1260
20	Orta boylu Mustafa bin Mustafa	Vanlı	30	-	Vilayet fî 11 Şaban sene 63
21	Mustafa Efendi bin Mustafa	Zileli	30	-	Vidin fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 5 Rebiülevvel sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63
22	Orta boylu müzellef sakallı Hasan bin Mehmed	Yarhisar	25		İzmid fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Amedşûd Amed fî der-sene 66 İzmid fî der-sene 66

					fî 5 Rebiülevvel sene 63
23	Orta boylu müzellef sakallı Süleyman Efendi bin Abdullah	Şumnu	24		Memleket fî 14 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 8 Rebiülahir sene 63 Memleket fî 2 Şevval sene 263 Amed fî 2 Şevval sene 63 Mücedded fî 6 Muharrem sene 62
24	Orta boylu müzellef sakallı Ahmed bin Ebubekir	Zile	25		fî 5 Rebiülevvel sene 63
25	Orta boylu kumral sakallı Hafız Mustafa bin Mehmed	Pazarköy	28	-	Varna fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
26	Diğeri kara sakallı Hüseyin bin Mehmed	Yarhisar	11		Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 fî 1 Şevval sene 63

27	Diğeri şâbb- emred Ömer bin Hafız Osman	Zileli	15	-	Vilayet fî 2 Şevval sene 63
28	Diğeri şâbb- emred Mustafa bin Veli	Ürgüb	15		Geyve fî der-sene 67 fî der-sene 66 mücedded
29	Diğer kumral sakallı Salih bin İbrahim	Ürgüb	29	-	Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
30	Diğer kara sakallı Salih bin Mehmed	Kozluca	25	-	Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
31	Diğer müzellef sakallı Ali bin Ebubekir	Gölpazarlı	23	-	Zağra-i Atif fî der-sene 66

1.20. Kuyucu Murad Paşa Medresesi

Medrese, Sultan I. Ahmet dönemi sadrazamlarından Kuyucu Murad Paşa tarafından yaptırılmıştır. 1792 yılında yapılan sayımda 16 talebe kayıtlıdır¹³⁹. 1844 yılı sayımında 49 kişi kayıtlıdır. 17 farklı isim kullanılmıştır. Mehmed, Mustafa, Ahmed, İsmail en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 25'tir. En büyük 90, en küçük 11 yaşındadır. Fizikî özellik olarak 2 kişi kısa, 17 kişi orta, 3 kişi uzun boyludur. Sıralı olarak 8 oda bulunmaktadır. 1, 2 ve 4 numaralı odalar boştur. Oda numaraları 12 ve 13 e kadar gitmekte 8 ve 12 numaralı odalar arasındakiler belirtilmemiştir. 1 mülazım 1 kişi

¹³⁹ Göleç-Güldal, a.g.e, s. 130-131.

de bevabdır¹⁴⁰. 1869 sayımına göre 46 kişi mevcuttur. 1914 tarihli raporda medrese ile ilgili pek fazla bilgi yoktur. Günümüzde İstanbul Üniversitesi Güzel Sanatlar Bölümü binası olarak kullanılmaktadır¹⁴¹.

Tablo 26: Medrese-i Kuyucu Murad Paşa Kurb-ı Vezneciler'e Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu sarı müzellef sakallı Mehmed Efendi bin Ahmed	Zağra-i Atik	25	3	Biga fî 19 Cemazievvel sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Şam-ı Şerif fî 14 Cemazielahir sene 61
2	Orta boylu kumral sakallı Hüseyin Efendi bin Hüseyin	Bolulu	25	5 ¹⁴²	Ayvacık fî 19 Cemazievvel sene 60 Amedşûd Varna fî 12 Cemazielahir sene 61 Amed fî 1 Safer sene 62 Midilli fî 8 Cemazievvel sene 62 Amed

¹⁴⁰ BOA, NFS, d. 187.

¹⁴¹ Göleç-Güldal, **a.g.e.**, s. 131.

¹⁴² Oda-i tehi/1-2 ve 4.

					fi 2 Şevval sene 63 Vilayet fi 2 Şevval sene 63
3	Orta boylu kumral köse sakallı es- seyyid Ahmed Efendi bin Ahmed	İnegöllü	26	6	Sukurd fi 26 Receb sene 60 Amed fi 22 Safer sene 61 Bilecik fi 24 Receb sene 61 Amedfi 27 Muharrem sene 62 Kangırı fi 24 Şevval sene 63 Beyrut fi 2 Şevval sene 63
4	Orta boylu kara sakallı Hafız Ali Efendi bin İbrahim	Konyalı	28	7	Midilli fi 3 Rebiülevvel sene 60 Amed fi 23 Safer sene 61 Midilli fi 12 Şaban sene 61 Amed fi 19 Muharrem sene 62 Midilli fi 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fi 2 Şevval sene 63 İzmid

					fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65
5	Orta boylu kumral sakallı Abdullah Efendi bin Abdülkerim	Konyavî	30	5	Edremid fî 15 Receb sene 60 Amed fî 9 Muharrem sene 61 İzmir fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 5 Rebiülahir sene 63 Girid fî 17 Şaban sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Akhisar fî der-sene 66 Amedfî der-sene 67 Akhisar fî der-sene 67
6	Orta boylu kara sakallı Halil Efendi bin İbrahim	Trabzonlu	40	6	Trabzon fî 24 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Biga fî 27 Receb sene 61

7	Kısa boylu ak sakallı Ahmed Efendi bin Osman	Tarsus	90	7	Memleket fî 25 Cemazielevvel sene 60
8	Orta boylu şâbb-emred es-seyyid Mustafa Efendi bin Mahmud	Seferihisar	22	8 ¹⁴³	Midilli fî 21 Cemazielahir sene 261 Amed fî 2 Şevval sene 63 Beyrut fî 2 Şevval sene 63
9	Bevvab orta boylu kumral sakallı es-seyyid Osman Efendi bin İbrahim	Tokad	35	Mülâzım	Kıbrıs fî 11 Safer sene 262
10	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin İbrahim	Aydınlı	32	Mezbûr	Midilli fî 6 Receb sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Midilli fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 9 Safer sene 62 Midilli fî 2 Cemazielevvel sene 62

¹⁴³ Oda-i tehi/12-13.

11	Uzun boylu kumral sakallı es-seyyid Mehmed Efendi bin Hüseyin	Seydişehirli	25	Mezbûr	Antalya fî 15 Cemazielahir sene 60 Amed fî 6 Muharrem sene 62 Edirne fî 2 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 1 Şevval sene 63 İzmid fî der-sene 67
12	Orta boylu kumral sakallı Hasan Efendi bin Ahmed	Konyalı	26	Mezbûr	Ruscuk fî 6 Cemazielahir sene 60 Amed fî 23 Safer sene 61 Varna fî gurre Rebiülevvel sene 61 Amed fî 1 Şevval sene 63 İzmir fî 2 Şevval sene 63
13	Uzun boylu kumral sakallı es-seyyid Ali Efendi bin Mehmed	Konya	21	Mezbûr	Memleket fî 21 Rebiülahir sene 61 Amed fî der-sene 66
14	Orta boylu az müzellef	Seferihisar	19	Mezbûr	Midilli fî 19 Receb sene 60

	sakallı es- seyyid Ahmed Efendi bin Hüseyin				Amed fî 22 Safer sene 61 Midilli fî 20 Cemazielahir sene 61 Amed fî 4 Muharrem sene 62 Memleket fî 9 Cemazielevvel sene 62 Amedfî 2 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
15	Orta boylu kara müzellef sakallı İshak Efendi bin İbrahim	Midillili	20	Mezbûr	Midilli fî 6 Receb sene 60 Amed fî 23 Safer sene 61 Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 6 Muharrem sene 62 Memleket

					fî 8 Cemazielevvel sene 62 İzmir fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Midilli fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
16	Orta boylu kır sakallı Hasan Efendi bin Ali	Konyavî	70	Mezbûr	Rodos fî 3 Cemazielevvel sene 60 Amedşud
17	Uzun boylu kumral müzellef sakallı Mustafa Efendi bin İbrahim	Konya	27	Mezbûr	İzmid fî 14 Cemazielevvel sene 61 Amed fî gurre Muharrem sene 62 Selanik fî 21 Cemazielahir sene 62
18	Orta boylu şâbb-emred es-seyyid Ahmed Efendi bin Hüseyin	Seydişehir	18	Mezbûr	İzmid fî 2 Safer sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Beyrut fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin

					fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Silistre fî der-sene 67
19	Orta boylu şâbb-emred es- seyyid İsmail Efendi bin el- hâc Ahmed	Kirmanlı	18	Mezbûr	Bilecik fî 19 Cemazielevvel sene 60
20	Kısa boylu şâbb-emred es- seyyid Hüseyin Efendi bin Hüseyin	Bolulu	13	Mezbûr	Caruf fî 9 Cemazielahir sene 60 Amed fî 2 Safer sene 61 Memleket fî 7 Rebiülevvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65
21	Orta boylu kara sakallı es- seyyid Osman Efendi bin Mustafa	Malatyalı	40	Mezbûr	Hicaz fî 5 Safer sene 60 Amedşûd Selanik fî 3 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre

					fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
22	Orta boylu şâbb-emred Salih bin İsmail	Pazarköy	15		Memleket fî 22 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 5 Rebiülevvel sene 63 Girid fî 11 Şaban sene 63 Fî 26 Muharrem sene 260
23	Orta boylu sarı sakallı Mehmed Efendi bin İsmail	Karamanlı	25	-	Memleket fî 9 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 65
24	Orta boylu müzellef sakallı Numan Efendi bin Mehmed Arif	Seferihisar	20	-	Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63

					Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 65 Amed fî der-sene 67
25	Orta boylu müzellef sakallı Mehmed Efendi bin Ali	Viranlı	22		İzmir fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 1 Şevval sene 63 İzmir fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Kıbrıs fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 fî gurre Safer sene 62
26	Diğer kumral sakallı Mehmed bin İbrahim	-	30		İzmir fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Midilli fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 fî 1 Şevval sene 63

27	Diğer şâbb-emred Mustafa bin Hüseyin	Tozaklı	16	-	Nakl Cedd Ali Kulu Mimar Ağa Mahallesine fî der-seme 65
28	Diğer kumral sakallı Ömer bin Ali	Uşaklı	28	-	İzmir fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Selanik fî der-sene 66
29	Siyah sakallı Mehmed Efendi bin Ahmed	Çarşamba	29	-	Vilayet fî 1 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Biga fî der-sene 66 fî 2 Şevval sene 63
30	Müzellef sakallı İsmail bin Abdülhalim	Hacıoğlupazarı	20	-	Vilayet fî 2 Şevval sene 63
31	Şâbb-emred Mustafa Efendi bin İsmail	Edremid	15	-	Vilayet fî der-sene 65 Amed fî der-sene 67
32	Müzellef sakallı Mehmed Efendi bin Hacı Memiş	Konyalı	29	-	Girid fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66

33	-	-	-	-	-
34	Diğer müzellef sakallı Süleyman bin Mehmed	Konyalı	24		fî der-sene 65
35	Diğer şâbb-emred Hamid bin Said	Malatya	15	-	Yanya fî der-sene 66
36	Diğer ter bıyıklı Osman bin İbrahim	Midilli	20		Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 fî der-sene 66 mücedded
37	Diğer kara sakallı Abdullah bin Ömer	Ruscuk	23	-	Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
38	Diğer müzellef sakallı Ali bin İsmail	Konya	23	-	-
39	Diğer kara sakallı Mahmud bin Halil	Tarsus	32	-	İzmir fî der-sene 66
40	Diğer kara sakallı Mehmed bin Mehmed	Çarşamba	27	-	Bigafî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
41	Diğer müzellef sakallı Ahmed	Akhisar	19	-	İzmir fî der-sene 66

	bin Ali				Amed fî der-sene 67
42	Diğer şâbb- emred İsmail bin Memiş	Konya	15	-	Vidin fî der-sene 66
43	Diğer kara sakallı Mehmed bin Hasan	Geyve	22	-	Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
44	Diğer müzellef sakallı İsmail bin Ahmed	İçelli	21	-	-
45	Mustafa bin Mehmed	Çarşamba	11	-	fî-der sene 67
46	Sarı sakallı Mehmed bin İsmail	Beravadi	27	-	-
47	Müzellef sakallı Mehmed bin Ali	Akhisar	17	-	-
48	Kara sakallı Mustafa bin Ahmed	Malatya	35	-	-
49	Müzellef sakallı Mehmed bin İbrahim	Konyalı	26	-	-

1.21. Damad İbrahim Paşa Medresesi

1844 sayımına göre medresede 50 kişi kayıtlıdır. 20 farklı isim kullanılmıştır. İbrahim, Süleyman, Mehmed Emin, Ahmet, Mustafa en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 23'tür. En büyük 80, en küçük kişi 9 yaşındadır. Fizikî özellik olarak 4 kişi kısa, 29 kişi orta, 2 kişi uzun boyludur. Toplamda 14 odası vardır. 7, 9, 12 numaralı odalar boştur. 1 kişi mülazımdır¹⁴⁴.

Tablo 27: Medrese-i Damad İbrahim Paşa Kurbanı Şehzâde'ye Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu kumral sakallı Abdullah Efendi bin Mustafa	Ünye	33	1	Mihaliç fî 21 Receb sene 60 Amed fî 6 Cemazievvel sene 260 Memleket fî 29 Receb sene 61
2	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Emin Efendi bin Mehmed	Trabzon	36	2	Manisa fî 6 Safer sene 260 Amed fî 22 Safer sene 61 Bozcaada fî 13 Receb sene 61 Amed fî 4 Muharrem sene 62 İzmir fî 2 Cemazievvel sene 62 Amed

¹⁴⁴ BOA, NFS, d. 187.

					fî 2 Şevval sene 63 Çorum fî 2 Şevval sene 63
3	Orta boylu kara sakallı Ahmed Efendi bin Ali	Konyalı	33	3	-
4	Orta boylu kumral sakallı Ahmed Efendi bin Salih	Adapazarı	30	4	Tuzla fî 14 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Tuzla fî 20 Cemazielahir sene 61 Amed fî 9 Muharrem sene 62 Memleket fî 10 Cemazielahir sene 62
5	Orta boylu kumral sakallı Nasuh Efendi bin Ali	Beyşehir	25	5	Melvanfî gurre Cemazielahir sene 61 Amed fî 24 Cemazielahir sene 61 İzmir fî der-sene 67
6	Ders-i 'âmm orta boylu kumral sakallı es-seyyid Ahmed Efendi bin Mustafa	Akşehir	35	6	Trabzon fî 5 Safer sene 62 Amed fî 5 Şevval sene 63

7	Uzun boylu kumral sakallı Ali Efendi bin Ahmed	Ünye	35	8	Belakâbad fî 20 Cemazielahir sene 60
8	Uzun boylu kara sakallı İsmail Efendi bin Halid	Harpudlu	26	10 ¹⁴⁵	Bursa fî 6 Safer sene 260 Amed fî 22 Cemazielevvel sene 260 Güzelcehisar fî 11 Şevval sene 62 Amed fî 5 Rebiülevvel sene 63
9	Orta boylu kumral sakallı Ahmed Efendi bin Ali	Harpur	27	Mezbûr	Kal'a-i Sultaniye fî 16 Safer sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Manastır fî 23 Receb sene 61 Amed fî 2 Muharrem sene 62 Selanik fî 3 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 5 Rebiülevvel sene 63 Tırhala fî 11 Cemazielevvel sene 63

¹⁴⁵ Oda-i tehi/ 7 ve 9.

					Amed fî 1 Şevval sene 63
10	Orta boylu sarı köse sakallı es- seyyid Hasan Efendi bin Osman	Yozgad	30	Oda-yı mülâzım 11	Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Bursa fî der-sene 66
11	Cevelân orta boylu sarı müzellef sakallı es- seyyid İdris Efendi bin Ali	Gümülcine	23	Mezbûr	Kal'a-i Sultanşiyeye fî 11 Receb sene 60 Amed fî 28 Ca şç260 Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66
12	Orta boylu kumral sakallı Hafız Mustafa Efendi bin Mustafa	Kastamonu	30	13 ¹⁴⁶	fî 11 Safer sene 260 Amed fî 22 Safer sene 61 İzmir fî 12 Rebiülahir sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63
13	Orta boylu kara müzellef sakallı Mustafa Efendi bin Mehmed	Yalvaçlı	23	14	-

¹⁴⁶ Oda-i tehi/12.

14	Orta boylu şâbb-emred es- seyyid Halil Efendi bin İbrahim	Mihaliçli	15	Mezbûr	Bandırma fî 26 Receb sene 60 Amed fî 24 Cemazielevvel sene 60 Bursa fî 21 Rebiülevvel sene 61
15	Kısa boylu şâbb-emred es- seyyid Mehmed Efendi bin Ahmed	Mihaliçli	12	Mezbûr	Vilayet fî 21 Receb sene 60 Amed fî 27 Cemazielevvel sene 260 Memleket fî 28 Rebiülahir sene 61
16	Orta boylu şâbb-emred Mustafa Efendi bin Ahmed	Karaman	15	Mezbûr	-
17	Orta boylu şâbb-emred Süleyman Efendi bin Mehmed	Beyşehir	19	Mezbûr	Halvaş fî gurre Cemazielahir sene61 Amed fî 24 Cemazielahir sene 62 Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62
18	Orta boylu şâbb-emred Mehmed Emin	Akşehir	16	Mezbûr	Memleket fî 3 Cemazielevvel sene 62

	Efendi bin el-hâc Mustafa				Amed fî 5 Şevval sene 63
19	Orta boylu şâbb-emred Mehmed Efendi bin Mehmed	Kangırlı	20	Mezbûr	Ayvacık fî 17 Safer sene 60 Amed fî 22 Cemazielevvel sene 260 Şumnufî 22 Rebiülahir sene 61 Amed fî 6 Muharrem sene 62 Ruscuk fî 20 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 5 Şevval sene 62 Silistre fî 2 Zilkade sene 62 Amed fî 3 Şevval sene 63 Silistre fî 3 Şevval sene 63
20	Orta boylu kara sakallı es-seyyid Mehmed Emin Efendi bin el-hâc Mehmed	Akşehir	26	Mezbûr	Memleket fî 25 Cemazielevvel sene 60
21	Orta boylu şâbb-emred Hasan Efendi İbn-i el-hâc	Akşehir	14	Mezbûr	-

	Mehmed				
22	Kısa boylu şâbb-emred Salih Efendi bin Lütfullah	Ünyevî	13	Mezbûr	Mihaliç fî 6 Cemazievvel sene 60
23	Kısa boylu ak sakallı Mehmed Efendi bin Bekir	Ekinli	80	Mezbûr	Vilayet fî der-sene 66
24	Kısa boylu şâbb-emred Osman bin Mustafa	Kastamonu	18	-	Anamur fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Ayvacık fî der-sene 66
25	Orta boylu kır sakallı Mehmed Ali Efendi bin Ahmed	Kastamonu	26	-	Ruscuk fî 21 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Ruscuk fî 16 Cemazielahir sene 61 Amed fî 24 Zilhicce sene 61 Memleket fî 2 Muharrem sene 262 Amed

					fî 5 Rebiülevvel sene 63 Silistre fî 1 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Geyve fî der-sene 66
26	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Ahmed Efendi bin Osman	Vanlı	22	-	Nakl medrese-i 48 fî 13 Şevval sene 61 Memleket di 22 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 24 Zilkade sene 61 Memleket fî 8Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Memleket fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66

27	Orta boylu müzellef sakallı Mahmud Efendi bin Hasan	Kütahyalı	21	-	Nakl medrese-i 134 fî 12 Rebiülahir sene 61 Varna fî 2 Cemazielahir sene 62 Amed fî 5 Rebiülevvel sene 63 Konya fî 11 Cemazielahir sene 63
28	Orta boylu şâbb-emred Abdurrahman Efendi bin Mustafa	Tekfurdağı	18	-	Adapazarı fî 14 Cemazielevvel sene 260
29	Orta boylu şâbb-emred Süleyman bin Mhmed	Kartal	15		Memleket fî 3 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 5 Rebiülevvel sene 63 İzmid fî 2 Şevval sene 63 Fî gurre Muharrem sene 260
30	Orta boylu müzellef sakallı Mustafa bin Ali	Kal'a-i Sultane	22		Varna fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63

					Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 65 fî 5 Rebiülahir sene 63
31	Orta boylu köse sakallı Mehmed bin Mehmed	Mengen	24	-	İzmid fî 2 Cemazievvel sene 63
32	Orta boylu kumral sakallı Mehmed bin Mehmed	Hasköy	27	-	Memleket fî 11 Cemazielahir sene 63 Silistre fî 2 Şevval sene 63
33	Orta boylu sarı sakallı Hafız Mustafa bin İbrahim	Sisamlı	21	-	Kıbrıs fî 11 Safer sene 63
34	Orta boylu Hacı Ahmed bin Hasan	Tatarpazarı	21		Ruscuk fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Mihaliç fî 2 Şevval sene 63 fî 11 Safer sene 63
35	Orta boylu şâbb-emred Mehmed Emin bin Raşid	Dilverenli	14		fî 2 Şevval sene 263

36	Şâbb-emred Ali Efendi bin Ömer	Güzelcehisar	16		Gönen fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Gönen fî der-sene 66 fî 2 Şevval sene 63
37	Siyah sakallı Hafız İbrahim Efendi bin Ali	Beypazarı	23	-	Silistre fî der-sene 66
38	Kısaca sakallı Hacı Salih Efendi bin Hasan	Harput	45	-	Bosna fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66
39	Müzellef sakallı Mehmed Efendi bin Mehmed	Şumnu	23	-	İskenderiye fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 İzmid fî der-sene 66
40	Müzellef sakallı Mehmed Efendi bin İsmail	Gümülcine	23	-	Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 65
41	Diğer ter bıyıklı Süleyman bin Ali	Akşehirli	17		Edirne fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65

					Silistre fî der-sene 66 fî 2 Şevval sene 63
42	Diğeri müzellef sakallı İbrahim bin Ahmed	Akşehirli	18	-	Amed fî der-sene 65 Yemişli fî der-sene 66
43	Diğeri müzellef sakallı Tahir bin Abdurrahman	Varnalı	18	-	Vilayet fî 2 Şevval sene 63
44	Diğeri şâbb-emred Osman bin Ebubekir	Kuruçaylı	9	-	Gönen fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Gönen fî der-sene 66
45	Hasan bin İbrahim	Kastamonu	24	-	fî der-sene 65
46	Diğer kara sakallı Mehmed bin Hasan	İzmirli	26	-	Vidin fî der-sene 66
47	Diğer kır sakallı Hacı İbrahim bin Veliüddin	Divriğili	45	-	Silistre fî der-sene 66
48	Diğer şâbb-emred Mehmed bin Hacı Mustafa	Akşehirli	15	-	fî der-sene 66

49	Talebeden şâbb-emred es- seyyid Ali bin Mustafa	-	12	-	-
50	Diğer şâbb- emred Abdülkadir bin İbrahim	-	18	-	Silistre fî der-sene 66

1.22. Ebu'l-Fâzıl Mahmud Efendi Medresesi

1844 sayımında medresede 38 kişi bulunmaktadır. 19 farklı isim kullanılmıştır. Mustafa, Ahmed, Hasan, Hüseyin en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 25'tir. En büyük kişi 40, en küçük kişi ise 12 yaşındadır. Fizikî özellik olarak 18 kişi orta 6 kişi uzun boyludur. Medresede 11 oda vardır. 2 ve 9 numaralı odalar boştur. 1 kişi mülazım ve 1 kişi de bevabdır¹⁴⁷. 1914 raporuna göre 11 odası vardır. Odalar harabdır. 1 dersanesi mevcuttur. Çarşı ortasında kaldığından dar bir alana sıkıştığı için talebe iskanına uygun değildir. Harab kısmına fakirler yerleşmiştir¹⁴⁸.

Tablo 28: Medrese-i Ebu'l-Fâzıl Mahmud Efendi Kurb-ı Şehzâde'ye Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu sarı sakallı Mehmed Raşid Efendi bin Mehmed	Zeşte	35	1	İzmid fî 12 Şevval sene 62 Nakl Hacı Ali kulu Hevâce Hayreddin fî der-sene 66

¹⁴⁷ BOA, NFS, d.187.

¹⁴⁸ Kütükoğlu, a.g.m, s. 80.

2	Orta boylu kara sakallı Mustafa bin Mehmed	Erzurumî	36	3 ¹⁴⁹	Memleket fî 11 Cemazievvel sene 60
3	Bevvab uzun boylu kumral sakallı Ali Efendi bin Mustafa	Yenipazar	30	4	Kal'a-i sultaniye fî 9 Receb sene 60 Amed fî 12 Safer sene 61 Kal'a-i Sultaniye fî 9 Receb sene 61 Amed fî 12 Cemazielahir sene 62 Memleket fî 3 Cemazievvel sene 63 Amed fî 5 Rebiülevvel sene 63 Memleket fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67

¹⁴⁹ Oda-i tehi/2.

4	Orta boylu kara sakallı Ahmed Efendi bin Halil	Seferihisar	35	5	Zağra-i Atik fî gurre Safer sene 60
5	Orta boylu kara müzellef sakallı Osman Efendi bin Ahmed	Ahıska	25	6	Tuna fî 9 Rebiülahir sene 60 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 Ruscuk fî 9 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 İzmir fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
6	Orta boylu kumral sakallı Ahmed Efendi bin Mehmed	Gümülcineli	25	Mezbûr	Varna fî 8 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Ruscuk fî 16 Cemazielahir sene 61 Amedşûd İzmir fî 8 Cemazielevvel sene 62 Vidin fî 2 Şevval sene 63 Amed

					fî der-sene 65
7	Orta boylu sarı sakallı Mehmed Efendi bin İbrahim	Hacıoğlu Pazarı	26	Mezbûr	Memleket fî 7 Cemazielahir sene 60 Amed fî 5 Safer sene 61 İzmir fî 8 Safer sene 61 Memleket fî 2 Safer sene 62 Amed fî der-sene 65 Geyve fî der-sene 67
8	Orta boylu müzellef sakallı Mahmud Efendi bin İbrahim	Hacıoğlu Pazarı	22	Mezbûr	Balcık fî 12 Receb sene 60 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 2 Şevval sene 63 Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66
9	Orta boylu kara sakallı es-seyyid Abdurrahman Efendi bin	Adapazarı	30	7	Memleket fî 14 Cemazielahir sene 60 Amed

	Mustafa				fî 22 Safer sene 61 Ezine fî 12 Receb sene 61
10	Orta boylu kumral sakallı Hafız Abdullah Efendi bin Ahmed	Zeşte	35	8	-
11	Uzun boylu kara sakallı Ebubekir Efendi bin Hasan	Kütahya	40	10 ¹⁵⁰	-
12	Orta boylu sarı sakallı Mehmed Efendi bin İsmail	Göynüklü	35	11	Gökboza fî 9 Rebiülahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Memleket fî 12 Cemazievvel sene 61 Amed fî 2 Cemazievvel sene 62 Memleket fî 1 Rebiülevvel sene 63
13	Orta boylu kumral sakallı Hasan Efendi bin Mustafa	Aydınlı	38	Mülâzım	Kal'a-i Sultaniye fî 3 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Kal'a-i Sultaniye fî gurre Cemazielahir

¹⁵⁰ Oda-i tehi/9.

					<p>sene 61 Amed fî 14 Cemazievvel sene 62 İzmir fî 8 Cemazielahir sene 62 Amed fî 1 Rebiülevvel sene 63 Kal'a-i Sultaniye fî 1 Cemazievvel sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 İzmir fî der-sene 66</p>
14	Uzun boylu kumral sakallı Ahmed Efendi bin Ebubekir	Kütahya	27	Mezbûr	<p>Ayvacık fî 9 Receb sene 60</p>
15	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin Halil	Göynüklü	25	Mezbûr	<p>Varna fî 19 Cemazievvel sene 60 Amed fî 14 Safer sene 61 Vidin fî 8 Cemazievvel sene 62</p>
16	Uzun boylu sarı sakallı es-seyyid hafız Hasan Efendi bin	Piriştine	25	Mezbûr	<p>Bayramiç fî 9 Receb sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61</p>

	Ahmed				Sasun fî 24 Cemazielahir sene 261 Amed fî 14 Cemazielevvel sene 61 Kal'a-i Sultaniye fî 9 Safer sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Kal'a-i Sultaniye fî 2 Şevval sene 63 Amedfî der-sene 66 İzmir fî der-sene 66 Amedfî der-sene 67
17	Orta boylu müzellef sakallı Mustafa Efendi İbn-i Hüseyin	Gökboza	19	Mezbûr	Gökboza fî 9 Rebiülahir sene 60
18	Orta boylu sarı sakallı Ali Efendi bin Mehmed	Ahışalı	30	Mezbûr	Bilecik fî 9 Receb sene 60 Amed fî 21 Zilkade sene 60 Bilecik fî 6 Muharrem sene 61
19	Uzun boylu kumral sakallı Osman Efendi bin Yusuf	Tırnavi	16	Mezbûr	(silik) fî 15 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 3 Muharrem sene 61 Bilecik fî 12 Rebiülahir sene 61

					<p>Amed fî 4 Cemazielevvel sene 61</p> <p>Bilecik fî 6 Şevval sene 62</p> <p>Amed fî 2 Şevval sene 63</p> <p>Silistre fî 2 Şevval sene 63</p> <p>Amed fî der-sene 65</p> <p>Silistre fî der-sene 66</p> <p>Amed fî der-sene 67</p>
20	Orta boylu müzellef sakallı Ali Efendi bin Yusuf	Ahışhavî	21	Mezbûr	<p>Bilecik fî 9 Cemazielahir sene 60</p> <p>Amed fî 2 Zilkade sene 60</p> <p>Beravadi fî 3 Rebiülahir sene 61</p> <p>Tırnavi fî 9 Cemazielevvel sene 62</p> <p>Amed f 1 Şevval sene 63</p> <p>Silistre fî 2 Şevval sene 63</p> <p>Amed fî der-sene 65</p>

21	Orta boylu kumral sakallı Hüseyin bin Mesud	Safranbolu	35		Varna fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 5 Rebiülevvel sene 63 Silistre fî 1 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 (?)fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 fî 10 Muharrem sene 1261
22	Uzun boylu kumral sakallı İbrahim Efendi bin Hasan	Kangırılı	28		Balıkesir fî 23 Receb sene 61 Amed fî 14 Zilkade sene 61 İzmir fî 9 Receb sene 62 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 66 fî 22 Safer sene 261
23	Orta boylu kumral sakallı Hafız Beytullah Efendi bin Hacı Ahmed	Tırnavi	20		Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amedşûd Memleket fî 9 Cemazielevvel sene

					62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Bilecik fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Fî 22 Safer sene 261
24	Orta boylu kara bıyıklı Mustafa bin Numan	Vidin	30		fî 11 Cemazilahir sene 63 fî 11 Rebiülevvel sene 263
25	Şâbb-emred Hüseyin Efendi bin Şakir	Kemahlı	13		Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 fî 11 Cemazielevvel sene 263
26	Şâbb-emred Hüseyin Efendi bin Hüseyin	Bayramıçlı	13	-	İzmir fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
27	Diğer kumral sakallı Ahmed bin Mehmed	Tırnavi	38		Vilayetfî 2 Şevval sene 63 fî 1 Şevval sene 63
28	Diğeri müzellef sakallı Salih bin Mehmed	Livaneli	21	-	Bilecik fî der-sene 66
29	Diğeri ter bıyıklı Hüseyin bin Sabit	Akşehir	26	-	Kal'a-i Sultaniye fî 2 Şevval sene 63

30	Taze sakallı Bahaeddin Efendi bin Ahmed	Pazarcık	18	-	Silistre fî 2 Şevval sene 63
31	Diğer şâbb- emred Tuti bin Hasan	Tarikî	15		Silistre fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 fî der-sene 65 mücedded
32	Diğer ter bıyıklı Osman bin Süleyman	(?)	22		fî der-sene 66 mücedded
33	Diğeri şâb- emred Hasan bin Ahmed	Safranbolu	12	-	Sason fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
34	Diğer şâbb- emred İsmail bin Mehmed	Tirebolu	16	-	Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
35	Diğer kumral sakallı Hasan bin Abdurrahman	Kuyucaklı	30	-	Tekfurdağı fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
36	Kumral sakallı Halil bin İbrahim	Pazarcık	33		fî der-sene 67

37	Kara sakallı Mustafa bin Abdullah	Hayla	25	-	-
38	Diğer şâbb- emred Abdurrahman bin Hasan	Kangırılı	16	-	-

1.23. Mimar Kasım Medresesi

1844 sayımına göre 42 kişi kayıtlıdır. 20 farklı isim kullanılmıştır. Mehmed, Salih, Mustafa, Süleyman en fazl kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 22'dir. En büyük 40, en küçük 12 yaşındadır. fizki özellik olarak 1 kişi kısa, 15 kişi orta, 5 kişide uzun boyludur. 10 odası vardır. 3, 4, 5, 7 numaralı odalar boştur. 1 kişi mülazımdır¹⁵¹. 1869 tarihli sayıma göre medresede toplamda 18 kişi kayıtlıdır¹⁵². 1914 raporuna göre zemine bitişik güneş ışığı ve temiz hava alamayan 12 odası vardır. Genel itibariyle müştemilatı harab olduğundan ve çevresi yüksek binalarla kaplandığından kesinlikle talebe iskânına uygun değildir. Harab olduğu halde fakirler yerleşmiştir. 5 kişi dışarıdan olmakla beraber 20 talebesi vardır. 12 kişi de ikamet edebilir¹⁵³.

Tablo 29: Medrese-i Mi'mâr Kasım Der-Kurb-ı Câmî'-i Şehzâde'ye Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu sarı sakallı Ömer Hacı Mehmed bin Mehmed	Bosnalı	25	1	Şâm-ı Şerif fî 22 Cemazievvel sene 60

¹⁵¹ BOA, NFS, d. 187.

¹⁵² Kütükoğlu, 1869, s. 13-24.

¹⁵³ Kütükoğlu, a.g.m, s. 81.

2	Uzun sarı müzellef sakallı Mehmed Efendi bin Mustafa	Bosnalı	25	2	Varna fî 8 Cemazielahir sene 60 Amed fî 12 Rebiülevvel sene 60 Memleket fî gurre Cemazielevvel sene 61
3	Orta boylu kara sakallı es-seyyid Mehmed Efendi bin Halil	Hadimli	40	6	Kazdağı fî 15 Receb sene 60 Amed fî 22 S sene 61 Kazdağı fî 27 Şevval sene 61 Amed fî 2 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 3 Şevval sene 63
4	Orta boylu kara sakallı Hüseyin Efendi bin İbrahim	Osmancık	18	8 ¹⁵⁴	(?)fî 18 Receb sene 60 Amed fî 21 Rebiülevvel sene 61 Kal'a-i Sultaniye fî 12 Cemazielahir sene 61
5	Orta boylu sarı müzellef sakallı Salih Efendi bin Mehmed	Bosnalı	24	Mezbûr 9	-

¹⁵⁴ Oda-1 tehi/ 3-4-5 ve 7.

6	Uzun boylu kumral sakallı Hafız Abdullah Efendi bin Veliüddin	Konyavî	35	Mezbûr 10	Kirmas fî 24 Safer sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61 Bursa fî 3 Cemazielahir sene 262
7	Uzun boylu şâbb-emred Molla Hasan Efendi bin İbrahim	Bosna	20	Mezbûr mülâzım	Varna fî 7 Cemazielahir sene 60
8	Uzun boylu sarı sakallı Abdullah Vehbi Efendi bin Salih Vehbi	Bosna	24	Mezbûr	Vize fî 18 Receb sene 60 Amed fî 12 Rebiülevvel sene 61 Vize fî 27 Şaban sene 61 Amed fî 2 Şevval sene 63 Ruscuk fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66
9	Orta boylu kara sakallı Mustafa Efendi İbn-i İbrahim	Bosna	22	Mezbûr	Tekfurdağ ıfî 8 V sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61

					Şarköy fî 24 Rebiülahir sene 61
10	Uzun boylu kumral sakallı Şaban Efendi bin Mehmed	Bosna	25	Mezbûr	Bosna fî 23 Rebiülahir sene 60
11	Kısa boylu şâbb-emred Mustafa Efendi İbn-i Ahmed	Surlu	14	Mezbûr	Suriye fî 23 Cemazievvel sene 60 Amed fî 12 Rebiülevvel sene 61 Memleket fî 12 Cemazievvel sene 1261 Amed fî 1 Şevval sene 63 Varna fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Dermen fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
12	Orta boylu şâbb-emred İbrahim Efendi	Osmancık	12	Mezbûr	Kal'a-i Sultaniye fî 9 Safer sene 62 Amed

	bin İbrahim				fî 2 Şevval sene 63 Mihaliç fî 2 Şevval sene 63 Amedşûd Suriye fî der-sene 66 Amd fî der-sene 67
13	Orta boylu az müzellef sakallı Salih Efendi bin Bekir	Bosnavî	22	Mezbûr	Kıbrıs fî 2 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65
14	Orta boylu kumral sakallı Salih Efendi bin Hasan	Bosnavî	22	Mezbûr	Varna fî 14 Cemazielevvel sene 60 Barkana fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Barkana fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
15	Orta boylu kumral müzellef sakallı İsa Efendi bin Ali	Örine	20	Mezbûr	Ünye fî 26 Cemazielevvel sene 60 Amed

					fî 12 Rebiülevvel sene 61 Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 61
16	Orta boylu şâbb-emred es-seyyid Süleyman Efendi bin Hasan	Örneli	21	Mezbûr	Memleket fî 23 Rebiülevvel sene 60 Amedşûd Memleket fî 29 Rebiülevvel sene 61
17	Orta boylu şâbb-emred Ali Efendi İbn-i Ahmed	Örine	20	Mezbûr	Ünye fî 19 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 12 Rebiülevvel sene 61 Memleket fî 23 Rebiülahir sene 61
18	Orta boylu şâbb-emred Musa Efendi bin Ali	Görduslu	15	Mezbûr	Silivri fî 15 Receb sene 60
19	Orta boylu kara sakallı Mehmed Efendi bin Ali	Görduslu	35	Mezbûr	Silivri fî 15 Receb sene 60 Amed fî 12 Rebiülevvel sene 61 Vize fî 27 Rebiülahir sene 61 Amed

					fî 1 Şevval sene 63
20	Uzun boylu kara sakallı Mustafa Efendi bin Ahmed	Bozkırlı	37	Mezbûr	Fîlibe fî 22 Cemazielahir sene 261 Amed fî 2 Şevval sene 63 Girid fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Bursa fî der-sene 66
21	Orta boylu kumral sakallı Süleyman Efendi bin Ahmed	Ahışa	25	-	Tekfurdağ ıfî 10 Şaban sene 260 Amed fî 14 Rebiülevvel sene 61 Tekfurdağı fî 14 Şaban sene 61
22	Orta boylu müzellef sakallı Osman Efendi bin Abdullah	Bosnavî	25	-	Nakl medrese-i 40 fî 22 Safer sene 62 Varna fî 2 Safer sene 62 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 66
23	Ter bıyıklı Musa Efendi bin Ali	Köleler	18		Fî 1 Şevval sene 63
24	Diğeri şâbb-	Karahisar	16	-	Midilli

	emred Mehmed Efendi bin Ömer				fî 2 Şevval sene 63
25	Müzellef sakallı Ahmed Efendi bin Halil	Ünyeli	18	-	Edremid fî der-sene 66
26	Diğeri sarı sakallı Molla Hasan bin Dulkadir	Akhisar	22	-	Beyrut fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
27	Siyah sakallı Mehmed Efendi bin Hacı Hayrullah	Bosnalı	21	-	Selanik fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 66
28	Ter bıyıklı Salih Efendi bin Hasan	Akhisar	20	-	Bosna fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Kırkmana fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
29	Diğeri kumral sakallı Hafız Ali	Bosnalı	20	-	Bursa fî 2 Şevval sene 63

	Efendi bin Cafer				Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66
30	Diğeri ter bıyıklı İbrahim bin Ali	Asitane	21	Mücedde d	Silistre fî der-sene 66
31	Diğer Salih bin Mustafa	Tirebolu	22		Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 fî der-sene 66
32	Diğeri müzellef sakallı Ali bin Abdah	Bosnavî	20	-	Nakl Asitanede 142 medresesinin 40 numarasından fî der-sene 66 Bursa fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
33	Diğeri sarı sakallı Mecidullah bin Mustafa	Bosnavî	25		Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Fî der-sene 66
34	Diğeri şâbb- emred Sadık bin İsmail	Belgradlı	17	-	Vidin fî der-sene 66
35	Diğeri müzellef sakallı Mustafa bin Mehmed	Sivaslı	30	-	Silistre fî der-sene 66

36	Diğeri ter bıyıklı Mehmed Muzaffer bin Ali	Bolu	20	-	-
37	Diğeri müzellef sakallı Ferhad bin Cafer	Bosna	30	-	Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
38	Ter bıyıklı Süleyman Necib bin Lütfullah	Çelebi Pazarı	25		Nakl medrese-i kırk dokuz fî der-sene 67 Müceddedfî der-sene 67
39	Ter bıyıklı Süleyman bin Derviş	Bosna	33	-	-
40	Diğeri şâbb- emred Hüseyin bin Mehmed	Mesture	16	-	-
41	Müzellef sakallı Mahmud bin Ali	Bosna	23	-	-
42	Şükri bin Hacı Mehmed	Aydoslu	16	-	-

1.24. Ankaravî İsmail Efendi Medresesi

1844 sayımında 50 kişi vardır. 24 farklı isim kullanılmıştır. Ali, Ahmed, Mehmed en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 23'tür. En büyük 57, en küçük kişi 12 yaşındadır. Fizikî özellik olarak 2 kişi kısa, 29 kişi orta, 1 kişi uzun boyludur. Sıralı olarak 13 odası vardır. 1, 4, 5, 6 numaralı odalar dolu olup diğerleri boştur. 1 mülazım, 1 bevvab, 1 kişide hattat olarak bulunmaktadır¹⁵⁵. 1869 tarihli sayımda medresede toplamda 27 kişi kayıtlıdır¹⁵⁶. 1914 raporuna göre 13 hücresi vardır. 1 odası zeminden yüksekçedir. 1 baraka ilave edilmiştir. Tamire muhtaç olduğundan ilim yapmaya uygun değildir. İyi bir şekilde tamir edildikten sonra ilim yapmaya uygun hale getirilebilir. 15 kişi ikamet edebilir. Sonradan eklenen barakayla birlikte toplam 14 odası vardır. 1918 de ordu dairesi birinci sevk taburu tarafından işgal edilmiştir¹⁵⁷.

Tablo: 30 Medrese-i Ankaravî İsmail Efendi Kurb-ı Şehzâde'ye Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Bevvâb Orta boylu kara sakallı Hasan Efendi bin İsmail	Akçaşehirli	33	1	Tekfurdağı fî 9 Receb sene 60 Amed fî 21 Muharrem sene 61 Tekfurdağı fî 27 Rebiülahir sene 61 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 62 Tekfurdağı fî 21 Rebiülevvel sene 62 Amed

¹⁵⁵ BOA, NFS, d.187.

¹⁵⁶ Kütükoğlu, 1869, s. 13-24.

¹⁵⁷ Kütükoğlu, a.g.m, s. 81-82.

					fî 2 Rebiülevvel sene 63
2	Müderrişîn-i kirâmdan orta boylu kara sakallı Halil Zühdi Efendi bin Osman	Trabzon	40	4 ¹⁵⁸	Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63
3	Orta boylu kara sakallı Hattat Ali-ül Vasfî Efendi bin Hüseyin	Üsküb	40	5	-
4	Orta boylu sarı sakallı Mehmed Emin Efendi İbn- i Abdullah	Asitane	30	6	-
5	Uzun boylu kumral sakallı es-seyyid Hâfız Mehmed Emin Efendi bin Ömer	Düzceli	27	Oda-yı mülâzım 13 ¹⁵⁹	Memleket fî 4 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 21 Muharrem sene 61
6	Orta boylu kumral müzellef sakallı Mehmed Efendi bin Mehmed	Düzceli	24	Mezbûr	Pazarcık fî 20 Cemazielevvel sene 60
7	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Hafız	Düzceli	25	Mezbûr	Memleket fî 29 Cemazielevvel sene 60

¹⁵⁸ Oda-i tehi /2 ve 3.

¹⁵⁹ Oda-i tehi/ 7-8-9-10-11-12.

	Mehmed Efendi bin Mehmed				Amed fî 12 Safer sene 61 Memleket fî 17 Cemazielahir sene 61 Amed fî 2 Cemazielevvel sene 62 Memleket di 2 Safer sene 63
8	Orta boylu kara sakallı Ahmed Efendi bin Ahmed	Akhisarlı	35	Mezbûr	Tekfurdağo fî 10 Şaban sene 260 Amed fî 24 Muharrem sene 61 Varna fî 2 Safer sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 İzmid fî 2 Şaban sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Vilâyet fî 2 Şevval sene 63
9	Orta boylu kumral müzellef sakallı Hafız Abdurrahman Efendi bin Hasan	Asitane	25	Mezbûr	Selanik fî 9 Safer sene 62 Amedfî 4 Rebiülevvel sene 263
10	Orta boylu kara sakallı Halil Efendi bin	Karslı	26	Mezbûr	Edirne fî 23 Safer sene 60

	Osman				
11	Orta boylu kırca sakallı es-seyyid İbrahim Edhem Efendi bin Osman	Erzurum	57	Mezbûr	Memleket fî 23 Rebiülahir sene 60
12	Oğlu şâbb-emred Abdülkadir	-	16	Mezbûr	-
13	Diğer oğlu şâbb-emred es-seyyid Mustafa Efendi	-	12	Mezbûr	Kıbrıs fî 2 şevval sene 62
14	Orta boylu kara müzellef sakallı Hafız Mehmed Fevzi Efendi bin Salih Bayram	Bolu	22	Mezbûr	Tekfurdağı fî 24 şaban sene 61 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 62 Varna fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Varna fî 6 Cemazielevvel sene 63 Amed fî der-sene 66 Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
15	Orta boylu sarı sakallı Mehmed	Üsküb	32	Mezbûr	-

	Emin Efendi İbn-i Osman				
16	Orta boylu şâbb-emred Osman Efendi bin Mustafa	Bursa	18	Mezbûr	Varna fî 2 Safer sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Varna fî 2 Cemazielevvel sene 63
17	Orta boylu şâbb-emred Osman Efendi İbn-i İsmail	Üsküb	15	Mezbûr	Memleket fî 13 Rebiülahir sene 61 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 62 Memleket fî 13 Safer sene 263
18	Orta boylu şâbb-emred Tahir Efendi bin İsmail	Üsküb	16	Mezbûr	Memleket fî 2 Cemazielevvel sene 61
19	Orta boylu şâbb-emred Mustafa Efendi bin İbrahim	Akçaşehirli	16	Mezbûr	Tekfurdağı fî 8 Receb sene 60 Amed fî 21 Muharrem sene 61 Tekfurdağı fî 27 Receb sene 61 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 62 Memleket fî 2 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 3 Rebiülevvel sene 63 Memleket

					fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Beyrut fî 1 Şevval sene 63 Amedfî der-sene 66 Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Silistre fî der-sene 67
20	Kısa boylu şâbb-emrd Halil Efendi bin Ali	Düzceli	12	Mezbûr	-
21	Orta boylu şâbb-emred Receb Efendi bin Veliüddin	Düzceli	16	Mezbûr	Memleket fî 11 Cemazielahir sene 63
22	Orta boylu şâbb-emred es-seyyid Yusuf Efendi bin Hüseyin	Düzceli	16	Mezbûr	Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 261 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 62 Memleket fî 2 Safer sene 63
23	Kısa boylu şâbb-emred Mehmed Efendi İbn-i İsmail	Akçaşehirl	14	Mezbûr	-

24	Orta boylu kumral müzellef sakallı es-seyyid Ali Efendi bin Hüseyin	Düzceli	20	Mezbûr	Markene fî 8 Cemazielahir sene 60 Amed fî 3 Muharrem sene 61 Dimetoka fî 14 Cemazielahir sene 261 Amed fî 1 Rebiülevvel sene 62 Memleket f 11 Cemazielevvel sene 62
25	Orta boylu müzellef Ali bin Hasan	Karşlı	22	-	Varna fî 29 Receb sene 60
26	Orta boylu şâbb-emred Mehmed bin Memiş	Tirebolu	13		Trabzon fî 1 Şevval sene 63 Fî 12 Şaban sene 260
27	Orta boylu şâbb-emred Ali Efendi bin Hacı Ömer	Üsküb	13		Nakl medrese-i 44 fî gurre Safer sene 62 Fî 11 Şaban sene 260
28	Orta boylu kara sakallı Mehmed Efendi bin İbrahim Ömer	Peykerli	35		Selanik fî 9 Safer sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Hicaz fî 2 Rebiülevvel sene 63 fî 18 Şevval sene 61
29	Orta boylu kara sakallı es-seyyid Hüseyin Efendi	İçelli	25		İzmir fî 20 Şevval sene 62 Amed

	bin Osman				fî 1 Rebiülevvel sene 63 İzmir fî 2 Safer sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-see-ne 65 İzmir fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 fî 13 Şevval sene 61
30	Ahmed Efendi bin Osman	Ürgüb	19	-	Memleket fî 2 Cemazielevvel sene 62
31	Orta boylu kumral sakallı Ali Efendi bin Osman	İçelli	22		Bursa fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 263 Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Vilayet fî der-sene 66 Fî 4 Muharrem sene 62
32	Orta boylu kumral sakallı	İçelli	23	-	Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63

	Ahmed Efendi bin Mehmed				Silistre fî 2 Şevval sene 63
33	Orta boylu ter bıyıklı Osman Efendi bin Hasan	Akçaşehirli	18		fî 1 Cemazielahir sene 62
34	Orta boylu şâbb- emred Ahmed Efendi bin Osman	Üsküb	18	-	-
35	Orta boylu Mustafa bin İbrahim	Düzce	13		Memleket fî 2 Safer sene 63 fî 11 Safer sene 263
36	Orta boylu kara sakallı Mehmed Emin bin Hacı Emin	Karaağaç	30	-	Antalya fî 2 Şevval sene 663
37	Orta boylu köse sakallı Ahmed bin Yusuf	İçelli	25	-	Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Silistre fî der-sene 67
38	Müzellef sakallı Hafız Mehmed Efendi bin Salih	Tireli	22	-	Amed fî der-sene 65
39	Müzellef sakallı Halil Efendi bin Ali	Edirneli	23	-	Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed

					fî der-sene 65 Kıbrıs fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
40	Kara sakallı Mehmed Şükri Efendi bin Abdurrahman	Ünyeli	26	-	Alaiye fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 67
41	Kara sakallı Hafız Abdullah Efendi bin Hacı Mehmed	Ispartalı	28	-	-
42	Ter bıyıklı Hafız Ali Efendi bin Hacı Ahmed	Karaağaç	20	-	Antalya fî 1 Şevval sene 63
43	Diğeri kara sakallı Yusuf bin Mehmed	İçelli	21	-	Kıbrıs fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
44	Talebeden kara sakallı Numan bin Ahmed	-	37	-	Selanik fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
46	Mahmud bin Ahmed	İznikli	17	-	Balcık - - - Amed fî der-sene 66 Vilayet fî der-sene 66 Amed

					fî der-sene 67
48 ¹⁶⁰	Diğer müzellef sakallı Seyyid Ali bin İbrahim	Karaağaçlı	22	-	Varna fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
49	Diğer ter bıyıklı İsmail bin İbrahim	Kemahlı	19	-	-
50	Diğer sarı sakallı Süleyman bin Mehmed Ali	Doğanhisar	30	-	Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
51	Diğer kara sakallı Hüseyin bin Mehmed	Bolu	25	-	-
52	Ahmed bin Tahir	Çarşamba	17	-	Müceddeden fî der-sene 67

1.25. Baba Mahmud Ebubekir Efendi

1844 sayımına göre medresede 24 kişi kayıtlıdır. 10 farklı isim kullanılmıştır. En fazla kullanılan isim Mehmed'tir. Medresenin yaş ortalaması 25'tir. En büyük yaş 45, en küçük yaş ise 14'tür. Fizikî özellik olarak 10 kişi orta, 5 kişi uzun boyludur. Medresede 7 oda bulunmaktadır. 1 kişi mülazımdır¹⁶¹.

¹⁶⁰ 45 ve 47 nolu sıralar boş olarak bulunmaktadır.

¹⁶¹ BOA, NFS, d. 187.

Tablo 31: Medrese-i Baba Mahmud Ebubekir Efendi Kurb-ı Şehzâde'ye Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu kara sakallı Mehmed Efendi bin Mustafa	Ahışha	28	1	Vilayet fî 20 Cemazielahir sene 60 Amed fî 2 Safer sene 61 Memleket fî 23 Cemazielevvel sene 61
2	Orta boylu kumral sakallı İsmail Efendi bin Hafız Osman	Karaağaçlı	28	2	Tekfurdağı fî 10 Şaban sene 60
3	Uzun boylu kara sakallı es-seyyid Hafız Mehmed Efendi bin el-hâc Eyüb	Karaağaçlı	35	3	-
4	Orta boylu şâbb-emred Ahmed Efendi bin İbrahim	Kastamonu	26	4	İzmid fî 29 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 2 Safer sene 61 Edremid fî 19 Cemazielahir sene 261
5	Uzun boylu kara sakallı es-seyyid Cafer Efendi bin	Karaağaçlı	34	5	Karamürsel fî 12 Rebiülahir sene 260

	Mehmed Memiş				
6	Uzun boylu kara sakallı el-hâc Mehmed Efendi bin Nuh	Ahışa	45	6	Vize fî 23 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 22 Rebiülevvel sene 61 Kırkkilise fî 12 Cemazielahir sene 61
7	Orta boylu kara sakallı es-seyyid Hafız Mehmed Efendi bin Hüseyin	Kastamonu	25	Oda-yı mülâzım 7	Sinob fî 27 Cemazielahir sene 60 Amed fî 2 Safer sene 61 Edremid fî 22 Rebiülevvel sene 61
8	Uzun boylu kara sakallı Hafız Mehmed Efendi bin Abdullah	Yerköylü	25	Mezbûr	Bursa fî 7 Cemazielahir sene 60 Amedşûd Edremid fî 24 Rebiülahir sene 61 Amed fî der-sene 67
9	Uzun boylu kara sakallı es-seyyid Hafız Mehmed Emin Efendi bin	Erdemli	30	Mezbûr	Tekfurdağı fî 1 Şaban sene 260 Amed fî 22 Safer sene 61

	Eyüb				Tekfurdağı fî 14 Şaban sene 61 Amed fî der-sene 67
10	Orta boylu şâbb- emred Hüseyin Efendi bin Hafız Mehmed Emin	Karaağaçlı	18	Mezbûr	Karamürsel fî 13 Şaban sene 260
11	Orta boylu kumral sakallı Halil Efendi bin Ali	Örniyeli	25	Mezbûr	Biga fî 19 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Memleket fî 14 Rebiülevvel sene 61
12	Uzun boylu şâbb- emred Hafız Mehmed Efendi bin Hüseyin	Ayvacıklı	17	Mezbûr	Memleket fî 19 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Memleket fî 23 Cemazielevvel sene 61
13	Orta boylu şâbb- emred Mehmed Efendi bin Eyüb	Örniyeli	15	Mezbûr	Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 1261
14	Orta boylu kara sakallı İsmail bin İsmail	Ankara	25		Selanik fî 11 Şaban sene 63 fî 22 Safer sene 61

15	orta boylu müzellef sakallı Ali Efendi bin Ahmed	Ankaralı	21		Tekfurdağı fî 6 Şevval sene 62 Amed fî der-sene 67 fî 20 Şevval sene 61
16	Orta boylu Kumral sakallı Mustafa Efendi bin Mustafa	Zileli	30		fî 7 Safer sene 61
17	Kara sakallı Mehmed Efendi bin Ahmed	Antalyalı	34		fî 2 Şevval sene 63
18	Talebeden şâbb- emred Halil bin İbrahim	Gökbozalı	14		Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 fî der-sene 66
19	Müzellef sakallı Mehmed bin Ahmed	Gönen	24	-	İzmid fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
20	Kır sakallı seyyid Mehmed bin Ahmed	Antalya	30		fî der-sene 67
21	Müzellef sakallı Mehmed bin Süleyman	Kuşadası	19	-	-
22	Ter bıyıklı Hüseyin bin Ahmed	Ankara	22	-	-

23	Kumral sakallı Salih bin İbrahim	Bosna	26	-	-
24	Kumral sakallı Yusuf bin Mehmed	Karahisar	27	-	-

1.26. Gazanfer Ağa Medresesi

Sultan III. Murad ve III. Mehmed devirlerinde Hasodabaşı olarak vazife gören Gazanfer Ağa tarafından yaptırılmıştır. 1792 yılında yapılan sayımda medresede 16 kişi bulunmaktadır¹⁶². 1844 sayımında medresede 44 kişi kayıtlıdır. 20 farklı isim kullanılmıştır. Hasan, Osman, Ali, Hüseyin en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 24'tür. En büyük kişi 35, en küçük 13 yaşındadır. Fizikî özellik olarak 24 kişi orta, 6 kişi uzun boyludur. Medresede 14 oda vardır. 3, 4, 10, 11 numaralı odalar boştur. 1 bevvab ve 2 mülazım vardır¹⁶³. 1869 sayımında 23 talebe kayıtlıdır. 1914 raporunda ise 30 kişinin ikamet edebileceği belirtilmiştir¹⁶⁴.

Tablo 32: Medrese-i Gazanfer Ağa Kurb-ı Kırkçeşme'ye Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Bevvâb orta boylu kumral köse sakallı Hüseyin Efendi bin Abdullah	Bosnavî	25	1	Memleket fî 11 Cemazielahir sene 60 Amed fî 2 Cemazielevvel sene 61 Selanik

¹⁶² Göleç-Güldal, **a.g.e.**, s. 103-105.

¹⁶³ BOA, NFS, d. 187.

¹⁶⁴ Göleç-Güldal, **a.g.e.**, s. 105.

					fî 12 Safer sene 62 Amed fî 5 L Rebiülevvel sene 63
2	Orta boylu sarı köse sakallı Abdüllatif Efendi bi Şakir	Bosna	30	2	Trabzon fî 2 Şevval sene 63
3	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Mehmed Efendi bin Hasan	İnegöl	30	5 ¹⁶⁵	Edremid fî 4 Receb sene 60 Amed fî 29 Muharrem sene 61 Selanik fî 2 Safer sene 62 Amed fî 5 Rebiülevvel sene 63 Selanik fî 2 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vidin fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66 Amed Fî der-sene 67

¹⁶⁵ Oda-i tehi/3-4.

4	Uzun boylu kara az sakallı es-seyyid Hüseyin Efendi bin Mehmed	Şumnulu	30	6	Vilayet fî 20 Receb sene 60 Amed fî 4 Cemazielevvel sene 61 Varna fî 11 Safer sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Vilayet fî der-sene 66 Amed Fî der-sene 67
5	Uzun boylu sarı müzellef sakallı Salih Efendi bin Mehmed	Edremid	23	7	Memleket fî 19 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 22 Rebiülevvel sene 61 Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 16 Safer sene 62 Memleket fî 17 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 5 Rebiülevvel sene 63 Vilayet fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63

					Rodos Fî 2 Şevval sene 63
6	Uzun boylu kumral sakallı Mehmed Tahir Efendi bin Ali Dulkadir	Bezrenili	30	Oda-yı mülâzım 8	Vilayet fî 14 Receb sene 60 Amed fî 4 Cemazievvel sene 61 Bosna fî 24 Cemazielahir sene 61 Amed fî 14 Cemazievvel sene 62 Memleket fî 8 Cemazievvel sene 63
7	Orta boylu kumral sakallı Osman bin Abdülhalim	Bakralı	25	Mezbûr	Varna fî 20 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Rebiülevvel sene 61 Edirne fî gurre Cemazievvel sene 61 Amed fî 14 Cemazievvel sene 61 Varna fî 8 Cemazievvel sene 62 Amed fî gurre Rebiülevvel sene

					63 Vize fî 11 Cemazievvel sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Vize Fî 2 Şevval sene 63
8	Orta boylu sarı az sakallı Abdullah Efendi bin Mehmed	Bursa	28	9	Gümrük fî 20 Receb sene 60 Amed fî 12 Rebiülevvel sene 61 Nakl-i medrese-i 146 Sinan Paşa Fî 14 Şaban sene 1261
9	Uzun boylu sarı sakallı Bilal Efendi bin Beşer	Hicazlı	30	12 ¹⁶⁶	Varna fî 11 Receb sene 60 Amedşûd Varna fî 19 Rebiülahir sene 61 Amed fî 14 Cemazievvel sene 61 Varna fî 13 Cemazievvel sene 62
10	Uzun boylu kumral sakallı Salih Efendi bin Ali	Trabzonlu	35	13	Bosna fî 10 Cemazielahir sene 60 Amed Fî gurre Muharrem sene

¹⁶⁶ Oda-i tehi/10-11.

					61 Bosna fî 12 Cemazielevvel sene 61
11	Orta boylu kara sakallı Ali Efendi bin Mustafa	Darıcalı	30	14	-
12	Uzun boylu şâbb-emred Süleyman Efendi bin Ahmed	Bosna	16	Mülâzım	Tekfurdağı fî 8 Receb sene 60 Amed fî 24 Zilkade sene 60 Vilayet fî 11 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Vidin fî der-sene 66 Amed Fî der-sene 67
13	Orta boylu şâbb- emred Mustafa Efendi bin	Pazarcıklı	18	Mezbûr	Memleket fî 17 Cemazielevvel sene 60

	Ahmed Hacıoğlu				
14	Orta boylu şabb-emred Mehmed Efendi bin el-hâc Ali	Edremid	15	Mezbûr	Memleket Fî 23 Rebiûlahir sene 60
15	Orta boylu sarı müzellef sakallı Hüseyin Efendi bin İsmail	Silistre	20	Mezbûr	Memleket fî 9 Cemazielahir sene 60 Amed fî 21 Zilkade sene 60 Memleket fî 13 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 27 Zilkade sene 61 Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 5 Rebiûlahir sene 63 Memleket fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vize fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Vidin fî der-sene 66 Amed

					Fî der-sene 67
16	Orta boylu kara sakallı es-seyyid Hüseyin Efendi bin Abdülkerim	Kütahya	25	Mezbûr	Ayvacık fî 28 Cemazielahir sene 60 Amed fî 12 Rebiülahir sene 61 Edremid Fî gurre Receb sene 62
17	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin el-hâc Ali	Varnalı	20	Mezbûr	Memleket Fî 23 Rebiülahir sene 60
18	Orta boylu kara sakallı Yusuf Efendi bin Abdullah	Bosnavî	35	-	Selanik fî 2 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vidin fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66 Amed Fî der-sene 67
19	Orta boylu şâbb-emred Osman Efendi bin İbrahim	Bosnavî	18	-	Varna fî 4 Receb sene 60 Amed fî 12 Zilkade sene 60 Varna fî 12 Muharrem sene 61

					<p>Amed fî 23 Zilkade sene 61 Varna fî 3 Cemazievvel sene 62 Amed fî 5 Rebiülevvel sene 63 Vidin fî der-sene 66 Amed Fî der-sene 67</p>
20	Orta boylu kumral sakallı Mustafa bin Mehmed	Midilli	30	-	<p>Edremid fî 4 Receb sene 60 Amed fî 14 Zilkade sene 60 Nakl medrese-i 87 Fî gurre Safer sene 62</p>
21	Orta boylu kumral sakallı Yusuf Efendi bin Mustafa	Bosnavî	35	-	<p>Tekfurdağı fî 18 Şaban sene 60 Amed fî 12 Zilkade sene 60 Tekfurdağı fî gurre Şaban sene 61 Amed fî 12 Zilkade sene 61 Varna fî 2 Safer sene 62 Amed fî 5 Rebiülevvel sene 63 Selanik Fî 11 Şaban sene 63</p>

22	Orta boylu şâbb-emred Molla Ömer bin Hacı İbrahim	Gemlik	14		Memleket fî 21 Rebiülevvel sene 61 fî 22 Rebiülevvel sene 1261
23	Orta boylu şâbb-emred Ali Efendi bin Ahmed	Gemlik	18	-	-
24	Orta boylu kır sakallı Mehmed Emin Efendi bin Ömer	-	23	-	Nakl medrese-i 146fî 16 Cemazielahir sene 261 Memleket fî 16 Cemazielahir sene 61
25	Orta boylu ter bıyıklı Hüseyin Hüsni Efendi bin Süleyman	Şumnu	19		Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amedfî 5 Safer sene 63 Varnafî 11 Safer sene 63 Amedfî 1 Şevval sene 63 Varnafî 2 Şevval sene 63 Mücedded 14 Cemazielevvel sene 61 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 66 Amed Fî der-sene 67
26	Hasan Efendi bin Mehmed Ali	Şumnu	22	-	Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed

					fî 5 Rebiülevvel sene 63 Vize fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Varna Fî der-sene 66
27	Orta boylu kara sakallı İbrahim Efendi bin Hüseyin	Trabzon	30	-	Nakl medrese-i 87 fî gurre Safer sene 62 Kal'a-i Sultaniye fî 18 Şevval sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Varna fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Amedşûd Amed fî der-sene 66 Silistre Fî der-sene 67
28	Orta boylu şâbb-emred Ahmed Efendi bin İbrahim	Trabzon	13		Amedşûd Amed fî 5 Rebiülevvel sene 63 Amed fî der-sene 67 Silistre fî der-sene 67 fî gurre Safer sene 62
29	Orta boylu sarı sakallı Hıfzı	Bosnavî	26	-	Varnafî 24 Cemazielevvel sene 62

	Efendi bin Hasan				Amed fî 8 Zilkade sene 62 Vidin fî 11 Safer sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Vilayet Fî 2 Şevval sene 63
30	Orta boylu sarı sakallı Ali Efendi bin Yunus	Bafıralı	30		Selanik fî 1 Safer sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Selanik fî 2 Şevval sene 63 Nakl medrese-i 80 fî gurre Safer sene 62 Amed fî der-sene 66 Vilayet Fî der-sene 67
31	Orta boylu kumral sakallı Mehmed bin Ali	Isparta	30	-	Vidin fî 1 Cemazievvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vilayet Fî 2 Şevval sene 63
32	Orta boylu ter bıyıklı Arif bin Feyzullah	Şumnu	13		Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 fî 2 Zilhicce sene 63

33	Ter kara bıyıklı Hasan Efendi bin Mustafa	Şumnu	18		Varna fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 65 fî 2 Şevval sene 63
34	Taze sakallı Veli Efendi bin Emin	Atinalı	28	-	Rodos fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Varna fî der-sene 66 Amed fî der-sene 66 Varna fî der-sene 66 Amed Fî der-sene 67
35	Diğer şâbb- emred Ali bin Mehmed	Pazarcık	17		Varna fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Vidin fî der-sene 67 fî der-sene 67
36	Diğer müzellef sakallı şâkir bin Derviş	Yeni Pazarcık	27	-	Vidin fî der-sene 66 Amed Fî der-sene 67
37	Diğeri kır sakallı Osman bin	Bosna	25	-	Vidin fî der-sene 65

	Ömer				Amed Fî der-sene 66
38	Diğer köse sakallı Mehmed bin Abdullah	Yalvacı	33	-	Vidin fî der-sene 66 Amed Fî der-sene 67
39	Diğeri ter bıyıklı Salih bin Ahmed	Bosna	20		Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 fî der-sene 66 Mücedded
40	Diğer kumral sakallı Ahmed bin Abdullah	-	27	-	Amedşûd Amed Fî der-sene 67
41	Diğer müzellef sakallı Ali bin Mehmed	-	25	-	Varna Fî der-sene 66
42	Müzellef sakallı Hasan bin Mehmed	Şumnu	25		fî der-sene 67
43	Ter bıyıklı Mehmed bin Ali	Yenipazarı	27	-	-
44	Müzellef sakallı Mehmed bin Mustafa	Bosna	21	-	-

1.27. Amucazâde Hüseyin Paşa Medresesi

Medrese Köprülü ailesinden Amucazade Hüseyin Paşa tarafından Daru'l-hadis olarak yaptırılmıştır. 1792 sayımında 18 kişi vardır¹⁶⁷. 1844 sayımında medresede 36 kişi mevcuttur. 21 farklı isim kullanılmıştır. Selim, Ahmed, Ali en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 26'dır. En büyük kişi 50, en küçük ise 13 yaşındadır. Fizikî evsaf olarak 4 kişi kısa, 16 kişi orta, 10 kişi uzun boyludur. Toplamda 18 odası vardır. 3,6,10,13 numaralı odalar boştur. 1 bevvab ve 2 mülazım vardır¹⁶⁸. 1869 da yapılan sayımda 58 talebe ders görmektedir. 1914 raporuna göre medrese hücrelerinin talebelere yetersiz gelmesi sebebiyle bazı talebeler, bahçeye yapılan 10 kadar barakada kalmaktadır. 1967'den itibaren Türk İnşaat ve Sanat Eserleri Müzesi olarak kullanılmaktadır¹⁶⁹.

Tablo 33: Medrese-i Amucazâde Hüseyin Paşa İçhan'a Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Bevvâb orta boylu kara sakallı Selim Efendi bin Salih	Manastırlı	29	1	Bayramiç fî 9 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61
2	Orta boylu kara müzellef sakallı Osman Efendi bin Halil	Kandıralı	30	2	Memleket fî 7 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Rebiülevvel sene 61 Memleket

¹⁶⁷ Göleç-Güldal, **a.g.e.**, s. 70-71.

¹⁶⁸ BOA, NFS, d. 187.

¹⁶⁹ Göleç-Güldal, **a.g.e.**, s. 71.

					fî gurre Cemazielevvel sene 61
3	Uzun boylu kara sakallı Halil İbrahim Efendi bin Osman	İçel	35	4 ¹⁷⁰	Beyşehir fî 5 Rebiülahir sene 60 Amedşûd Tırhala fî 2 Safer sene 63
4	Ders-i 'âmm orta boylu kara sakallı Mehmed Şakir Efendi bin Mustafa	Yerköylü	36	5	Memleket fî 11 Cemazielahir sene 63
5	Orta boylu köse sakallı Mustafa Efendi bin Bekir	Bosna	40	7 ¹⁷¹	Ruscuk fî 3 Cemazielahir sene 60
6	Müderrişîn-i kirâmdan orta boylu kara sakallı Abdülkadir bin Mehmed Hayrullah Efendi	Asitane	37	8	Bursa fî 11 Zilhicce sene 60
7	Uzun boylu kumral sakallı ders-i 'âmm müderrişîn-i kirâmdan	-	40	9	-

¹⁷⁰ Oda-i tehi/3.

¹⁷¹ Oda-i tehi/6.

	Osman Efendi bin Bayram				
8	Orta boylu kara sakallı Ali Efendi bin Hasan	Erzurumlu	26	11 ¹⁷²	Lüleburgaz fî 11 Receb sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Vidin fî 2 Şevval sene 63
9	Orta boylu kumral köse sakallı ibrahim Efendi bi Rüstem	Tirallı	35	12	Bergoz fî 25 Receb sene 60 Amed fî 1 Şevval sene 63
10	Uzun boylu kara sakallı Mehmed Tahir Efendi bin Mustafa	Yerköylü	25	14 ¹⁷³	-
11	Uzun boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin Mustafa	Bursa	30	15	Bandırma fî 17 Cemazievvel sene 60
12	Orta boylu kara köse sakallı es- seyyid Hasan Efendi bin Halil	Demirziya	50	16	Konya fî 5 Receb sene 60 Amed fî 12 Rebiülevvel sene 61 Kandıra fî 24 Şevval sene 61

¹⁷² Oda-i tehi/10.

¹⁷³ Oda-i tehi/13.

13	Uzun boylu kumral sakallı Ali Efendi bi Hasan	Sirozlu	26	Oda-yı mülâzım 17	Vilayet fî 17 Cemazielahir sene 60 Amedşûd Beyrut fî 2 Şevval sene 63
14	Uzun boylu sarı müzellef sakallı Ahmed Efendi bin Tahir	Kalkandelenli	25	Oda-yı mülâzım 18	Bergos fî 25 Receb sene 60 Amed fî 1 Şevval sene 63 Bergos fî 2 Şevval sene 63
15	Orta boylu kara müzellef sakallı Abdullah Efendi bin Mustafa	Göynük	25	Mezbûr	Memleket fî 24 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 3 Cemazielevvel sene 61 Kandıra fî 23 Cemazielevvel sene 61
16	Uzun boylu kumral sakallı es-seyyid Ahmed Latif Efendi bin Mehmed Sadık	Asitane	21	Mezbûr	-
17	Uzun boylu kumral sakallı İsmail Efendi bin İbrahim	Niğbolulu	40	Mezbûr	Memleket fî 11 Cemazielahir sene 60

18	Orta boylu sarı sakallı es-seyyid Salih Efendi bin Ömer	Şumnulu	26	Mezbûr	Memleket fî 23 Cemazielevvel sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61 Ruscuk fî 12 Cemazielevvel sene 61
19	Orta boylu kara müzellef sakallı es-seyyid Ebubekir Efendi bin Halil	Silistre	22	Mezbûr	Memleket fî 11 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 1 Şevval sene 63 Silistre fî 2 Şevval sene 63
20	Uzun boylu sarı sakallı es-seyyid Hüseyin Şükri Efendi bin el-hâc Mustafa	Ödemişli	28	Mezbûr	Vidin fî 15 Muharrem sene 60 Amedşûd Silistre fî 2 Şevval sene 63
21	Kısa boylu şâbb-emred Ahmed Efendi bin el-hâc Mehmed	Yerköy	13	Mezbûr	Tekfurdağı fî 19 Receb sene 161
22	Orta boylu az müzellef sakallı Halil Efendi bin İbrahim	Mesileli	20	Mezbûr	Fîlibe fî 8 Cemazielahir sene 60 Amed fî 1 Şevval sene 63

					Kavala fî 2 Şevval sene 63
23	Orta boylu sarı müzellef sakallı Halid Efendi bin Mehmed	Zileli	20	Mezbûr	Varna fî 4 Cemazielahir sene 60 Amed fî 12 Şevval sene 61 Varna fî 11 Safer sene 63
24	Orta boylu sarı müzellef sakallı Zeynelabidin Efendi bin Hüseyin	Sirozî	20	Mezbûr	Gökboza fî 13 Cemazielahir sene 60 Amedşûd Bergos fî 12 Cemazielahir sene 61 Amed fî 1 Şevval sene 63 Bergos fî 1 Şevval sene 63
25	Kısa boylu kır köse sakallı Ali Efendi bin Mustafa	Bolu	45	Mezbûr	Memleket fî 16 Şevval sene 60
26	Kısa boylu şâbb-emred Mehmed Emin Efendi bin Ali	Bolu	16	Mezbûr	-
27	Orta boylu şâbb-emred es- seyyid Halil Efendi bin Ali	Bolu	18	Mezbûr	-

28	Orta boylu şâbb-emred Selim Efendi bin Mehmed	Vizeli	15	Mezbûr	Bursa fî 11 Şevval sene 60
29	Uzun boylu sarı köse sakallı Osman Efendi bin Ahmed	Bosna	20	Mezbûr	-
30	Orta boylu kara köse sakallı Mehmed Efendi bin Mustafa	Divazlı	20	6	Hicaz fî 6 Cemazievvel sene 60
32 ¹⁷⁴	Orta boylu kumral sakallı Selim bin Abdullah	Karinabad	26	Mücedde dfî 26 Safer sene 63	Memleket fî 6 Receb sene 62
33	Orta boylu müzellef sakallı Mehmed Emin Efendi bin Ahmed	Bosna	25	-	Nakl Medrese-i 50 fî gurre Cemazielahir sene 62
34	Kumral sakallı seyyid Ömer Efendi bin Süleyman	Trabzon	30	Fî 2 Şevval sene 63	Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63
35	Kumral sakallı	İnözlü	40	-	-

¹⁷⁴ 31 nolu sıra boş olarak bulunmaktadır.

	Hafız Hacı Mustafa Efendi bin Bekir				
36	Mehmed Haşim bin Abdurrahman	Karahisar	25	-	Nakl medrese-i 138 fî der-sene 67
37	Talebeden kara sakallı Ali Hilmi Efendi bin Hacı Halil	Tarsuslu	37	-	Nakl medrese-i Ahşab derûn fî 6 Receb sene 67

1.28. Dülgerzâde Medresesi

Medresede 1844 sayımında 18 kişi bulunmaktadır. 12 farklı isim kullanılmıştır. Mehmed, Numan, Salih en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 25'tir. En büyük 35 yaşında en küçük ise 20 yaşındadır. Fizikî özellik olarak 13 kişi orta, 1 kişi uzun boyludur. Medresede 5 oda vardır. 1 ve 2 numaralı odalar boştur. 1 kişi mülazımdır¹⁷⁵.

Tablo 34: Medrese-i Dülgerzâde'ye Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu kumral sakallı Süleyman Efendi bin Osman	Simavlı	35	3 ¹⁷⁶	Keyderus fî 4 Cemazievvel sene 60 Amed fî 22 Receb sene 61 Hazargrad

¹⁷⁵ BOA, NFS, d. 187.

¹⁷⁶ Oda-i tehi/1-2

					fî 23 Zilhicce sene 61 Amed fî 2 sene 63
2	Orta boylu sarı sakallı es-seyyid Mehmed Efendi bin Salih	Varnalı	30	4	Vidin fî 12 Rebiülahir sene 60
3	Orta boylu kara sakallı Salih Efendi bin Osman	Bosnavî	21	6	-
4	Orta boylu şâbb-emred Halil Efendi bin Osman	Bosnavî	21	5	Vidin fî 8 Cemazielahir sene 60
5	Orta boylu müzellef sakallı es-seyyid Numan Efendi bin Mehmed	Bosnavî	20	Mülâzım	Vidin fî 24 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 12 Rebiülevvel sene 61 Tekfurdağı fî 24 Receb sene 61 Amed fî 22 Şevval sene 63 Vidin fî der-sene 66
6	Uzun boylu şâbb-emred Cafer Efendi bin Mustafa	Bosna	21	Mezbûr	Vidin fî 20 Cemazielahir sene 60

7	Orta boylu şâbb-emred Mahmud Efendi bin Emin	Erzurumî	21	Mezbûr	-
8	Orta boylu kumral sakallı Ali Efendi bin Mustafa	Tekeli	25	Mezbûr	Keyderus fî 8 Cemazielevvel sene 60
9	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Hafız Mehmed Arif Efendi bin Ali	Erzincanlı	21	Mezbûr	Hicaz fî 20 Safer sene 60
10	Orta boylu köse sakallı Ömer bin Abid	Dağistanî	35	-	Kastamonu fî 4 Receb sene 60
11	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin Mehmed	Bosnavî	35		Tuna fî 11 Şaban sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Selanik fî der-sene 65 Fî gurre Rebiülevvel sene 61
12	Orta boylu sarı müzellef sakallı Molla Salih bin İbrahim	Bosnavî	25	-	Tekfurdağı fî 12 Rebiülahir sene 61 Amedşûd Vidin fî 2 Şevval sene 63
13	Orta boylu müzellef sakallı Mehmed Efendi	Bosnavî	23		Nakl medrese-i 10 fî gurre Safer sene 62 fî 21 Safer sene 62

	bin Abdullah				
14	Orta boylu kara sakallı Mehmed bin Hasan	Ahışhalı	30		Vidin fî der-sene 64 fî 6 Rebiülahir sene 62
15	Diğer kara sakallı Osman Efendi bin Hayrullah	Cumaatik	25		Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Selanik fî der-sene 65 fî 1 Şevval sene 63
16	Diğer müzellef sakallı Numan bin Mehmed	Bosnalı	25		Vilayet fî der-sene 65 Fî der-sene 65
17	Talebeden kara sakallı Numan bin İbrahim	Bosna	25	-	Vidin fî der-sene 65
18	Sarı sakallı Ahmed bin Hüseyin	Bosnavî	25	-	Nakl medrese-i dâr-ül hadis 15 numara fî der-sene 66

1.29. Sultan Mehmed Han Feyzullah Efendi Medresesi

Fatih'te Macar Kardeşler Caddesi üzerinde bugün Millet Kütüphanesi olarak kullanılan bina, Sultan Mustafa devrinde Şeyhülislamlık yapmış olan Feyzullah Efendi'nin medresesidir. XVII. asır Türk mimarisinin bariz özelliklerini taşıyan medrese, klasik devrin son temsilcilerindendir¹⁷⁷. Medresede toplamda 26 kişi kayıtlıdır¹⁷⁸. 1844 sayımında 24 kişi vardır. 11 farklı isim kullanılmıştır. Ali, Ahmed, Osman, Halil en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 22'dir. En büyük yaş 35, en

¹⁷⁷ Kütükoğlu, 1869, s. 50.

¹⁷⁸ Kütükoğlu, 1869, s. 13-24.

küçük yaş 12'dir. Fizikî evsafözellik olarak 2 kişi kısa, 15 kişi orta, 2 kişi uzun boyludur. Toplamda 7 odası mevcuttur. 1, 4 ve 6 numaralı odalar boştur. 1 mülazım vardır¹⁷⁹. 1914 raporuna göre odaları zemine bitişiktir vegüneş ışığı almamaktadır. Hava almaya müsaittir. 10 adet odası olmakla bereber sonradan 5 baraka ilave edilmiştir. Talebe iskanına uygun değildir. Fakat yeniden inşa edilmesi halinde iskana uygun hale gelebilir. 1918 de vakıflar müdürlüğü tarafından kütüphane olarak kullanılmıştır¹⁸⁰.

Tablo 35: Medrese-i Feyzullah Efendi Kurb-ı Sultan Mehmed Han'a Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu kumral sakallı Mustafa Efendi bin Ahmed	Bilecikli	30	2 ¹⁸¹	Bilecik fî 12 Rebiülahir sene 61
2	Uzun boylu kumral sakallı es-seyyid Osman Efendi bin Ahmed	Yarhisar	35	3	Balcık fî 20 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Bilecik fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî der-sene 67
3	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Emin Efendi bin	Bilecik	30	5 ¹⁸²	Bilecik fî 17 Cemazielahir sene60 Amedşûd Bilecik

¹⁷⁹ BOA, NFS, d. 187.

¹⁸⁰ Kütükoğlu, a.g.m, s. 157-158.

¹⁸¹ Oda-ı tehi/1.

¹⁸² Oda-i tehi/4.

	Ahmed				fî 12 Cemazielevvel sene 61
4	Orta boylu kumral müzellef sakallı Bekir Efendi bin İbrahim	Bilecik	23	Oda-yı mülâzım 7 ¹⁸³	Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 61
5	Orta boylu sarı müzellef sakallı Osman Efendi bin Ali	Bilecik	20	Mezbûr	Memleket fî 20 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 61
6	Orta boylu şâbb-emred es-seyyid Mustafa Efendi bin Osman	Kuyucaklı	20	Mezbûr	Memleket fî 18 Rebiülevvel sene 60 Amedşûd Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 61
7	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Ahmed Efendi bin Osman	Kuyucaklı	30	Mezbûr	Bayramiç fî 11 Receb sene 60 Amed fî 21 Rebiülevvel sene 61 Bayramiç fî 23 Şevval sene 61
8	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin Hüseyin	Kuyucaklı	26	Mezbûr	Bayramiç fî 9 Receb sene 60 Amed fî 12 Rebiülevvel sene 61

¹⁸³ Oda-i tehi/6.

					Bayramiç fî 29 Şevval sene 63
9	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Hüseyin Efendi bin Hasan	Bilecik	33	Mezbûr	Bilecik fî 27 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Bilecik fî 12 Cemazielevvel sene 61
10	Orta boylu kumral sakallı seyyid Halil Efendi bin Hüseyin	Kuyucaklı	20	Mezbûr	Kocakale fî 9 Receb sene 60 Amed fî 22 Rebiülevvel sene 61 Kal'a-i Sultaniye fî 12 Cemazielahir sene 61 Amed fî der-sene 67
11	Kısa boylu şâbb-emred Halil Efendi İbn-i Abdurrahman	Kuyucaklı	16	Mezbûr	Bayramiç fî 9 Receb sene 60 Amed fî 12 Rebiülevvel sene 61 Amedşûd
12	Uzun boylu kara müzellef sakallı seyyid Ali Efendi bin Ali	Kuyucaklı	23	Mezbûr	Bayramiç fî 22 Cemazielevvel sene 60 Amedşûd Bayramiç fî 12 Cemazielahir sene 61 Amed

					fî der-sene 67
13	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Mehmed Efendi bin Mehmed	Karacasu	20	Mezbûr	Amed fî der-sene 67
14	Orta boylu kumral sakallı Halil Efendi bin Mehmed	Yerköy	18	Mezbûr	Bayramiç fî 14 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Bayramiç fî 19 Şevval sene 61
15	Orta boylu şâbb-emred Hafız Abdurrahman Efendi bin Mustafa	Demircili	18	Mezbûr	Nakl Mahalle-i Baba Hasan Ali fî 20 Zilkade sene 1260
16	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Emin Efendi bin Ahmed	Bilecik	23	Mezbûr	Memleket fî 20 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Kirmastı fî 18 Rebiülahir sene 61 Amed fî der-sene 67
17	Kısa boylu şâbb-emred Mustafa Efendi	Bilecik	21		Amed fî 22 Safer sene 61 Lefke

	bin Halil				fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî der-sene 67 amed fî der-sene 67
18	Orta boylu şâbb-emred Ali Efendi bin Hüseyin	Kuyucak	12		Bayramiç fî 27 Rebiülahir sene 61 Amed fî der-sene 67 nakl fî 22 safer sene 261
19	Orta boylu şâbb-emred Ahmed bin Hasan	Yarhisar	14		Bilecik fî 12 Cemazielevvel sene 61 fî 22 safer sene 61
20	Seyyid Halil bin Abdurrahman	Kuyucak	23		Müceddedfî der-sene 67
21	Ter bıyıklı Osman bin Ahmed	Ayaşlı	20	-	Nakl Mahalle-i Sultan Bayezid Kul Çarşısı fî der-sene 67
22	Ter bıyıklı Ahmed bin Mehmed	Kırşehirli	18	-	-
23	Kumral sakallı Mehmed Haşim bin Hasan	Kestel	25	-	-
24	Sarı sakallı Ali bin Mustafa	Bilecik	26	-	-

1.30. Pîrî Mehmed Paşa Medresesi

1844 sayımında medresede 24 kişi bulunmaktadır. 13 farklı isim kullanılmıştır. Ahmed, Mehmed, Abdullah, Feyzullah en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 26'dır. En büyük olan kişi 60 yaşında en küçük ise 15 yaşındadır. Fizikî özellik olarak 2 kişi kısa, 14 kişi orta, 3 kişi uzun boyludur. Toplamda medresede 10 oda mevcuttur. 9 numaralı oda boştur. 1 kişi mülazımdır¹⁸⁴. 1869 tarihli sayımda medresede toplamda 40 kişi kayıtlıdır¹⁸⁵. 1914 raporuna göre odalar zemine bitişiktir. Bazı odalar ufak olup birer kişilik, bazı odalar ise ikişer kişiliktir. Cami ve mezarlık arasında olmasında dolayı yeniden inşa edilip iskâna uygun hale getirilebilir¹⁸⁶.

Tablo 36: Medrese-i Pîrî Mehmed Paşa Kurb-ı Zeyrek'e Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Uzun boylu kumral sakallı Mehmed Emin Efendi bin Abdullah	Geredeli	32	1	Sakız fî 9 Receb sene 60 Amed fî 22 Rebiülevvel sene 61 Ankara fî 3 Rebiülahir sene 61
2	Orta boylu kumral sakallı el-hâc Ahmed Efendi bin Ahmed	Bayramiç	28	2	Trabzon fî 17 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 24 Zilkade sene 260
3	Orta boylu kumral	Trabzonlu	38	3	Varna

¹⁸⁴ BOA, NFS, d. 187.

¹⁸⁵ Kütükoğlu, 1869, s. 13-24.

¹⁸⁶ Kütükoğlu, a.g.m, s. 112.

	sakallı Mehmed Efendi bin Mustafa				fî Gurre Şaban sene 60 Amed fî 3 Safer sene 61 Bilecik fî 24 Şaban sene 61
4	Orta boylu kumral sakallı Mahmud Efendi bin Ömer	Trabzonlu	32	4	Konya fî gurre Şaban sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Konya fî 18 Şaban sene 61 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Memleket fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Konya fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65
5	Orta boylu kara sakallı es-seyyid Mehmed Efendi bin Ali	Herberdet	30	Oda-yı mülâzım 5	Balıkesir fî 4 Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Balıkesir fî 12 Cemazielahir sene 61

6	Uzun boylu kara sakallı Mehmed Efendi bin Osman	Vizeli	22	Mezbûr	Varna fî 18 Cemazievvel sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Varna fî 21 Cemazielahir sene 61 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Vidin fî 2 Şevval sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vidin der-sene 65
7	Kısa boylu müzellef sakallı Abdullah Efendi bin Mehmed	Alaplılı	20	Mezbûr	Memleket fî 6 Cemazievvel sene 61 Amed fî 12 Şevval sene 61 Girid fî 2 Şevval sene 63
8	Ortaca boylu kara köse sakallı Feyzullah Efendi bin Hüseyin	Samakidli	27	6	Bilecik fî 10 Cemazielahir sene 60 Amed fî 13 Rebiülevvel sene 61 Bilecik fî 22 Cemazievvel

					sene 61 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 263 Varna fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63
9	Orta boylu kumral müzellef sakallı Feyzullah Efendi bin Halil	Samsunlu	20	7	Varna fî 23 Cemazielahir sene 60 Amed fî 12 Rebiülevvel sene 61 Şile fî 22 Cemazielahir sene 261 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vilayet fî der-sene 65
10	Orta boylu kırca sakallı Hevâce Feyzullah Efendi bin Abdullah	Kangallı	60	8	-
11	Orta boylu kumral köse sakallı Mehmed Said Efendi bin Abdülhamid	Kangallı	30	10 ¹⁸⁷	Selanik fî 19 Cemazielahir sene 60 Amed fî gurre Safer sene 61

¹⁸⁷ Oda-i tehi/9.

					İskenderiye fî 9 Safer sene 62 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66
12	Orta boylu şâbb- emred İbrahim Efendi bin Mustafa	Akhisarlı	15	Mezbûr	Geyve fî Gurre Şaban sene 60 Amed fî 14 Rebiülevvel sene 61 Geyve fî 27 Şaban sene 61 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Kütahya fî 2 Cemazielevvel sene 63
13	Orta boylu kumral müzellef sakallı Mehmed Efendi bin Ahmed	Hacıoğlu Pazarı	22	Mezbûr	Balcak fî 20 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Berevadi fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 4 Safer sene 62 Memleket fî 18 Cemazielevvel

					sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63
14	Kısa boylu şâbb- emred Hüseyin Efendi bin Mehmed	Üsküblü	15	Mezbûr	Midilli fî 9 Receb sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Midilli fî 15 Receb sene 61
15	Uzunca boylu kumral sakallı Ahmed Efendi bin Mustafa	Pazarcıklı	35	1	Pazarcık fî 4 Receb sene 60
16	Orta boylu kara sakallı Hafız Abdullah bin Abdülkadir	Çankırlı	23	Mezbûr	Varna fî 18 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Balcak fî 23 Cemazielahir sene 61 Amed fî 6 Safer sene 62 Varna fî 5 Cemazielahir sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vidin

					fî der-sene 65
17	Ali Efendi bin Abdullah	Livaneli	15	-	Selanik fî 2 Safer sene 62
19 ¹⁸⁸	Adem Efendi bin Mustafa	Adapazarı	26	-	Vidin fî 8 Cemazielevvel sene 61 Amed fî gurre Safer sene 62 Varna fî 11 Safer sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63
20	Orta boylu Mehmed bin Mustafa	-	32		Vilayet fî 2 Safer sene 63 fî 11 safer sene 63
22 ¹⁸⁹	Orta boylu kara sakallı Şerif bin Mehmed	Kütahya	27	-	Selanik fî 1 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Selanik fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65
23	Diğeri kara bıyıklı Hafız Hüseyin bin Abdullah	Kütahya	22	-	Bursa fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65

¹⁸⁸ 18 nolu sıra boş bulunmaktadır.

¹⁸⁹ 21 nolu sıra boş bulunmaktadır.

					Silistre fî der-sene 66
24	Orta boylu Abdullah bin Bekir	-	18		Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66 fî 2 zilhicce sene 263
26 ¹⁹⁰	Müzellef sakallı Ahmed Efendi İbn- i İsmail	Trabzon	25		Trabzon fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 66 fî 1 şevval sene 63
27	Talebeden te bıyıklı Veli bin Abdullah	Hicazlı	20		Silistre fî der-sene 66 fî der- sene 66

¹⁹⁰ 25 nolu sıra boş olarak bulunmaktadır.

1.31. Hamid Efendi Medresesi

Zeyrek'te Unkapanı'na giderken sol taraftaki Fil Yokuşu üzerinde bulunan medrese, Bizans yapısı bir bina üzerine Ebussuud Efendi'nin halefi Şeyhülislam Hamid Efendi tarafından XVI. asrın ikinci yarısında Mimar Koca Sinan'a inşa ettirilmiştir¹⁹¹. Medresede toplamda 30 kişi kayıtlıdır. 1 müderris vardır¹⁹². 1844 yılı sayımında medresede 51 kişi bulunmaktadır. 23 farklı isim kullanılmıştır. Ahmed, Mustafa, Mehmed en fazl kullanılan isimlerdir. Medresede yaş ortalaması 21'dir. En büyük kişi 38, en küçük 13 yaşındadır. Fizikî özellik olarak 7 kişi kısa, 14 kişi orta, 8 kişi uzun boyludur. Toplamda medresede 9 oda mevcuttur¹⁹³. 1914 raporuna göre medrese iki katlıdır. Toplamda 26 oda mevcuttur. 3 ahşab oda ile birlikte 29 oda olmuştur. Avlusu geniş olmakla birlikte yeniden inşa edilirse ilme uygun hale gelebilir. 40 kişi ikamet edebilir. 1918 de bir kısmına muhacirler yerleşmiş bir kısmında ise öğrenciler bulunmaktadır¹⁹⁴.

Tablo: 37 Medrese-i Hamid Efendi Kurb-ı Zeyrek'e Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu az kara sakallı Hafız Numan Efendi bin Mustafa	Sofa	20	1	Bergama fî gurre Receb sene 60 Amedşûd fî 25 Rebiülahir sene 60
2	Uzun boylu sarı sakallı Mustafa Efendi bin Memiş	Rizeli	30	2	Memleket fî 9 Zilkade sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Tuna fî 24 Rebiülahir sene 61

¹⁹¹ Kütükoğlu, 1869, s. 53.

¹⁹² Kütükoğlu, 1869, s. 13-24.

¹⁹³ BOA, NFS, d. 187.

¹⁹⁴ Kütükoğlu, a.g.m, s. 111.

					Amed fî 1 Muharrem sene 62 Varna fî 8 Cemazielevvel sene 62
3	Kısa boylu az müzellef sakallı es-seyyid Ali Efendi bin Halil	Ordubayramlı	19	3	Kozluca fî 10 Cemazielahir sene 60 Amedşûd Kozluca fî 23 Cemazielevvel sene 261 Varna fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 65
4	Orta boylu kara sakallı Ahmed Efendi bin Osman	Palancalı	25	4	Kozluca fî 20 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61
5	Uzun boylu kumral köse sakallı es-seyyid Halil Efendi bin	Kozluca	24	5	Memleket fî 10 Cemazielevvel sene 60 Memleket

	Mehmed				fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 24 Muharrem sene 62 Silistre fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
6	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Sadık Efendi bin Hüseyin	Viranşehir	25	6	Şeyhler fî 16 Şaban sene 60 Şeyhler fî 17 Şaban sene 61 Amed fî 4 Muharrem sene 62 Varna fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 12 Cemazielevvel sene 63 Brusa fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 İzmid fî der-sene 66 Amed

					fî der-sene 67 Trabzon fî der-sene 67
7	Orta boylu kumral sakallı Yakub Efendi bin Hüseyin	Şumnulu	26	7	Memleket fî 2 Cemazielevvel sene 61
8	Orta boylu kumral sakallı Ali Efendi bin Mustafa	Asitane	28	8	Bursa fî 3 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 4 Safer sene 61 Bursa fî 8 Şaban sene 61 Amed fî 6 Muharrem sene 62 Bursa fî 8 Zilkade sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Bursa fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Bursa fî der-sene 66
9	Orta boylu sarı müzellef sakallı Mehmed Efendi bin Abdülhalim	Varna	20	9	Memleket fî gurre Cemazielevvel sene 61 Amed fî 4 Muharrem sene 62 Memleket

					fî 15 Cemazievvel sene 62
10	Uzun boylu sarı köse sakallı es-seyyid hafız Ömer Efendi bin Mustafa	Sofa	22	Mezbûr	Bergama fî 20 Cemazievvel sene 60
11	Uzun boylu kumral müzellef sakallı Hafız Şaban Efendi bin Mustafa	Sofalı	24	Mezbûr	Bursa fî 11 Cemazielahir sene 60 Amedşûd fî 20 Şevval sene 60
12	Uzun boylu kara sakallı İsmail Efendi bin Ali	Taşköprü	28	Mezbûr	Memleket fî 22 Rebiülahir sene 60
13	Kısa boylu sarı sakallı Halil Efendi bin İsmail	Köstenceli	25	Mezbûr	Ruscuk fî 11 Cemazielahir sene 61 Amed fî 4 Muharrem sene 62 Memleket fî 9 Safer sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistrefî der-sene 66 Amed fî der-sene 67

14	Kısa boylu şâbb-emred es-seyyid İbrahim Efendi bin Salih	Kozluca	17	Mezbûr	Kozluca fî 20 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Memleket fî gurre Cemazielevvel sene 61 Amed fî 4 Muharrem sene 62 Memleket fî 15 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
15	Kısa boylu şâbb-emred es-seyyid Abdülhamid Efendi bin Mustafa	Karasulu	15	Mezbûr	Nakl medrese-i Demir-i Salis der-Fatih fî 23 Rebiülahir sene 60
16	Orta boylu şâbb-emred es-seyyid Eyüb Efendi bin İbrahim	Şumnulu	15	Mezbûr	Kozluca fî 11 Cemazielevvel sene 60

17	Kısa boylu şâbb- emred Bekir Efendi bin Ahmed	Kozlucalı	15	Mezbûr	Memleket fî gurre Cemazielahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Beravadi fî 12 Cemazielevvel sene 61
18	Uzun boylu şâbb- emred es-seyyid Mustafa Efendi bin Ahmed	Manyaslı	18	Mezbûr	Memleket fî 24 Cemazielevvel sene 60
19	Kısa boylu şâbb- emred Numan Efendi bin Ali	Rizeli	13	Mezbûr	Gemlik fî 9 Rebiülahir sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Memleket fî 6 Cemazielahir sene 61
20	Orta boylu kara sakallı Mehmed bin Halil	Mekreblî	22		Memleket fî 23 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 4 Rebiülahir sene 62 Memleket fî 29 Cemazielevvel sene 62 fî 21 safer sene 61
21	Orta boylu müzellef sakallı Mehmed Efendi	İzmirli	20	-	Nakl Medrese-i Hilalci (46) fî 21 Rebiülevvel sene

	bin Ali				1261
22	Orta boylu kumral sakallı İbrahim bin Mustafa	Köstenceli	35	-	Pazarcık f 11 Cemazielahir sene 261 Amed fî 26 Muharrem sene 62 Tekfurdağı fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Manastır fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
23	Orta boylu kara sakallı Ahmed bin Mehmed	Konyalı	25		fî 26 Muharrem sene 62
24	Ahmed Efendi bin Ömer	Mendirekli	15	-	Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62
25	Mehmed Efendi bin Mustafa	Mendirekli	28	-	Varna fî 8 Cemazielevvel sene

					62
26	Kısa boylu şâbb-emred Numan bin Ali	Vizeli	17	-	fî gurre Muharrem sene 62
27	Uzun boylu ter bıyıklı Mehmed Efendi bin İbrahim	Köstenceli	18	-	Varna fî 8 Cemazievvel sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
28	Orta boylu müzellef sakallı Mustafa Efendi bin Seyid	Bigalı	20	-	-
29	Uzun boylu şâbb-emred Osman bin Mehmed	Sandıklı	17	-	-
30	Süleyman Efendi bin Ahmed	Mendirekli	15	-	Varna fî 8 Cemazievvel sene 60

					Amed fî gurre Safer sene 62 Vilayet fî 2 Şevval sene 63
31	Orta boylu kara sakallı Mustafa bin Mustafa	Rize	36	-	Fî 2 Rebiülahir sene 63
32	Mehmed bin Ali	Trabzon	25	-	Silistre fî der-sene 66
33	Orta boylu müzellef sakallı seyyid Ali bin Halil	-	19		Vilayet fî der-sene 66 Fî3 zilhicce Sene 263
34	Diğer kara sakallı Osman bin Ömer	Bosna	25	-	Nakl medrese-i 10 Asitane fî 1 Şevval sene 63
35	Mehmed bin Hasan	-	16	-	Vilayet fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Manastır fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
36	Müzellef kara sakallı Emin Efendi bin Seyyid Feyzullah	Sivas	25		Ruscuk fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66

					Amed fî der-sene 67 fî 2 şevval sene 63
37	Şâbb-emred Abdurrahman Efendi bin Ali	Köstence	18	-	Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 65
38	Ter bıyıklı Osman bin Salih	Tunalı	20	-	-
39	Mehmed bin Ahmed	Amasya	25		Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 fî der-sene 65 mücedded
40	Diğer müzellef sakallı Hüseyin bin Ali	Kastamonu	25	-	Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66
41	Mustafa bin Halil	Erzurum	24		Vidin fî der-sene 66 fî der-sene 66
42	Diğer müzellef sakallı İsmail bin Seyfî	Mankaliye	22		Amed fî der-sene 66 Manastır fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67

					fî der-sene 65
43	Diğer kara sakallı Abdurrahman bin Ömer	Erzurum	23	-	Silistre fî der-sene 66
44	Diğer ter bıyıklı Ahmed bin Salih	Kozluca	17		Vilayet fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 fî der- sene 66
45	Diğer şâbb- emred Ahmed bin Meşar	Düzce	17	-	-
46	Diğer şâbb- emred Mehmed Arif bin Hacı Ali	-	14	-	Manastır fî der-sene 66
47	Diğer ter bıyıklı İsmail bin Mehmed	Ahışa	24	-	Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
48	Diğer ter bıyıklı Hayrullah Efendi bin Ali	Köstenceli	20		Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 fî der-sene 66
49	Diğer şâbb- emred Mehmed	Kozluca	18	-	-

	bin Mustafa				
50	Diğer şâbb- emred Ahmed bin Osman	Kastamonulu	14	-	-
51	Diğer şâbb- emred Ferhad bin İshak	Mankaliye	15	-	Manastır fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67

1.32. Sultan Mehmed Han Tuti Abdüllatif Efendi Medresesi

1844 yılı sayımına göre medresede 5 kişi bulunmaktadır. Medresenin yaş ortalaması 32'dir. En büyük yaşa sahip olan kişi 50, en küçük yaş ise 15'tir. Fizikî özellik olarak 3 kişi orta, 1 kişi uzun boyludur. Toplamda medresede 5 oda bulunmaktadır. 2 ve 4 numaralı odalar boştur. 1 kişi köledir¹⁹⁵. 1869 tarihli sayımda medresede toplamda 9 kişi kayıtlıdır. 2 müderris mevcuttur¹⁹⁶.

Tablo 38: Medrese-i Tuti Abdüllatif Efendi Kurb-ı Sultan Mehmed Han'a Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Uzun boylu kara müzellef sakallı Mustafa Efendi bin Mehmed	Selanik	26	1	Vize fî 10 Şaban sene 260
2	Orta boylu kumral sakallı el-hâc Ahmed Efendi bin Mustafa	Erzurumlu	50	3	-

¹⁹⁵ BOA, NFS, d. 187.

¹⁹⁶ Kütükoğlu, 1869, s. 13-24.

3	Orta boylu kumral sakallı Abdülhamid Efendi bin İbrahim	Selanik	48	5 ¹⁹⁷	-
4	Gulâmi şâbb-emred Zencî Bilal bin Abdullah	-	15	-	-
5	Orta boylu ter bıyıklı Abdurrahman bin Hacı Mustafa	-	21		İzmid fî 1 Safer sene 62 Fî 27 zilkade sene 61

1.33. Moravî Osman Efendi Medresesi

1844 yılı sayımında medresede toplamda 26 kişi mevcuttur. 16 farklı isim kullanılmıştır. Mustafa ve Osman en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 24'tür. En büyük yaş 52, en küçük yaş ise 17'dir. Fizikî özellik olarak 14 kişi orta, 6 kişi uzun boyludur. Medresede 8 oda vardır¹⁹⁸. 1869 tarihli sayımda medresede toplamda 14 kişi kayıtlıdır¹⁹⁹. 1914 raporuna göre zemine bitişik 8 oda ile 2 barakası vardır. Barakalar kötü durumunda olup birer kişiliktir. İnşa tarzı sebebiyle iskana uygun değildir. Avlusu geniş olduğu halde binalar arasında kalmıştır. Günümüzde arsa halindedir²⁰⁰.

Tablo 39: Medrese-i Moravî Osman Efendi Kurb-ı Kadıçesmesi'ne Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Uzun boylu müzellef sakallı	Kavalalı	35	1	-

¹⁹⁷ Oda-i tehi/ 2-4.

¹⁹⁸ BOA, NFS, d. 187.

¹⁹⁹ Kütükoğlu, 1869, s. 13-24.

²⁰⁰ Kütükoğlu, a.g.m, s. 108.

	Mustafa Efendi bin Osman				
2	Uzun boylu kumral sakallı Salih Efendi bin Mehmed	Berkofçeli	25	2	Vilayet fî 10 Şevval sene 60 Amed fî 24 Zilkade sene 61 Ayvacıkfî 6 Şevval sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 263 Ayvacık fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Memleket fî der-sene 67
3	Orta boylu kumral sakallı Veliüddin Efendi bin Ahmed	Dramalı	25	3	Vilayet fî 10 Şevval sene 60 Amed fî 24 Zilkade sene 60 Memleket fî 6 Cemazielahir sene

					61 Amed fî 24 Zilkade sene 61 Memleket fî 28 Cemazielevvel sene 62 Amedşûd Memleket fî 2 Safer sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
4	Müderrişîn-i kirâmdan uzun boyu kırca sakallı Yusuf Efendi bin Ahmed	Kavalalı	52	4	Vilayet fî 6 L şç60 Amed fî 14 Zilkade sene 60 Memleket fî 19 Şaban sene 261 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63
5	Uzun boylu kumral sakallı Mustafa Efendi bin Mehmed	Beyşehirli	35	5	Pazarköy fî 3 Şaban sene 60 Amed fî 21 Zilkade sene 60 Ayvacık fî gurre Cemazielahir sene 261

					<p>Amed fî 24 Safer sene 62</p> <p>Bayramiç fî 7 Receb sene 62</p> <p>Amed fî 1 Rebiülevvel sene 63</p> <p>Bayramiç fî 2 Cemazielevvel sene 63</p> <p>Amed fî 2 Şevval sene 63</p> <p>Nakl medrese-i 72 fî 11 Şevval sene 63</p>
6	Orta kumral köse sakallı es-seyyid Hüseyin Efendi bin İsmail	Konya	42	6	-
7	Orta boylu kumral sakallı Abdullah Efendi bin Nuri	Mürefteli	24	7	<p>Memleket fî 15 Cemazielevvel sene 60</p> <p>Amed fî 22 Muharrem sene 61</p> <p>Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 61</p> <p>Amed fî 22 Zilkade sene 61</p> <p>Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62</p> <p>Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63</p>

					Memleket fî 6 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Memleket fî der-sene 67
8	Orta boylu kara sakallı Ali Efendi bin Ahmed	Dramalı	22	8	Çirmen fî 2 Receb sene 60 Amed fî 24 Zilkade sene 60 Çirmen fî 6 Cemazielahir sene 61 Amed fî 24 Zilkade sene 61 Amedşûd fî 2 Rebiülevvel sene 63 Vilayet fî 11 Cemazielahir sene 63
9	Orta boylu şâbb- emred es-seyyid Hafız Ahmed	Ekrubeli	17	Mezbûr	Pazarköy fî 8 Receb sene 60 Amed

	Efendi bin Mustafa				fî 12 Rebiülevvel sene 61 Pazarköy fî 27 Receb sene 261 Amed fî 24 Zilkade sene 61 Bayramiç fî 2 Şevval sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Bayramiç fî 2 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63
10	Orta boylu şâbb-emred Hafız Mehmed Efendi bin Ahmed	Dramalı	18	Mezbûr	Memleket fî 27 Receb sene 61 Amed fî 24 Zilhicce sene 61 Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 263 Aydın fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63

					Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Memleket fî der-sene 67
11	Uzunca boylu kumral sakallı Mustafa Efendi bin Hevâce Abdülkerim	Beravenli	25	1	Memleket fî 9 Cemazielahir sene 60 Amed fî 4 Zilkade sene 60 İskenderiye fî 22 Cemazielevvel sene 61
12	Orta boylu müzellef sakallı Hafız İbrahim bin Halil	Manastırlı	23		Nakl Medrese-i Esad Efendi 115 fî gurre Safer sene 62 fî 23 cemazielevvel sene 1260 fî 23 Cemazielevvel sene 1260
13	Orta boylu şâbb- emred Adem bin Halil	Manastır	17	-	Nakl medrese-i 103 fî 22 Receb sene 61 Nakl medrese-i 115 fî gurre Safer sene 62
14	Mustafa Efendi bin Mahmud	(?)	17		Memleket fî 8 Rebiülahir sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 fî safer

					sene 60
15	Uzun boylu ablak Osman bin Ahmed	Varnalı	18		Vidin fî 8 Cemazievvel sene 62 Amed fî 2 RebiülevveŞevval sene 63 fî 7 cemazievvel Sene 61
16	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin Yusuf	Beslan	29		Bursa fî 8 Cemazievvel sene 62 fî gurre safer sene 62
17	Orta boylu müzellef sakallı Numan bin Hüseyin	Beslanlı	28	-	-
18	Orta boylu ter bıyıklı Osman bin Hüseyin	Belakabad	20		Tekfurdağı fî 9 Cemazievvel sene 62 fî Muharrem sene 62
19	Orta boylu müzellef sakallı Osman bin Ahmed	Adak	18		Memleket fî 2 Rebiülevvel sene 63 fî 11 rebiülevvel sene 63
20	Orta boylu şâbb- emred Şahid Ahmed bin Hacı Hüseyin	Drama	19	-	Vilayet fî 2 Safer sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vilayet

					fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Memleket fî der-sene 67
21	Orta boylu müzellef sakallı Hafız Hüseyin bin Ahmed	Drama	18	-	Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Memleket fî der-sene 67
22	Müzellef sakallı Abdülhalim Efendi bin Hacı Mehmed	Berkofçeli	21		fî 1 Şevval sene 63
23	Diğer köse sakallı Mustafa bin İbrahim	Bosna	28	-	Nakl medrese-i 72 fî 2 Şevval sene 63
24	Halil bin Hasan	Kavalalı	23		Vilayet fî der-sene 65 fî der-sene 65
25	Diğer şâbb- emred Bekir bin Mehmed	Bosna	20		fî der-sene 66
26	Diğer müzellef sakallı İbrahim bin Hacı Fettah	Düzce	22	-	Memleket fî der-sene 67

1.34. Said Ahmed Efendi Medresesi

1844 yılı sayımına göre medresede 34 kişi mevcuttur. 13 farklı isim kullanılmıştır. Osman, İsmail, Ahmed en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 23'tür. En büyük kişi 55, en küçük 15 yaşındadır. Fizikî özellik olarak 19 kişi orta, 5 kişi uzun boyludur. Toplamda 10 odası vardır. 4, 5, 7 ve 9 numaralı odalar boştur. 1 bevvab vardır²⁰¹.

Tablo 40: Medrese-i Said Ahmed Efendi Kurbanı Kadıçesmesi'ne Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Uzun boylu sarı köse sakallı Osman Efendi bin Mustafa	Bosna	25	1	Ruscuk fî 13 Cemazielahir sene 60
2	Orta boylu kumral sakallı es-seyyid Salih Efendi bin Mehmed	Zağra-i Atik	28	2	Memleket fî 2 Safer sene 60 Amed fî 12 Rebiülevvel sene 61 Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 16 Safer sene 62 Memleket fî 2 Rebiülevvel sene 63
3	Orta boylu kumral sakallı Sadullah Efendi bin Süleyman	Berkofçeli	28	3	Zağra-i Atik fî 7 Receb sene 60 Eski Zağra fî 26 Receb sene 61

²⁰¹ BOA, NFS, d. 187.

					<p>Amed fî 6 Safer sene 62</p> <p>Memleket fî 11 Cemazielahir sene 63</p> <p>Amed fî 1 Şevval sene 63</p> <p>Vilayet fî 2 Şevval sene 63</p> <p>Amed fî der-sene 65</p> <p>Vilayet fî der-sene 66</p> <p>Amed fî der-sene 67</p>
4	Uzun boylu kumral müzellef sakallı el-hâc Hüseyin Efendi bin Halil	Kavalalı	25	6 ²⁰²	<p>Kavala fî 12 Cemazielevvel sene 61</p>
5	Orta boylu kara sakallı es-seyyid Yahya Efendi bin Mehmed	Nurakoca	35	8 ²⁰³	<p>Nurakoca fî 8 Receb sene 60</p> <p>Amed fî 14 Rebiülevvel sene 61</p> <p>Vize fî 17 Rebiülahir sene 61</p> <p>Amed fî 26 Safer sene 62</p> <p>Memleket fî 9 Cemazielahir sene 62</p>

²⁰² Oda-i tehi/4-5.

²⁰³ Oda-i tehi/7.

6	Uzun boylu kumral sakallı Ahmed Efendi bin Mustafa	Dramalı	26	10 ²⁰⁴	Selanik fî 2 Cemazielahir sene 60 Amed fî 24 Rebiülevvel sene 61
7	Orta boylu şâbb-emred İbrahim Efendi bin Hafız Mehmed	Dramalı	18	Mezbûr	Hicaz fî 26 Cemazielevvel sene 60
8	Uzun boylu kara sakallı es-seyyid Mustafa Efendi bin Hüseyin	Drama	25	Mezbûr	Ayvacık fî 19 Receb sene 60 Amed fî 24 Rebiülevvel sene 61 Memleket fî 17 Cemazielahir sene 61 Amed fî 24 Safer sene 62 Kavala fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 4 Rebiülevvel sene 63 Vilayet fî 2 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Amedfî der-sene 66 Kavala fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
9	Orta boylu sarı köse sakallı	Bosna	25	Mezbûr	Vidin fî gurre Cemazielahir sene

²⁰⁴ Oda-i tehi/9.

	Osman bin Hasan				60 Vidin fî 11 Cemazielahir sene 261 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Vidin fî der-sene 67
10	Uzun boylu şâbb- emred İsmail Efendi bin Ali	Bosna	20	Mezbûr	Ruscuk fî 16 Cemazielahir sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61 Selanik fî 11 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Selanik fî der-sene 66
11	Orta boylu şâbb- emred Mustafa Efendi bin İsmail	Kazanlık	18	Mezbûr	Memleket fî gurre Cemazielevvel sene 60 Amed fî 14 Rebiülevvel sene 61 Tekfurdağı fî gurre Receb sene 61 Amed fî 26 Safer sene 62

					Silistre fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vidin fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66
12	Bevvâb uzun boy lu kara köse sakallı Abdullah Efendi bin Mehmed	Zağra-i Atik	16	Mezbûr	Memleket fî 19 Cemazielevvel sene 60 Memleket fî 14 Cemazielevvel sene 1261 Amed fî 6 Safer sene 62 Memleket fî 5 Cemazielahir sene 62
13	Orta boy lu şâbb- emred Mehmed Efendi bin Ömer	Yenişehirli	15	8	Memleket fî 2 Rebiülevvel sene 263
14	Orta boy lu şâbb- emred İsmail Efendi bin Mehmed	Yenişehirli	15	-	-
15	Orta boy lu kumral sakallı Abdullah Reşid Efendi bin Ahmed	Berkofçeli	24		Zağri-i Atik fî 24 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 26 Şaban sene 61

					Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Şevval sene 63 Nakl Asitanede 99 medresesinin 5 numarasına fî der-sene 66 Fî gurre rebiülevvel Sene 65
16	Orta boylu az bıyıklı Ali Efendi bin İsmail	Hasköy	23	-	Selanik fî 14 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 1 Safer sene 62 Kavala fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Gümülcine fî 11 Safer sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Yanya fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Selanik fî dfer-sene 65 Amed fî der-sene 66
17	İbrahim Efendi bin Ali	Bosnavî	55	-	Siroz fî 2 Cemazielahir sene 61

					Amed fî der-sene 66 Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
18	Halil Efendi bin Hasan	Balcaklı	24	-	Memleket fî 21 Receb sene 61 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Vidin fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Selanik fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66
19	Orta boylu köse sakallı Mustafa bin İbrahim	Bosnalı	28	-	Nakl medrese-i 37 fî gurre Rebiülahir sene 61 Vidin fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Nakl medrese-i 71 numara-i 13 fî 11 Şevval sene 63

20	Orta boylu kara sakallı İbrahim bin Mustafa	Berkofçe	34		Nakl medrese-i 84 fî gurre Safer sene 62 fî 12 şevval sene 61
21	Orta boylu kumral bıyıklı Ahmed Efendi bin Selim	Berkofçe	25	-	Şumnu fî 9 Safer sene 62 Amed fî 1 Rebiülevvel sene 63 Şumnu fî 11 Cemazielevvel sene 63 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
22	Orta boylu şâbb-emred Ahmed Efendi bin Hüseyin	Dramalı	15		Kavala fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Vilayet fî 22 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Kıbrıs fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 65

					Amed fî der-sene 66 Kavala fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 fî 13 safer sene 63
23	Orta boylu İsmail bin Yusuf	Demirhisar	15		Selanik fî 8 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Kavala fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 fî 11 cemazielevvel sene 263
24	Orta boylu sarı sakallı Osman bin Hasan	Bosna	30		Vidin fî 2 Safer sene 62 fî 11 rebiülevvel sene 263
25	Orta boylu Mustafa bin Mehmed	Mendirekli	36		Silistre fî 11 Safer sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Manastır fî 2 Şevval sene 63 fî 11 cemazielahir sene 63

26	Kumral sakallı Ahmed Efendi bin Selim	Berkofçeli	-		Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 66 fî 1 şevval sene 63
27	Orta boylu ter bıyıklı İsmail bin Yunus	Demirhisar	19		Vidin fî 2 Şevval sene 63 fî 11 rebiülevvel sene 263
28	Mustafa bin Salih	Kadrikoca	25		Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 fî der-sene 65
29	Ter bıyıklı Osman Efendi bin Mustafa	Ezvornik (Zvornik)	19		fî 2 Şevval sene 63
31 ²⁰⁵	Müzellef sakallı es-seyyid Ahmed bin Mustafa	-	17		Bayramiç fî 1 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Kal'a-i Sultaniye fî der-sene 66 fî 2 Şevval sene 63
32	Kumral sakallı Mustafa bin Mehmed	Beyşehirli	35	-	Nakl Medrese-i 71 Pazarköy fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66

²⁰⁵ 30 nolu sıra boş olarak bulunmaktadır.

33	Orta boylu ter bıyıklı Mustafa bin Hacı Abdülhalim	Dirleli	20		fi der-sene 65
34	Diğer müzellef sakallı Ali bin Hamid	Bosna	20		Silistre fi der-sene 66 Amed fi der-sene 67 fi dwe-sene 66
35	Diğer kumral sakallı Hüseyin bin Abdülmümin	Kavalalı	31	-	Memleket fi der-sene 67

1.35. Çayırılı Medresesi

Medresede 1844 yılı sayımında 22 kişi bulunmaktadır. 13 farklı isim kullanılmıştır. Medresenin yaş ortalaması 26'dır. En büyük yaş 55, en küçük yaş ise 18'dir. Fizikî özellik olarak 11 kişi orta, 4 kişi uzun boyludur. Medresede 8 oda bulunmaktadır²⁰⁶. 1869 tarihli sayıma göre medresede 33 kişi kayıtlıdır²⁰⁷. 1914 raporuna göre odaları zeminden yüksek olup alt kısmı kömürlük halindedir. 17 ahşab odadan oluşmaktadır. İskâna uygun değildir. Günümüzde arsa halindedir²⁰⁸.

Tablo 41: Medrese-i Çayırılı Der-Nezd-i Kadıçesmesi'ne Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Yaş	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu kısaca sakallı Bekir Efendi	Hazargradlı	55	1	Memleket fi 23 Rebiülahir sene 61

²⁰⁶ BOA, NFS, d.187.

²⁰⁷ Kütükoğlu, 1869, s. 13-24.

²⁰⁸ Kütükoğlu, a.g.m, s. 110.

	bin Abdullah				
2	Uzun boylu şâbb-emred Ahmed bin Mehmed	Kazanlık	20	2	Memleket fî gurre Cemazielevvel sene 61 Amed fî 26 Safer sene 62 Memleket fî 1 Cemazielahir sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Memleket fî 2 Cemazielevvel sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Selanik fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
3	Orta boylu kumral sakallı Abdurrahman bin Hasan	Kazanlık	28	3	Memleket fî gurre Cemazielevvel sene 60 Amed fî 22 Rebiülevvel sene 61 Memleket fî gurre Cemazielevvel sene 61 Amed fî 22 Safer sene 61

					Memleket fî 15 Cemazievvel sene 62
4	Orta boylu kumral sakallı Hasan Efendi bin İbrahim	Kastamonu	32	4	Memleket fî 6 Rebiülahir sene 262 Amed fî der-sene 65
5	Orta boylu kumral müzellef sakallı es-seyyid İbrahim Efendi bin Ali	Cumaatik	23	5	Memleket fî 16 Cemazievvel sene 60
6	Orta boylu sarı sakallı Mehmed Efendi bin Mehmed	Safranbolu	35	6	-
7	Orta boylu kumral köse sakallı Ahmed Efendi bin Ali	Tikveşki	28	7	Memleket fî 16 Cemazievvel sene 60 Amed fî 6 Safer sene 62 Varna fî 5 Cemazielahir sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Silistre fî 2 Cemazielahir sene 263

					<p>Amed fî 1 Şevval sene 63 Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67</p>
8	Orta boylu sarı sakallı Yusuf Efendi bin Ali	Beyşehirli	22	8	<p>Memleket fî 11 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 12 Rebiülevvel sene 61 Memleket fî gurre Cemazielevvel sene 61</p>
9	Orta boylu şâbb-emred Receb Efendi bin Osman	Safranbolu	18	Mezbûr	<p>Hazargrad fî 24 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 26 Safer sene 62 Hazargrad fî 2 Cemazielahir sene 62 Amed fî 1 Rebiülahir sene 63 Silistre fî 2 Cemazielahir sene 63</p>

					<p>Amed fî 2 Şevval sene 63 Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vidin fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Silistre fî der-sene 67</p>
10	Uzun boylu kara sakallı Hüseyin Efendi bin İbrahim	Umurfakih	24	Mezbûr	<p>Memleket fî 7 Rebiülevvel sene 60</p>
11	Uzun boylu kara sakallı Mustafa Efendi bin Mehmed	Beyşehirli	27	Mezbûr	<p>Memleket fî 11 Cemazielevvel sene 60 Amed fî 24 Rebiülevvel sene 61 Kazanlık fî 9 Cemazielahir sene 61 Amed fî 24 Safer sene 62 Memleket fî 8 Cemazielevvel sene 62 Amed fî 1 Şevval sene 63</p>

					<p>Vilayet fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Varna fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Karinabad fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67</p>
12	Orta boylu kara sakallı Hüseyin bin Mustafa	Hazargrad	25		<p>Amed fî 8 Rebiülevvel sene 63 Vilayet fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67</p>

					fî 21 muharrem sene 1261
13	Orta boylu kumral sakallı Ali Efendi bin İsmail	Kastamonu	25		Memleket fî 1 Cemazievvel sene 61 Amed fî 1 Safer sene 62 Varna fî 2 Safer sene 62 Amed fî 11 Rebiülevvel sene 63 Silistre fî 11 Cemazievvel sene 63 Amed fî 1 Şevval sene 63 Kavala fî der-sene 67 fî gurre Rebiülevvel sene 1261
14	Uzun boylu taze sakallı Arif Efendi bin Hasan	Sirozlu	20		Varna fî 2 Cemazielahir sene 263 Tekfurdağı fî 2 Şevval sene 63 fî gurre cemazievvel sene 62
15	Müzellef sakallı Mehmed İbn-i Ali	Tikveşli	20		Varna fî 2 Cemazielahir sene 63 Amed

					fî 2 Şevval sene 63 Silistre fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Vilayet fî 2rebiülahir Sene 263 fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Selanik fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
16	Kumral sakallı Salih bin Hasan	Bosna	42	-	Varna fî 11 Cemazielahir sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 Silistre fî der-sene 67
17	Orta boylu kumral sakallı Hasan bin İbrahim	Gürelî	29	-	-
18	Ter bıyıklı Hasan Efendi	Kazanlık	20	-	Silistre fî 2 Şevval sene 63

	bin Hüseyin				Amed fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Vilayet fî der-sene 66
19	Diğer kara sakallı Ali bin Hasan	Gümülcine	23		Vilayet fî der-sene 65 Amed fî der-sene 66 Kavala fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 fî der-sene 65
20	Diğer ter bıyıklı Ahmed bin Mustafa	Ruscuk	23	-	Vilayet fî der-sene 65 Vilayet fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67
21	Diğer şâbb- emred Salih bin Mustafa	Tikveşli	25		Selanik fî der-sene 66 Amed fî der-sene 67 fî der-sene 66 mücedded
22	Ahmed bin Salih	Düzce	15		fî der-sene 67

1.36. Mimar Sinan Yusuf Efendi Medresesi

Medresede 1844 sayımına göre 19 kişi bulunmaktadır. 12 farklı isim kullanılmıştır. Ali ve Mehmed en fazla kullanılan isimlerdir. Medresenin yaş ortalaması 25'tir. En büyük kişi 40 yaşında, en küçük ise 13 yaşındadır. Fizikî özellik olarak 11 kişi orta, 2 kişi uzun boyludur. Medresede toplamda 7 oda vardır. Oda numaralı düzenli değildir²⁰⁹. 1914 raporuna göre 10 odası vardır. Odalar yüksek olup alt kısım kömürlük halindedir. Avlusunda cami ve türbe mevcuttur. Günümüzde arsa halindedir²¹⁰.

Tablo 42: Medrese-i Mimar Sinan Yusuf Efendi Kurb-ı Aşık Paşa'ya Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Sinn	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu kara sakallı Ali Efendi bin Mustafa	Kandıralı	24	1	Memleket fî 9 Rebiülevvel sene 60 Amed fî 22 Safer sene 61 Memleket fî 6 Cemazielahir sene 61
2	Orta boylu kumral sakallı Mehmed Efendi bin Mahmud	Ayazmendi	21	2	Memleket fî 15 Cemazielevvel sene 60
3	Uzun boylu müzellef kumral sakallı Halil Efendi bin Mehmed	Bezrekli	25	3	Nakl Mahalle-i Hacı Hasan fî 16 Cemazielevvel sene 62 Ruscuk fî 4 Cemazielahir sene 60

²⁰⁹ BOA, NFS, d. 187.

²¹⁰ Kütükoğlu, a.g.m, s. 114-115.

					Amed fî 22 Safer sene 61 Memleket fî 12 Cemazielevvel sene 61 Amed fî 4 Safer sene 62
4	Orta boylu kumral bıyıklı es-seyyid Mehmed Efendi bin Mustafa	Abravili	30	4	Tekfurdağı fî 6 Receb sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61
5	Orta boylu kumral müzellef sakallı Mehmed Efendi bin Sadık	Bergama	22	5	Memleket fî 9 Cemazielahir sene 60
6	Orta boylu kumral sakallı Ali Efendi bin Ahmed	Kandıra	28	Mezbûr	-
7	Orta boylu kara sakallı Ali Efendi bin Süleyman	Viranşehirli	25	6	Hicaz fî 4 Cemazielahir sene 60
8	Uzun boylu kumral sakallı Zekeriya Efendi bin Ahmed	Kandıralı	38	7	Memleket fî 16 Şaban sene 60 Amed fî gurre Rebiülevvel sene 61
9	Orta boylu kara sakallı el-hac	Bezrekli	33	2	Nakl mahalle-i Hacı Hasan

	Hafız Hasan Efendi bin Hüseyin				fî 18 Cemazievvel sene 62
10	Orta boylu kara sakallı Ali Efendi bin Salih	Öksedağlı	40		Zağra-i Atik fî 14 Şevval sene 61 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Tekfurdağı fî 11 Şaban sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Tekfurdağı fî 22 safer sene 61
11	Kara sakallı Mustafa bin Mehmed	Beyşehir	26		Mücedded fî 2 rebiülevvel sene 263
12	Orta boylu kumral sakallı Süleyman bin Mustafa	Handaneli	27	-	Memleket fî 13 Safer sene 62 Amed fî 2 Rebiülevvel sene 63 Vilayet fî 11 Cemazievvel sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Vilayet fî 2 Şevval sene 63
13	Orta boylu şâbb-emred Abdülaziz bin Mehmed	Rize	13		Varna fî 2 Safer sene 263 Silistre fî 2 Şevval sene 63

					Amed fî der-sene 65 fî 2 Rebiülevvel sene 263
14	Orta boylu müzellef sakallı Osman bin Süleyman	Karasu	23	-	Silistre fî 2 Safer sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Bosna fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65 Silistre fî der-sene 66
15	Siyah sakallı Ahmed bin Salih	Çandarlı	32		fî 1 Şevval sene 63
16	Diğer kara sakallı Ali bin İbrahim	İzник	17		Vidin fî der-sene 65 fî der-sene 65
17	Diğer şâbb- emred Mehmed bin Ahmed	Ergene	16		fî der-sene 65
18	Diğer kumral sakallı Ömer bin Cafer	Karahisar	30	-	Silistre fî der-sene 66
19	Diğer müzellef sakallı Hüseyin bin Ali	Akşehir	16	-	Kal'a-i Sultaniye fî der-sene 66

1.37. Huffâz Şemseddin Medresesi

1844 sayımında medresede 1 kişi vardır. Defterimizde başka bir bilgiye ulaşılmamıştır²¹¹.

Tablo 43: Medrese-i Huffâz Şemseddin Kurb Bâb-ı Ayazma'ya Kayıtlı Olan Kişilerin Genel Özellikleri

Sıra no	Fizikî Evsaf	Memleket	Sinn	Oda	Açıklamalar
1	Orta boylu yek- çeşm kara sakallı Mehmed Efendi bin Ali	Kastamonu	35	1	Trabzon fî 22 Şevval sene 260 Amed fî 22 Safer sene 61 Bursa fî 11 Şaban sene 63 Amed fî 2 Şevval sene 63 Bursa fî 2 Şevval sene 63 Amed fî der-sene 65

²¹¹ BOA, NFS, d. 187.

SONUÇ

Yapmış olduğumuz tez, Osmanlı Devleti'nde hem eğitim hemde nüfus sayımı ile ilgilidir. Medreselerden dolayı çalışma eğitim ile ilgili görülse de çalışılan defter, bir nüfus defteridir. Dolayısıyla burada her iki konuya da temas edilmiştir.

Osmanlı Devleti'nde nüfus sayımı değişik amaçlar için yapılmıştır. Bu amaçlardan bir tanesi de medresede bulunan kişilerin sayısını tespit etmektir. Çünkü Tanzimat Fermanı'nın ilanı ile birlikte askerlik, vatan hizmeti haline gelince toplumun belli bir kesimi medreseye akın ederek askerlikten muaf olmak istemiştir. Zira yapmış olduğumuz çalışmada, medreselerde kayıtlı bulunan kişilerin yaş ortalaması bunu destekler niteliktedir. Yaş ortalaması genel itibariyle 23-28 yaş arasını kapsamaktadır. Osmanlı Devleti'nde resmî olarak askere alma yaşı 15 idi. Buradan hareketle medreseye kayıtlı olan kişilerin askerlikten muaf olma yolunu seçtiklerini söylemek mümkündür. Medreselerdeki bu yoğunluk üzerine, bir müddet sonra devlet, duruma müdahale edip askere alma ile ilgili medresede kişiler arasında kura usulüne yönelik bir kanun çıkartmıştır (1844-1846). Kanuna göre, medresedeki kişilerden sınava tabi tutulup başarılı olanlar medresede kalarak eğitimlerine devam etmiş başarılı olmayanlar askere alınmıştır.

Osmanlı nüfus defterlerinin araştırmacıya açılmasıyla bu konuda bir çok çalışma yapılmıştır ve yapılmaya da devam edilmektedir. Ancak İstanbul Medreseleri Nüfus Defterleriyle ilgili fazla bir çalışma yoktur. Başbakanlık Osmanlı Arşivi kataloğunda 15 adet medrese nüfus defteri mevcuttur. Bunlardan yalnızca 185 numaralı İstanbul medreseleri nüfus defteri incelenmiştir²¹². Bu tarihte İstanbul'da toplam medrese adetini ve talebe sayısını tespit edebilmek için defterlerin tamamının inceleme zorunluluğu doğmaktadır. Her ne kadar medreselerle ilgili çalışmalar yapılmışsa da özelde İstanbul medreseleriyle ilgili yeterince detaylı çalışma bulunmamaktadır. İncelemiş olduğumuz tetkik eserlerin bazılarında İstanbul medreseleriyle ilgili değişik tarihlerde yapılan nüfus sayımlarıyla ilgili bir takım verilere ulaşmak mümkündür.

²¹² İbrahim AYDOĞDU, **185 Numaralı Deftere Göre İstanbul Medreseleri Nüfusu (1844)**, Basılmamış Yüksek Lisans Tezi, Samsun 2015.

İncelediğimiz 1844 yılına ait 187 numaralı medrese nüfus defterinde 37 adet medrese bulunmaktadır. Bu defterde adı geçen bazı medreselerden günümüze ulaşanlardan tespit edebildiklerimizden bazıları şunlardır: Süleymaniye Dâr-ül Hadis Medresesi, günümüze ulaşmış fakat özgün görünümünü kaybetmiştir. Aziziye Sosyal Dayanışma Kültür ve Eğitim vakfına tesis edilmiştir. Süleymaniye Mülâzımlar Medresesi, günümüzde mevcut olmakla birlikte kullanılmamaktadır. Süleymaniye Evvel Medresesi; bugün Süleymaniye Kütüphanesi olarak kullanılmaktadır. Zemin kat ise ticarî işler için tahsis edilmiştir. Süleymaniye Râbi'a Medresesi, şu anda TÜBA tarafından restore edilmektedir. Siyavuş Paşa Medresesi, bugün oldukça bakımsız bir durumda olan medresenin bazı bölümleri atölye ve depo olarak kullanılmaktadır. Şeyh Ebu'l-Vefa Medresesi, Doğu ve Güneydoğu Anadolu'dan göç eden ailelerin mesken olarak kullandığı binaların arasında kalmaktadır. Kuyucu Murad Paşa Medresesi, günümüzde İstanbul Üniversitesi Güzel Sanatlar Bölümü binası olarak kullanılmaktadır. Amucazâde Hüseyin Paşa Medresesi, 1967'den itibaren Türk İnşaat ve Sanat Eserleri Müzesi olarak kullanılmaktadır. Tezimizde bu şekilde birçok veriyi ortaya koymaya çalıştık. Biz bu çalışmamızın, farklı disiplin alanlarına katkıda bulunacağına, bundan sonra yapılacak çalışmalar için ise sentez oluşturacağına inanıyoruz. Başbakanlık Osmanlı Arşivindeki diğer medrese defterleri incelendikçe de kesin olarak açıklığa kavuşturamadığımız ya da yorumlamaktan öteye geçemediğimiz noktaların ise tarih disiplinde birer kazanım olarak yer alacağını ümit ediyoruz.

KAYNAKÇA

ARŞİV VESİKALARI

BOA, NFS, d. 187 Numaralı Medrese Nüfus Defteri.

TETKİK ESERLER VE MAKALELER

BALCI, Ramazan, “Medreselerin Islahı Konusunda Sultan II.Abdülhamit’in Hazırlattığı Bir Lahiyanın Tahlili”, **Tarih Okulu**, Sayı: 12, Ocak-Nisan 2012, s. 155-191.

BALTACI, Cahit, “Medrese ve Elemanları”, **Diyanet Dergisi**, Cilt: XVI, Sayı: 3, Mayıs-Haziran 1977, s.133-141.

BALTACI, Cahit, “Klasik Dönem Osmanlı İlim Müesseseleri”, **İslami Araştırmalar Dergisi**, Cilt: 12, Sayı: 3-4, Ankara 1999, s. 259-262.

BİNGÖL Sedat, **1829 İstanbul Nüfus Sayımı ve Tophane Kasabası**, Eskişehir 2004.

BİNGÖL Sedat, “İstanbul’da 1829 Nüfus Sayımı ve Bazı Mahallelerin Müslüman Nüfusu Üzerine Bir İnceleme”, **Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Tarih Bölümü Tarih Araştırmaları Dergisi**, Cilt: 23, Sayı: 36, Ankara 2004, s. 43-60.

ÇAKAR, Enver, “Tahrir Defterlerine Göre XVI. Yüzyılda Humus Şehri”, **Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi**, Cilt: 13, Sayı: 2, Elazığ 2003, s. 375-392.

ÇİMEN, Adnan, “Sayım, Kayıt Düzeni ve Teşkilatlanma Açısından Osmanlıda Nüfus Hizmetleri”, **Gazi Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, 14/3, Ankara 2012, s. 183-216.

ÇATAKOĞLU, M. Şerif, **Anadolu Selçuklu Dönemi İlmî Faaliyetleri ve Bu Faaliyetlerin Osmanlı Kuruluş Dönemi İlmî Faaliyetlerine Tesiri**, Süleyman Demirel Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Isparta 2002.

DEVELLİOĞLU, Ferit, **Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lügat**, Aydın Kitabevi, Ankara 1993.

DOĞAN, Recai, “Osmanlı Eğitim Kurumları ve Eğitimde İlk Yenileşme Hareketlerinin Batılılaşma Açısından Tahlili”, **Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Cilt: 37, Sayı: 1, Ankara 1997, s.407-442.

ELİBOL, Numan, “Osmanlı İmparatorluğu’nda Nüfus Meselesi ve Demografî Araştırmaları”, **Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi**, Cilt: 12, Sayı: 2, Isparta 2007, s. 135-160.

GELİŞLİ , Yücel, “On Dokuzuncu Yüzyılda Osmanlı Devleti’nin Bağdat ve Yemen Vilayetlerinde Medreselerin Açılma Gerekçelerine İlişkin İki Belge”, **Gazi Üniversitesi Gazi Eğitim Fakültesi Dergisi**, Cilt: 25, Sayı: 2, Ankara 2005, s. 83-113.

GÖLEÇ, Mustafa - GÜLDAL, Fatih, **İstanbul’un 100 Mektebi ve Medresesi**, İstanbul’un Yüzleri Serisi-50, İstanbul Büyükşehir Belediyesi, İstanbul 2012.

GÜL, Ahmet, **Osmanlı Medreselerinde Eğitim-Öğretim Ve Bunlar Arasında Daru’l-Hadislerin Yeri**, Dizi: VII, Sayı: 52, TTK, Ankara 1997.

GÜNEŞ, Mehmet, “Osmanlı Dönemi Nüfus Sayımları ve Bu Sayımları İçeren Kayıtların Tahlili”, **Akademik Bakış**, Cilt: 8, Sayı: 15, Kış 2014, s. 221-241.

HIZLI, Mefail, “Kuruluşundan Osmanlılara Kadar Medreseler”, **Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Cilt: 2, Sayı: 2, Bursa 1987, s. 273-281.

HIZLI, Mefail, “Osmanlı Medreselerinde Okutulan Dersler ve Eserler”, **Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi**, Cilt: 17, Sayı: 1, Bursa 2008, s. 25-46.

İNALCIK, Halil, **Osmanlı İmparatorluğu Klasik Çağ (1300-1600)**, Çev: R.Sezer, YKY yayınları, İstanbul 2008.

İPŞİRLİ, Mehmet, “Medrese”, **D.İ.A**, cilt 28.

KARAL, Enver Ziya, **Osmanlı İmparatorluğunda İlk Nüfus Sayımı 1831**, Ankara 1997.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat, “Darü’l-Hilafeti’l-Aliyye Medreseleri ve Kuruluş Arefesinde İstanbul Medreseleri”, **İTED**, İstanbul 1978.

KÜTÜKOĞLU, Mübahat, **1869’da Faal İstanbul Medreseleri**, Edebiyat Fakültesi Matbaası, İstanbul 1977.

ÖZKAN, Şerife, **Medrese Tabirinin İlk Defa Ortaya Çıkışı, Selçuklular Zamanında Medreselerin Kuruluş Sebepleri ve Medrese Eğitimi**, Selçuk Üniversitesi, Yüksek Lisans Tezi, Konya 2007.

PAKALIN, Zeki, **Osmanlı Tarih Deyimleri ve Terimleri Sözlüğü**, M.E.B. Yayınları, İstanbul 1993.

TAŞKIN Ünal, “Klasik Dönem Osmanlı Eğitim Kurumları”, **Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi**, Volume 1/3Spring, 2008, s. 344-366.

TURAN, Osman, **Selçuklular Tarihi ve Türk İslam Medeniyeti**, İstanbul 1980.

UZUNÇARŞILI, İsmail Hakkı, **Osmanlı Devleti’nin İlmiye Teşkilatı**, Ankara 1988.

ÜNAL, Mehmet Ali, **Osmanlı Müesseseleri Tarihi**, Fakülte Kitabevi, Isparta 2010

ZORLU, Tuncay, “Klasik Osmanlı Eğitim Sisteminin İki Büyük Temsilcisi: Fatih ve Süleymaniye Medreseleri”, **Türkiye Araştırmaları Literatür Dergisi**, Cilt 6, Sayı 12, 2008, s. 611-628.

ÖZGEÇMİŞ

Aydın BOLAT, 1984'te Samsun'da doğdu. İlköğrenimini Samsun 100. Yıl İlköğretim okulunda tamamladı. Ortaokulu Samsun İlkadım İlköğretim okulunda okudu. Lise eğitimini Samsun Karşıyaka Anadolu Lisesinde tamamladı. Lisans Eğitimini 2010 Haziran ayında Sakarya Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi Tarih Bölümünü bitirerek tamamladı. Lisans eğitimi esnasında 2009 yılında öğrenci değişim hareketliliği (ERASMUS) çerçevesinde Polonya Üniversitesinde tarih alanında eğitim aldı. Halen özel bir dersanede Tarih Öğretmeni olarak çalışmaktadır. Ondokuzmayıs Üniversitesi Orta Öğretim Sosyal Alanlar Tarih Eğitimi alanında yüksek lisans yapmaktadır.